Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

Kirkollisten toimitusten kirja

Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

Kirkollisten toimitusten kirja

Kasuaalitoimitukset

Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003

SISÄLLYS

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle…… 5

1. Kasuaalitoimitukset

Kaste……9
Lapsen kaste……10
Hätäkaste…… 25
Hätäkasteen vahvistaminen…… 26
Nuoren ja aikuisen kaste…… 37
Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä……48
Konfirmaatio…… 55
Konfirmaatiomessu A…… 56
Konfirmaatiomessu B…… 75
Kirkon yhteyteen ottaminen…… 87
Avioliiton solmiminen…… 95
Avioliittoon vihkiminen……96
Morsiusmessu…… 109
Avioliiton siunaaminen…… 128
Hautaus…… 138
Hautaan siunaaminen…… 139
Hautausmessu…… 164
Maahan kätkeminen…… 183
Yksityinen rippi…… 188
Ehtoollinen sairaan luona…… 194
Rukoushetkiä…… 205
Sairaan luona……206
Kuolevan luona…… 212
Läheisen kuoltua…… 218
Surukodissa…… 224
Kriisitilanteessa…… 229
Kodin siunaaminen…… 242
Lauluja kasuaalitoimituksiin…… 251
Liturgisia sävelmiä…… 252
Psalmin kertosäkeitä…… 258
Lauluja……266

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle

Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
Room. 12:15

Kristillinen kirkko on alusta asti ollut pyhissä toimituksissa läsnä jäsentensä elämän käännekohdissa ja juhlahetkissä, iloissa ja suruissa. Näiden toimitusten aineistoa on koottu Kirkollisten toimitusten kirjaan.

Kirjan ensimmäinen osa, Kasuaalitoimitukset, sisältää kirkolliset toimitukset, joista säädetään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä. Niiden johtaminen kuuluu papin virkaan. Kasuaalitoimitusten yhteyteen on otettu myös tavallisimpia rukoushetkiä sekä kodin siunaamisen kaava, jotka voi johtaa muukin kuin pappi.

Toinen osa sisältää virkaan vihkimiset, virkaan asettamiset ja seurakunnan tehtävään siunaamiset sekä kirkon, siunauskappelin ja hautausmaan vihkimiset. Kolmas osa sisältää rukoushetken kaavan sekä raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteisiin. Rukoushetken voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kirkollisilla toimituksilla on oma erityisluonteensa, joka nousee toisaalta kunkin toimituksen sisällöstä ja sanomasta, toisaalta siinä kohdattavien ihmisten elämäntilanteesta. Tästä syystä tulisi aina ottaa ennalta yhteyttä niihin ihmisiin, joita toimitus koskee. Toimituskeskustelussa voidaan selvittää toimituksen merkitystä ja kulkua ja samalla tutustua siihen osallistuvien ihmisten elämäntilanteeseen. Tällöin voidaan myös sopia siitä, millä tavoin kukin osallistuu toimituksen toteuttamiseen. Tarkempia ohjeita annetaan Kirkollisten toimitusten oppaassa.

Kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimituksissa voidaan seurata kirkkovuotta käyttämällä sen mukaista rukous- ja tekstiaineistoa. Myös toimitusten rakenne ja niissä käytettävä aineisto rakentavat siltaa seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Kirkon pyhät toimitukset tuovat seurakuntalaisten elämään Jumalan sanan lupaukset ja Jumalan siunauksen. Seurakuntalaisten osallistuminen ja yhteinen rukous luovat seurakuntayhteyttä.

Kirkollisten toimitusten tilannesidonnaisuudesta johtuu, että kaavat ovat joustavia ja toimitus voidaan toteuttaa joko rikkaasti tai pelkistetysti. Eri toteutusmahdollisuudet käyvät ilmi kunkin toimituksen yhteydessä. Kaavoissa on ilmaistu sisennyksin ne osat, jotka voidaan jättää pois. Kaavojen yksityiskohdissa on vaihtoehtoja ja usein myös vapaan muotoilun mahdollisuus. Toimituksen puhe laaditaan yleensä kutakin tilannetta varten. Myös esirukous voidaan valmistella tilanteen mukaan.

Kirkollisiin toimituksiin on laadittu uusia psalmien kertosäkeitä ja lauluja. Myös ne liittävät toimitukset seurakunnan muuhun jumalanpalveluselämään. Lauluilla voidaan rikastuttaa kunkin toimituksen sisältöä. Niitä voidaan käyttää virsien sijasta. Kertosäkeet ja laulut ovat myös virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä.

Merkkien selitykset:

L Liturgi

P Pappi

E Esilukija

S Seurakunta

* Seurakunta seisoo.

✢ Liturgi tai pappi siunaa seurakunnan ristinmerkillä.

(✢) Liturgi, pappi tai esilukija voi tehdä ristinmerkin.

[ ] Hakasulkeissa oleva teksti voidaan jättää pois.

Sisennetty kohta voidaan jättää pois.

1.

KASUAALITOIMITUKSET

KASTE

Lapsen kaste

Tätä kaavaa käytetään alle 15-vuotiasta lasta kastettaessa. Varhaisnuoren kasteessa voidaan harkinnan mukaan käyttää myös nuoren ja aikuisen kasteen kaavaa.

Kirkkoon kuuluvien vanhempien lapsi on kastettava ilman tarpeetonta viivytystä (KJ 2:15). Lapsen uskonnollisesta asemasta päätettäessä on otettava huomioon seuraavaa: Alle 12-vuotias voidaan liittää kirkon jäseneksi, jos ainakin toinen hänen vanhemmistaan tai yksi hänen huoltajistaan on kirkon jäsen. Huoltajat päättävät yhdessä lapsen uskonnollisesta asemasta. Jos he eivät pysty sopimaan siitä, voi huoltajana toimiva äiti vuoden kuluessa lapsen syntymästä päättää yksin hänen liittämisestään kirkkoon. Jos tuomioistuin on lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 9 §:n nojalla päättänyt tehtävien jaosta huoltajien kesken toisin, noudatetaan lapsen kirkkoon liittämisessä kuitenkin tuomioistuimen päätöstä. 12 - 14-vuotiaan lapsen kastamiseen tarvitaan lisäksi hänen oma kirjallinen suostumuksensa. (Usk.vap.laki 3 §.)

Kastettavalla tulee olla ainakin kaksi kummia, jotka ovat konfirmoituja evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä. Näiden lisäksi voi kummina olla henkilö, joka kuuluu muuhun evankelis-luterilaisen kirkon toimittaman kasteen hyväksyvään kristilliseen kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan. Vähintään kahden kummin tai muun todistajan tulee olla läsnä kastetoimituksessa. (KJ 2:17.) Muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan jäsenellä on oikeus toimia kummina, jos kirkolliskokous on hyväksynyt kyseisen kirkon tai yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen (KJ 1:4).

Papin tulee ottaa yhteyttä kastettavan kotiin hyvissä ajoin ennen kastetta. Tällöin hän keskustelee vanhempien kanssa kasteen merkityksestä ja sopii käytännön järjestelyistä. Papin on keskusteltava myös lapselle annettavasta nimestä, sillä seurakunnan on selvitettävä nimen lainmukaisuus ja toimitettava tieto nimestä väestötietojärjestelmään rekisteröitäväksi (Nimilaki 32 a §).

Kaste toimitetaan kirkossa, kappelissa, kotona tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja kastettavan vanhemmat siitä sopivat (KJ 2:16).

Vesi kaadetaan kastemaljaan ennen toimituksen alkua tai juuri ennen kastekäskyä (kohta 11).

Kastetoimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne.

Kaste voidaan merkitä vihki- tai perheraamattuun.

I Johdanto

1. Virsi

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Rakkaat kristityt. Jumala on antanut teille, NN ja NN, tämän lapsen. Kristuksen käskyn mukaisesti te olette tuoneet hänet pyhälle kasteelle. Siinä Jumala kutsuu hänet nimeltä omakseen ja lahjoittaa pelastuksen.

TAI

P Kastejuhlaan kokoontunut seurakunta. Jeesus kutsui luokseen lapsia ja siunasi heitä. Vapahtajamme ottaa pyhässä kasteessa yhteyteensä tämän lapsen ja lahjoittaa hänelle iankaikkisen elämän. Jeesus on luvannut: »Sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois» (Joh. 6:37).

TAI

P Rakkaat kristityt. Sen, joka tahtoo päästä sisälle taivasten valtakuntaan, tulee syntyä uudestaan vedestä ja Hengestä. Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut meille pyhän kasteen uuden elämän merkiksi ja sinetiksi. Kasteessa meidät pestään puhtaiksi synnistä ja puetaan uuteen elämään. Jeesus sanoo: »Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän» (Joh. 10:10).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja. Psalmin sijasta voi olla perheen sunnuntain psalmivuorolaulu (ks. Jumalanpalvelusten kirja).

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.
Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.
Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.
Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,
ne vaientavat vihamiehen ja kostoa janoavan.

Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2–6, 10

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra, sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.

Ps. 139:13–16

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Kysymykset tai kehotus

Kysymykset

P Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

P Vanhemmat, tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

P Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet). Tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

P Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

Tänään hänet kastetaan kristilliseen uskoon.

Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

6. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

TAI

Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

7. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala.
   Kasteessa sinä annat armosi tulvia ylitsemme,
   vapautat meidät synnin, kuoleman ja pahan vallasta
   ja liität meidät Kristukseen.
   Me rukoilemme:
   Lahjoita Pyhä Henkesi tälle lapselle,

joka on siunattu pelastuksen merkillä.
Auta häntä uskomaan sinuun,
niin että hän eläisi lapsenasi
ja pääsisi kerran luoksesi.
Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Jumala, taivaallinen Isämme,
me ylistämme sinua elämän lahjasta.
Kasteessa sinä lahjoitat meille armosi ja rakkautesi.
Ota omaksesi tämä lapsi, joka on siunattu ristinmerkillä.
Olkoon Poikasi Jeesuksen Kristuksen sovitustyö hänen turvansa.
Anna Pyhän Hengen asua hänessä,
niin että hän kasvaisi uskossa ja rakkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Kaikkivaltias Jumala.
Me kiitämme sinua tästä lapsesta,
luomistyösi lahjasta.
Kiitämme tulevaisuudesta ja toivosta, jonka annat hänelle.
Kiitos siitä, että taivasten valtakunta kuuluu lapsille.
Kasteessa sinä otat meidät hoitoosi ja seurakuntasi yhteyteen.
Sinä johdatat meitä Pyhällä Hengellä ja sanalla.
Anna tämän lapsen tulla osalliseksi kaikista pelastuksen lahjoista
ja auta häntä kasvamaan Jeesuksen Kristuksen opetuslapsena.
Tue häntä voimallasi
ja varjele hänet uskossa.
Anna hänen periä ikuinen elämä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

4. Armollinen Jumala, taivaallinen Isämme.
Me kiitämme sinua kasteen lahjasta.
Kiitämme siitä, että kasteessa synnit pestään pois Jeesuksen nimeen
ja Pyhä Henki synnyttää meidät uudesti.
Me rukoilemme:
Ota tämä lapsi pyhässä kasteessa yhteyteesi.
Suo, että hän synnin, kuoleman ja pimeyden vallasta vapautettuna
palvelisi lapsenasi sinua koko elämänsä ajan.
Anna hänelle kerran koti luonasi taivaassa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

5. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että jo elämän alussa
olet antanut tälle lapselle runsaat lahjasi.
Nyt me rukoilemme:
Pue hänet Pojassasi kasteen liiton puhtauteen ja kirkkauteen.
Suo, että hän oppisi tuntemaan
Vapahtajan kuoleman ja ylösnousemuksen voiman,
joka on läsnä jo kasteessa.

Auta häntä palvelemaan elämässään sinua ja lähimmäisiä.
Anna pyhien enkeleittesi saattaa hänet päivien päättyessä
kirkkauden kotiin.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6. Jumala, Isämme.
Sinä annat meille elämän lahjaksi.
Kiitos sinulle siitä,
että suljet tämän lapsen hoivaasi ja suojelukseesi.
Ota hänet kasteen armoliittoon,
jossa Jeesuksen rakkaus on todellista
elämän kaikissa vaiheissa.
Hän on nyt hauras ja heikko,
ole sinä hänen kanssaan ja kanna häntä sylissäsi.
Valaise koko hänen elämänsä.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

8. Raamatunluku

Lasten evankeliumin (Mark. 10:13–16) edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Room. 6:3–4

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

9. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Hän voi yhdessä vanhempien kanssa valita lapselle raamatunlauseen, jota käsitellään puheessa ja joka kirjoitetaan kastetodistukseen. Kastepuheessa tulisi ottaa huomioon kulloinenkin kastetilanne ja käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- elämän lahja (luominen), Kristuksen sovitustyö (lunastus), Pyhän Hengen lahja (pyhitys)
- seurakuntayhteyteen liittäminen
- Jeesuksen seuraajana kasvaminen ja eläminen
- kristillinen kasvatus vanhempien ja kummien tehtävänä.

Hyvät vanhemmat, kummit ja muut kastevieraat. Tänään kiitämme tästä lapsesta. Toinen erityinen ilon aihe tässä juhlassa on se lahja, jonka lapsi kasteessa saa: Kolmiyhteinen Jumala ottaa hänet omakseen ja solmii hänen kanssaan ikuisen liiton. Kastettuna hän saa koko elämänsä ajan turvautua taivaallisen Isän rakkauteen. Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27). Kristuksen lahjasta ja hänen läheisyydestään kertoo valkoinen kastepuku. Kasteessa toimii Jumalan Pyhä Henki. Pyhän Hengen voimalla tämä lapsi kasvaa Kristuksen opetuslapsena ja seurakunnan jäsenenä.

Kaste on lahja ja tehtävä. Kaste velvoittaa teitä, vanhemmat ja kummit, huolehtimaan lapsen kristillisestä kasvatuksesta. Kun tämä lapsi opettelee puhumaan, opettakaa häntä silloin myös rukoilemaan. Seurakunta tukee teitä, NN ja NN (vanhempien etunimet), lapsenne kasvatuksessa. Te kummit olette saaneet tehtävän olla tämän lapsen aikuisia ystäviä ja kristityn esikuvia. Pitäkää yhteyttä kummilapseenne ja hänen perheeseensä. Kummin erityinen tehtävä on myös rukoilla kummilapsen ja hänen perheensä puolesta. Yhdessä me seurakunnan jäsenet etsimme Jumalaa ja kasvamme Kristuksen opetuslapsina.

Pieni lapsi on kaikessa vanhemmistaan riippuvainen. Hän tarvitsee koko ajan rakkautta ja hoivaa. Jumala on kutsunut teidät vanhemmat työtovereikseen rakastamaan lasta ja pitämään hänestä huolta.

Arjen keskellä tulee tilanteita, joissa omat voimat ja taidot eivät riitä. Muistakaa, että kaste antaa myös teille vanhemmille lujan turvan: lapsen elämä ei ole vain teidän varassanne. Hän on taivaallisen Isän oma. Usko kolmiyhteiseen Jumalaan vapauttaa iloon ja rohkaisee toivoon ja luottamukseen. Tämä usko johdattaa meitä iankaikkisen elämän tietä.

TAI

Rakkaat ystävät. Jumala on antanut teille, NN ja NN (vanhempien etunimet), suuren lahjan. Tämä lapsi on uskottu teille, että hoitaisitte ja rakastaisitte häntä. Te olette tuoneet hänet kasteelle ja näin noudattaneet Jeesuksen kehotusta.

Me tarvitsemme pelastuksen lahjaa, koska kuulumme syntiseen ihmiskuntaan. Ihminen ei voi pelastaa itseään, mutta Jumala on armahtanut ja pelastanut meidät antamalla meille Jeesuksen Kristuksen Vapahtajaksi. Vanhempiensa lapseksi syntynyt ihminen syntyy kasteessa Pyhän Hengen voimalla uudestaan, nyt Jumalan lapseksi. Kaste liittää meidät Kristukseen ja hänen seurakuntansa yhteyteen.

Kaste kutsuu meitä päivittäin elämään Jumalan anteeksiantamuksesta ja palvelemaan toisiamme. Otsaamme ja rintaamme piirretty ristinmerkki muistuttaa siitä, että pelastus on kokonaan Kristuksen sovitustyön varassa. Näin risti rohkaisee meitä elämään kristittyinä tässä maailmassa. Jeesus Kristus on lupauksensa mukaan kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Tänään pyydämme lapsenne elämään Jumalan siunausta ja varjelusta. Jumala ottaa hänet armoliittoonsa. Te vanhemmat voitte päivittäin palata kasteen lupauksiin. Pyytäkää Jumalalta viisautta ja rakkautta voimaksi perheenne elämään. Hyvät kummit, teidät on kutsuttu vanhempien rinnalla pitämään huolta tästä lapsesta. Iloitkaa tästä ystävyydestä ja vaalikaa sitä. Rukoilkaa kummilapsenne puolesta ja ohjatkaa häntä elämään seurakunnan yhteydessä.

Tänään yhdessä koko Kristuksen kirkon kanssa tunnustamme uskomme. Kaikki kastetut kuuluvat maailmanlaajuiseen Jumalan perheeseen, jossa voimme kasvaa uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kastaminen

11. Kastekäsky

P Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

P Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki

kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*12. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

P Tähän uskoon ja kaikkien sen lupausten omistamiseen kastamme nyt tämän lapsen.

*13. Kaste

Pappi valaa vettä lapsen päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi ottaa kiinni kastepuvusta ja lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN (etunimet) on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että vahvistat ja siunaat kirkkoasi. Kiitämme myös siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n yhteyteesi, antanut hänelle uudestisyntymisen armon ja tehnyt hänet iankaikkisen elämän perilliseksi. Me rukoilemme sinua: varjele häntä ja anna hänen varttua viisaudessa, iässä ja armossa. Me kiitämme sinua hyvyydestä, jota olet osoittanut hänen vanhemmilleen. Anna heille vastuuntuntoa, ymmärrystä ja voimaa. Auta myös kummeja rakastamaan ja tukemaan NN:ää. Auta meitä kaikkia elämään tahtosi mukaan ja pääsemään kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Jumala, kaikkivaltias Isä, me kiitämme sinua NN:stä, jonka olet antanut NN:lle ja NN:lle. Ylistämme sinua siitä, että olet ottanut hänet pyhässä kasteessa omaksesi, seurakuntasi jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Siunaa NN:ää hänen elämänsä kaikkina päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä vaaroissa. Auta äitiä ja isää, isovanhempia ja kummeja rakastamaan ja ohjaamaan häntä tahtosi mukaisesti. Hoida häntä sanallasi ja armollasi seurakuntasi yhteydessä. Varjele hänet uskossa niin, ettei hän milloinkaan luopuisi sinusta vaan pääsisi kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
3. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä olet elämän lähde. Me kiitämme sinua hyvyydestä, jota olet osoittanut tälle perheelle. Anna vanhemmille voimaa ja rakkautta

kasvatustyöhön. Kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n omaksesi. Rukoilemme sinua: Ole häntä lähellä ja anna armosi hänelle turvaksi. Suojele ja vahvista häntä joka päivä. Siunaa tämän perheen jäseniä. Opeta heitä tuntemaan sinut taivaallisena Isänä ja noudattamaan elämässään sanasi neuvoja. Auta heitä tukemaan toinen toistaan ja säilyttämään yhteys keskenään. Siunaa myös isovanhempia ja kummeja heidän tehtävässään lapsen parhaaksi. Anna meille kaikille tämän elämän päätyttyä iankaikkinen elämä taivaallisessa kodissa. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4.

P Rakas taivaallinen Isämme. Kiitämme sinua siitä, että olet ottanut NN:n lapseksesi, seurakuntasi jäseneksi ja iankaikkisen elämän perilliseksi. Ole aina lähellä häntä ja anna armosi ja rakkautesi hänelle turvaksi.

Äiti tai isä:

Kiitämme sinua lapsestamme. Anna meille vanhemmille rakkautta ja viisautta, niin että osaisimme kasvattaa häntä tahtosi mukaan. Pidä hänestä huolta koko elämän ajan. Anna kotiimme anteeksiantavaa ja rohkaisevaa mieltä. Auta meitä vaikeuksissa niin, että eläisimme lähellä toisiamme ja sinua.

Joku kummeista:

Auta meitä kummeja hoitamaan tehtäväämme niin, että ystävyytemme tähän lapseen kasvaisi ja lujittuisi. Opeta meitä olemaan perheen tukena kristillisessä kasvatuksessa ja etsimään yhdessä sinun apuasi.

Joku sisaruksista:

Kiitos tästä pikkusiskosta/pikkuveljestä. Kiitos siitä, että saamme kasvaa yhdessä. Auta meitä pysymään aina läheisinä toisillemme.

Joku isovanhemmista:

Kiitän sinua tästä lapsenlapsesta. Kiitos, että saamme nähdä hänessä luomistekosi ihmeitä. Varjele häntä kaikkina päivinä. Anna meidän kokea yhdessä iloa, läheisyyttä ja hellyyttä. Ole meidän turvanamme.

P Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme tämän lapsen ja itsemme sinun haltuusi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5.

Sairaan lapsen kasteen yhteydessä.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme sinua siitä, että olet ottanut tämän lapsen kasteen liittoon, jossa armosi ja rakkautesi ympäröi häntä. Sinä näet vanhempien huolen ja pelon, kun sairaus ja monet tuntemattomat asiat liittyvät heidän lapsensa elämään. Me rukoilemme: Ole heitä lähellä. Anna heille voimia ja rohkeutta luottaa siihen, että NN:n elämä on sinun käsissäsi. Lähetä pyhät enkelisi hänen turvakseen. Auta vanhempia, sisaruksia, isovanhempia ja kummeja jäämään suojaasi. Me kiitämme sinua jokaisesta päivästä, jonka meille annat. Auta meitä Vapahtajan armoon turvaten pääsemään kerran taivaalliseen kotiin. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6.

(Uutta) kotia siunattaessa.

Pyhä Jumala. Me kiitämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Rukoilemme tänään NN:n puolesta, joka on liitetty kasteessa seurakuntasi yhteyteen.

Siunaa häntä kaikkina hänen elämänsä päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä. Anna vanhemmille ja kummeille voimaa ja viisautta heidän kasvatustyössään. Tue meitä kaikkia armollasi ja johdata meidät viimein luoksesi taivaalliseen kotiin.

Tänään kiitämme sinua myös tästä kodista.
Siunaa kaikkia, jotka asuvat ja vierailevat täällä.
Auta perheenjäseniä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan.
Siunaa tämä koti läsnäolollasi, sinä kolmiyhteinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiensa ja kummiensa puolesta.

Hätäkaste

Jos pelätään kastamattoman lapsen kuolevan eikä pappia saada ajoissa paikalle, tulee kirkon jäsenen toimittaa kaste vedellä kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Hätäkasteen voi toimittaa myös muu kristitty. Läsnä tulee olla todistajia, mikäli mahdollista. Hätäkasteesta on viipymättä ilmoitettava asianomaiseen kirkkoherranvirastoon. Hätäkaste vahvistetaan kirkkokäsikirjan ohjeiden mukaisesti. (KJ 2:14.) Samoin menetellään aikuisen hätäkasteessa.

Hätäkasteen yhteydessä voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 397, 490, 492 tai 499).

1. Kaste

Kastaja valaa vettä kastettavan päähän kolme kertaa ja lausuu:

[NN (etunimet),] minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

2. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

3. Siunaus

Kastaja lausuu:

Herra siunatkoon meitä ja varjelkoon meitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa meille
ja olkoon meille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa meidän puoleemme
ja antakoon meille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Hätäkasteen vahvistaminen

Tätä kaavaa käytetään lapsen hätäkastetta vahvistettaessa. Siinä noudatetaan kasteesta annettuja ohjeita.

Aikuisen hätäkastetta vahvistettaessa käytetään nuoren ja aikuisen kasteen kaavan aineistoa.

Ellei hätäkasteen yhteydessä ole annettu nimeä, se annetaan hätäkastetta vahvistettaessa. Hätäkasteessa annettu nimi voidaan muuttaa vahvistamisen yhteydessä.

I Johdanto

1. Virsi

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Rakkaat ystävät. Elämä on suuri Jumalan lahja. Pyhässä kasteessa Jumala on ottanut tämän lapsen yhteyteensä ja lahjoittanut hänelle iankaikkisen elämän. Kannamme hänet nyt kiittäen, rukoillen ja siunaten Jumalan eteen.

TAI

P Rakkaat kristityt. Jeesus kutsui luokseen lapsia ja siunasi heitä. Pyhässä kasteessa hän on ottanut tämän lapsen syliinsä ja lahjoittanut hänelle pelastuksen. Vapahtajaamme luottaen me rukoilemme teidän, NN ja NN (vanhempien nimet), ja lapsenne puolesta. Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja. Psalmin sijasta voi olla perheen sunnuntain psalmivuorolaulu (ks. Jumalanpalvelusten kirja).

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.
Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.
Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.
Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,
ne vaientavat vihamiehen ja kostoa janoavan.
Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2–6, 10

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!

Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra, sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.

Ps. 139:13–16

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Kysymykset tai kehotus

Kysymykset

P Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

P NN on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että hän saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet), ja hänet on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

P Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

NN on kastettu Kristuksen kirkon yhteyteen. Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

6. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

7. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala.
   Kasteessa sinä annat armosi tulvia ylitsemme,
   vapautat meidät synnin, kuoleman ja pahan vallasta
   ja liität meidät Kristukseen.
   Me kiitämme sinua siitä,
   että olet ottanut tämän lapsen omaksesi
   ja lahjoittanut hänelle Pyhän Henkesi.
   Auta häntä uskomaan sinuun,
   niin että hän eläisi lapsenasi
   ja pääsisi kerran luoksesi.
   Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Jumala, Isämme.
   Sinä annat meille elämän lahjaksi.
   Kiitos sinulle siitä,
   että suljet tämän lapsen hoivaasi ja suojelukseesi.
   Kiitämme sinua, että olet ottanut hänet kasteen armoliittoon,
   jossa Jeesuksen rakkaus on todellista
   elämän kaikissa vaiheissa.
   Hän on nyt hauras ja heikko,
   ole sinä hänen kanssaan ja kanna häntä sylissäsi.
   Valaise koko hänen elämänsä.
   Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

8. Raamatunluku

Lasten evankeliumin (Mark. 10:13–16) edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Room. 6:3–4

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin

yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

9. Puhe

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kasteen vahvistaminen

11. Kastekäsky

P Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Vahvista Pyhällä Hengelläsi häntä, joka on kasteessa saanut uuden elämän lahjan. Vie hänet viimein perille ikuiseen valtakuntaasi. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*12. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,

pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*13. Vahvistussanat

P Jumalan ja hänen seurakuntansa palvelijana vahvistan, että NN (etunimet) on Jeesuksen Kristuksen käskyn mukaisesti kastettu vedellä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että vahvistat ja siunaat kirkkoasi. Kiitämme myös siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n yhteyteesi, antanut hänelle uudestisyntymisen armon ja tehnyt hänet iankaikkisen elämän perilliseksi. Me rukoilemme sinua: varjele häntä ja anna hänen varttua viisaudessa, iässä ja armossa. Me kiitämme sinua hyvyydestä, jota olet osoittanut hänen vanhemmilleen. Anna heille vastuuntuntoa, ymmärrystä ja voimaa. Auta myös kummeja rakastamaan ja tukemaan NN:ää. Auta meitä kaikkia elämään tahtosi mukaan ja pääsemään kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Jumala, kaikkivaltias Isä, me kiitämme sinua NN:stä, jonka olet antanut NN:lle ja NN:lle.

Ylistämme sinua siitä, että olet ottanut hänet pyhässä kasteessa omaksesi, seurakuntasi jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Siunaa NN:ää hänen elämänsä kaikkina päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä vaaroissa. Auta äitiä ja isää, isovanhempia ja kummeja rakastamaan ja ohjaamaan häntä tahtosi mukaisesti. Hoida häntä sanallasi ja armollasi seurakuntasi yhteydessä. Varjele hänet uskossa niin, ettei hän milloinkaan luopuisi sinusta vaan pääsisi kerran luoksesi kirkkauteen. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä olet elämän lähde. Me kiitämme sinua hyvyydestä, jota olet osoittanut tälle perheelle. Anna vanhemmille voimaa ja rakkautta kasvatustyöhön. Kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa ottanut NN:n omaksesi. Rukoilemme sinua: Ole häntä lähellä ja anna armosi hänelle turvaksi. Suojele ja vahvista häntä joka päivä. Siunaa tämän perheen jäseniä. Opeta heitä tuntemaan sinut taivaallisena Isänä ja noudattamaan elämässään sanasi neuvoja. Auta heitä tukemaan toinen toistaan ja säilyttämään yhteys keskenään. Siunaa myös isovanhempia ja kummeja heidän tehtävässään lapsen parhaaksi. Anna meille kaikille tämän elämän päätyttyä iankaikkinen elämä taivaallisessa kodissa. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4.

P Rakas taivaallinen Isämme. Kiitämme sinua siitä, että olet ottanut NN:n lapseksesi, seurakuntasi jäseneksi ja iankaikkisen elämän perilliseksi. Ole aina lähellä häntä ja anna armosi ja rakkautesi hänelle turvaksi.

Äiti tai isä:

Kiitämme sinua lapsestamme. Anna meille vanhemmille rakkautta ja viisautta, niin että osaisimme kasvattaa häntä tahtosi mukaan. Pidä hänestä huolta koko elämän ajan. Anna kotiimme anteeksiantavaa ja rohkaisevaa mieltä. Auta meitä vaikeuksissa niin, että eläisimme lähellä toisiamme ja sinua.

Joku kummeista:

Auta meitä kummeja hoitamaan tehtäväämme niin, että ystävyytemme tähän lapseen kasvaisi ja lujittuisi. Opeta meitä olemaan perheen tukena kristillisessä kasvatuksessa ja etsimään yhdessä sinun apuasi.

Joku sisaruksista:

Kiitos tästä pikkusiskosta/pikkuveljestä. Kiitos siitä, että saamme kasvaa yhdessä. Auta meitä pysymään aina läheisinä toisillemme.

Joku isovanhemmista:

Kiitän sinua tästä lapsenlapsesta. Kiitos, että saamme nähdä hänessä luomistekosi ihmeitä. Varjele häntä kaikkina päivinä. Anna meidän kokea yhdessä iloa, läheisyyttä ja hellyyttä. Ole meidän turvanamme.

P Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme tämän lapsen ja itsemme sinun haltuusi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5.

Sairaan lapsen kasteen yhteydessä.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme sinua siitä, että olet ottanut tämän lapsen kasteen liittoon, jossa armosi ja rakkautesi ympäröi häntä. Sinä näet vanhempien huolen ja pelon, kun sairaus ja monet tuntemattomat asiat liittyvät heidän lapsensa elämään. Me

rukoilemme: Ole heitä lähellä. Anna heille voimia ja rohkeutta luottaa siihen, että NN:n elämä on sinun käsissäsi. Lähetä pyhät enkelisi hänen turvakseen. Auta vanhempia, sisaruksia, isovanhempia ja kummeja jäämään suojaasi. Me kiitämme sinua jokaisesta päivästä, jonka meille annat. Auta meitä Vapahtajan armoon turvaten pääsemään kerran taivaalliseen kotiin. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

6.
(Uutta) kotia siunattaessa.

Pyhä Jumala. Me kiitämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Rukoilemme tänään NN:n puolesta, joka on liitetty kasteessa seurakuntasi yhteyteen. Siunaa häntä kaikkina hänen elämänsä päivinä. Lähetä pyhät enkelisi varjelemaan häntä. Anna vanhemmille ja kummeille voimaa ja viisautta heidän kasvatustyössään. Tue meitä kaikkia armollasi ja johdata meidät viimein luoksesi taivaalliseen kotiin.

Tänään kiitämme sinua myös tästä kodista.
Siunaa kaikkia, jotka asuvat ja vierailevat täällä.
Auta perheenjäseniä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan.
Siunaa tämä koti läsnäolollasi, sinä kolmiyhteinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiensa ja kummiensa puolesta.

Nuoren ja aikuisen kaste

Tätä kaavaa käytetään 15 vuotta täyttänyttä kastettaessa. Harkinnan mukaan sitä voidaan käyttää myös varhaisnuoren kasteessa. (Alle 15-vuotiaan lapsen uskonnolliseen asemaan liittyvistä säännöksistä ks. lapsen kasteen kaavaa.)

Ne 15 vuotta täyttäneet nuoret ja aikuiset, joita ei ole kastettu oikein, otetaan kirkon yhteyteen siten, että he saavat tarpeellisen opetuksen jälkeen pyhän kasteen (KJ 1:3).

15 vuotta täyttänyt voi huoltajien kirjallisella suostumuksella liittyä itse kirkkoon tai erota siitä. Hänen on esitettävä kirkkoon liittymistä koskeva pyyntö seurakunnan kirkkoherralle.

Kastettavalla tulee olla ainakin kaksi kummia, jotka ovat konfirmoituja evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäseniä. Näiden lisäksi voi kummina olla henkilö, joka kuuluu muuhun evankelis-luterilaisen kirkon toimittaman kasteen hyväksyvään kristilliseen kirkkoon tai uskonnolliseen yhdyskuntaan. Vähintään kahden kummin tai muun todistajan tulee olla läsnä kastetoimituksessa. (KJ 2:17.) Muun kristillisen kirkon tai uskonnollisen yhdyskunnan jäsenellä on oikeus toimia kummina, jos kirkolliskokous on hyväksynyt kyseisen kirkon tai yhdyskunnan kanssa tehdyn sopimuksen (KJ 1:4).

Nuoren ja aikuisen kaste vastaa myös konfirmaatiota. Kastetulla on kuitenkin oikeus osallistua yhteiseen konfirmaatioon esimerkiksi rippikouluryhmän kanssa.

Kaste toimitetaan kirkossa, kotona tai muussa sopivassa paikassa (KJ 2:16).

Kastetoimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne.

Kastettava pukeutuu albaan, mikäli mahdollista. Alba voidaan pukea myös vasta kohdan 13 (kaste) yhteydessä.

I Johdanto

1. Virsi

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

P Rakkaat ystävät. Tänään iloitsemme Jumalan pelastavasta armosta. Kasteessa taivaallinen Isämme ottaa sinut, NN (etunimet), lapsekseen, seurakunnan jäseneksi ja ikuisen elämän perilliseksi. Jeesus sanoo: »Joka uskoo evankeliumin ja saa kasteen, on pelastuva» (Mark. 16:16).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä.
Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

Ps. 66:5

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!

Ps. 118:24

Psalmi

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.
Lasten ja imeväisten huudot todistavat sinun voimastasi.
Ne ovat kilpenä jumalattomia vastaan,
ne vaientavat vihamiehen ja kostoa janoavan.
Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2–6, 10

TAI

Minä tahdon aina ylistää Herraa,
lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!
Herran hyvyyden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi.
Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.
Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa,
kunnioittakaamme yhdessä hänen nimeään!
Minä käännyin Herran puoleen, ja hän vastasi minulle.

Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.

Ps. 34:2–6

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin kastettavan otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja elää Kristukselle.

TAI

Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin kastettavan otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

6. Rukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isämme,
   me ylistämme sinua elämän lahjasta.
   Kasteessa sinä lahjoitat meille armosi ja rakkautesi.
   Ota omaksesi NN,
   joka on siunattu ristinmerkillä.
   Olkoon Poikasi Jeesuksen Kristuksen sovitustyö hänen turvansa.
   Anna Pyhän Hengen asua hänessä,
   niin että hän kasvaisi uskossa ja rakkaudessa.
   Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
   Me kiitämme sinua kasteen lahjasta.
   Kiitämme siitä, että kasteessa synnit pestään pois Jeesuksen nimeen
   ja Pyhä Henki synnyttää meidät uudesti.
   Me rukoilemme:
   Ota omaksesi NN,
   joka on siunattu ristinmerkillä.
   Auta, että hän synnin, kuoleman ja pimeyden vallasta vapautettuna

palvelisi sinua koko elämänsä ajan.
Anna hänelle kerran koti luonasi taivaassa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

II Sana

7. Raamatunluku

Evankeliumin edellä voidaan lukea jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Ap. t. 2:38–39

Kääntykää ja ottakaa itse kukin kaste Jeesuksen Kristuksen nimeen, jotta syntinne annettaisiin anteeksi. Silloin te saatte lahjaksi Pyhän Hengen. Teitä tämä lupaus tarkoittaa, teitä ja teidän lapsianne, ja myös kaikkia niitä, jotka ovat etäällä – keitä ikinä Herra, meidän Jumalamme, kutsuu.

Room. 6:3–11

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.
Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. Mutta jos kerran olemme kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää hänen kanssaan. Tiedämme, että koska Kristus on herätetty kuolleista, hän ei enää kuole eikä kuolemalla ole enää valtaa häneen. Kun Kristus kuoli, hän kertakaikkisesti kuoli eroon synnistä. Kun hän nyt elää, hän elää Jumalalle. Ajatelkaa tekin samoin itsestänne: te olette kuolleet pois synnistä ja elätte Jumalalle Kristuksessa Jeesuksessa.

Gal. 3:26–28

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 16:15–16

Jeesus sanoo:
»Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumi kaikille luoduille. Joka sen uskoo ja saa kasteen, on pelastuva. Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.»

TAI

Joh. 3:5–8

Jeesus sanoi Nikodemokselle: »Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan. Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä. Älä kummeksu sitä, että sanoin sinulle: 'Teidän täytyy syntyä uudesti.' Tuuli puhaltaa missä tahtoo. Sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee. Samoin on jokaisen Hengestä syntyneen laita.»

8. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavaa kastepuhetta. Hän voi yhdessä kastettavan kanssa valita raamatunlauseen, jota käsitellään puheessa ja joka kirjoitetaan kastetodistukseen. Kastepuheessa tulisi ottaa huomioon kulloinenkin kastetilanne ja käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- elämän lahja (luominen), Kristuksen sovitustyö (lunastus), Pyhän Hengen lahja (pyhitys)
- seurakuntayhteyteen liittäminen
- Jeesuksen seuraajana kasvaminen ja eläminen
- vanhemmat ja kummit kastetun hengellisinä opastajina.

Rakkaat ystävät. Herramme Jeesus Kristus on asettanut pyhän kasteen. Se on ovi kristilliseen kirkkoon. Sinä, NN, olet saanut opetusta uskon perusasioista. Tämän uskon kirkkomme on vanhastaan ilmaissut uskontunnustuksessa, jonka me kohta yhdessä lausumme. Kaste pysyy aina voimassa. Jos alat epäillä Jumalan rakkautta, muista tämä hetki ja sano mielessäsi: olen kastettu, olen Jumalan lapsi.

Kasteessa meidät kutsutaan elämään kristittyinä. Olemme aikuisinakin oppimassa sitä, mitä Jeesuksen seuraaminen tänä päivänä merkitsee. Jumala antaa meille kasteessa Pyhän Hengen, joka auttaa meitä luottamaan Jumalaan ja elämään kristittynä. Saamme kasteen armon täysin lahjaksi. Kasteeseen on kätketty koko pelastus, elämä ja autuus.

On tärkeää elää seurakunnan yhteydessä. NN, olet tervetullut yhteiseen jumalanpalvelukseen. Voit tulla sinne kiittämään, rukoilemaan ja kokemaan yhteyttä. Tule ehtoolliselle, jossa Jeesus itse palvelee meitä ja hoitaa armollaan. Lue Raamattua ja rukoile, näin kristillinen usko kantaa sinua päivittäin ja saat voimaa tehdä työtä niiden asioiden puolesta, jotka Jeesukselle olivat tärkeitä. Teidät kummit on kutsuttu tukemaan NN:ää. Muistakaa häntä rukouksissanne. Etsikää yhdessä elämän tietä.

Olet juuri saanut otsaasi ja rintaasi ristinmerkin. Se pysyy meissä ja rohkaisee seuraamaan Kristusta. Hän on luvannut olla kanssamme valona pimeydessä kaikki päivät maailman loppuun asti.

9. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

III Kastaminen

10. Kastekäsky

P Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

P Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin, mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja

opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

P Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*11. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

P Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*12. Kysymys

P Tahdotko, että sinut kastetaan tähän uskoon ja kaikkien sen lupausten omistamiseen?

Vastaus:

Tahdon.

*13. Kaste

P Kristuksen käskyn mukaisesti kastamme sinut kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Pappi valaa vettä kastettavan päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä kastetun pään päälle. Hän voi pyytää (vanhempia ja) kummeja tekemään samoin.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Kastettu Aamen.

Kummit pukevat alban kastetun ylle, ellei se ole ollut hänellä toimituksen alusta lähtien. Pappi lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen kastetulle ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

P Pyhässä kasteessa sinut on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme sinut esirukouksiimme. Apostoli Paavali sanoo: »Te ette siis enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät» (Ef. 2:19).

14. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

15. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä kastetoimitukseen osallistuvien kanssa.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä. Me kiitämme sinua siitä, että olet kutsunut NN:n kirkkosi yhteyteen ja ottanut hänet kasteessa omaksesi. Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi. Anna hänen turvautua sinuun päivittäin. Auta myös kummeja tukemaan häntä. Suo meidän kaikkien kasvaa uskossa ja rakkaudessa, elää seurakuntasi yhteydessä ja periä kerran luonasi iankaikkinen elämä. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.
2. Taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet kasteessa siirtänyt meidät pimeydestä valoon. Rukoilemme tänään kastetun NN:n puolesta. Anna hänen kasvaa uskossa. Vahvista häntä sanalla ja sakramenteilla. Auta häntä turvautumaan rukouksessa sinuun. Rohkaise meitä kaikkia elämään sinun tahtosi mukaan. Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

16. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

18. Virsi

Virren jälkeen pappi antaa kaste- ja kummitodistukset ja kutsuu läsnäolijat jumalanpalvelukseen, jossa rukoillaan kastetun sekä hänen vanhempiensa ja kummiensa puolesta.

Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä

Kun kaste toimitetaan seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, siihen liitetään tässä esitetyt kohdat. Saarnan jälkeen vanhemmat ja kummit siirtyvät kastettavan kanssa kastemaljan ääreen.

Nuoren ja aikuisen kasteessa aineistoa käytetään soveltaen.

Jumalanpalveluksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Vesi voi olla valmiiksi kastemaljassa, tai se voidaan kaataa siihen juuri ennen kastekäskyä.

Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Olemme tulleet viettämään seurakunnan yhteistä juhlaa.

Jokainen jumalanpalvelus on kasteen muistamisen juhla. Näin on erityisesti tänään, kun messussa/jumalanpalveluksessa toimitetaan pyhä kaste. Kasteessa meistä tulee Kristuksen opetuslapsia ja kristillisen kirkon jäseniä. Kasteessa lahjaksi saatu Pyhä Henki auttaa jokaista kastettua elämään kristittynä.

Kristitty elää Kristuksen valossa. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden.

Kasteessa meidät on kutsuttu luottamaan yksin Kristukseen ja elämään hänen esimerkkinsä mukaisesti. Joudumme kuitenkin joka päivä myöntämään, että emme ole noudattaneet hänen tahtoaan. Silti saamme palata kasteen armoon. Tähän me turvaudumme, kun nyt tunnustamme Jumalalle syntimme.

Synnintunnustus

Synnintunnustuksena voidaan käyttää seuraavaa:

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

– – – –

Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

L Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.
   Sinä lahjoitat meille elämän ja otat meidät kasteessa lapsiksesi.

Vahvista meitä Pyhällä Hengelläsi,
niin että kasvamme uskossa ja rakkaudessa.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme kasteesta,
jossa sinä peset meidät puhtaiksi synnistä
ja lahjoitat Pyhän Henkesi.
Auta meitä elämään lapsinasi koko elämämme ajan.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Taivaallinen Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että olet antanut pyhän kasteen
ja liittänyt siinä meidät
rakkaan Poikasi kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen.
Johdata meitä Pyhällä Hengelläsi,
niin että eläisimme kasteen armossa.
Auta meitä palvelemaan sinua uskossa
ja lahjoita meille viimein luonasi iankaikkinen elämä.
Tätä rukoilemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme nimessä.

S Aamen.

– – – –

*Evankeliumi

Luetaan ensisijaisesti päivän evankeliumi. Voidaan lukea myös lasten evankeliumi.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

[**L** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

– – – –

Saarna

Saarna pidetään ensisijaisesti päivän evankeliumista tai jommastakummasta lukukappaleesta. Voidaan saarnata myös lasten evankeliumista.

Kysymykset tai kehotus

Vanhemmat ja kummit siirtyvät kastettavan kanssa kastemaljan ääreen.

Kysymykset

L Vanhemmat, minkä nimen olette antaneet lapsellenne?

Vastaus:

NN (etunimet).

L Vanhemmat, tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

L Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

L Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet). Tahdotteko, että hänet kastetaan kristilliseen uskoon?

Vastaus:

Tahdon.

L Vanhemmat ja kummit, tahdotteko yhdessä seurakunnan kanssa huolehtia siitä, että NN saa kristillisen kasvatuksen?

Vastaus:

Tahdon.

Kehotus

L Te vanhemmat olette antaneet lapsellenne nimen NN (etunimet).

Tänään hänet kastetaan kristilliseen uskoon.

Vanhemmat ja kummit, pyhä kaste velvoittaa teitä yhdessä seurakunnan kanssa huolehtimaan hänen kristillisestä kasvatuksestaan.

Ristinmerkki

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Pappi jatkaa:

Armollinen Jumala on Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden vapauttanut sinut synnin, kuoleman ja pahan vallasta. Antakoon hän sinulle voimaa joka päivä kuolla pois synnistä ja

elää Kristukselle.

TAI
Pappi lausuu:

Armollinen Jumala. Sinä yksin pelastat kaikesta pahasta. Vapauta NN (etunimet) pimeyden vallasta. Kirjoita hänen nimensä elämän kirjaan ja johdata häntä valossasi.

Pappi tekee ristinmerkin lapsen otsaan ja rintaan ja lausuu:

Ota pyhä ristinmerkki otsaasi ✢ ja rintaasi ✢ todistukseksi siitä, että ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jeesus Kristus on sinut lunastanut ja kutsunut opetuslapsekseen.

Kastekäsky

L Herramme Jeesus Kristus on itse asettanut pyhän kasteen. Hän sanoi opetuslapsilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

TAI

L Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias ja armollinen Jumala. Alussa sinä loit taivaan ja maan ja sinun elämää antava henkesi liikkui vetten yllä. Vesi on sinun lahjasi, joka ravitsee ja pitää yllä luomakuntaa. Vedenpaisumuksessa sinä hukutit synnin, mutta pelastit Nooan ja hänen perheensä. Näin annoit meille esikuvan kasteesta. Sinä kuljetit kansasi Punaisenmeren poikki ja vapautit sen faraon orjuudesta. Sinun tahtosi mukaan Johannes kastoi Poikasi Jeesuksen Jordanin vedessä, ja sinä voitelit hänet Pyhällä Hengellä. Ristillä hän vuodatti kyljestään verta ja vettä, ja kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Poikasi käskylle kuuliaisina me pyydämme: Katso nyt kirkkosi puoleen ja avaa sille kasteen lähde. Lähetä Pyhä Henkesi synnyttämään uutta elämää, niin että se, joka tässä armon lähteessä haudataan Kristuksen kuolemaan, myös hänen kanssaan nousisi uuteen elämään. Muistuttakoon tämä vesi meitä kasteestamme ja yhdistäköön se meidät yhteisessä ilossa kaikkiin niihin veljiimme ja sisariimme, jotka on kasteessa liitetty Kristuksen ruumiiseen. Tätä pyydämme Kristuksen, Herramme tähden.

S Aamen.

TAI

L Rukoilkaamme.

Jumala, elämän antaja. Sinä loit veden antamaan maalle kasvun ja virkistämään ja

puhdistamaan meitä. Sinä pelastit Nooan ja hänen perheensä arkissa. Kiitämme sinua siitä, että kaste on meille pelastuksen arkki. Kansasi kulki veden läpi vapauteen Egyptin orjuudesta. Poikasi Jeesus sai kasteen Jordanin vedessä. Kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan hän vapautti meidät synnin ja kuoleman kahleista. Kuolleista noustuaan hän itse asetti pyhän kasteen lausuessaan opetuslapsilleen:

»Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Me rukoilemme: Lähetä Pyhä Henkesi, niin että se joka kastetaan tässä vedessä, saa uuden elämän. Tee hänestä ikuisen valtakuntasi perijä. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

*Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaamme yhdessä kristillinen uskomme.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

L Tähän uskoon ja kaikkien sen lupausten omistamiseen me kastamme nyt tämän lapsen.

*Kaste

Pappi valaa vettä lapsen päähän kolme kertaa ja lausuu:

NN (etunimet), minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Pappi panee kätensä lapsen pään päälle. Hän voi pyytää vanhempia ja kummeja tekemään samoin.

L Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

Pappi ottaa kiinni kastepuvusta ja lausuu:

Apostoli Paavali sanoo: »Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne» (Gal. 3:27).

Pappi sytyttää kastekynttilän alttarin tai kastepöydän kynttilästä tai pääsiäiskynttilästä, ojentaa sen vanhemmille ja lausuu:

Jeesus sanoo: »Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.» (Joh. 8:12.)

Pappi ottaa lapsen syliinsä ja lausuu:

Pyhässä kasteessa NN (etunimet) on otettu Kristuksen kirkon ja X:n seurakunnan jäseneksi. Suljemme hänet ja hänen kotinsa rakkauteemme ja esirukouksiimme. Jeesus otti lapsen syliinsä ja sanoi: »Joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut» (Mark. 9:37).

Pappi antaa lapsen vanhemmille tai kummille.

Vanhemmat ja kummit siirtyvät kastetun kanssa takaisin paikoilleen.

Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös kastelaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Yhteinen esirukous

Yhteisessä esirukouksessa rukoillaan jumalanpalveluksessa kastetun/kastettujen ja hänen/heidän läheistensä puolesta.

– – – –

Ehtoollisrukous

– – – –

Prefaation päätös kastemessussa

Kasteessa sinä kutsut meidät lapsiksesi
ja johdatat meidät pimeydestä valoon ja kuolemasta elämään.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta

ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

– – – –

KONFIRMAATIO

Konfirmaatiomessu A

Konfirmaatioon voivat osallistua ne kirkon jäsenet, jotka oikeutetaan siihen rippikoulun perusteella. Konfirmaatiossa tunnustaudutaan kirkon uskoon ja saadaan oikeus käydä itsenäisesti ehtoollisella. Konfirmaation toimittaa pappi tai lehtori. (KJ 3:5.)

Konfirmaatiomessu A pohjautuu messun kaavaan. Se valmistellaan yhdessä rippikoululaisten kanssa.

Aikuista konfirmoitaessa tätä kaavaa käytetään soveltaen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, sitten konfirmoitavat, rippikoulun opettajat ja avustajat sekä eri palvelutehtävissä toimivat, viimeisenä liturgi.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

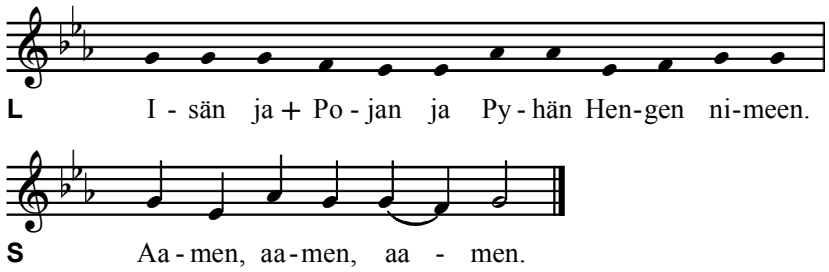

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
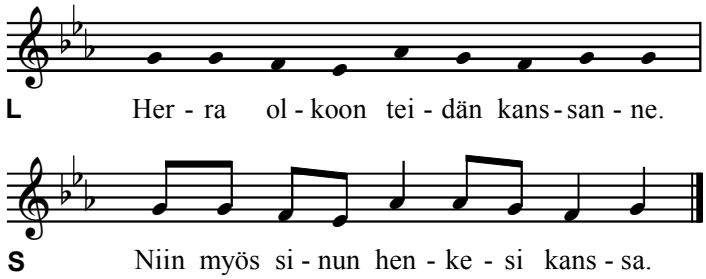
TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

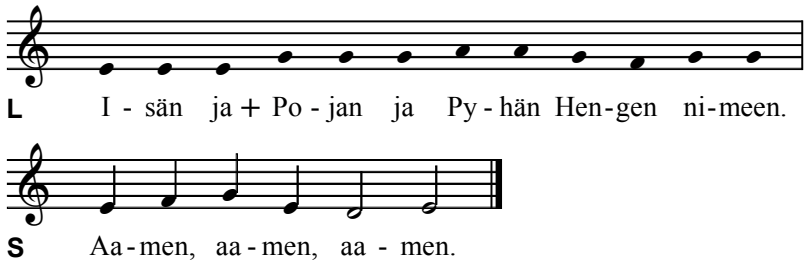

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:
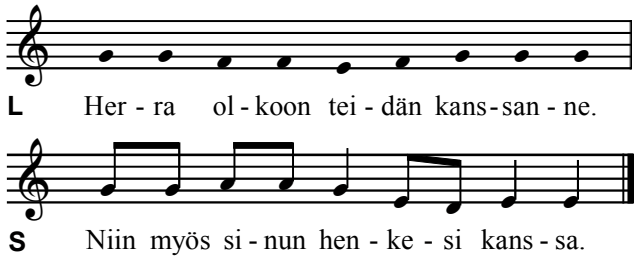
3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Vietämme tänään konfirmaatiomessua yhdessä näiden nuorten kanssa. Kuulemme Jumalan sanaa, tunnustamme yhteisen uskomme, rukoilemme ja kiitämme Jumalaa. Meidät kutsutaan myös Herran pyhälle ehtoolliselle.

Hyvät nuoret. Alusta saakka Jumalan rakkaus on ollut läsnä elämässänne. Tänään kiitämme kasteesta, yhteisistä kasvun vuosista ja rippikouluajasta. Pyydämme siunausta tulevaan ja rukoilemme, että Jumala vahvistaisi teitä uskossa ja rohkaisisi elämään kristittyinä.

Kristus on maailman valo. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

2. Herra.
Sinä olet valo, mutta en ole katsonut sinua.
Sinä olet tie, mutta en ole seurannut sinua.
Sinä olet totuus, mutta en ole pysynyt sinussa.
Sinä olet elämä, mutta en ole tunnustanut sitä.
Sinä olet opastajani, mutta en ole totellut sinua.
Ja kuitenkin, Herra,
kun teen väärin ja turmelen elämääni,
olen onneton ja syytän sinua.
Herra, anna minulle anteeksi.
Tätä pyydän Jeesuksen Kristuksen,
Vapahtajani tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

2. Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinä, Herra, olet ilomme lähde,
sinun hyvyytesi rohkaisee meitä.

Ps. 89:17, 18

TAI

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
hän on meidän turvakalliomme.

Ps. 95:1

Psalmi

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
kohottakaa hänelle riemuhuuto,
hän on meidän turvakalliomme.
Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää,
virittäkää hänelle riemuvirsi!
Tulkaa, kumartukaa maahan,
polvistukaamme Herran, Luojamme, eteen.
Hän on meidän Jumalamme
ja me hänen laitumensa lampaat,
joita hänen kätensä kaitsee.

Ps. 95:1–2, 6–7

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin,
sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken.
Se on ihmeellistä,
siihen ei ymmärrykseni yllä.

Ps. 139:1–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

TAI

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä uudistamaan meidät.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä vahvistamaan Kristukseen kastettujen yhteyttä.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän lähettäisi Henkensä tekemään meistä hänen todistajiaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

Vaihtoehtoisia Herra, armahda -lauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:

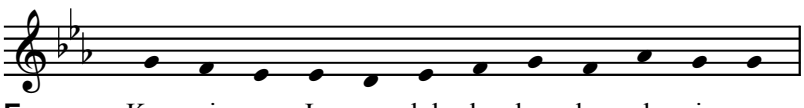

TAI

Sävelmäsarja 3:
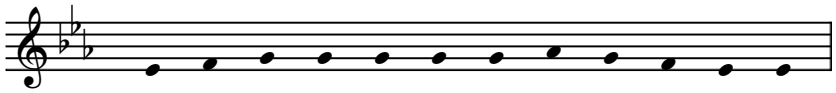
TAI

Sävelmäsarja 4:
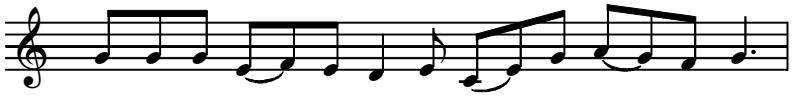
TAI

Sävelmäsarja 4:
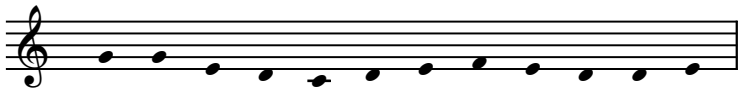
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus soveltuu erityisesti juhlapyhien kiitosvirreksi. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,

sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
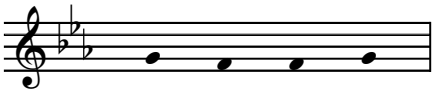
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
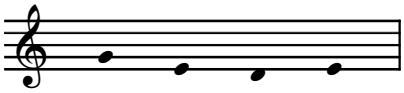
L Ru - koil - kaam - me.

1. Rakas Jumala, taivaallinen Isä.
   Sinä olet ottanut meidät kasteessa omiksesi ja perheesi jäseniksi.
   Pidä meistä aina huolta ja ole kanssamme,
   niin että rohkeasti tunnustaudumme seuraajiksesi.
   Auta meitä rakastamaan sinua ja toisiamme.
   Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Jumala, Isämme,
   kasteessa otsaamme ja rintaamme tehtiin ristinmerkki,
   joka osoittaa, että me kuulumme sinulle.
   Yhdessä tänään konfirmoitavien nuorten kanssa
   me kiitämme sinua siitä.
   Rohkaise meitä taistelussa pahan valtaa vastaan.
   Tee meistä rauhasi välikappaleita.
   Auta meitä kasvamaan uskossa
   ja rakastamaan toisiamme tahtosi mukaan.
   Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
   meidän Herramme tähden.

3. Tule, Pyhä Henki.
   Muuta pelko toivoksi,
   epäusko ja epäluulo luottamukseksi,
   heikkous voimaksi.
   Tule sinnekin, missä pahuuden vallat vaikuttavat.
   Tule, rauhan ja rakkauden Henki.
   Tule ja siunaa konfirmaatiomme,
   tee tästä ilon ja rakkauden juhla.

Sävelmäsarjat 1–3:
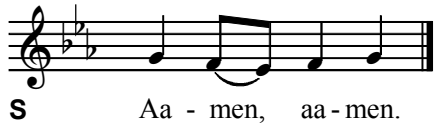
Sävelmäsarja 4:
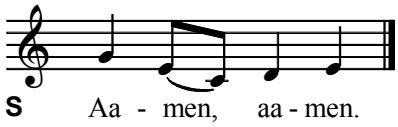
II Sana

Sanaosassa voidaan noudattaa myös messun kaavaa (kohdat 9–15).

9. Lukukappale

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen lukukappale. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: 1. Tim. 6:11b–12 tai 2. Tim. 3:14–17.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*11. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: Matt. 4:18–20 tai Mark. 8:34–37.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.

S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

Saarna voi sisältää kehotussanat konfirmoitaville, vanhemmille ja kummeille.

III Konfirmaatio

Ennen konfirmaatiota voi olla virsi tai muuta musiikkia.

13. Uskontunnustus (Credo)

Konfirmoitavat siirtyvät alttarin ääreen.

L Rakkaat nuoret. Kasteenne yhteydessä vanhempanne ja kumminne lausuivat uskontunnustuksen. Se ilmaisee, mitä Jumala lahjoittaa meille ja mitä hän tekee hyväksemme. Tunnustamme nyt yhdessä seurakunnan kanssa kristillisen uskomme:

*Uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

14. Kysymys tai kehotus

Kysymys

L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Tahdotteko Jumalan armon avulla osoittaa tämän uskon elämässänne?

Vastaus:

Tahdon.

L Jumala vahvistakoon teitä lupauksessanne ja kiinnittäköön teidät Kristukseen.

Kehotus

L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Jumala antakoon teille armon, että voisitte osoittaa tämän uskon elämässänne. Hän kiinnittäköön teidät Kristukseen.

15. Siunaaminen

Konfirmoitavat polvistuvat alttarin ääreen siunattaviksi kättenpäällepanemisella. Siunaamisessa voi olla mukana avustajia (esimerkiksi kummi).

Siunaamisen aikana voidaan laulaa virsi 236.

L Ottakaa vastaan siunaus.

L [NN (etunimi),]
Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Saatuaan siunauksen konfirmoitu voi lausua aamenen ja tehdä ristinmerkin.

Konfirmoidut palaavat paikoilleen joko siunaamisen, kehotussanojen (kohta 16) tai virren (kohta 17) jälkeen.

16. Kehotussanat

Kehotussanat voidaan sisällyttää myös saarnaan, jolloin ne jäävät tästä pois.

Kehotussanat konfirmoiduille

L Rakkaat nuoret. Olette ottaneet vastaan kolmiyhteisen Jumalan siunauksen. Saatte luottaa siihen, että Jumala ei hylkää. Pyhä Henki on kasteessa alkanut teissä hyvän työn, ja hän rohkaisee teitä elämään Kristuksen seuraajina. Jumala on antanut seurakunnalleen pyhän sanansa, ehtoollisen ja rukouksen uskon vahvistukseksi. Tästä lähtien saatte osallistua itsenäisesti ehtoolliselle. Saatte myös oikeuden kummin tehtävään. Seurakunta rukoilee teidän puolestanne ja lähettää teidät kulkemaan elämän tietä.

Kehotussanat vanhemmille ja kummeille

L Hyvät vanhemmat, kummit ja muut seurakuntalaiset. Nämä nuoret tarvitsevat ihmisiä, jotka rukoilevat heidän puolestaan ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä. Olkaa te heidän

tukenaan, niin että he vahvistuisivat uskossa ja kulkisivat ikuisen elämän tietä. Jumala teitä siinä auttakoon.

17. Virsi

Virren sijasta voi olla nuorten laulu tai konfirmaatiolaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

18. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä rippikoululaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia ja esirukousaiheita Jumalanpalvelusten kirjassa. Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien voidaan käyttää litaniaa tai Trishagion-rukousta.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Esirukouksen yhteydessä tai ennen sitä ilmoitetaan kastetut, kuulutetut tai avioliiton solmineet ja kuolleet. Ilmoituksiin voidaan liittää musiikkia ja/tai symbolista toimintaa (esimerkiksi kynttilöiden sytytys). Ilmoituksiin liittyvät rukoukset Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
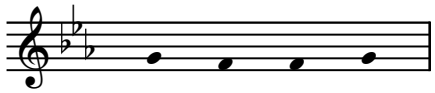
Sävelmäsarja 4:
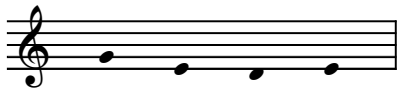
Rakas Jumala, taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Me rukoilemme näiden nuorten puolesta, jotka on tänään konfirmoitu. Auta heitä kasvamaan uskossa, juurtumaan sanaasi ja saamaan voimaa seurakuntayhteydestä. Tee heidät avoimiksi sinun rakkaudellesi ja auta heitä jakamaan sitä toisille. Rohkaise heitä myös vaikeuksien keskellä turvautumaan sinuun. Tue heitä, kun he tekevät ratkaisuja elämässään.

Siunaa ja varjele seurakuntaasi, sen työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja kaikkia seurakuntalaisia, niin että sanoma sinun rakkaudestasi kuuluisi kauas.

Siunaa sisariamme ja veljiämme lähellä ja kaukana. Anna maailman johtajille viisautta, niin että kansat voisivat selvittää suhteensa sotimatta.

Siunaa ja varjele kaikkia, joita on kohdannut onnettomuus, suru tai sairaus, ja niitä, jotka ovat menettäneet toivonsa. Anna heille rohkeutta ja elämänhalua ja anna heidän tuntea, että sinä olet lähellä ja pidät heistä huolta.

Siunaa ja varjele kotejamme, äitejä ja isiä, siskoja ja veljiä, isovanhempia, kummeja ja muita rakkaita. Muista yksinäisiä ja luo ihmisten välille yhteyttä, ystävällisyyttä ja auttamisen tahtoa.

Kaikkivaltias Jumala. Kiitos siitä, että saamme jättää elämämme sinun käsiisi. Johdata

meidät viimein ikuiseen valtakuntaasi.

Sävelmäsarjat 1–3:
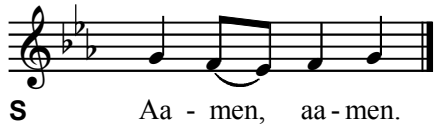
Sävelmäsarja 4:
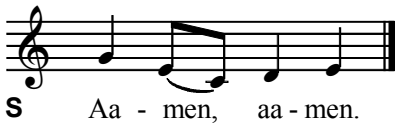
IV Ehtoollinen

19. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

20. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
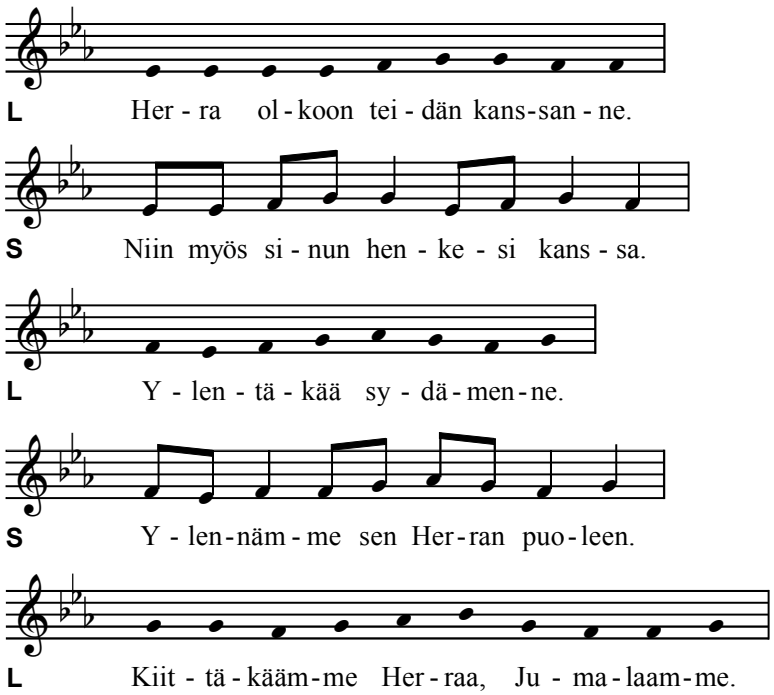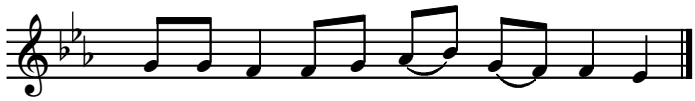
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista,
että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Vaihtoehtoisia prefaation päätöksiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kasteessa sinä olet kutsunut meidät lapsiksesi
ja luvannut olla kanssamme kaikki päivät.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi, oli yksi meistä mutta ilman syntiä.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta
ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksemme,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

21. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

22. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
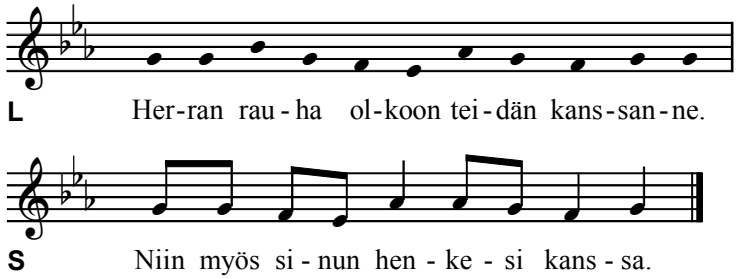
TAI

Sävelmäsarja 4:
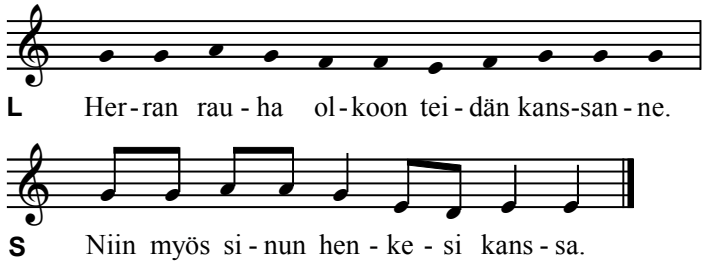
*23. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

24. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua ”Herra, en ole sen arvoinen” (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 25) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

25. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 229:6–7 ja 235:4, paastonaikana erityisesti 79:9–10).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
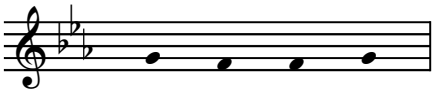
Sävelmäsarja 4:
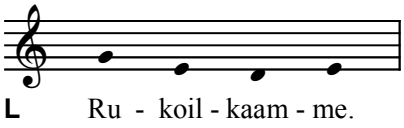
Me kiitämme sinua, taivaallinen Isä,
ehtoollisen lahjasta.
Kiitos, että rakastat meitä.
Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.
Pidä meidät taivaan tiellä.
Kuule rukouksemme
Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
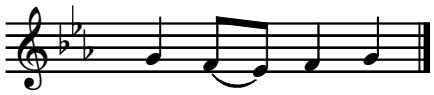
Sävelmäsarja 4:
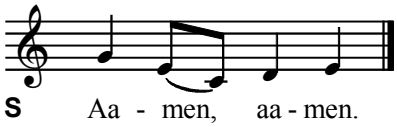
V Päätös

26. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 25) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
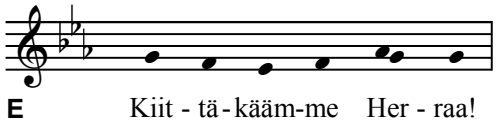
TAI

Sävelmäsarja 4:
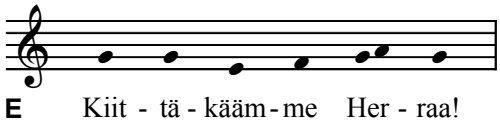
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*27. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

TAI

L/E Lähtekää rauhassa.
Olkaa rohkeat,
pitäkää hyvästä kiinni,
[älkää vastatko pahaan pahalla.
Rohkaiskaa arkoja,
tukekaa heikkoja,
auttakaa sorrettuja,]
kunnioittakaa kaikkia ihmisiä.
Rakastakaa ja palvelkaa Herraa
Pyhän Hengen voimassa iloiten.

*28. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue poistuu samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakunta voi liittyä kulkueeseen.

Konfirmaatiomessu B

Konfirmaatioon voivat osallistua ne kirkon jäsenet, jotka oikeutetaan siihen rippikoulun perusteella. Konfirmaatiossa tunnustaudutaan kirkon uskoon ja saadaan oikeus käydä itsenäisesti ehtoollisella. Konfirmaation toimittaa pappi tai lehtori. (KJ 3:5.)

Konfirmaatiomessu B pohjautuu viikkomessun kaavaan. Se valmistellaan yhdessä rippikoululaisten kanssa.

Aikuista konfirmoitaessa tätä kaavaa käytetään soveltaen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, sitten konfirmoitavat, rippikoulun opettajat ja avustajat sekä eri palvelutehtävissä toimivat, viimeisenä liturgi.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

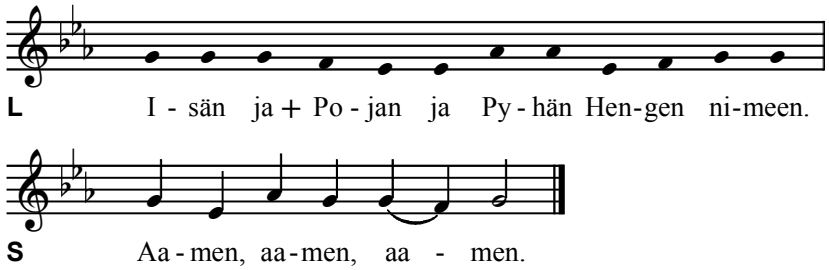

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
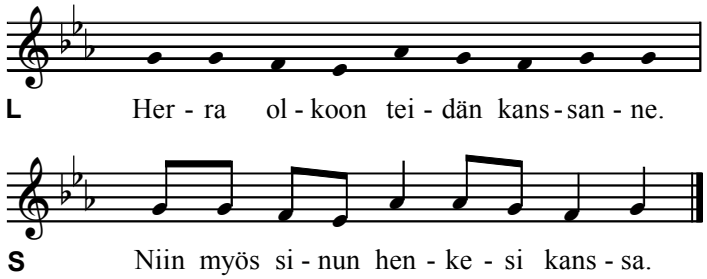
TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

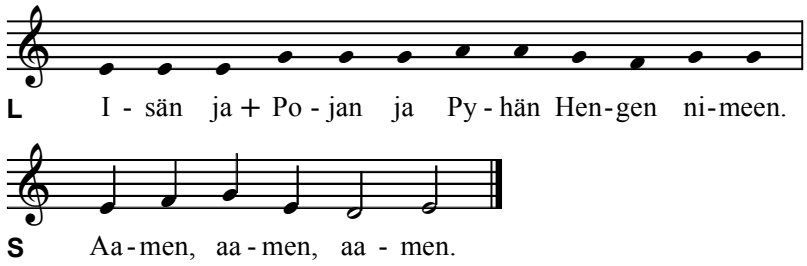

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:
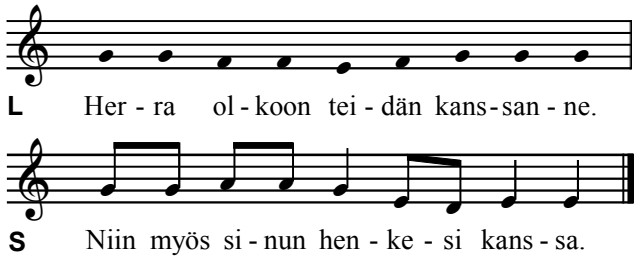
3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Vietämme tänään konfirmaatiomessua yhdessä näiden nuorten kanssa. Kuulemme Jumalan sanaa, tunnustamme yhteisen uskomme, rukoilemme ja kiitämme Jumalaa. Meidät kutsutaan myös Herran pyhälle ehtoolliselle.

Hyvät nuoret. Alusta saakka Jumalan rakkaus on ollut läsnä elämässänne. Tänään kiitämme kasteesta, yhteisistä kasvun vuosista ja rippikouluajasta. Pyydämme siunausta tulevaan ja rukoilemme, että Jumala vahvistaisi teitä uskossa ja rohkaisisi elämään kristittyinä.

Kristus on maailman valo. Tämä valo voittaa synnin ja kuoleman pimeyden. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.

Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

2. Herra.
Sinä olet valo, mutta en ole katsonut sinua.
Sinä olet tie, mutta en ole seurannut sinua.
Sinä olet totuus, mutta en ole pysynyt sinussa.
Sinä olet elämä, mutta en ole tunnustanut sitä.
Sinä olet opastajani, mutta en ole totellut sinua.
Ja kuitenkin, Herra,
kun teen väärin ja turmelen elämääni,
olen onneton ja syytän sinua.
Herra, anna minulle anteeksi.
Tätä pyydän Jeesuksen Kristuksen,
Vapahtajani tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

2. Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

6. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
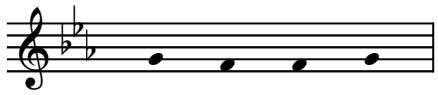
Sävelmäsarja 4:
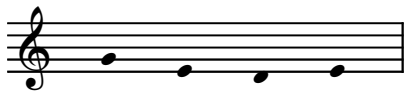
1. Rakas Jumala, taivaallinen Isä.
   Sinä olet ottanut meidät kasteessa omiksesi ja perheesi jäseniksi.
   Pidä meistä aina huolta ja ole kanssamme,
   niin että rohkeasti tunnustaudumme seuraajiksesi.
   Auta meitä rakastamaan sinua ja toisiamme.
   Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Jumala, Isämme,
   kasteessa otsaamme ja rintaamme tehtiin ristinmerkki,
   joka osoittaa, että me kuulumme sinulle.
   Yhdessä tänään konfirmoitavien nuorten kanssa
   me kiitämme sinua siitä.
   Rohkaise meitä taistelussa pahan valtaa vastaan.
   Tee meistä rauhasi välikappaleita.
   Auta meitä kasvamaan uskossa
   ja rakastamaan toisiamme tahtosi mukaan.
   Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
   meidän Herramme tähden.

3. Tule, Pyhä Henki.
   Muuta pelko toivoksi,
   epäusko ja epäluulo luottamukseksi,
   heikkous voimaksi.
   Tule sinnekin, missä pahuuden vallat vaikuttavat.
   Tule, rauhan ja rakkauden Henki.
   Tule ja siunaa konfirmaatiomme,
   tee tästä ilon ja rakkauden juhla.

Sävelmäsarjat 1–3:

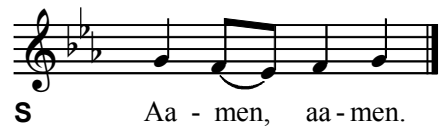

Sävelmäsarja 4:
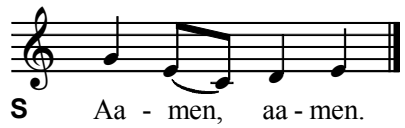
II Sana

7. Raamatunluku ja saarna

Luetaan ensisijaisesti kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi. Sen lisäksi voidaan lukea lukukappale Vanhasta tai Uudesta testamentista. Voidaan käyttää myös seuraavia raamatuntekstejä: 1. Tim. 6:11b–12, 2. Tim. 3:14–17, Matt. 4:18–20 tai Mark. 8:34–37.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Saarna voi sisältää kehotussanat konfirmoitaville, vanhemmille ja kummeille.

III Konfirmaatio

Ennen konfirmaatiota voi olla virsi tai muuta musiikkia.

8. Uskontunnustus (Credo)

Konfirmoitavat siirtyvät alttarin ääreen.

L Rakkaat nuoret. Kasteenne yhteydessä vanhempanne ja kumminne lausuivat uskontunnustuksen. Se ilmaisee, mitä Jumala lahjoittaa meille ja mitä hän tekee hyväksemme. Tunnustamme nyt yhdessä seurakunnan kanssa kristillisen uskomme:

*Uskontunnustus

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

9. Kysymys tai kehotus

Kysymys

L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Tahdotteko Jumalan armon avulla osoittaa tämän uskon elämässänne?

Vastaus:

Tahdon.

L Jumala vahvistakoon teitä lupauksessanne ja kiinnittäköön teidät Kristukseen.

Kehotus

L Rakkaat nuoret. Teidät on kastettu tähän uskoon ja olette saaneet sen mukaista opetusta. Jumala antakoon teille armon, että voisitte osoittaa tämän uskon elämässänne. Hän kiinnittäköön teidät Kristukseen.

10. Siunaaminen

Konfirmoitavat polvistuvat alttarin ääreen siunattaviksi kättenpäällepanemisella. Siunaamisessa voi olla mukana avustajia (esimerkiksi kummi).

Siunaamisen aikana voidaan laulaa virsi 236.

L Ottakaa vastaan siunaus.

L [NN (etunimi),]
Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Saatuaan siunauksen konfirmoitu voi lausua aamenen ja tehdä ristinmerkin.

Konfirmoidut palaavat paikoilleen joko siunaamisen, kehotussanojen (kohta 11) tai virren (kohta 12) jälkeen.

11. Kehotussanat

Kehotussanat voidaan sisällyttää myös saarnaan, jolloin ne jäävät tästä pois.

Kehotussanat konfirmoiduille

L Rakkaat nuoret. Olette ottaneet vastaan kolmiyhteisen Jumalan siunauksen. Saatte luottaa siihen, että Jumala ei hylkää. Pyhä Henki on kasteessa alkanut teissä hyvän työn, ja hän rohkaisee teitä elämään Kristuksen seuraajina. Jumala on antanut seurakunnalleen pyhän sanansa, ehtoollisen ja rukouksen uskon vahvistukseksi. Tästä lähtien saatte osallistua itsenäisesti ehtoolliselle. Saatte myös oikeuden kummin tehtävään. Seurakunta rukoilee teidän puolestanne ja lähettää teidät kulkemaan elämän tietä.

Kehotussanat vanhemmille ja kummeille

L Hyvät vanhemmat, kummit ja muut seurakuntalaiset. Nämä nuoret tarvitsevat ihmisiä, jotka rukoilevat heidän puolestaan ja auttavat heitä kasvamaan kristittyinä. Olkaa te heidän tukenaan, niin että he vahvistuisivat uskossa ja kulkisivat ikuisen elämän tietä. Jumala teitä siinä auttakoon.

12. Virsi

Virren sijasta voi olla nuorten laulu tai konfirmaatiolaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

13. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä rippikoululaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Yhteisiä esirukouksia ja esirukousaiheita Jumalanpalvelusten kirjassa. Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien voidaan käyttää litaniaa tai Trishagion-rukousta.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:
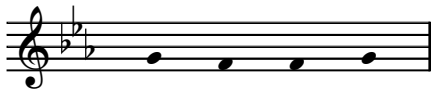
Sävelmäsarja 4:
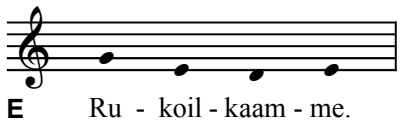
Rakas Jumala, taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että olet luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Me rukoilemme näiden nuorten puolesta, jotka on tänään konfirmoitu. Auta heitä kasvamaan uskossa, juurtumaan sanaasi ja saamaan voimaa seurakuntayhteydestä. Tee heidät avoimiksi sinun rakkaudellesi ja auta heitä jakamaan sitä toisille. Rohkaise heitä myös vaikeuksien keskellä turvautumaan sinuun. Tue heitä, kun he tekevät ratkaisuja elämässään.

Siunaa ja varjele seurakuntaasi, sen työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja kaikkia seurakuntalaisia, niin että sanoma sinun rakkaudestasi kuuluisi kauas.

Siunaa sisariamme ja veljiämme lähellä ja kaukana. Anna maailman johtajille viisautta, niin että kansat voisivat selvittää suhteensa sotimatta.

Siunaa ja varjele kaikkia, joita on kohdannut onnettomuus, suru tai sairaus, ja niitä, jotka ovat menettäneet toivonsa. Anna heille rohkeutta ja elämänhalua ja anna heidän tuntea, että sinä olet lähellä ja pidät heistä huolta.

Siunaa ja varjele kotejamme, äitejä ja isiä, siskoja ja veljiä, isovanhempia, kummeja ja muita rakkaita. Muista yksinäisiä ja luo ihmisten välille yhteyttä, ystävällisyyttä ja auttamisen tahtoa.

Kaikkivaltias Jumala. Kiitos siitä, että saamme jättää elämämme sinun käsiisi. Johdata meidät viimein ikuiseen valtakuntaasi.

Sävelmäsarjat 1–3:
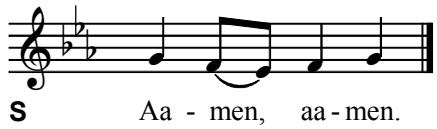
Sävelmäsarja 4:
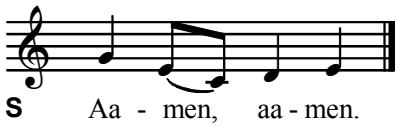
IV Ehtoollinen

14. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

15. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu, prefaatio ja *Pyhä (Sanctus)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 20 (Ehtoollisrukous).

Vaihtoehtoisia Pyhä-hymnejä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Rukous ja asetussanat

Jos vuorolaulu, prefaatio ja Pyhä jätetään pois, rukous alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi, oli yksi meistä mutta ilman syntiä.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta
ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksemme,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

16. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

17. Herran rauha (Pax)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 22 (Herran rauha).

*18. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 23 (Jumalan Karitsa).

Vaihtoehtoisia Jumalan Karitsa -hymnejä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumalan Karitsa voidaan laulaa myös ehtoollisen vieton aikana.

19. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua ”Herra, en ole sen arvoinen” (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 20) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

20. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 229:6–7 ja 235:4, paastonaikana erityisesti 79:9–10).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

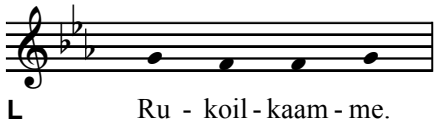

Sävelmäsarja 4:
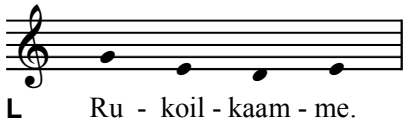
Me kiitämme sinua, taivaallinen Isä,
ehtoollisen lahjasta.
Kiitos, että rakastat meitä.
Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.
Pidä meidät taivaan tiellä.
Kuule rukouksemme
Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
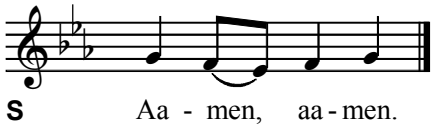
Sävelmäsarja 4:
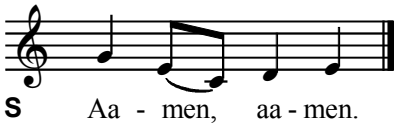
V Päätös

21. Ylistys

Ks. konfirmaatiomessu A, kohta 26 (Ylistys).

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Jos kiitosrukouksena (kohta 20) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

*22. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

TAI

L/E Lähtekää rauhassa.
Olkaa rohkeat,
pitäkää hyvästä kiinni,
[älkää vastatko pahaan pahalla.
Rohkaiskaa arkoja,
tukekaa heikkoja,
auttakaa sorrettuja,]
kunnioittakaa kaikkia ihmisiä.
Rakastakaa ja palvelkaa Herraa
Pyhän Hengen voimassa iloiten.

*23. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue poistuu samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakunta voi liittyä kulkueeseen.

KIRKON YHTEYTEEN OTTAMINEN

15 vuotta täyttänyt, joka on kastettu oikein, otetaan kirkon jäseneksi siten, että hän tarpeellisen opetuksen jälkeen tunnustaa kirkon uskon (KJ 1:3). Jos henkilö on käynyt rippikoulun, ei jäseneksi ottaminen edellytä muuta opetusta. Kaavaa voidaan soveltaa myös silloin, kun aikaisemmin evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuulunut henkilö otetaan uudelleen kirkon jäseneksi.

Harkinnan mukaan tätä kaavaa voidaan käyttää myös alle 15-vuotiaan varhaisnuoren ottamisessa kirkon yhteyteen. Yleisohjeet alle 15-vuotiaan ottamisesta kirkon jäseneksi ovat lapsen kasteen kaavan yhteydessä.

Opetus ja käsikirjan mukainen kirkon yhteyteen ottaminen vastaavat konfirmaatiota (KJ 1:3).

Kirkon yhteyteen ottaminen toimitetaan kirkossa, kotona tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja asianosainen siitä sopivat.

Jos kirkkoherra ei suostu kirkkoon liittymistä koskevaan pyyntöön, hänen on saatettava asia kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston ratkaistavaksi (KJ 1:3).

I Johdanto

1. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

P NN, sinä tahdot tänään yhdessä meidän kanssamme tunnustaa uskosi ja tulla kirkkomme jäseneksi. Kiitämme Jumalaa siitä, että hän on jo kasteessa ottanut sinut lapsekseen. Hän kutsuu sinua elämään uskossa Jeesukseen ja rakastamaan lähimmäisiä hänen tahtonsa mukaan. Jeesus sanoo: »Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois» (Joh. 6:37).

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Minä tahdon aina ylistää Herraa,
lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!
Herran hyvyyden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi.
Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.
Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa,
kunnioittakaamme yhdessä hänen nimeään!
Minä käännyin Herran puoleen, ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.

Ps. 34:2–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Vapahtajamme Jeesus Kristus.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet kutsunut NN:n kirkkosi yhteyteen.
Auta häntä aina turvautumaan sinuun.
Anna Pyhän Henkesi asua hänessä,
niin että hän kasvaisi lapsenasi
ja pääsisi kerran luoksesi ikuiseen kirkkauteen.
Kuule meitä, sinä, joka Isän ja Pyhän Hengen kanssa
elät ja hallitset aina ja ikuisesti.

2. Kaikkivaltias Jumala.
Katso armollisesti NN:ään,
jonka olet kutsunut kirkkosi yhteyteen.
Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi.
Anna hänen pysyä Jeesuksen Kristuksen opetuslapsena
ja seurakuntasi jäsenenä.
Auta häntä palvelemaan sinua ja lähimmäisiään.
Tätä rukoilemme Jeesuksen nimessä.

S Aamen.

II Sana

6. Raamatunluku

Luetaan jokin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Ef. 2:19–20

Te ette siis enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät. Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus.

Tit. 3:4–5

Kun Jumalan, meidän pelastajamme, hyvyys ja rakkaus ihmisiä kohtaan tuli näkyviin, hän pelasti meidät, ei meidän hurskaiden tekojemme tähden, vaan pelkästä armosta. Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät.

Luuk. 15:20–24

Niin poika lähti isänsä luo. Kun poika vielä oli kaukana, isä näki hänet ja heltyi. Hän juoksi poikaa vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä. Poika sanoi hänelle: »Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinua vastaan. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi.» Mutta isä sanoi palvelijoilleen: »Hakekaa joutuin parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, pankaa hänelle sormus sormeen ja kengät jalkaan. Tuokaa syöttövasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja vietetään ilojuhlaa! Minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt.» Niin alkoi iloinen juhla.

Joh. 6:37

Jeesus sanoo:
»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois.»

Joh. 13:34–35

Jeesus sanoo:
»Minä annan teille uuden käskyn: rakastakaa toisianne! Niin kuin minä olen rakastanut teitä, rakastakaa tekin toinen toistanne. Kaikki tuntevat teidät minun opetuslapsikseni, jos te rakastatte toisianne.»

7. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

8. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavaa puhetta. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

– Jumalan lapseus, Kristuksen sovitustyö, Pyhän Hengen lahja

– uskonelämän hoitaminen

– yhteys seurakuntaan.

Olemme kokoontuneet Jumalan eteen, koska sinä, NN, tahdot tulla kirkkomme yhteyteen. Iloitsemme tästä päätöksestä. Haluamme toivottaa sinut tervetulleeksi, niin kuin perheenjäsen toivotetaan tervetulleeksi kotiin. Seurakunta on perhe, jossa erilaiset ihmiset elävät yhdessä taivaalliseen Isäänsä turvaten. Jokaisella on siinä oma paikkansa ja

tehtävänsä. Opettelemme yhdessä elämään Jumalan tahdon mukaan. Jumala kutsuu meitä uskomaan häneen ja rakastamaan lähimmäisiämme. Siinä on kristityn kutsumus.

Usko Kristuksen sovitustyöhön avaa meille tien anteeksiantamukseen ja uuteen alkuun. Sinäkin, NN, saat päivittäin tulla osalliseksi Jumalan armosta. Pyhä Henki on oppaanasi. Hän vahvistaa sinua tehtävissäsi tässä maailmassa. Rukouksessa saat pyytää Jumalalta apua ja rohkaisua.

Jumalan perhe kokoontuu viettämään yhteistä juhlaa jumalanpalvelukseen. Kaikkia seurakunnan jäseniä kutsutaan kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa, kiittämään ja rukoilemaan taivaallista Isää. Ehtoollisella Jeesus itse palvelee meitä ja hoitaa armollaan. Tule, NN, etsimään näistä lahjoista voimaa elämääsi. Niin kristillinen usko kantaa sinua läpi elämän taivaalliseen kotiin asti.

III Kirkon yhteyteen ottaminen

Kirkon yhteyteen otettava voi siirtyä alttarin eteen.

9. Kysymys

P Tahdotko liittyä kirkkomme yhteyteen tunnustamalla yhteisen kristillisen uskomme?

Vastaus:

Tahdon.

*10. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,

syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*11. Siunaaminen

P Olet ilmaissut halusi liittyä kirkkoomme ja tunnustanut uskosi.

Jumalan ja hänen seurakuntansa palvelijana otan sinut, NN, kirkkomme yhteyteen Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Siunattava Aamen.

Kirkon yhteyteen otettu polvistuu. Pappi panee kätensä hänen päänsä päälle.

P Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

S Aamen.

12. Yhteinen esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isämme. Me rukoilemme NN:n puolesta, joka on tullut kirkkomme jäseneksi. Rohkaise häntä etsimään voimaa sanastasi ja pyhästä ehtoollisesta. Auta häntä elämään kristittynä tahtosi mukaan. Johdata häntä kaikkina päivinä ja osoita hänelle tie, jota kulkea. Siunaa NN:ää ja hänen läheisiään. Anna seurakunnan olla hänelle ja meille kaikille koti, jossa voimme kasvaa yhdessä. Pidä meidät lapsinasi ja vie kerran luoksesi taivaaseen. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

13. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

14. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

15. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

AVIOLIITON SOLMIMINEN

Avioliittoon vihkiminen

Avioliittoon vihkiminen voidaan toimittaa sen jälkeen, kun vihittävät ovat saaneet todistuksen siitä, että avioliiton solmimiselle ei ole estettä.

Kirkollisesti vihittävien tulee olla rippikoulun käyneitä kirkon jäseniä. Heidät voidaan vihkiä kirkollisesti, vaikka toinen kihlakumppaneista ei olisikaan kirkon jäsen, jos hän on kuitenkin muun kristillisen kirkon tai uskontokunnan jäsen. (KJ 2:18.) Avioliittoon aikovien tai jo vihittyjen nimet ilmoitetaan seurakunnan yhteisessä jumalanpalveluksessa, mikäli asianosaiset eivät ole sitä kieltäneet. Heidän puolestaan rukoillaan yhteisessä esirukouksessa.

Vihkimisen toimittaa pappi. Hänen tulee keskustella vihittävien kanssa siitä, mitä avioliitto on ja mitä Jumalan siunauksen pyytäminen sille merkitsee.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Toimituksessa tulisi olla ainakin yksi virsi tai vihkilaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin). Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Vihkiminen toimitetaan kirkossa tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja vihittävät siitä sopivat (KJ 2:19).

Vihkimisessä tulee olla läsnä vähintään kaksi todistajaa. Vihittävät asettuvat alttarin (vihkijän) eteen siten, että morsian on sulhasen vasemmalla puolella.

Avioliittoon vihkiminen voidaan merkitä vihki- tai perheraamattuun.

I Johdanto

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Hyvä hääpari, NN ja NN (etunimet). Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton. Hänen sanaansa kuunnellen ja yhdessä rukoillen pyydämme teille ja avioliitollenne Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.» (1. Moos. 1:27–28.)

TAI

P Rakkaat ystävät. Olemme nyt Jumalan edessä pyytämässä NN:lle ja NN:lle (etunimet) hänen siunaustaan. Jeesus sanoo: »Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.)

TAI

P Rakkaat ystävät, NN ja NN (etunimet). Raamatussa sanotaan, että Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi ja tarkoitti heidät kumppaneiksi toisilleen. Jumalan sanaa kuunnellen ja yhdessä rukoillen pyydämme avioliitollenne hänen siunaustaan.

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Rajaton on Jumalan rakkaus,
iäti hän on meille uskollinen.

Ps. 117:2

TAI

Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.

Ps. 91:2

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saa avun Herralta,

häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo, hän on vartijasi,
hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121

TAI

Herra on luotettava kaikissa sanoissaan,
uskollinen kaikissa teoissaan.
Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.
Sinä avaat kätesi
ja hyvyydessäsi ravitset kaiken mikä elää.
Herra on kaikessa oikeamielinen,
hän on uskollinen kaikissa teoissaan.
Hän on lähellä sitä, joka huutaa häntä avuksi,
sitä, joka vilpittömästi kääntyy hänen puoleensa.
Hän täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät,
hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.

Ps. 145:13, 15–19

TAI

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.
Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.

Laul. l. 8:6–7

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Rukous

Voidaan käyttää myös morsiusmessun kaavan rukouksia (kohta 8).

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan lausua tai laulaa. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Jumala, taivaallinen Isä.
   Sinä loit ihmisen mieheksi ja naiseksi
   ja annoit heille avioliiton lahjaksi ja tehtäväksi.
   Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka tänään solmivat avioliiton.
   Kiitos, että olet antanut heidän löytää toisensa.
   Siunaa tämä juhla, jota nyt vietämme.
   Anna Kristuksen olla vieraanamme.
   Tätä rukoilemme hänen nimessään.

2. Kristus, sinä rakkauden lähde.
   Sinä pyhitit kerran Kaanan häät läsnäolollasi.
   Ole läsnä myös tässä hääjuhlassa,
   jossa NN ja NN solmivat avioliiton.
   Vie meidät kaikki kerran suureen hääjuhlaasi taivaassa.
   Kuule meitä hyvyytesi tähden.

3. Jumala, kaiken luoja.
   Sinä annat avioliitossa miehen ja naisen
   kumppaniksi toisilleen.
   Me kiitämme sinua siitä,
   että myös avioliitto heijastaa
   luomistyösi hyvyyttä ja kauneutta.
   Anna siunauksesi NN:n ja NN:n liitolle,
   niin että he saisivat siinä täyttää sinun antamaasi tehtävää
   ja ottaa kiitollisina vastaan elämän lahjat.
   Kuule meitä, sinä, joka olet kaiken hyvyyden lähde.

4. Taivaallinen Isä.
   Rakkaudessasi olet asettanut avioliiton
   ja kutsunut puolisot elämään sanasi mukaan.
   Auta heitä rakastamaan toisiaan,
   niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
   Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
   ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.
   Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
   Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
   meidän Herramme tähden.

S Aamen.

II Sana

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

1. Moos. 1:27–28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.»

1. Kor. 13:1–8, 13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulessa mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Ef. 4:32–5:2

Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan. Rakkaus ohjatkoon elämäänne, onhan Kristuskin rakastanut meitä ja antanut meidän tähtemme itsensä lahjaksi, hyvältä tuoksuvaksi uhriksi Jumalalle.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka

ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

1. Joh. 4:9, 11–12

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän.

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 19:4–6

Jeesus sanoo:
»Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 2:1–11

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: »Heillä ei ole viiniä.» Mutta Jeesus vastasi: »Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.» Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: »Mitä hän teille sanookin, tehkää se.»

Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: »Täyttäkää astiat vedellä», ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: »Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle», ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: »Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.»

Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:
»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

7. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:
– avioliitto Jumalan lahjana ja järjestyksenä
– avioliitto puolisoiden kasvun paikkana
– perhe yhteiskunnan perussoluna
– ilo ja kiitollisuus
– rakkaus ja uskollisuus
– tunne ja tahto
– anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen
– sukulaisten ja ystävien tuki.

Hyvä hääpari, NN ja NN (etunimet), koolla oleva seurakunta / hyvät häävieraat. Jumala on itse asettanut avioliiton jo luomisen aamussa. Herramme Jeesus Kristus on korostanut sen merkitystä sanoessaan: »Minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» Pitäkää sen tähden huolta liitostanne. Kun näin teette, se voi tuoda elämäänne onnea ja siunausta. Olkaa nöyriä ja kunnioittakaa toisianne, niin että keskinäinen yhteytenne säilyisi avioliiton arjessa.

Antakaa Kristuksen tulla kotiinne. Olkoon Jumalan sana valona yhteisellä tiellänne. Silloin hänen Henkensä voi vaikuttaa sydämessänne, niin että rakkautenne lujittuu ja syvenee. Muistakaa rukouksen mahdollisuus. Ylistäkää hyvinä päivinä Jumalan hyvyyttä ja turvautukaa pahoina päivinä hänen apuunsa.

Apostoli kehottaa kristittyjä kantamaan toistensa taakkoja. Jakakaa siis elämän mukanaan tuomat ilot ja surut, pyytäkää anteeksi ja olkaa valmiit myös antamaan toisillenne anteeksi. Palvelkaa toisianne niillä lahjoilla, jotka olette Jumalalta saaneet. Uskollisuus, rakkaus ja usko Jumalaan luovat liitollenne kestävän perustan. Silloin saatte kokea sitä siunausta, jonka Jumala on aviopuolisoille luvannut.

[Sukulaiset ja ystävät! Olette tänään iloitsemassa NN:n ja NN:n (etunimet) kanssa ja saattamassa heitä matkaan onnentoivotuksin ja siunauksin. Olkaa heidän tukenaan myös elämän arjessa. Muistakaa heitä rukouksissanne.]

TAI

Rakkaat ystävät, NN ja NN (etunimet). Tänään on teidän suuri juhlapäivänne. Jumala on antanut teidän löytää toisenne. Nyt sitoudutte elämään yhdessä toisianne rakastaen ja kunnioittaen. Me iloitsemme teidän kanssanne ja rukoilemme liitollenne Jumalan siunausta.

Rakkaus on tunteista väkevimpiä. Se ei kuitenkaan ole pelkästään tunne. Todellinen rakkaus kutsuu teitä pitämään huolta toisistanne arkisen elämän keskellä. Rakkaudessa voi kasvaa, sen hyväksi voi toimia ja sitä tulee vaalia.

Jumala on rakkauden lähde. Hän on asettanut avioliiton luodessaan ihmisen mieheksi ja naiseksi. Parhaimmillaan juuri siinä liitossa toteutuvat ilo ja onni. Yhä edelleen hän antaa meidän kokea hyvyyttä ja rakkautta. Parhaimmassakin avioliitossa kohdataan ongelmia. Puhukaa keskenänne myös vaikeista asioista ja kuunnelkaa toisianne. Jeesus itse hyväksyi ystävikseen erehtyneitä ja puutteellisia ihmisiä. Näin hän antoi meille esimerkin. Anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen ovat Jumalan lahjaa.

[Koti]seurakunta antaa teille tänä juhlapäivänänne Raamatun. Siellä on paljon neuvoja ja ohjeita yhteiselle tielle. Parasta Raamatussa eivät kuitenkaan ole neuvot tai ohjeet, vaan Jumalan lupaukset. Hän on luvannut olla omiensa kanssa myös elämän arjessa.

III Vihkiminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 8–11 aikana.

8. Kysymykset

Pappi kysyy sulhaselta:

Kaikkitietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Kaikkitietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

Pappi kysyy sulhaselta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi, olla hänelle uskollinen ja

rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

9. Sormusrukous

Sulhanen antaa papille sormuksen (sulhanen ja morsian antavat papille sormukset).

Vihittävät voivat polvistua.

Pappi lausuu pitäen sormusta (sormuksia) koholla:

Rukoilkaamme sen liiton puolesta, jonka merkkinä tämä sormus on (nämä sormukset ovat).

Kaikkivaltias Jumala.
Sinä itse olet rakkaus ja siunaat niitä,
jotka turvautuvat sinuun.
Ota suojelukseesi tämä liitto.
Auta NN:ää ja NN:ää (etunimet) elämään avioliitossaan
pyhän tahtosi mukaan,
pysymään toisilleen uskollisina
ja palvelemaan toisiaan kiitollisin mielin.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Pappi antaa sulhaselle sormuksen, ja tämä panee sen morsiamen vasemman käden nimettömään. Jos käytetään kahta sormusta, pappi antaa vihittäville sormukset ja nämä panevat ne toistensa vasemman käden nimettömään.

10. Sormuslupaukset

Jos vihittävät toivovat, toimitus voi ennen sormuksen (sormusten) panemista sormeen jatkua siten, että sulhanen pitää morsiamen kanssa sormusta (sormuksia) ja lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviovaimokseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi annan sinulle tämän sormuksen.

Morsian lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviomiehekseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi otan sinulta (annan sinulle) tämän sormuksen.

TAI

Sulhanen lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi

ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

Morsian lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

11. Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen

Avioliiton vahvistaminen

P Te olette nyt ottaneet toisenne aviopuolisoiksi ja tunnustaneet sen julkisesti Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan (näiden todistajien) läsnä ollessa. Vihkisormus on annettu avioliittonne merkiksi. Sillä valtuutuksella, joka minulle on uskottu, vahvistan teidän liittonne ja julistan teidät aviopuolisoiksi.

Aviopuolisoiden siunaaminen

Vihityt voivat polvistua.

P [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika
olkoon hyvyydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,
asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjelkoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojelkoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✢), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

12. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

13. Yhteinen esirukous

Voidaan käyttää myös morsiusmessun kaavan rukouksia (kohta 19). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä vihkitoimitukseen osallistuvien kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, rakas taivaallinen Isä. Rukoilemme siunaustasi NN:lle ja NN:lle, jotka ovat edessäsi solmineet avioliiton. Suo heidän kokea kodissaan onnea ja sinun läsnäolosi siunausta. Lujita heidän keskinäistä rakkauttaan. Anna heille vastuuntuntoa ja uskollisuutta. Auta heitä voittamaan kiusaukset. Varjele heidän ruumiinsa ja sielunsa. Johdata heitä koko elämän ajan ja anna apusi elämän vaikeisiin päiviin. Vahvista heissä uskoa ja toivoa. Vie heidät kerran ikuiseen kotiin, kirkkauteen. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Kaikkivaltias Jumala. Ellet sinä rakenna taloa, rakentajat näkevät turhaan vaivaa. Liitä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja pyhitä heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Auta heitä rakentamaan koti, jossa usko, toivo ja rakkaus vallitsevat. Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he sinun siunaaminasi eläisivät rauhassa. Auta heitä kilvoittelemaan uskossa ja vie heidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

3. Kaikkivaltias, armollinen Jumala. Me kiitämme sinua rakkauden lahjasta. Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka ovat sinun edessäsi solmineet avioliiton. Me kiitämme sinua siitä, että he rakastavat toisiaan, luottavat toisiinsa ja tahtovat pitää huolta toisistaan läpi elämänsä. Rohkaise heitä kasvamaan yhä läheisempään yhteyteen, niin ettei mikään erottaisi heitä. Auta heitä kaikissa elämän vaiheissa rakastamaan toisiaan ja olemaan toisilleen uskollisia. Varjele heitä sairaudelta ja onnettomuuksilta, kaikelta, mikä saattaisi vahingoittaa. Jos jokin koettelemus kohtaa, anna sen viedä heitä entistä lähemmäksi toisiaan ja sinua. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4. Pyhä Jumala, taivaallinen Isä. Jo alusta alkaen olet siunannut luomakuntaasi runsailla lahjoilla. Anna siunauksesi nyt NN:lle ja NN:lle, niin että he liittyisivät toisiinsa keskinäisessä rakkaudessa ja kumppanuudessa. Auta heitä pitämään avioliittonsa pyhänä ja sitoutumaan siinä toisiinsa. Me rukoilemme tätä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden, joka elää ja hallitsee sinun ja Pyhän Hengen kanssa aina ja ikuisesti.

5.

P/E Jumala, taivaallinen Isä. Sinä olet asettanut avioliiton. Sinä pyhität kotimme läsnäolollasi. Me rukoilemme sinua: Yhdistä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja siunaa heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Me rukoilemme sinua.

Isä tai äiti:

Sinä annoit meille kerran lapsemme. Kiitämme siitä ilosta, jota he ovat tuoneet elämäämme. Siunaa heitä, kun he rakentavat omaa kotia ja perhettä. Varjele heitä kaikelta pahalta. Anna heille sovinnollinen mieli ja opeta heitä pyytämään ja antamaan anteeksi. [Me rukoilemme sinua.]

Joku sisaruksista:

Tänään me kiitämme sinua lapsuudenkodistamme. Ole NN:n ja NN:n kanssa ja varjele

heitä sillä matkalla, jolle he ovat nyt lähteneet. Auta meitä pysymään läheisinä toisillemme. [Me rukoilemme sinua.]

Joku kummeista:

Kasteessa sinä lupasit siunauksesi kummilapselleni. Siunaa vieläkin häntä ja hänelle rakkainta ihmistä. Auta heitä muistamaan, että kasteen armoon saa aina uudestaan palata. [Me rukoilemme sinua.]

Joku ystävistä:

Sinä olet johdattanut NN:n ja NN:n yhteen. Siunaa heidän rakkautensa. Auta heitä pysymään yhdessä elämänsä loppuun asti. Anna meille iloa ystävyydestämme myös tulevina päivinä. [Me rukoilemme sinua.]

P/E Taivaallinen Isä. Kiitos, että kuulet rukouksemme. Jätämme nämä aviopuolisot ja itsemme sinun haltuusi. Vie meidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

14. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

15. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.

Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

16. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

P Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*17. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia. Virsi tai laulu voidaan laulaa myös kohdan 15 edellä.

Morsiusmessu

Ohjeet avioliittoon vihkimisestä ja siihen valmistautumisesta ovat avioliittoon vihkimisen kaavan alussa.
Vihittävät saapuvat johdantomusiikin aikana alttarin eteen, polvistuvat ja siirtyvät sen jälkeen heille varatuille paikoille.

I Johdanto

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

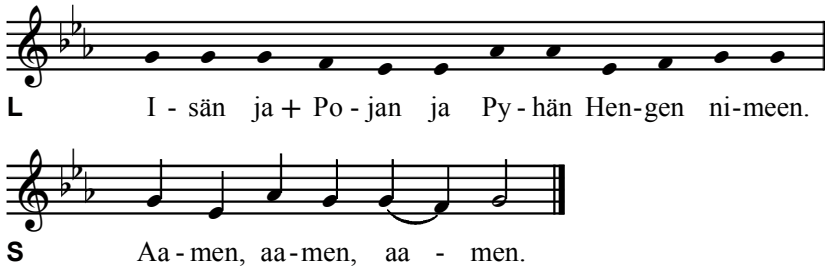

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
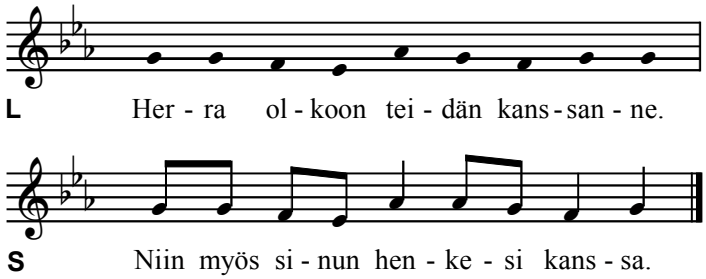
TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:
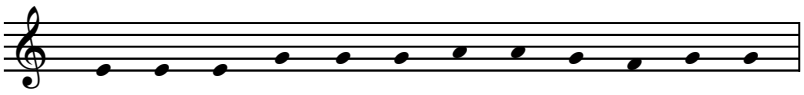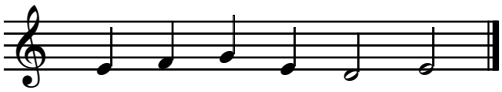
Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:
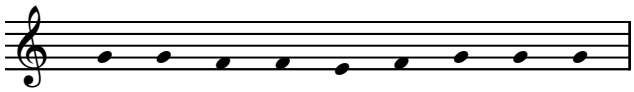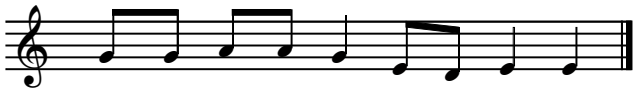
3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Johdantosanojen tulee johdattaa synnintunnustukseen.

L Hyvä morsiuspari, NN ja NN. Olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton ja pyytämään sille Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.» (1. Moos. 1:27–28.) Rukoilemme Jumalaa, että hän antaisi teille runsaasti hyviä lahjojaan, varjelisi teitä ja vahvistaisi teitä sanallaan. Ylistämme Jumalaa hänen rakkaudestaan ja iloitsemme Pyhän Hengen osallisuudesta. Vietämme yhdessä pyhää ehtoollista, joka on anteeksiantamuksen, rakkauden ja yhteyden ateria. Turvaudumme Herramme Jeesuksen Kristuksen armoon ja rukoilemme Jumalan anteeksiantoa [yhteen ääneen] näin sanoen:

TAI

L Rakkaat ystävät, NN ja NN. Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen solmimaan avioliiton. Jeesus sanoo: »Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.) Pyydämme Jumalaa, että hän tekisi rakkautenne kestäväksi ja vahvistaisi teitä sanallaan. Yhdessä läheistenne ja ystävienne kanssa rukoilemme avioliitollenne Jumalan siunausta ja vietämme pyhää ehtoollista.

Rakkaat kristityt. Kiitämme taivaallista Isää kaikesta, mitä hän on antanut meille. Jätämme hänen käsiinsä sen, mikä on takanapäin, ja pyydämme johdatusta edessä olevaan. Jumalan rakkaus on täydellistä, mutta meidän rakkautemme häntä ja toisiamme kohtaan on heikkoa ja vajavaista. Kadumme sitä pahaa, minkä olemme tietoisesti tai tietämättämme tehneet. Jumalan armahtavaisuuteen luottaen rukoilemme anteeksiantoa [yhteen ääneen] näin sanoen:

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Herra, sinä olet luonut meidät
elämään yhdessä toistemme kanssa,
auttamaan ja tukemaan toisiamme.
Kuitenkin me valitsemme teitä,
jotka vievät meidät kauas toisistamme,
jätämme apumme antamatta
ja kiitoksen sanomatta.
Anna anteeksi itsekkyytemme.
Sytytä meissä rakkaus
sinua ja toisiamme kohtaan.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. »Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa,
   vaan siinä, että hän on rakastanut meitä
   ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.»
   Rakkaudessaan Jumala armahtaa meitä
   ja antaa meille kaikki syntimme anteeksi.

2. Jeesus sanoo:
   »Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
   sinun syntisi annetaan anteeksi.»
   [Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
   Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

S Aamen.

5. Psalmi

Voidaan käyttää avioliittoon vihkimisen kaavan psalmeja (kohta 4) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijoilleen siunauksensa ja varjeluksensa.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähdettä,
että hän antaisi palvelijoilleen sovinnollisen mielen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luojaa,
että hän varustaisi palvelijansa rakkaudella ja uskollisuudella.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
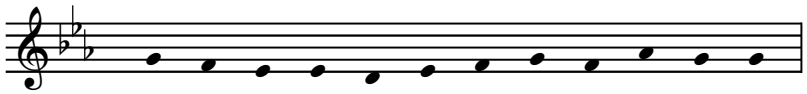
TAI

Sävelmäsarja 3:
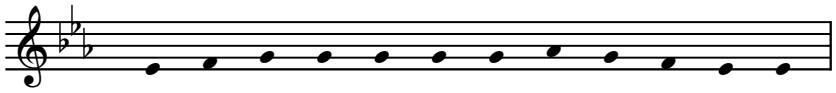
TAI

Sävelmäsarja 4:
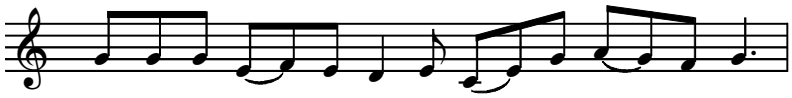
TAI

Sävelmäsarja 4:
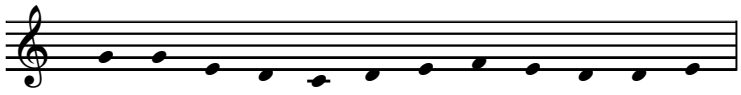
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus soveltuu erityisesti juhlapyhien kiitosvirreksi. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös avioliittoon vihkimisen kaavan rukouksia (kohta 5).

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
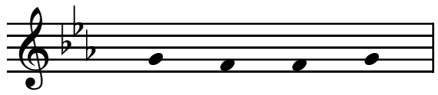
Sävelmäsarja 4:
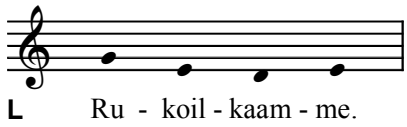
1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,
sinä olet rakkauden ehtymätön lähde.
Kiitos avioliiton lahjasta.
Auta puolisoita pitämään huolta toisistaan,
niin että heidän keskinäinen rakkautensa lujittuisi.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä loit ihmisen elämään yhdessä miehenä ja naisena
ja siunasit heidät.
Anna aviopuolisoille keskinäistä rakkautta.
Auta heitä pysymään uskollisina
ja rakastamaan toisiaan hyvinä ja pahoina päivinä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen nimessä.

3. Taivaallinen Isä.
Rakkaudessasi olet asettanut avioliiton
ja kutsunut puolisot elämään sanasi mukaan.
Auta heitä rakastamaan toisiaan,
niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.

Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
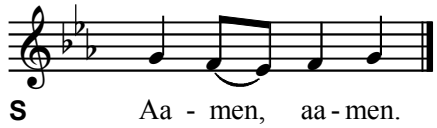
Sävelmäsarja 4:
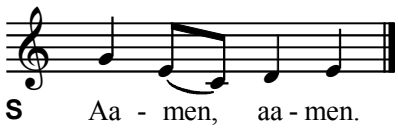
II Sana

9. Lukukappale

Luetaan jokin avioliittoon vihkimisen kaavassa olevista lukukappaleista (kohta 6). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

*11. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Luetaan jokin avioliittoon vihkimisen kaavassa olevista evankeliumiteksteistä (kohta 6). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai muuta evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

*13. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen. Voidaan käyttää myös Nikean uskontunnustusta.

Uskontunnustuksena voi olla myös virsi 167 tai 171. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

III Vihkiminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 14–17 aikana.

14. Kysymykset

Morsiuspari astuu alttarin ääreen.

Pappi kysyy sulhaselta:

Kaikkitietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Kaikkitietävän Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi ja osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

TAI

Pappi kysyy sulhaselta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviovaimoksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy morsiamelta:

Jumalan edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa kysyn sinulta, NN (koko nimi), tahdotko ottaa NN:n (koko nimi) aviomieheksesi, olla hänelle uskollinen ja rakastaa häntä hyvinä ja pahoina päivinä, aina kuolemaan asti?

Vastaus:

Tahdon.

15. Sormusrukous

Sulhanen antaa papille sormuksen (sulhanen ja morsian antavat papille sormukset).

Vihittävät voivat polvistua.

Pappi lausuu pitäen sormusta (sormuksia) koholla:

Rukoilkaamme sen liiton puolesta, jonka merkkinä tämä sormus on (nämä sormukset ovat).

Kaikkivaltias Jumala.
Sinä itse olet rakkaus ja siunaat niitä,
jotka turvautuvat sinuun.
Ota suojelukseesi tämä liitto.
Auta NN:ää ja NN:ää (etunimet) elämään avioliitossaan
pyhän tahtosi mukaan,
pysymään toisilleen uskollisina
ja palvelemaan toisiaan kiitollisin mielin.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Pappi antaa sulhaselle sormuksen, ja tämä panee sen morsiamen vasemman käden nimettömään. Jos käytetään kahta sormusta, pappi antaa vihittäville sormukset ja nämä panevat ne toistensa vasemman käden nimettömään.

16. Sormuslupaukset

Jos vihittävät toivovat, toimitus voi ennen sormuksen (sormusten) panemista sormeen jatkua siten, että sulhanen pitää morsiamen kanssa sormusta (sormuksia) ja lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviovaimokseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi annan sinulle tämän sormuksen.

Morsian lausuu:

Minä, NN,
otan sinut, NN,
nyt aviomiehekseni
ja tahdon rakastaa sinua hyvinä ja pahoina päivinä [elämän loppuun asti].
Merkiksi otan sinulta (annan sinulle) tämän sormuksen.

TAI

Sulhanen lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

Morsian lausuu:

Minä rakastan sinua, NN.
Haluan jakaa ilot ja surut kanssasi
ja olla sinulle uskollinen, kunnes kuolema meidät erottaa.

17. Avioliiton vahvistaminen ja aviopuolisoiden siunaaminen

Avioliiton vahvistaminen

L Te olette nyt ottaneet toisenne aviopuolisoiksi ja tunnustaneet sen julkisesti Jumalan kasvojen edessä ja tämän seurakunnan läsnä ollessa. Vihkisormus on annettu avioliittonne merkiksi. Sillä valtuutuksella, joka minulle on uskottu, vahvistan teidän liittonne ja julistan teidät aviopuolisoiksi.

Aviopuolisoiden siunaaminen

Vihityt voivat polvistua.

L [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika
olkoon hyvyydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,
asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI
[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjelkoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojelkoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI
Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✢), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

18. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

19. Yhteinen esirukous

Voidaan käyttää myös avioliittoon vihkimisen kaavan rukouksia (kohta 13). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä vihkitoimitukseen osallistuvien kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:
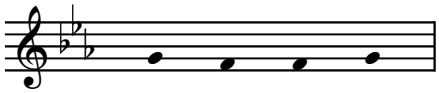
Sävelmäsarja 4:
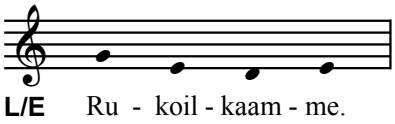
1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet säätänyt avioliiton lahjaksi miehelle ja naiselle.
Sinä liität heidät rakkaudessa toisiinsa ja täytät heidät ilolla.

Siunaa NN:ää ja NN:ää,
jotka ovat sinun edessäsi solmineet avioliiton.
Auta heitä rakastamaan ja palvelemaan toisiaan
ja pysymään toistensa tukena läpi elämänsä.
Jos jokin vaikeus kohtaa,
anna sen viedä heitä lähemmäksi toisiaan ja sinua.

Auta heitä kaikessa turvautumaan sinun apuusi ja lohdutukseesi.

Me rukoilemme NN:n ja NN:n läheisten puolesta.
Tuo heidän koteihinsa rakkautta, iloa ja rauhaa.

Täytä meidät kaikki hyvyydelläsi
ja auta meitä noudattamaan elämässämme sinun tahtoasi.
Vie meidät kerran luoksesi taivaan kotiin, ikuiseen iloon.
Kuule pyyntömme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Jumalamme ja Luojamme,
kaiken hyvyyden ja rakkauden lähde.

Sinä olet kutsunut NN:n ja NN:n elämään asettamassasi avioliitossa,
jonka olet tarkoittanut rakkauden kasvupaikaksi.
Me kiitämme sinua siitä,
että he ovat sinun edessäsi luvanneet toisilleen uskollisuutta ja rakkautta.
Anna tämän lupauksen kantaa heitä silloinkin,
kun heillä on huolta ja murhetta.
Vahvista heidän rakkauttaan ja ystävyyttään.

Herra, sinun luonasi on elämän lähde.
Auta meitä elämään lähellä sinua ja lähellä toisiamme.
Anna meille voimaa ja rakkautta,
niin että jaksamme kantaa toistemme kuormia
ja antaa toisillemme anteeksi.

Koko maailma kaipaa toivoa ja rakkautta.
Anna meidän tuntea,
että sinä olet Jumalamme ja me sinun kansasi.
Sinä olet luonut meidät, ja sinun kädessäsi on meidän elämämme.
Sinä tunnet meidät ja annat meille armon.
Ylistys sinulle Jeesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

Sävelmäsarjat 1–3:
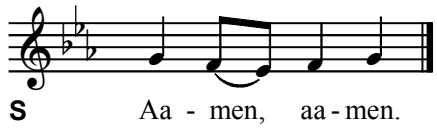
Sävelmäsarja 4:
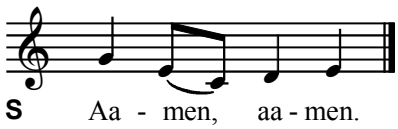
IV Ehtoollinen

20. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana katetaan ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

Vihityt palaavat heille varatuille paikoille.

21. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
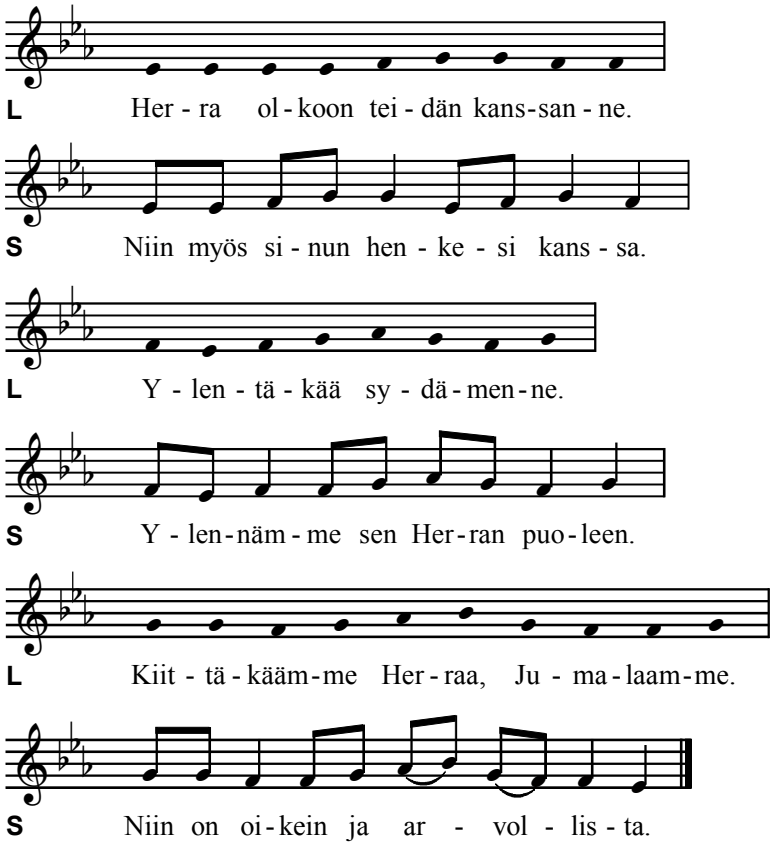
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Vaihtoehtoisia prefaation päätöksiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Hänessä sinä osoitit maailmalle täydellisen rakkauden
ja annoit meille esikuvan keskinäiseen rakkauteen.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Jos vuorolaulu, prefaatio ja Pyhä jätetään pois, rukous alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä, kaiken Luoja,
me muistamme kiitollisina, mitä olet tehnyt puolestamme:
Sinä lähetit Poikasi pelastamaan maailman.
Hän tuli ihmiseksi ja osoitti meille rauhan tien.
Hän pyhitti kotimme läsnäolollaan.
Hän täytti tahtosi kaikessa
ja suostui kärsimykseen ja kuolemaan
lunastaakseen meidät vapaiksi.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢)*, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:*
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) *ja sanoi:*
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Armollinen Isä,
me tahdomme täyttää tämän käskyn
ja viettää pyhää ehtoollista Poikasi muistoksi
ja niin julistaa hänen kuolemaansa, kunnes hän tulee.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Me rukoilemme sinua:
Lähetä Pyhä Henkesi,
niin että luotamme lupaukseen syntien anteeksiantamisesta

ja otamme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren pelastukseksemme,
kunnes kerran saamme kohdata hänet valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

22. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

23. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
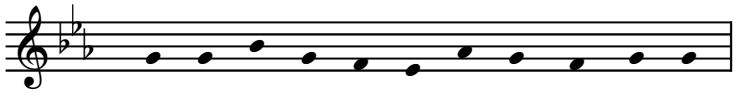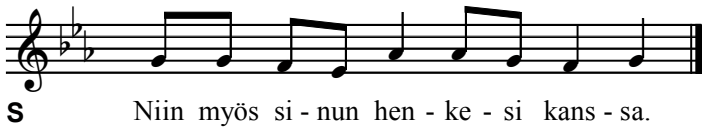
TAI

Sävelmäsarja 4:

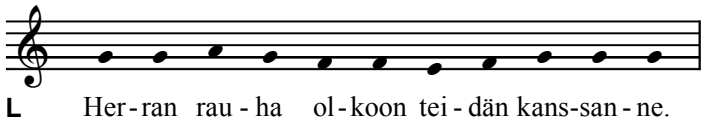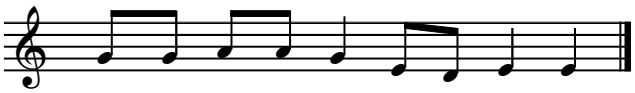

*24. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

25. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Päätössanojen jälkeen ennen kiitosrukousta (kohta 26) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

26. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 221:10, 229:5–7, 345, 449, 465:3, 474 tai 475:3–4).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
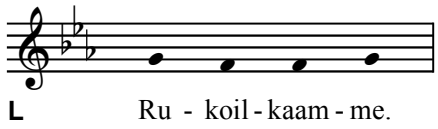
Sävelmäsarja 4:
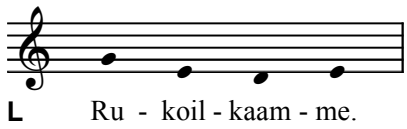
Taivaallinen Isä,
me kiitämme sinua pyhästä ehtoollisestasi,
rakkauden ateriasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitos siitä, että liität meidät rakkaudessa toisiimme
ja täytät elämämme ilolla.
Auta meitä pysymään uskollisina sinulle
ja elämään tahtosi mukaan.
Ota meidät viimein luoksesi ikuiseen iloon.
Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
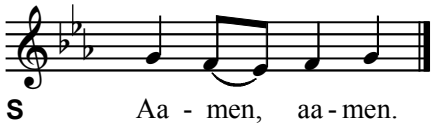
Sävelmäsarja 4:
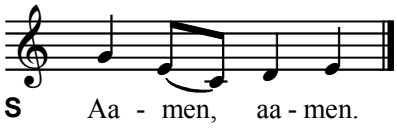
V Päätös

27. Ylistys

Jos kiitosrukouksena (kohta 26) on laulettu virsi, jätetään ylistys pois.

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
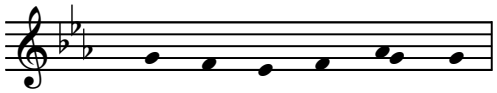
TAI

Sävelmäsarja 4:
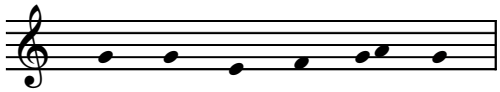
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*28. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

29. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*30. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia.

Avioliiton siunaaminen

Avioliitto, joka on solmittu muussa kuin evankelis-luterilaisen kirkon käyttämässä järjestyksessä, voidaan pyydettäessä siunata (KJ 2:20).

Avioliiton siunaaminen toimitetaan kirkossa tai muualla, sen mukaan kuin pappi ja siunattavat siitä sopivat.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Toimituksessa tulisi olla ainakin yksi virsi tai vihkilaulu (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin). Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Siunattavat asettuvat alttarin (papin) eteen siten, että nainen on miehen vasemmalla puolella.

I Johdanto

*1. Johdantomusiikki

Johdantomusiikkina voi olla soitinmusiikkia ja/tai virsi.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P Rakkaat ystävät, NN ja NN. Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen pyytämään avioliitollenne Jumalan siunausta. Raamatussa sanotaan: »Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.» (1. Moos. 1:27–28.)

TAI

P Rakkaat ystävät, NN ja NN. Olemme Jumalan edessä pyytämässä avioliitollenne hänen siunaustaan. Jeesus sanoo: »Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.» (Mark. 10:6–9.)

4. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Rajaton on Jumalan rakkaus,
iäti hän on meille uskollinen.

Ps. 117:2

TAI

Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.

Ps. 91:2

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saa avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra ei anna sinun jalkasi horjua,
väsymättä hän varjelee.
Ei hän väsy, ei hän nuku,
hän on Israelin turva.
Hän on suojaava varjo,
hän on vartijasi, hän ei väisty viereltäsi.
Päivällä ei aurinko vahingoita sinua
eikä kuunvalo yöllä.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.

Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.
Ps. 121

TAI

Herra on luotettava kaikissa sanoissaan,
uskollinen kaikissa teoissaan.
Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.
Sinä avaat kätesi
ja hyvyydessäsi ravitset kaiken mikä elää.
Herra on kaikessa oikeamielinen,
hän on uskollinen kaikissa teoissaan.
Hän on lähellä sitä, joka huutaa häntä avuksi,
sitä, joka vilpittömästi kääntyy hänen puoleensa.
Hän täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät,
hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä.
Ps. 145:13, 15–19

TAI

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.
Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.
Laul. l. 8:6–7

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Pyhä Jumala, taivaallinen Isämme,

sinä olet rakkauden ehtymätön lähde.
Kiitos avioliiton lahjasta.
Auta puolisoita pitämään huolta toisistaan,
niin että heidän keskinäinen rakkautensa lujittuisi.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä loit ihmisen elämään yhdessä miehenä ja naisena
ja siunasit heidät.
Anna aviopuolisoille keskinäistä rakkautta.
Auta heitä pysymään uskollisina
ja rakastamaan toisiaan hyvinä ja pahoina päivinä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen nimessä.

3. Jumala, kaiken luoja.
Sinä annat avioliitossa miehen ja naisen
kumppaniksi toisilleen.
Me kiitämme sinua siitä,
että myös avioliitto heijastaa
luomistyösi hyvyyttä ja kauneutta.
Anna siunauksesi NN:n ja NN:n liitolle,
niin että he saisivat siinä täyttää sinun antamaasi tehtävää
ja ottaa kiitollisina vastaan elämän lahjat.
Kuule meitä, sinä, joka olet kaiken hyvyyden lähde.

4. Taivaallinen Isä.
Rakkaudessasi olet asettanut avioliiton
ja kutsunut puolisot elämään sanasi mukaan.
Auta heitä rakastamaan toisiaan,
niin kuin Kristus rakasti seurakuntaa.
Auta puolisoita pitämään avioliittonsa pyhänä
ja noudattamaan elämässään sinun tahtoasi.
Anna heille voimaa pysyä toisilleen uskollisina.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

II Sana

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekstеistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

1. Moos. 1:27–28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: »Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu.»

1. Kor. 13:1–8, 13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulessa mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Ef. 4:32–5:2

Olkaa toisianne kohtaan ystävällisiä ja lempeitä ja antakaa toisillenne anteeksi, niin kuin Jumalakin on antanut teille anteeksi Kristuksen tähden.

Pitäkää siis Jumalaa esikuvananne, olettehan hänen rakkaita lapsiaan. Rakkaus ohjatkoon elämäänne, onhan Kristuskin rakastanut meitä ja antanut meidän tähtemme itsensä lahjaksi, hyvältä tuoksuvaksi uhriksi Jumalalle.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

1. Joh. 4:9, 11–12

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän.

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 19:4–6

Jeesus sanoo:
»Ettekö ole lukeneet, että Luoja alun perin teki ihmisen mieheksi ja naiseksi? Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 2:1–11

Viikon kolmantena päivänä vietettiin Galilean Kaanassa häitä. Jeesuksen äiti oli siellä, ja myös Jeesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin häihin. Viini loppui kesken, ja äiti sanoi Jeesukselle: »Heillä ei ole viiniä.» Mutta Jeesus vastasi: »Anna minun olla, nainen. Minun aikani ei ole vielä tullut.» Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: »Mitä hän teille sanookin, tehkää se.»

Siellä oli kuusi kivistä vesiastiaa juutalaisten tapojen mukaisia pesuja varten; ne olivat parin kolmen mitan vetoisia. Jeesus sanoi palvelijoille: »Täyttäkää astiat vedellä», ja he täyttivät ne reunoja myöten. Sitten hän sanoi: »Ottakaa nyt siitä ja viekää pitojen valvojalle», ja he veivät. Valvoja maistoi vettä: se oli muuttunut viiniksi. Toisin kuin palvelijat, jotka olivat veden astiasta ottaneet, hän ei tiennyt, mistä viini oli peräisin. Hän kutsui sulhasen luokseen ja sanoi: »Kaikki tarjoavat ensiksi hyvän viinin ja sitten, kun vieraat alkavat juopua, huonompaa. Mutta sinä olet säästänyt hyvän viinin tähän asti.»

Tämä oli Jeesuksen tunnusteoista ensimmäinen, ja hän teki sen Galilean Kaanassa. Hän ilmaisi sillä kirkkautensa, ja hänen opetuslapsensa uskoivat häneen.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:

»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

7. Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää avioliittoon vihkimisen kaavan puheita (kohta 7). Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

– avioliitto Jumalan lahjana ja järjestyksenä
– avioliitto puolisoiden kasvun paikkana
– perhe yhteiskunnan perussoluna
– ilo ja kiitollisuus
– rakkaus ja uskollisuus
– tunne ja tahto
– anteeksi pyytäminen ja anteeksi antaminen
– sukulaisten ja ystävien tuki.

III Siunaaminen

Seurakunta voi seisoa kohtien 8–9 aikana.

8. Kysymykset

P Te olette tulleet Jumalan kasvojen eteen pyytämään hänen siunaustaan avioliitollenne.

Pappi kysyy mieheltä:

NN (koko nimi), tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n (koko nimi) kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

Pappi kysyy naiselta:

NN (koko nimi), tahdotko avioliitossasi, jonka olet solminut NN:n (koko nimi) kanssa, osoittaa hänelle uskollisuutta ja rakkautta myötä- ja vastoinkäymisissä?

Vastaus:

Tahdon.

9. Aviopuolisoiden siunaaminen

Siunattavat polvistuvat, mikäli mahdollista.

P Rakkaat ystävät, NN ja NN, te olette solmineet avioliiton ja luvanneet rakastaa toisianne myötä- ja vastoinkäymisissä.

Siunaamisrukous

P [Jumala, taivaallinen Isä,
antakoon teille ilonsa ja siunauksensa.

Jumalan ainoa Poika
olkoon hyvyydessään teidän kanssanne niin ilon kuin murheen päivinä.

Jumala, Pyhä Henki,

asukoon teissä ja vuodattakoon lakkaamatta rakkautensa teidän sydämiinne.]

Siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

[Jumalan Henki ohjatkoon teitä,
Jumalan voima varjelkoon teitä,
Jumalan viisaus opettakoon teitä,
Jumalan käsi suojelkoon teitä,
Jumalan tie antakoon teille suunnan.]

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo (✢), Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne.

S Aamen.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

11. Yhteinen esirukous

Rukous voidaan valmistella myös yhdessä siunaustoimitukseen osallistuvien kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, rakas taivaallinen Isä. Rukoilemme siunaustasi NN:lle ja NN:lle. Suo heidän kokea kodissaan onnea ja sinun läsnäolosi siunausta. Lujita heidän keskinäistä rakkauttaan. Anna heille vastuuntuntoa ja uskollisuutta. Auta heitä voittamaan kiusaukset. Varjele heidän ruumiinsa ja sielunsa. Johdata heitä koko elämän ajan ja anna apusi elämän vaikeisiin päiviin. Vahvista heissä uskoa ja toivoa. Vie heidät kerran ikuiseen kotiin, kirkkauteen. Kuule rukouksemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Kaikkivaltias Jumala. Ellet sinä rakenna taloa, rakentajat näkevät turhaan vaivaa. Liitä nämä aviopuolisot toisiinsa rakkaudella ja pyhitä heidän avioliittonsa nimesi kunniaksi. Auta heitä rakentamaan koti, jossa usko, toivo ja rakkaus vallitsevat. Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he sinun siunaaminasi eläisivät rauhassa. Auta heitä kilvoittelemaan uskossa ja vie heidät kerran taivaan kotiin. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

3. Jumala, me kiitämme sinua rakkauden lahjasta. Siunaa NN:ää ja NN:ää, jotka ovat solmineet avioliiton. Me kiitämme sinua siitä, että he rakastavat toisiaan, luottavat toisiinsa ja tahtovat pitää huolta toisistaan läpi elämänsä. Rohkaise heitä kasvamaan yhä läheisempään yhteyteen, niin ettei mikään erottaisi heitä. Auta heitä kaikissa elämän vaiheissa rakastamaan toisiaan ja olemaan toisilleen uskollisia. Varjele heitä sairaudelta

ja onnettomuuksilta, kaikelta, mikä saattaisi vahingoittaa. Jos jokin koettelemus kohtaa, anna sen viedä heitä entistä lähemmäksi toisiaan ja sinua. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

4. Pyhä Jumala, taivaallinen Isä. Jo alusta alkaen olet siunannut luomakuntaasi runsailla lahjoilla. Anna siunauksesi nyt NN:lle ja NN:lle, niin että he liittyisivät toisiinsa keskinäisessä rakkaudessa ja kumppanuudessa. Auta heitä pitämään avioliittonsa pyhänä ja sitoutumaan siinä toisiinsa. Me rukoilemme tätä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta, joka elää ja hallitsee sinun ja Pyhän Hengen kanssa aina ja ikuisesti.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

13. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Siunauksen jälkeen pappi antaa aviopuolisoille Raamatun.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

14. Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

P Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*15. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu ja/tai soitinmusiikkia. Virsi tai laulu voidaan laulaa myös kohdan 13 edellä.

HAUTAUS

Hautaan siunaaminen

Hautaan siunaamisen toimittaa pappi kirkossa, siunauskappelissa, sairaalan kappelissa, haudalla tai vainajan kotona, sen mukaan kuin omaiset sopivat siitä papin kanssa (KJ 2:22).

Jos hautaan siunaaminen tapahtuu kirkossa tai kappelissa, toimituksen ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Papin tulee keskustella vainajan omaisten kanssa ennen hautaan siunaamista. Hänen tulee mahdollisuuksien mukaan osallistua myös muistotilaisuuteen, jos omaiset sitä toivovat.

Kuolleena syntynyttä lasta sekä poissa olevaa vainajaa siunattaessa käytetään tätä kaavaa soveltaen.

Musiikin valinnassa tulee ottaa huomioon toimituksen jumalanpalvelusluonne. Musiikista vastaa kanttori, jonka kanssa tulee keskustella asiasta.

Jos kukat lasketaan kirkossa, se voidaan tehdä ennen virttä (kohta 1) tai siunauksen (kohta 13) jälkeen. Jos kukat lasketaan siunauksen alussa, sen edellä voi olla virsi tai muuta musiikkia.

Kun vainajaa viedään saatossa hautaan, saattojoukon edellä voidaan kantaa kulkueristiä. Kulkueessa voidaan laulaa virttä.

Hautaustavoissa noudatetaan paikallista käytäntöä.

I Johdanto

1. Virsi

Virren edellä voi olla alkusoitto tai muuta sopivaa musiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

P Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

P Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Jos johdantosanoja seuraa yhteinen rippi, niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

P Kristillinen seurakunta. Olemme saattamassa NN:ää haudan lepoon. Ylösnousemuksen toivo luo valoaan tähän hetkeen. Pyhässä kasteessa hänet on liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kristuksen voittoon turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin. Me

luotamme Jumalan sanan lupaukseen: »Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan» (1. Tess. 5:10).

TAI

P Hyvät omaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Me turvaudumme Kristukseen, kuoleman voittajaan, joka sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

TAI

P Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan NN:ää haudan lepoon. Teemme sen Jumalan kasvojen edessä ja hänen lupauksiinsa luottaen. Kuulemme Jumalan sanaa elämän katoavaisuudesta, kristityn toivosta ja iankaikkisesta elämästä.

Pyytäkäämme, että saisimme tässä hetkessä lohdutusta Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja että iankaikkisen elämän toivo valaisisi meitä tämän murheen keskellä. Kristukseen turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin [ja tunnustamme syntimme näin sanoen].

TAI

Yhteiseen rippiin johdatettaessa.

P Rakkaat omaiset, sukulaiset ja ystävät. Sydämemme täyttää suru ja kaipaus NN:n poismenon vuoksi. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Tunnemme katumusta ja ahdistusta sen takia, että emme ole osanneet elää oikein. Moni asia olisi tullut tehdä toisin kuin olemme tehneet. Käykäämme nyt armollisen Jumalan kasvojen eteen ja tunnustakaamme syntimme ja laiminlyöntimme.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Tunnustamme edessäsi, pyhä Jumala,
että olemme tehneet syntiä
ajatuksin ja sanoin,
teoin ja laiminlyönnein.
Muista meitä laupeudessasi
ja anna meille Jeesuksen Kristuksen tähden anteeksi,
mitä olemme rikkoneet.

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.

Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Synninpäästö

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

P Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin voidaan liittää Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo,
ikuinen valo häntä valaiskoon.

TAI

Minä tiedän, että lunastajani elää.

Job 19:25

TAI

Minä odotan sinua, Herra,
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Ps. 130:5

Psalmi

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,

en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, anna minun muistaa,
että elämäni päättyy,
että päivilleni on pantu määrä.
Opeta minua ymmärtämään,
kuinka katoavainen minä olen!
Vain kourallisen päiviä sinä annoit minulle,
elämäni on sinun silmissäsi kuin ohikiitävä hetki.
Vain tuulenhenkäys ovat ihmiset, kaikki tyynni.
Herra, onko minulla vielä toivoa?
Kaikki on sinun varassasi.
Kuule rukoukseni, Herra,
ota vastaan avunhuutoni.
Älä ole kuuro minun itkulleni!

Ps. 39:5–6, 8, 13

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.

Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot:
»Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»
Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.
Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 90:1–6, 12

TAI

Herra sanoo: »Minä pelastan hänet,
koska hän turvaa minuun.
Hän tunnustaa minun nimeäni, siksi suojelen häntä.
Kun hän huutaa minua, minä vastaan.
Minä olen hänen tukenaan ahdingossa,
pelastan hänet ja nostan taas kunniaan.
Minä annan hänelle kyllälti elinpäiviä,
hän saa nähdä, että minä autan häntä.»

Ps. 91:14–16

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Anteeksiantava ja laupias on Herra.
Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri.
Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.
Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ps. 103:1–2, 8, 11–13, 15–17

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Israel, pane toivosi Herraan!
Hänen armonsa on runsas,
hän voi sinut lunastaa.

Ps. 130:1–5, 7

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.
Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala,
kuinka valtava onkaan niiden määrä!
Jos yritän niitä laskea,
niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.
Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.

Ps. 139:1–3, 13–18

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä.
   Sinä olet Poikasi kärsimisellä
   ja hänen riemullisella ylösnousemisellaan
   avannut meille tien ikuiseen elämään.
   Auta meitä kaikesta sydämestämme turvautumaan Kristukseen.
   Me ylistämme sinua nyt ja kerran luonasi kirkkaudessa.
   Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
   meidän Herramme tähden,
   joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
   elää ja hallitsee ikuisesti.

2. Jumala, Isämme.
   Rohkaise meitä suremaan,
   kun on aika surra ja itkeä.
   Varjele, ettemme murheessamme
   ajattelisi vain kuoleman pimeyttä
   vaan muistaisimme ikuisen elämän toivoa.
   Opeta meitä turvautumaan Poikaasi Jeesukseen Kristukseen,
   joka on voittanut kuoleman vallan.
   Lohduta meitä
   ja auta meitä kohtaamaan huomispäivä
   luottavaisesti ja turvallisin mielin.
   Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
   meidän Herramme tähden.

3. Kristus, Vapahtajamme.
   Sinä tunnet ahdistuksemme,
   kun kuolema tulee meitä lähelle.
   Sinä tiedät, miten vaikeaa on luopua ihmisestä,
   joka on ollut läheinen ja rakas.
   Sinä rakastit meitä loppuun asti
   ja kohtasit kuoleman kauhut.
   Me uskomme NN:n sinun huomaasi.
   Anna lohdutus suruumme.
   Kuule meitä, sinä ylösnoussut Herramme.

4. Armon ja laupeuden Jumala.
   Anna tästä elämästä lähteneelle veljellemme/sisarellemme NN:lle ikuinen lepo.
   Valaise kirkkaudellasi hänen viimeinen matkansa
   ja suo meidän viettää tänään hänen muistoaan tulevan elämän toivossa.
   Sinun pyhät enkelisi kantakoot hänet autuaitten joukkoon.

Saakoon hän rauhan luonasi paratiisissa.
Anna Poikasi kärsimysten ja esirukousten olla hänen turvanaan.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

S Aamen.

II Sana

7. Raamatunluku ja puhe

VAIHTOEHTO A

Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekstеistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Room. 8:18–21

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme. Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen.

Room. 8:24–27

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:31–35, 37–39

Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan? Kun hän ei säästänyt omaa Poikaansakaan vaan antoi hänet kuolemaan kaikkien meidän puolestamme, kuinka hän ei lahjoittaisi Poikansa mukana meille kaikkea muutakin? Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala – mutta hän julistaa vanhurskaaksi! Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus – mutta hän on kuollut meidän tähtemme, ja enemmänkin: hänet on herätetty kuolleista, hän istuu Jumalan oikealla puolella ja rukoilee meidän puolestamme! Mikä voi

erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1. Kor. 15:53–57

Tämän katoavan on pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana:

– Kuolema on nielty ja voitto saatu.
Missä on voittosi, kuolema?
Missä on pistimesi, kuolema?

Kuoleman pistin on synti, ja synnin voimana on laki. Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Piet. 1:3–7

Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Suuressa laupeudessaan hän on synnyttänyt meidät uuteen elämään ja antanut meille elävän toivon herättämällä Jeesuksen Kristuksen kuolleista. Häneltä me saamme perinnön, joka ei

turmellu, ei tahraannu eikä kuihdu. Se on varattuna teille taivaissa, ja voimallaan Jumala varjelee teidät uskossa, niin että te saavutatte pelastuksen, joka on valmiina saatettavaksi ilmi lopunaikana.

Siksi te riemuitsette, vaikka nyt jouduttekin jonkin aikaa kärsimään monenlaisissa koettelemuksissa. Kultakin koetellaan tulessa, ja onhan teidän uskonne paljon arvokkaampaa kuin katoava kulta. Koettelemuksissa teidän uskonne todetaan aidoksi, ja siitä koituu Jeesuksen Kristuksen ilmestyessä ylistystä, kirkkautta ja kunniaa.

Ilm. 7:9–10, 13–17

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

– Pelastuksen tuo meidän Jumalamme,
hän, joka istuu valtaistuimella,
hän ja Karitsa!

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle:

– Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,
kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyyneleet.

Luuk. 1:78–79

Näin meidän Jumalamme hyvyydessään armahtaa meitä:
Korkeudesta saapuu luoksemme aamun koitto.
Se loistaa pimeydessä ja kuoleman varjossa eläville,
se ohjaa jalkamme rauhan tielle.

Luuk. 2:29–31

– Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä,

niin kuin olet luvannut.
Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi,
jonka olet kaikille kansoille valmistanut.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:
»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 6:37–40

Jeesus sanoo:
»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. Ja lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä, jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Joh. 11:21–26

Martta sanoi Jeesukselle: »Herra, jos olisit ollut täällä, veljeni ei olisi kuollut. Mutta nytkin tiedän, että Jumala antaa sinulle kaiken mitä häneltä pyydät.» Jeesus sanoi: »Veljesi nousee kuolleista.» Martta vastasi: »Tiedän kyllä, että hän nousee viimeisenä päivänä, ylösnousemuksessa.» Jeesus sanoi: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

Lasta siunattaessa.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Puhe

Pappi pitää vapaan puheen tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Puheessa voi käsitellä seuraavia aiheita:

– surun kohtaaminen

– vainajan elämänvaiheet

– elämän katoavaisuus

– valmistautuminen kuolemaan

– kristityn toivo

– ylösnousemus ja ikuinen elämä

– kasteen muistaminen

– Kristus, kuoleman voittaja.

Hyvät omaiset. Teitä on kohdannut suru, kun olette menettäneet läheisen ihmisen. Olemme nyt kokoontuneet saattamaan hänet hautaan. Ajattelemme häntä ja hänen elämäänsä. Muistamme kaikkea sitä hyvää ja turvallista, mitä hänessä ja hänen kauttaan olemme saaneet. Kiitollisuus ja kunnioitus täyttää meidän sydämemme.

Olemme Jumalan kasvojen edessä. Hän puhuu meille sanassaan. Me lähestymme häntä rukouksin. Suljemme poislähteneen ja teidät, surevat omaiset, hänen huomaansa. Rukoilemme Jumalalta apua surun tielle ja turvaudumme ylösnousseeseen Jeesukseen Kristukseen, joka on voittanut kuoleman.

Kuolema kuuluu ihmisen osaan. Uuden elämän syntyminen ja kuolema kulkevat rinnakkain tässä maailmassa. Koko luomakunta on katoavainen. Jokaisen meistä on kerran lähdettävä täältä. Kuolema on lopullinen ja tuntematon, ja siksi tunnemme pelkoa, kun ajattelemme sitä. Kuolema vie lähellämme eläneen ihmisen pois. Emme saa enää kuulla hänen ääntään, puhua hänen kanssaan emmekä kohdata hänen katsettaan. Emme voi osoittaa hänelle enää rakkauttamme ja huolenpitoamme. Kuolema katkaisee läheisimmätkin siteet.

Kuoleman edessä ymmärrämme, että meidän tulisi olla valmiita lähtemään. Jumalan sana kehottaa meitä panemaan turvamme ja toivomme Jeesukseen Kristukseen. Hän on sovittanut syntimme omalla kuolemallaan. Jumala on herättänyt hänet kuolleista ja valmistanut meille hänen kauttaan katoamattoman elämän. Jeesus sanoo: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» (Joh. 11:25.)

TAI

Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan teille läheistä ihmistä. Koemme kipeästi, että katoavaisuus on osa meidän elämäämme. Sen tuuli puhaltaa ylitsemme. Te, omaiset, tunnette, kuinka suru on tullut teille todeksi. Olette joutuneet luopumaan rakkaasta ihmisestä. Kuolema on peruuttamaton, ja sen voima on meitä väkevämpi. Mutta

Jumalan valta ulottuu kuolemankin yli. Me rukoilemme hänen läsnäoloaan suruunne ja voimaa tuleviin päiviin ja koko elämään. Hänen apunsa tulee lähelle myös niissä ihmisissä, joiden kanssa saatte jakaa murhettanne ja kaipaustanne.

Kuoleman todellisuus kuvastuu myös Raamatun sanoissa. Niissä verrataan elämäämme unennäköön, virran juoksuun, ruohon ja kukkasen kauneuteen ja haurauteen. Näin piirtyy näkyviin aika, joka on meille annettu ja joka otetaan meiltä pois. Päiviimme ja vuosiimme sisältyvät myös kaikki elämän mahdollisuudet. Jumala on antanut käyttöömme ajan – ei vain itseämme vaan myös toinen toistamme varten. Ajan arvon elämme todeksi työssä, kodissa, rakkaittemme keskellä ja lähimmäisen palvelemisessa. Ajan ainutkertaisen arvon näemme ikuisuuden taustaa vasten. Me kiitämme Jumalaa kaikesta siitä hyvästä, mitä NN on antanut meille elämällään.

Jokainen meistä kulkee kerran tiensä loppuun. Sanassaan Jumala kehottaa meitä ajattelemaan myös omaa kuolemaamme ja ikuisuutta. Kuoleman hetkeä emme tiedä, useimmiten se yllättää meidät. Mistä me pidämme kiinni, kun inhimilliset tuet katoavat ja meidän on kokonaan luovuttava tästä elämästä? Jumalassa ja hänen armossaan on vahva turva niin elämässä kuin kuolemassa. Vapahtajamme Kristus on kokenut myös ihmisen osan kaikkine kipuineen. Syntiemme sovittajana hän kuoli ristillä meidän jokaisen puolesta. Ylösnousseena hän kukisti kuoleman mahdin. Hän vakuuttaa: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin.» Kristuksen seurakunta välittää meille sanomaa tästä rakkaudesta ja armosta. Kun uskomme Jeesukseen ja syntien anteeksiantamiseen, saamme olla turvallisella mielellä. Hän on tie kuoleman varjoista ikuiseen valoon.

Meidät saatetaan vuorollamme täältä pois. Kellot soittavat muistoamme, ja hauta ottaa meidät syliinsä. Usko Kristukseen on enemmän kuin me täällä näemme. Ylösnousemuksen toivo avaa näköalan siihen kirkkauteen, jossa ei ole sairautta, kärsimystä eikä kuolemaa. Tätä ylösnousemusta Kristuksen seurakunta odottaa. Kerran toteutuu se toivo, joka ilmaistaan Jobin kirjassa näin: »Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.» (Job 19:25.)

VAIHTOEHTO B

Raamattumeditaatio

Kustakin aihepiiristä valitaan yksi tai useampia raamatuntekstejä. Puhe ja raamatunkohtien lukeminen vuorottelevat. Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

Katoavaisuus

E Kuulkaamme Jumalan sanaa elämämme katoavaisuudesta.

Job 14:1–2, 5

Ihminen, naisesta syntynyt,
elää vähän aikaa ja on täynnä levottomuutta.
Kuin kukka hän avautuu ja kuihtuu,
on kohta poissa, kuin varjo.

Ihmisen elämä on laskettu tarkoin,
lasketut ovat sen kuukaudet ja päivät.
Sinä olet pannut hänelle rajan,
jota hän ei voi ylittää.

Saarn. 3:1–8

Kaikella on määrähetkensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,
aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Jes. 38:12

Kuin paimenen teltta
minun majani puretaan ja viedään pois.

Kuin kutoja minä olen kiertänyt loppuun elämäni kankaan,
ja nyt minut leikataan loimilangoista irti.

Jes. 40:6–8

Ääni sanoo:
– Julista!
Ja minä kysyn:
– Mitä minun pitää julistaa?
– Ihminen on kuin ruoho,
ihmisen kauneus kuin kedon kukka!
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
kun Herran henkäys koskettaa sitä.
Niin! Ruohoa ovat ihmiset.
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.

Hepr. 13:14

Eihän meillä täällä ole pysyvää kaupunkia, vaan me odotamme ikävöiden sitä kaupunkia, joka tulee.

Valmistautuminen kuolemaan

E Kuulkaamme Jumalan sanaa valmistautumisesta kuolemaan.

Ps. 90:12

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 139:23–24

Tutki minut, Jumala,
katso sydämeeni.
Koettele minua,
katso ajatuksiini.
Katso, olenko vieraalla, väärällä tiellä,
ja ohjaa minut ikiaikojen tielle.

Mark. 13:35–37

Jeesus sanoo:
»Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, koska talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä, kukonlaulun aikaan vai aamun jo valjetessa. Hän tulee äkkiarvaamatta – varokaa siis, ettei hän tapaa teitä nukkumasta. Minkä minä sanon teille, sen sanon kaikille: valvokaa!»

Ilm. 2:10

Kristus sanoo:
»Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle voitonseppeleeksi elämän.»

Ilm. 3:11

Kristus sanoo:
»Minä tulen pian. Pidä kiinni siitä mitä sinulla on, ettei kukaan vie voitonseppelettäsi.»

Kristityn toivo

E Kuulkaamme Jumalan sanaa kristityn toivosta.

Ps. 62:2–3, 6–8

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!
Hän antaa minulle toivon.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.
Hän on luja kallio,
hänessä on turvani.

Ps. 68:21

Jumala on meille pelastuksen Jumala.
Herra, Herra pelastaa kuolemasta.

Ps. 73:23–26

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Matt. 6:20–21

Jeesus sanoo:

»Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi.»

Joh. 6:68–69

Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat. Me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Jumalan Pyhä.

Room. 6:23

Synnin palkka on kuolema, mutta Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Hepr. 10:19–20

Meillä on siis täysi oikeus astua sisälle kaikkeinpyhimpään, koska Jeesus on uhrannut verensä ja näin avannut meille uuden, elämään vievän tien.

Hepr. 10:35–36

Älkää siis heittäkö pois rohkeuttanne, sillä se palkitaan kerran runsaasti. Kestävyys on teille tarpeen, jotta pystyisitte täyttämään Jumalan tahdon ja siten saisitte omaksenne sen, minkä hän on luvannut.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Ikuinen elämä

E Kuulkaamme Jumalan sanaa ikuisesta elämästä.

Ps. 16:5–11

Herra, sinä olet minun perintöosani,
sinulta saan ruokani ja juomani,
sinun kädessäsi on minun arpani.
Ihana maa on tullut osakseni,
kaunis perintö on minulle annettu.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Jes. 65:17–18

Katso, minä luon uuden taivaan
ja uuden maan.
Menneitä ei enää muistella,
ne eivät nouse mieleen.
Ei, vaan te saatte iloita ja riemuita aina ja ikuisesti
siitä, mitä minä luon.

Joh. 3:16–17

Jeesus sanoo:
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.»

Joh. 6:44–47

Jeesus sanoo:
»Ei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä, joka minut on lähettänyt, vedä häntä. Sen, joka tulee, minä herätän viimeisenä päivänä. Profeettojen kirjoituksissa sanotaan: 'Heistä kaikista tulee Jumalan opetuslapsia.' Jokainen, joka on kuunnellut Isää ja ottanut vastaan hänen opetuksensa, tulee minun luokseni. Isää tosin ei kukaan ole nähnyt; ainoastaan hän, joka on tullut Jumalan luota, on nähnyt Isän. Totisesti, totisesti: sillä, joka uskoo, on ikuinen elämä.»

Room. 14:7–9

Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme, me kuulumme Herralle. Juuri sitä vartenhan Kristus kuoli ja heräsi elämään, että hän olisi niin kuolleiden kuin elävienkin Herra.

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

2. Tim. 4:7–8

Olen kilpaillut hyvän kilpailun, olen juossut perille ja säilyttänyt uskoni. Minua odottaa nyt vanhurskauden seppele, jonka Herra, oikeudenmukainen tuomari, on antava minulle tulemisensa päivänä, eikä vain minulle vaan kaikille, jotka hartaasti odottavat hänen ilmestymistään.

Hepr. 4:9–11

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään. Pyrkikäämme siis kaikin voimin tuohon lepoon.

Ilm. 14:13

Minä kuulin taivaasta äänen, joka sanoi: »Kirjoita: Autuaita ne, jotka tästä lähtien kuolevat Herran omina. He ovat autuaita, sanoo Henki. He saavat levätä vaivoistaan, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.»

III Siunaaminen

*8. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen

ja iankaikkisen elämän.

*9. Siunaussanat

Siunaussanat voidaan lausua haudalla (kohta 16).

P Ylösnousseeseen Jeesukseen Kristukseen uskoen nousemme toimittamaan (toimitamme) NN:n (koko nimi) siunaamisen.

TAI

P Uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan siunaamme NN:n (koko nimi) odottamaan ylösnousemuksen päivää.

Pappi heittää kolme kertaa hiekkaa arkulle (hiekalla voidaan tehdä ristinmerkki) ja sanoo:

NN (etunimet),
maasta sinä olet tullut,
maaksi sinun pitää jälleen tulla.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),
maan tomua sinä olet,
maan tomuun sinä palaat.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

NN (etunimet),
Herra antoi,
Herra otti.
Kiitetty olkoon Herran nimi.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI

Katoavaisuudessa kylvetään.
Katoamattomuudessa herätetään.
Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

Kuolleena syntynyttä tai pientä lasta siunattaessa.

[NN (etunimet),]
Jumala, Isämme, on sinut luonut.
Saat levätä hänen sylissään.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

10. Virsi

Virren sijasta voidaan käyttää hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin) tai muuta sopivaa musiikkia.

11. Rukous

Voidaan käyttää myös hautausmessun rukouksia (kohta 16). Rukous voidaan valmistella myös yhdessä omaisten kanssa.

P/E Rukoilkaamme.

1. Pyhä Jumala. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänen hautaamisellaan sinä pyhitit hautamme leposijaksi. Hänen ylösnousemisellaan sinä kukistit kuoleman ja avasit tien ikuiseen elämään. Sinun käsiisi jätämme poisnukkuneen rakkaamme NN:n.

   Herra, meidän oma matkamme on vielä kesken, ja tarvitsemme voimaa moniin tehtäviin. Siksi pyydämme: Auta meitä löytämään elävä yhteys Kristukseen. Poista pelkomme ja syyllisyytemme. Tue ja lohduta meitä surussamme. Rohkaise meitä elämään luottavaisin mielin ja hyvällä omallatunnolla. Auta, ettemme arjen huolten keskellä kadottaisi iankaikkista päämääräämme. Jumala, anna meille pääsiäisen ilo ja ylösnousemuksen toivo. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Kaikkivaltias Jumala, sinä kuoleman voittaja. Olet antanut rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen meidän tähtemme ristiinnaulittavaksi ja herättänyt hänet kuolleista, jotta saisimme ikuisen elämän. Me rukoilemme sinua: Käännä kasvosi meidän puoleemme. Opeta muistamaan, ettei meillä ole täällä pysyvää asuinsijaa. Ole lähellä surevia ja lohduta heitä heidän kaipauksessaan. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran saamme kaikkien uskoviesi kanssa nousta iankaikkiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

3. Jumala, Isämme. Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Anna ikuisen valosi loistaa hänelle. Ole hänelle armollinen ja anna iankaikkinen elämä. Uskollinen Herra ja Vapahtaja, sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi. Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden. Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä, jotta matkamme päättyisi hyvin ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen. Tätä pyydämme rakkautesi tähden.

4. Laupias Jumala. Sinä olet päästänyt palvelijasi NN:n elämän murheista ja taisteluista. Me kiitämme sinua armosta, jota olet osoittanut hänelle ja meille. Auta meitä käyttämään antamaasi aikaa oikein, niin että olisimme valmiit lähtemään täältä, kun sinä kutsut meitä. Lohduta surevia ja ole heidän turvanaan kärsimyksissä. Anna sen päivän koittaa, jolloin koko luomakunta pääsee katoavaisuuden orjuudesta Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Kuule rukouksemme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

5. Jumala, sinä olet asettanut elämällemme rajat. Yksin sinä tiedät, mikä on päiviemme määrä. Me kiitämme sinua NN:n elämästä, jonka olet vienyt päätökseen.

   Herra, sinä näet, että kaipaus valtaa mielemme. Ole lähellä meitä ja häntä, jonka olet kutsunut pois. Tue askeleitamme surun tiellä. Anna meille luottamus siihen, että saamme sinulta avun ja voiman tuleviin päiviin.

   Pyhä Jumala. Rakkautesi on väkevämpi kuin kuolema. Kiitos siitä, että annoit Jeesuksen meille Vapahtajaksi ja syntiemme sovitukseksi. Auta meitä turvautumaan anteeksiantamukseen. Anna meille se rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Kiinnitä sydämemme sanaasi ja opasta meitä ikuisen elämän tiellä. Kuule rukouksemme

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

6.

Paljon kärsinyttä siunattaessa.

Jumala, taivaallinen Isä. Sinä pyyhit pois kyyneleet omiesi silmistä. Sinä tunnet NN:n elämän ja kärsimyksen. Anna hänelle luonasi ikuinen rauha ja lepo. Sinä tunnet nekin kysymykset, jotka ovat jääneet vastausta vaille. Opeta meitä jäämään kaikkine taakkoinemme sinun haltuusi ja kantamaan toistemme kuormia. Johdata meitä sillä tiellä, joka vie sinun luoksesi taivaan kirkkauteen. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

7.

Äkillisesti kuollutta siunattaessa.

Kaikkivaltias Jumala. Olemme edessäsi hämmentyneinä emmekä ymmärrä, mitä on tapahtunut. Sinä tunnet ahdistuksemme ja tiedät, mitä tarvitsemme. Anna Vapahtajamme kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemisen olla meidän turvamme, toivomme ja lohdutuksemme. Anna meille voimaa NN:n äkillisen kuoleman edessä. Kiitämme sinua kaikesta siitä hyvästä, jota hänen kauttaan saimme. Me jätämme hänet sinun käsiisi ja rukoilemme: Ole lähellä omaisia heidän surussaan. Anna meidän kohdata toisemme sinun luonasi taivaassa. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

8.

Väkivallan uhria siunattaessa.

Laupias Jumala. Sinä näet tuskamme ja murheemme. Ole kanssamme ja hoida kipuamme. Lohduta meitä läsnäolollasi ja anna voimaa elää ja kestää suru. Auta meitä rakkauteesi luottaen voittamaan viha ja antamaan anteeksi. Kiitos, että kuulet ja ymmärrät huutomme. Me tahdomme antaa kaiken tuskan, katkeruuden ja kärsimyksen ja koko elämämme sinun käsiisi. Lahjoita NN:lle ikuinen rauha. Anna meille rauhasi ja elämällemme tarkoitus. Kuule meitä rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

9.

Itsemurhan tehnyttä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Murheemme syvyydestä me rukoilemme sinua. Ole tuskassamme meitä lähellä. Ainoastaan sinä tunnet NN:n elämän ja kuoleman. Uskomme hänet armosi huomaan. Sinä tiedät, miten raskasta elämä voi olla. Sinä tunnet meidän sisimpämme ja ajatuksemme. Kanna meitä surussamme ja anna meille rauhasi, joka ylittää kaiken ymmärryksen. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, Vapahtajaamme.

10.

Kuolleena syntynyttä siunattaessa.

Armollinen Jumala. Me emme ymmärrä, miksi tämä pieni lapsi ei saanut syntyä elävänä keskellemme. Uskomme kuitenkin, että hän on sinun ja enkeleittesi luona turvassa. Laskemme hänet isälliseen syliisi Jeesuksen lunastustyöhön luottaen. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (vanhempien nimet), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia heidän surussaan. Lohduta heitä, kun kipeät kysymykset valtaavat mielen. Anna voimia tuleviin päiviin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

11.

Pientä lasta siunattaessa.

Armollinen Jumala. Sinä näet surumme, pettymyksemme ja tyhjyyden tunteemme pienen NN:n arkun äärellä. Ole meidän lähellämme ja varjele sydämemme ja ajatuksemme. Hoida meitä armollasi ja rakkaudellasi. Me kiitämme sinua NN:n elämästä ja kaikesta mitä hän toi meille. Ole luonamme, kun meidän on luovuttava tästä lapsesta. Ota hänet syliisi ja vie hänet taivaan kotiin. Johdata meidät kaikki kerran luoksesi Jeesuksen Kristuksen, rakkaan Poikasi tähden.

12.

Lasta siunattaessa.

Rakas taivaallinen Isä. Murhe täyttää sydämemme NN:n arkun äärellä. Sinä annoit meille hänet, sinä otit hänet pois. Opeta meitä luottamaan sinuun. Kiitos siitä, että saimme pitää lapsen keskellämme hänen lyhyen elinaikansa. Ota hänet turvaan enkeliesi luokse. Ole NN:n ja NN:n (vanhempien nimet), koko perheen, isovanhempien ja kaikkien surevien turvana. Anna heille voimaa kestää kipeä suru. Johdata meitä kaikkia taivaan kotiin Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta.

13.

Nuorta siunattaessa.

Jumala, me emme käsitä, miksi NN:n elämä jäi näin lyhyeksi. Elämän katoavaisuus on pysäyttänyt meidät. Surun keskellä tahdomme luottaa sinuun ja rukoilemme: ole läsnä kaipauksessamme. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä ja kauniista, mitä hänessä saimme. Ole lähellä NN:ää ja NN:ää (vanhempien nimet), koko perhettä, isovanhempia ja kaikkia omaisia sekä ystäviä heidän surussaan. Me ylistämme sinua pyhän kasteen lahjasta, kiitämme armostasi, joka antaa meille turvan ja kantaa yli kuoleman rajan. Tässä toivossa jätämme hänet sinun käsiisi. Me turvaudumme Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.

14.

Vanhusta siunattaessa.

Laupias Jumala. Olet antanut NN:lle pitkän elämän ja kutsunut hänet pois ajan vaivoista. Anna hänelle ikuinen lepo. Me kiitämme sinua kaikesta hyvästä, jota saimme hänen kauttaan. Opeta meitä rakentamaan elämämme sanasi varaan ja etsimään sitä, mikä on hyvää, oikeaa ja kestävää. Auta meitä turvautumaan armoosi ja elämään tahtosi mukaan, niin että kerran pääsemme luoksesi ja saamme kohdata läheisemme ja sinut taivaan kodissa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

15.

Vanhusta siunattaessa.

Jumala, Isämme. Sinä annoit NN:lle pitkän elämän. Olet korjannut pois kypsää viljaa. Ota hänet lepoosi. Me kiitämme siitä, että annoit hänelle lahjojasi tätä elämää ja tulevaa varten. Kiitos siitä, että saimme tuntea hänen kanssaan yhteyttä, joka ulottuu sukupolvien yli. Anna meidän oppia siitä, mikä hänen elämässään oli kaunista ja arvokasta. Auta meitä uskossa ja toivossa kulkemaan tietä, joka vie ikuiseen rauhaan ja kirkkauteen. Kiitos taivaan kodista, jossa sukupolvet saavat kohdata toisensa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

IV Päätös

13. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

P Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

14. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi ja/tai muuta sopivaa musiikkia. Sen aikana hautajaissaatto voi lähteä liikkeelle.

15. Rukous haudalla

Rukous voidaan lausua myös hautaan laskemisen jälkeen.

P Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme lepopaikaksi. Me rukoilemme: Valmista Pyhällä Hengelläsi sydämemme Poikasi asuinsijaksi, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä. Anna meidän ristin ja vaivan jälkeen päästä rauhaan ja nousta

viimeisenä päivänä ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Laskemme hänen ruumiinsa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua. Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

   Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

3. Taivaallinen Isä, auta meitä muistamaan, että Poikasi lepäsi haudassa. Anna meidänkin kuoltuamme levätä turvallisesti ja odottaa uutta elämää. Ota meiltä pois pelko ja opeta luottamaan siihen, että Jeesuksen tähden saamme kuoleman ja haudan kautta käydä taivaalliseen valtakuntaasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

16. Hautaan laskeminen

Arkkua hautaan laskettaessa voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 242:7–9 tai 376:3).

Siunaussanat

Pappi lausuu siunaussanat, mikäli niitä ei ole lausuttu kohdassa 9.

Kun kukkalaitteet on asetettu haudalle, voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 363 tai 377).

Hautausmessu

Hautausmessun ajaksi voidaan sytyttää pääsiäiskynttilä.

Siunaussanat (kohta 14) voidaan lausua haudalla.

Kun vainajaa viedään saatossa hautaan, saattojoukon edellä voidaan kantaa kulkueristiä. Kulkueessa voidaan laulaa virttä.

Hautaustavoissa noudatetaan paikallista käytäntöä.

I Johdanto

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Virren edellä voi olla alkusoitto tai muuta musiikkia.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

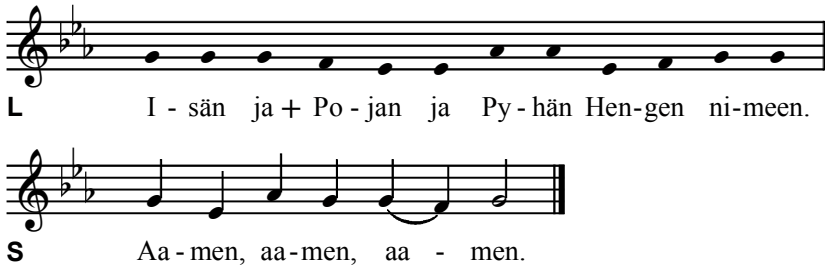

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
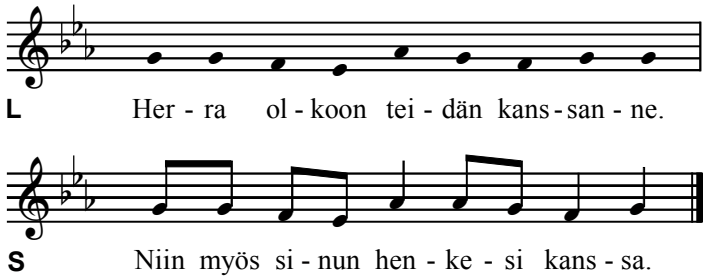
TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

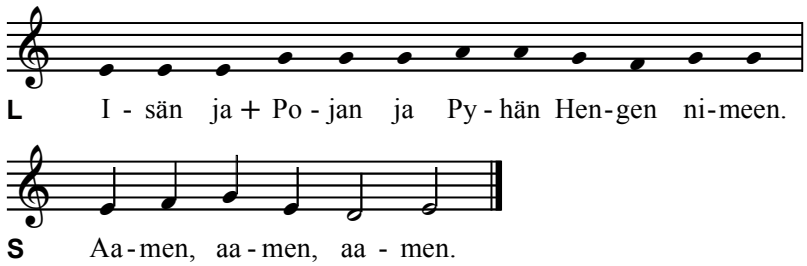

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:
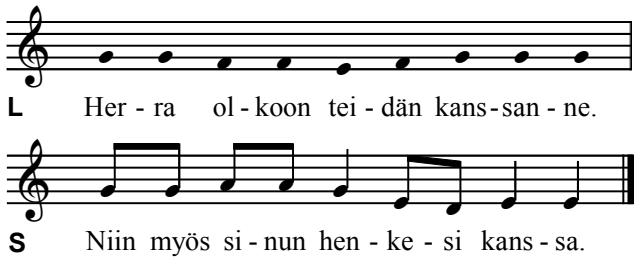
3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja. Niiden tulee johdattaa synnintunnustukseen.

L Kristillinen seurakunta. NN on lähdössä viimeiselle matkalleen. Saatamme hänet haudan lepoon ylösnousemuksen toivossa. Pyhässä kasteessa hänet on liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Kristuksen voittoon turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin. Me kaipaamme häntä ja luotamme Jumalan sanan lupaukseen: »Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan» (1. Tess. 5:10).

Kristuksen sovitustyö on ainoa turva elämän rikkinäisyydessä ja sydämen syytöksissä. Siihen luottaen saamme tunnustaa rikkomuksemme ja laiminlyöntimme ja pyytää Jumalan anteeksiantoa.

TAI

L Olemme kokoontuneet NN:n hautaan siunaamiseen. Jätämme hänet Jumalan käsiin. Hänellä on paikka myös meidän sydämessämme. Me turvaudumme Kristukseen, kuoleman voittajaan, joka sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

Kristuksen sovitustyö on ainoa turva elämän rikkinäisyydessä ja sydämen syytöksissä. Siihen luottaen saamme tunnustaa rikkomuksemme ja laiminlyöntimme ja pyytää Jumalan anteeksiantoa.

TAI

L Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet saattamaan NN:ää haudan lepoon. Teemme sen Jumalan kasvojen edessä ja hänen lupauksiinsa luottaen. Kuulemme Jumalan sanaa elämän katoavaisuudesta, kristityn toivosta ja iankaikkisesta elämästä.

Pyytäkäämme, että saisimme tässä hetkessä lohdutusta Kristuksen rististä ja ylösnousemuksesta ja että iankaikkisen elämän toivo valaisisi meitä tämän murheen

keskellä. Kristukseen turvaten jätämme hänet Jumalan käsiin ja tunnustamme syntimme näin sanoen.

4. Yhteinen rippi

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. Taivaallinen Isä.
   Sain kasteen sinun lapseksesi.
   Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
   kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
   En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
   En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
   Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
   Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

2. Tunnustamme edessäsi, pyhä Jumala,
   että olemme tehneet syntiä
   ajatuksin ja sanoin,
   teoin ja laiminlyönnein.
   Muista meitä laupeudessasi
   ja anna meille Jeesuksen Kristuksen tähden anteeksi,
   mitä olemme rikkoneet.

3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
   Herra, kuule minun ääneni,
   tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
   Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
   Herra, kuka silloin kestää?
   Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
   että me eläisimme sinun pelossasi.
   Minä odotan sinua, Herra,
   odotan sinua koko sielustani
   ja panen toivoni sinun sanaasi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

1. »Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
   hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»

Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.

2. Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan psalmeja (kohta 5) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin voidaan liittää Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, anna hänelle iankaikkinen lepo,
ikuinen valo häntä valaiskoon.

TAI

Minä tiedän, että lunastajani elää.

Job 19:25

TAI

Minä odotan sinua, Herra,
ja panen toivoni sinun sanaasi.

Ps. 130:5

Psalmi

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme rauhassa Herraa.

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa korkeudesta
ja sielujemme pelastusta.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa kaikkialle maailmaan.
Rukoilkaamme kestävyyttä ja yksimielisyyttä
Jumalan seurakunnalle.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme rauhaa ja lohdutusta sureville.
Rukoilkaamme, että olisimme valmiit kuolemaan
Kristukseen turvaten.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

E Rukoilkaamme Herraa,
että hän armahtaisi, puolustaisi
ja varjelisi meitä.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda.

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria)
ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
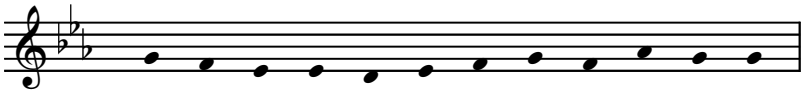
TAI

Sävelmäsarja 3:
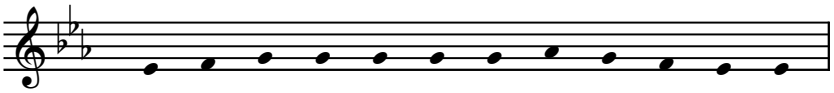
TAI

Sävelmäsarja 4:
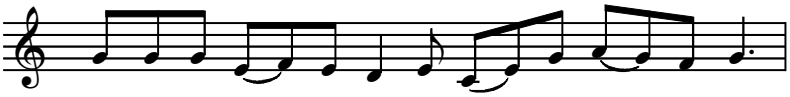
TAI

Sävelmäsarja 4:
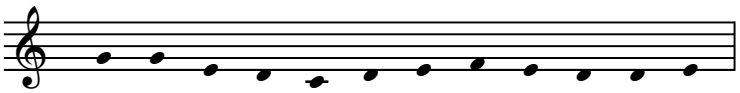
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä voidaan käyttää seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129, 130, 132, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan rukousta (kohta 6) tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
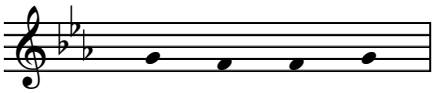
Sävelmäsarja 4:
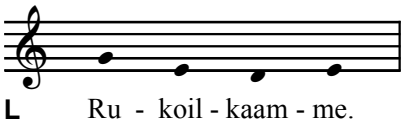
1. Kaikkivaltias Jumala.
   Sinä olet voittanut pahan,
   kukistanut kuoleman
   ja lahjoittanut maailmalle elämän.
   Auta meitä kuoleman keskellä
   muistamaan päivää,
   jolloin puet meidät uuteen,
   taivaalliseen asuun.
   Kuule meitä Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kaikkivaltias, pyhä Jumala.
   Poikasi Jeesus Kristus on kuolemallaan
   ja ylösnousemisellaan
   saanut voiton kuolemasta.
   Sinä olet tehnyt hänet
   elävien ja kuolleiden Herraksi.
   Auta meitä, Kristukseen kastettuja,
   elämään ylösnousemuksen
   ja ikuisen elämän toivossa.
   Sinulle olkoon ylistys ikuisesti.

3. Armon ja lohdutuksen Jumala.
   Kiitos siitä, että olet herättänyt Poikasi kuolleista
   ja antanut meille ikuisen elämän toivon.
   Auta meitä luottamaan siihen,
   että kaikki, jotka ovat kuolleet
   Kristuksen rakkauteen turvautuen,
   tulevat osallisiksi ylösnousemuksen lahjasta.
   Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä,
   hänen, joka elää ja hallitsee
   sinun ja Pyhän Hengen kanssa
   nyt ja ikuisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:
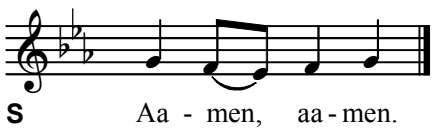
Sävelmäsarja 4:
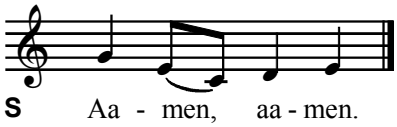
II Sana

9. Lukukappale

Luetaan jokin hautaan siunaamisen kaavan lukukappaleista (kohta 7). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Virsi

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

*11. Evankeliumi

Luetaan jokin hautaan siunaamisen kaavan evankeliumiteksteistä (kohta 7). Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai muuta evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

12. Saarna

III Siunaaminen

*13. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

Uskontunnustuksena voi olla myös virsi 167 tai 171. Vaihtoehtoisia uskontunnustuslauluja Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

*14. Siunaussanat

Siunaussanat voidaan lausua haudalla (kohta 27).

L Ylösnousseeseen Jeesukseen Kristukseen uskoen toimitamme NN:n (koko nimi) siunaamisen.

TAI

L Uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan siunaamme NN:n (koko nimi) odottamaan ylösnousemuksen päivää.

Pappi heittää kolme kertaa hiekkaa arkulle (hiekalla voidaan tehdä ristinmerkki) ja sanoo:

NN (etunimet),
maasta sinä olet tullut,
maaksi sinun pitää jälleen tulla.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI
NN (etunimet),
maan tomua sinä olet,
maan tomuun sinä palaat.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI
NN (etunimet),
Herra antoi,
Herra otti.
Kiitetty olkoon Herran nimi.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

TAI
Katoavaisuudessa kylvetään.
Katoamattomuudessa herätetään.
Jeesus Kristus on ylösnousemus ja elämä.

Kuolleena syntynyttä tai pientä lasta siunattaessa.

[NN (etunimet),]
Jumala, Isämme, on sinut luonut.
Saat levätä hänen sylissään.
Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.

15. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

16. Yhteinen esirukous

Yhteinen esirukous on kolmiosainen: alku, jatko ja päätös. Kustakin osasta valitaan sopiva vaihtoehto.

Voidaan käyttää myös hautaan siunaamisen kaavan rukouksia (kohta 11). Yhteinen esirukous voidaan valmistella myös yhdessä omaisten tai muiden seurakuntalaisten kanssa. Rukous on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Voidaan käyttää myös Trishagion-rukousta.

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Rukouksen alku

Sävelmäsarjat 1–3:
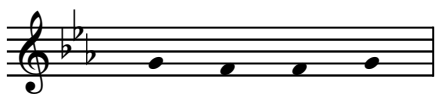
Sävelmäsarja 4:
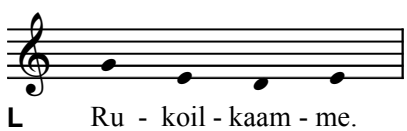
1. Jumala, kuolema on koskettanut meitä. Olemme edessäsi hauraita ja katoavaisia. Me rakastamme elämää, mutta meidän täytyy luopua siitä. Me teemme suunnitelmia, mutta työmme jää kesken. Ahdistuneina ja hämmentyneinä kohotamme katseemme sinuun. Sinä lähetit rakkaan Poikasi keskellemme jakamaan kanssamme surumme ja kipumme. Hänessä olet avannut meille tien katoamattomaan elämään.

2. Jumala, kuoleman varjot heittyvät yllemme. Vain sinun tiedossasi ja käsissäsi ovat päivämme. Vain sinä pysyt, kun elämämme pakenee pois. Sinä ymmärrät kipeät ajatuksemme ja tunteemme, kun kuolema tulee ja vie meiltä rakkaan ihmisen. Sinä osoitat hätääntyneille sydämille Poikaasi Jeesusta Kristusta ja kehotat rientämään hänen turviinsa.

3. Laupias Jumala. Kuolema on vienyt luotamme rakkaan ihmisen ja tuonut sydämeemme surun ja kaipauksen. Sinun kätesi ohjaa elämäämme, ja sinä annat kuolemassa levon jokaiselle, joka turvautuu sinuun. Meidän katseemme etsii valoa, joka säteilee Poikasi Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksesta. Siinä valossa surumme ja ikävämme hiljenee kiitokseen ja toivoon.

Rukouksen jatko

1.

L/E Jumala, me kiitämme sinua elämän lahjasta, kiitämme kaikista antamistasi päivistä. Erityisesti kiitämme nyt NN:n elämästä. Auta surevia kätkemään sydämeensä muistot kaikesta siitä hyvästä, mitä he ovat häneltä saaneet. Anna heille voimaa kohdata läheisen poismenon tuoma suru. Kanna heitä toivolla, joka auttaa huomiseen ja kaikkiin tuleviin päiviin. Anna meidän kaikkien tuntea, että lähellä sinua on hyvä olla.

Sinä olet antanut meille pyhän sanasi. Auta meitä etsimään siitä voimaa ja tuntemaan se rakkaus, jolla rakastat meitä. Kiitos siitä, että Lunastajamme elää.

Jumala, sinä tunnet nekin ajatukset, joita on vaikea pukea sanoiksi. Me tuomme eteesi kaiken murheemme ja neuvottomuutemme ja muistamme sanasi kehotusta: »'Etsikää minun kasvojani!' Herra, minä tahdon etsiä sinua, älä kätke minulta kasvojasi!» (Ps. 27:8–9.) Kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

2.

Äkillisesti kuollutta siunattaessa.

L/E Jumala, elämä on meille arvoituksellinen matka. Me elämme tätä hetkeä mutta emme tiedä mitään varmaa tulevasta päivästä. Sinä yksin tiedät, sinä salattu Jumala.

Sanaton, hätääntynyt tuska puristaa meitä NN:n arkun äärellä. Sinä ymmärrät, kun mielemme kapinoi kaiken tapahtuneen jälkeen. Vain sinä tiedät vastauksen, kun ymmärtämättöminä kysymme: Miksi hänet temmattiin luotamme pois näin äkkiä? Miksi monen asian piti jäädä kesken? Hoida sinä kipuamme ja ahdistustamme. Auta meitä tuskassamme ja murheessamme lepäämään sinussa ja jättämään poismennyt läheisemme sinun käsiisi.

(hiljaisuus)

3.

Vanhusta siunattaessa.

L/E Jumala, sinä olet kutsunut NN:n lepoon. Emme näe häntä enää keskellämme, ja siksi kaipaamme häntä. Ole kanssamme surussa. Me kiitämme sinua hänen pitkästä elämästään ja työstään läheisten ja eri sukupolvien parissa. Anna vieläkin kaiken sen, mikä on ollut kestävää ja hyvää, kantaa siunausta ja tuoda viesti elämän arvosta.

Jumala, me kiitämme sinua menneistä sukupolvista, jotka sitkeällä työllään ovat luoneet mahdollisuuksia meidänkin elämällemme. Auta meitä vuorostamme pitämään huolta toinen toisestamme. Kasvata meitä kestävyyteen, rakkauteen ja hellyyteen. Ohjaa meitä noudattamaan niitä elämänarvoja, jotka nousevat sanastasi. Anna meille tämän ja tulevan elämän toivo.

(hiljaisuus)

Rukouksen päätös

1.

L Jumala, me ylistämme sinua siitä, että Poikasi Jeesus Kristus on valmistanut meille pelastuksen. Armahda meitä! Auta meitä uskossa kulkemaan sitä tietä, jota valaisee ylösnousemuksen valo. Kiitos siitä, että usko, toivo ja rakkaus kantavat ikuisuuteen asti. Kuule meitä Vapahtajamme tähden.

2.

L Jumala, me kiitämme sinua rakkaan Poikasi kuolemasta. Anna sen tulla meille elämäksi ja toivoksi. Lahjoita sydämeemme turvallinen usko ja anna meille rauhasi, joka on suurempi kuin surumme ja epävarmuutemme. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

3.

L Jumala, kiitos siitä, että Vapahtajamme on kuolemallaan ja ylösnousemisellaan kukistanut kuoleman mahdin. Kun elämämme päivät ovat täydet, anna meidän lähteä rauhassa. Vie meidät taivaalliseen isänmaahan, jonka valo ei koskaan vaihdu kärsimyksen eikä kuoleman varjoksi. Anna meidän nähdä siellä toisemme. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:
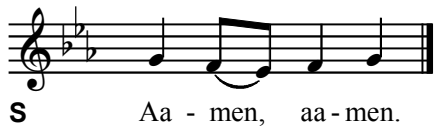
Sävelmäsarja 4:
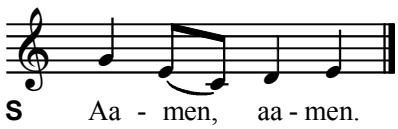
IV Ehtoollinen

17. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana katetaan ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

18. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
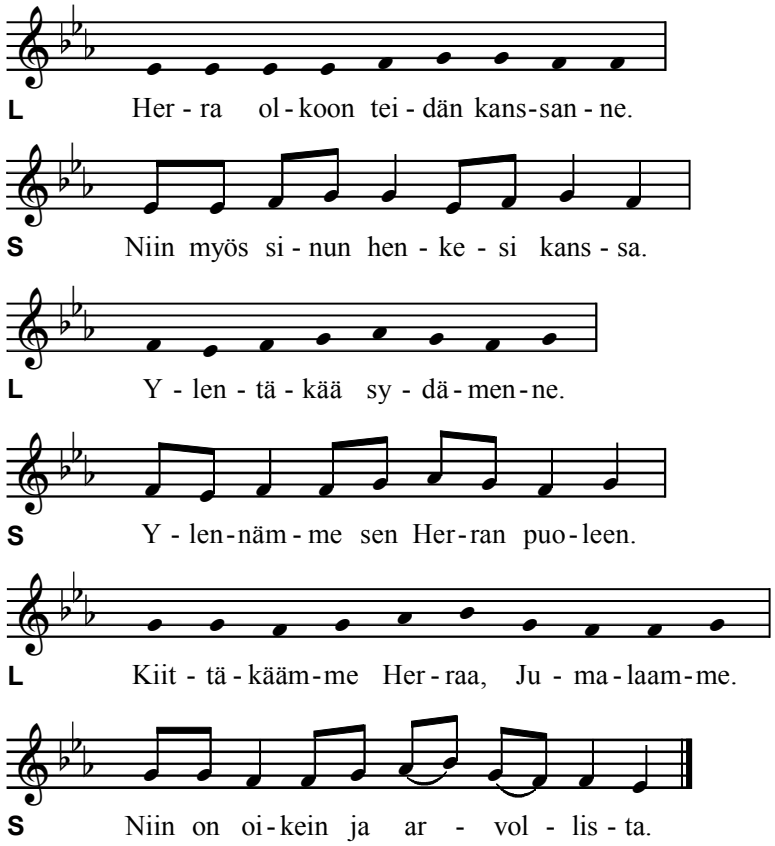
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista,
että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hän on kärsinyt kuoleman meidän puolestamme
ja ylösnousemisellaan avannut meille tien ikuiseen elämään.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

TAI

Hänet sinä olet antanut kuolemaan ja herättänyt kuolleista,
että me pelastuisimme synnin ja kuoleman vallasta
ja saisimme iankaikkisen elämän.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢)*, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:*
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) *ja sanoi:*
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan

kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

19. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

20. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
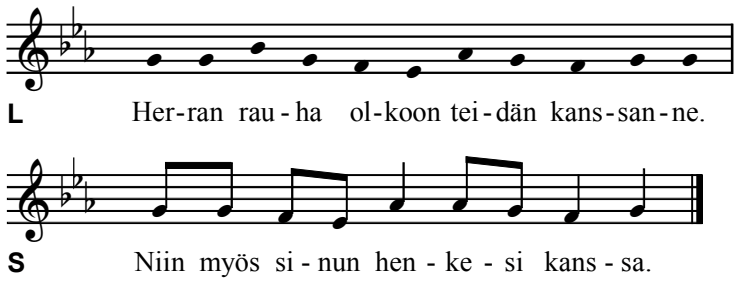
TAI

Sävelmäsarja 4:
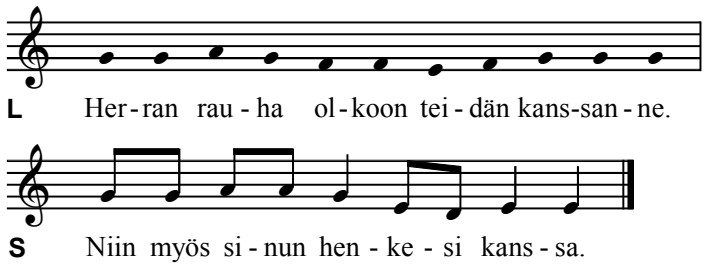
*21. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

22. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 23) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

23. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kiitosrukouksena voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 110:3–5, 220:8–9, 221:10, 621:4–5, 623:4–7 tai 629:4, 8).

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
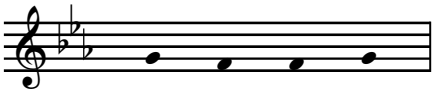
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
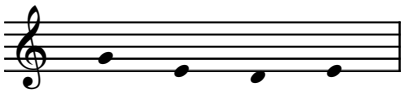
L Ru - koil - kaam - me.

1. Taivaallinen Isä,
kiitos siitä, että olet ravinnut meitä
rakkauden aterialla.
Anna ylösnousemuksen valon loistaa
surun ja kaipauksen keskelle.
Tue meitä armollasi siihen päivään saakka,
jolloin pyyhit pois kaikki kyyneleet
ja saatat meidät lopullisesti yhteen.
Kuule meitä rakkaan Poikasi
Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Ikuinen Jumala,
Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä.
Poikasi on riistänyt vallan kuolemalta
ja avannut meille ehtoollisessa
kuolemattomuuden lähteen.

Herätä meidät kaikkien rakkaittemme kanssa
viimeisenä päivänä ikuiseen iloon.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka elää ja hallitsee
sinun ja Pyhän Hengen kanssa
nyt ja ikuisesti.

3. Jumala, Isämme.
Kiitos siitä, että olet siunannut meitä
ehtoollisen eläväksi tekevällä lahjalla
ja antanut meille matkaevään ikuiseen elämään.
Anna meidän yhdessä palvelijasi NN:n kanssa
päästä paratiisin iloon
ja nauttia ikuisesti Kristuksen rauhaa.
Tätä pyydämme ylösnousseen Herramme kautta.

Sävelmäsarjat 1–3:
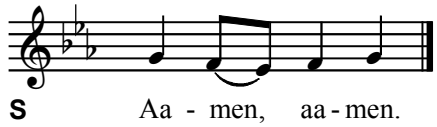
Sävelmäsarja 4:
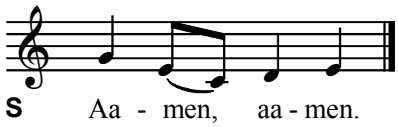
V Päätös

*24. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

25. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi ja/tai soitinmusiikkia. Sen aikana hautajaissaatto voi lähteä liikkeelle.

26. Rukous haudalla

Rukous voidaan lausua myös hautaan laskemisen jälkeen.

L Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Sinä annoit ainoan Poikasi kärsiä ristinkuoleman meidän puolestamme. Hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme lepopaikaksi. Me rukoilemme: Valmista Pyhällä Hengelläsi sydämemme Poikasi asuinsijaksi, jotta hän pysyisi meissä ja me hänessä. Anna meidän ristin ja vaivan jälkeen päästä rauhaan ja nousta viimeisenä päivänä ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Laskemme hänen ruumiinsa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua. Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

   Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

3. Taivaallinen Isä, auta meitä muistamaan, että Poikasi lepäsi haudassa. Anna meidänkin kuoltuamme levätä turvallisesti ja odottaa uutta elämää. Ota meiltä pois pelko ja opeta luottamaan siihen, että Jeesuksen tähden saamme kuoleman ja haudan kautta käydä taivaalliseen valtakuntaasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

27. Hautaan laskeminen

Arkkua hautaan laskettaessa voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 242:7–9 tai 376:3).

Siunaussanat

Pappi lausuu siunaussanat, mikäli niitä ei ole lausuttu kohdassa 14.

Kun kukkalaitteet on asetettu haudalle, voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 363 tai 377).

Maahan kätkeminen

Kaavaa voidaan käyttää uurnaa tai tuhkaa maahan kätkettäessä tai kun vainaja lasketaan hautaan toisella paikkakunnalla varsinaisen hautaan siunaamisen jo tapahduttua.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen. Rukoushetken ajaksi voidaan sytyttää kynttilä.

1. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 243, 244, 555 tai 631.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Rukoushetken johtaja laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

P/E Rakkaat ystävät. Haudalla meitä koskettaa katoavaisuus, mutta tänne ulottuu myös lupaus elämästä ja ylösnousemuksesta. Kristus sanoo: »Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.» (Ilm. 1:18.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. Haudalla meitä koskettaa katoavaisuus, mutta tänne ulottuu myös sana siitä, että Jumala hallitsee kaikkea, myös elämää ja kuolemaa. Raamatussa sanotaan: »Minä tiedän, että lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.» (Job 19:25.)

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.

Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Kor. 15:42–49

Näin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään

heikkona, nousee täynnä voimaa. Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on olemassa ajallinen ruumis, on myös hengellinen. Onkin kirjoitettu: »Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä olento.» Mutta viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. Ensimmäisenä ei siis ole hengellinen vaan ajallinen; vasta sen jälkeen tulee hengellinen. Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaisiksi.

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Matt. 27:57–60

Illalla tuli paikalle Joosef, rikas arimatialainen, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi. Hän meni Pilatuksen puheille ja pyysi Jeesuksen ruumista. Pilatus käski antaa sen hänelle. Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen pellavavaatteeseen ja pani hautaan, jonka hän äskettäin oli itseään varten hakkauttanut kallioon. Hän vieritti hautakammion ovelle suuren kiven ja lähti pois.

5. Vastaus

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 275, 388, 611, 616 tai hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

6. Puhe

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Rakas taivaallinen Isä. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Me kiitämme sinua yhteisistä vuosista ja kaikesta, mitä hän oli meille. Olemme laskeneet hänen ruumiinsa/tuhkansa haudan lepoon odottamaan ylösnousemuksen ja uuden luomisen aamua.

Vapahtajamme kuoli ja hänet haudattiin, ja niin sinä pyhitit meidänkin hautamme leposijaksi. Sinä herätit hänet kuolleista, kukistit kuoleman ja avasit taivaan uskoville.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Jeesus Kristus, Vapahtajamme. Sinuun me nostamme katseemme. Armahda meitä ja anna meille elävä toivo. Älä hylkää meitä vaan vie meidät ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Kuule meitä rakkautesi tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.
S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 30 tai 377.

YKSITYINEN RIPPI

Yksityisessä ripissä kuka tahansa voi tunnustaa syntisyytensä tai jonkin erityisen synnin ja saada synninpäästön. Ripin voi ottaa vastaan pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Ripistä ja sielunhoidosta säädetään kirkkojärjestyksessä (KJ 4:1 ja 5:1). Papilla ja lehtorilla on vaitiolovelvollisuus (KL 5:2; 6:12), samoin diakonian viranhaltijoilla (Pk. 12.–13.2.1980 § 26). Vaitiolovelvollisuus koskee myös muita ripin vastaanottajia (KL 6:3, Katekismus, kohta 41).

Rippi otetaan vastaan kirkossa tai muussa sopivassa paikassa.

Rippiin voi liittyä sielunhoidollinen keskustelu.

Ripittäytyvä voi käyttää itsensä tutkimisessa apunaan kymmentä käskyä ja katumuspsalmeja (psalmit 6, 32, 38, 51, 102, 130 ja 143).

Rippi voi olla muodoltaan vapaa. Sen tulee sisältää ainakin synnintunnustus ja synninpäästö.

1. Virsi

2. Alkusiunaus

Ripin vastaanottaja:

Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

3. Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Ripin vastaanottaja:

Jumala tuntee meidät paremmin kuin me itse. Tähän voit luottaa. Olemme nyt Jumalan edessä. Saat sanoa hänelle psalmin sanoin: »Sinä tiedät kaiken. Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.» (Ps. 139:6.) Tunnusta nyt hänelle syntisi ja syyllisyytesi.

4. Rippi

Synnintunnustus

Ripittäytyvä voi tunnustaa syntinsä myös omin sanoin. Ripin vastaanottaja voi lukea synnintunnustuksen ripittäytyvän kanssa tai hänen puolestaan. Ripittäytyvä voi polvistua.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.
   Olen tehnyt syntiä sinua vastaan
   ajatuksin ja sanoin, teoin ja laiminlyönnein.
   Erityisesti tunnustan, että olen – –.
   Se painaa omaatuntoani.
   Sinä näet myös ne synnit, joita en itsekään tiedä.
   Kadun tätä kaikkea ja rukoilen:
   ole minulle armollinen ja anna syntini anteeksi
   rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Herra, sinä olet laupias, muista minua,
osoita ikiaikaista hyvyyttäsi.
Älä muista syntejäni,
älä pahoja tekojani!
Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä,
älä unohda minua!

3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni.
Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Sen tähden, Jumala,
ole minulle armollinen hyvyydessäsi.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Sinua vastaan olen rikkonut,
olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
Käännä katseesi pois synneistäni
ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.

4. Armollinen Jumala.
Tunnustan edessäsi,
että synti on sitonut minut
enkä kykene vapauttamaan itseäni.
Olen rikkonut pyhää tahtoasi vastaan
ja torjunut käskyjesi siunauksen.
Sinä näet kaiken väärän,
senkin, mitä itse en näe.
Armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

5. Oi sinä kaikkein armollisin,
ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus.
Armahda minua, vaivaista syntistä,
ja katso puoleeni laupeutesi silmin,
niin kuin sinä katsoit Pietariin, kun hän oli kieltänyt sinut,
ja niin kuin sinä katsoit syntiseen naiseen fariseuksen kodissa
ja ryövääriin ristinpuulla.
Anna minulle pyhä armosi,
että minä niin kuin Pietari itkisin syntejäni,
niin kuin syntinen nainen sinua sydämestäni rakastaisin
ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi
taivaassa iankaikkisesti.

Synninpäästö

1.
Ripin vastaanottaja:

Herramme Jeesus Kristus on sanonut opetuslapsilleen:
»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

2.
Ripin vastaanottaja:

Jeesus Kristus on antanut seurakunnalleen
taivasten valtakunnan avaimet ja sanonut:
»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»
Uskotko, että synninpäästö, jonka sinulle julistan,
on Jumalan anteeksianto?

Ripittäytyvä:

Uskon.

Ripin vastaanottaja:

Tapahtukoon sinulle niin kuin uskot.
Herramme Jeesuksen Kristuksen käskyn mukaan julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

3.
Ripin vastaanottaja:

Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

Ripittäytyvä:

Aamen.

4.
Ripin vastaanottaja:

»Jos me vaellamme valossa,
niin kuin hän itse on valossa,
meillä on yhteys toisiimme

ja Jeesuksen, hänen Poikansa, veri
puhdistaa meidät kaikesta synnistä.
Jos väitämme, ettemme ole syntisiä,
me petämme itseämme eikä totuus ole meissä.
Jos me tunnustamme syntimme,
niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas,
antaa meille synnit anteeksi
ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle synninpäästön
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

Ripittäytyvä:

Aamen.

5.

Ripin vastaanottaja:

»Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.

Ripittäytyvä:

Aamen.

5. Rukous

Ripin vastaanottaja:

Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Sinä tunnet heikkoutemme. Vain sinä voit pelastaa meidät. Vahvista eläväksi tekevällä Hengelläsi NN:ää niin, että hän luottaisi sinuun myös ahdistuksen keskellä. Kiitos siitä, että saamme jäädä käsiisi turvallisin mielin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Vapahtajamme Jeesus Kristus. Kiitos anteeksiantamuksestasi. Anna NN:lle voimaa joka päivä turvautua armoosi ja hyvyyteesi. Auta häntä kulkemaan sinun tietäsi sanaasi ja lupauksiisi luottaen. Tue häntä vaikeuksissa ja kärsimyksen keskellä. Valaise häntä Pyhällä Hengelläsi. Kiinnitä hänet yhä lujemmin itseesi. Tätä pyydämme armosi ja laupeutesi tähden.
3. Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

Ripittäytyvä:

Aamen.

6. Siunaus

Ripin vastaanottaja:

Herra siunatkoon sinua ja varjelkoon sinua.
Herra kirkastakoon kasvonsa sinulle
ja olkoon sinulle armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa sinun puoleesi
ja antakoon sinulle rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Ripittäytyvä:

Aamen.

TAI

Ripin vastaanottaja:

Herra (✢) siunatkoon sinua.
Hän varjelkoon sinut kaikesta pahasta
ja johtakoon sinut ikuiseen elämään.

Ripittäytyvä:

Aamen.

7. Virsi

EHTOOLLINEN SAIRAAN LUONA

Vietettäessä ehtoollista sairaan luona myös muille läsnä oleville voidaan antaa ehtoollinen.

Ehtoollisvälineet asetetaan valkoisella liinalla peitetylle pöydälle. Pöydälle voidaan asettaa myös risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

I Johdanto

1. Virsi

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan lausua tai laulaa.

Siunaus

L Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

Vuorotervehdys

L Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

3. Johdantosanat

Pappi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Herramme Jeesus Kristus on sanonut: »Missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään» (Matt. 18:20). Tähän lupaukseen me nytkin luotamme. Kristus armahtaa meitä, kun tunnustamme syntimme. Hän on uskollinen ja vanhurskas. Hän antaa synnit anteeksi ja puhdistaa kaikesta vääryydestä. Kristuksen armoon turvaten tunnustamme nyt yhdessä syntimme.

4. Rippi

Rippi voi olla yhteinen tai yksityinen. Yksityisessä ripissä tulee ottaa huomioon siitä annetut ohjeet (ks. yksityinen rippi).

Synnintunnustus

Ripittäytyvä voi tunnustaa syntinsä omin sanoin. Ripin vastaanottaja voi lukea synnintunnustuksen ripittäytyvän kanssa tai hänen puolestaan.

1. Jumala, taivaallinen Isämme.
   Olen tehnyt syntiä sinua vastaan
   ajatuksin ja sanoin, teoin ja laiminlyönnein.
   Erityisesti tunnustan, että olen – –.
   Se painaa omaatuntoani.
   Sinä näet myös ne synnit, joita en itsekään tiedä.
   Kadun tätä kaikkea ja rukoilen:
   ole minulle armollinen ja anna syntini anteeksi
   rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Herra, sinä olet laupias, muista minua,
   osoita ikiaikaista hyvyyttäsi.
   Älä muista syntejäni,
   älä pahoja tekojani!
   Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä,
   älä unohda minua!

3. Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
   Herra, kuule minun ääneni.
   Tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
   Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
   Herra, kuka silloin kestää?
   Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
   että me eläisimme sinun pelossasi.
   Sen tähden, Jumala,
   ole minulle armollinen hyvyydessäsi.
   Pese minut puhtaaksi rikoksestani
   ja anna lankeemukseni anteeksi.
   Sinua vastaan olen rikkonut,
   olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi.
   Käännä katseesi pois synneistäni
   ja pyyhi minusta kaikki pahat tekoni.
   Jumala, luo minuun puhdas sydän
   ja uudista minut, anna vahva henki.
   Älä karkota minua kasvojesi edestä,
   älä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi.

4. Armollinen Jumala.
   Tunnustan edessäsi,
   että synti on sitonut minut
   enkä kykene vapauttamaan itseäni.
   Olen rikkonut pyhää tahtoasi vastaan
   ja torjunut käskyjesi siunauksen.
   Sinä näet kaiken väärän,
   senkin, mitä itse en näe.
   Armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

5. Oi sinä kaikkein armollisin,
   ristiinnaulittu Herra Jeesus Kristus.

Armahda minua, vaivaista syntistä,
ja katso puoleeni laupeutesi silmin,
niin kuin sinä katsoit Pietariin, kun hän oli kieltänyt sinut,
ja niin kuin sinä katsoit syntiseen naiseen fariseuksen kodissa
ja ryövääriin ristinpuulla.
Anna minulle pyhä armosi,
että minä niin kuin Pietari itkisin syntejäni,
niin kuin syntinen nainen sinua sydämestäni rakastaisin
ja ryövärin kanssa saisin katsella pyhiä kasvojasi
taivaassa iankaikkisesti.

6. Rakas taivaallinen Isä.
Sinä näet minut ja koko elämäni.
Olen heikko ja väsynyt.
Elämäni on ollut vajavaista.
Olen tehnyt vääriä valintoja,
unohtanut monesti rakkaimmat ihmiset
ja aiheuttanut kipua itselleni ja toisille.
Tulen eteesi sellaisena kuin olen.
Jeesuksen rakkauden tähden luotan siihen,
että sinä otat minut vastaan.
Jumala, muista minua laupeudessasi
ja anna syntini anteeksi.

Synninpäästö

1. Herramme Jeesus Kristus on sanonut opetuslapsilleen:
»Jolle te annatte synnit anteeksi,
hänelle ne ovat anteeksi annetut.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana julistan,
että sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

2. Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»
[Hänen palvelijanaan julistan sinulle tämän synninpäästön
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.]

3. »Herra on lähellä niitä, joilla on särkynyt sydän,
hän pelastaa ne, joilla on murtunut mieli.»
Jeesuksen Kristuksen palvelijana vakuutan sinulle,
että Jumala antaa armossaan kaikki sinun syntisi anteeksi.

4. Kaikkivaltias Jumala antakoon meille syntimme anteeksi
ja johtakoon meidät ikuiseen elämään.

S Aamen.

5. Rukous

Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous.

L Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Sinä tunnet heikkoutemme. Vain sinä voit pelastaa meidät. Vahvista eläväksi tekevällä Hengelläsi NN:ää niin, että hän luottaisi sinuun myös ahdistuksen keskellä. Kiitos siitä, että saamme jäädä käsiisi turvallisin mielin. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.
2. Vapahtajamme Jeesus Kristus. Kiitos anteeksiantamuksestasi. Anna NN:lle voimaa joka päivä turvautua armoosi ja hyvyyteesi. Auta häntä kulkemaan sinun tietäsi sanaasi ja lupauksiisi luottaen. Tue häntä vaikeuksissa ja kärsimyksen keskellä. Valaise häntä Pyhällä Hengelläsi. Kiinnitä hänet yhä lujemmin itseesi. Tätä pyydämme armosi ja laupeutesi tähden.
3. Herramme Jeesus Kristus, sinä Jumalan Poika. Kiitos siitä, että kuljet rinnallani ja tuet minua heikkoudessani. Ole turvani ja varjele minua.

S Aamen.

II Sana

6. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekstistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Ps. 73:23–26

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Jes. 43:1–3

Näin sanoo Herra, joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.
Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi,
kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa,
kun astut tulen lävitse, sinä et pala

eikä liekki sinua polta.
Minä, Herra, olen sinun Jumalasi.
Minä, Israelin Pyhä, olen sinun pelastajasi.

Hepr. 4:14–16

Koska meillä on suuri ylipappi, joka on kulkenut läpi taivaiden, Jeesus, Jumalan Poika, pysykäämme tässä tunnustuksessa. Meidän ylipappimmehan jos kukaan kykenee ymmärtämään vajavuuksiamme, sillä häntä on koeteltu kaikessa samalla tavoin kuin meitäkin koetellaan; hän vain ei langennut syntiin. Astukaamme sen tähden rohkeasti armon valtaistuimen eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme.

Matt. 11:28–30

Jeesus sanoo:
»Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeltäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.»

7. Puhe

8. Uskontunnustus

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,

ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

9. Yhteinen esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

L Rukoilkaamme.

1. Elävä, kaikkivaltias Jumala. Sinun eteesi me tuomme koko elämämme.

   Muistamme edessäsi kirkkoasi ja sen palvelijoita. Kiitämme elämän sanasta, jonka tuot yhä uudestaan keskellemme.

   Muistamme edessäsi perhettämme ja läheisiämme. Rukoilemme kaikkien omaistemme, ystäviemme ja meille rakkaitten ihmisten puolesta.

   Muistamme edessäsi kaikkia sairaita, kärsiviä ja avuttomia. Pyydämme voimaa niille, joiden työnä on pitää huolta heikoista ja sairaista.

   Me kiitämme sinua ikuisen elämän toivosta, jonka olet lahjoittanut meille Pojassasi Jeesuksessa Kristuksessa. Häneen turvaten me jätämme itsemme, toinen toisemme ja koko elämämme sinun haltuusi.

2. Rukoilkaamme Herraa,
   että hän lähettäisi kaikkialle toivon ja rauhan ilosanoman.
   [Herra, armahda meitä.]

   Rukoilkaamme Herraa,
   että hän kuulisi kärsivien huokaukset.
   [Kristus, armahda meitä.]

   Rukoilkaamme Herraa,
   että hän lähettäisi apunsa sinne, missä masennus pimentää toivon.
   [Herra, armahda meitä.]

S Aamen.

III Ehtoollinen

10. Uhrivirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 224, 225, 299 tai 300.

Virren aikana voidaan kattaa ehtoollispöytä. Virren sijasta voi olla hiljaisuus.

11. Ehtoollisrukous

Rukous ja asetussanat

Rukous voi alkaa kehotuksella: Kiittäkäämme Herraa, Jumalaamme.

L Pyhä Jumala, sinä rakastat kaikkia ihmisiä.
Sen vuoksi lähetit Jeesuksen luoksemme.
Hän paransi sairaita, etsi kadonneita
ja piti huolta kaikista, jotka tulivat hänen luokseen.
Hän rakasti meitä loppuun asti ja antoi elämänsä meidän puolestamme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Rakas taivaallinen Isä.
Me iloitsemme siitä,
mitä Poikasi on tehnyt pelastaakseen meidät.
Me kiitämme sinua siitä,
että kohtaamme Jeesuksen Kristuksen tällä aterialla.
Siunaa meitä Pyhällä Hengelläsi.
Suo meidän kaikkien kerran ylistää sinua
taivaallisessa valtakunnassasi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

12. Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,

jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

13. Herran rauha

Herran rauha voidaan lausua tai laulaa.

L Herran rauha olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

14. Jumalan Karitsa

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

15. Ehtoollisen vietto

Ateria

Leipää jaettaessa lausutaan:

Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Päätössanat

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,] iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

16. Kiitosrukous

L Rukoilkaamme.

1. [Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.]

   Jumalamme ja Isämme.
Me kiitämme sinua siitä,
että olet ravinnut meitä pyhällä ehtoollisella.
Vahvista meissä uskoa, toivoa ja kärsivällisyyttä.
Kiitos, että saamme heikkoina olla sinua lähellä.
Auta meitä pysymään elämässä ja kuolemassa sinun ominasi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Liitä meidät rakkaudessa toinen toiseemme
ja säilytä meissä ikuisen elämän toivo.
Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

IV Päätös

17. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

TAI

L Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

18. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 229, 276, 309 tai 332.

RUKOUSHETKIÄ

Sairaan luona

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kaavaa voidaan käyttää soveltaen.

Öljyllä voitelemiseen (kohta 6) käytetään ruokaöljyä, esimerkiksi oliiviöljyä.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

Ehtoollista vietettäessä käytetään kaavaa Ehtoollinen sairaan luona.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 318, 375, 388 tai 392.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus on tullut jakamaan kanssamme meidän tuskamme ja vaivamme. Raamatussa sanotaan: »Hän kantoi meidän kipumme, otti taakakseen meidän sairautemme» (Jes. 53:4).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,

en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuinka kauan?
Oletko unohtanut minut iäksi?
Kuinka kauan peität minulta kasvosi?
Kuinka kauan huolet painavat mieltäni
ja sydäntäni jäytää tuska?
Kuinka kauan viholliseni ovat voitolla?
Katso minun puoleeni ja vastaa minulle,
Herra, Jumalani!
Sytytä silmiini valo,
älä anna minun nukkua kuolemaan,
ettei viholliseni sanoisi:
»Minä voitin hänet»,
ettei vastustajani saisi iloita tappiostani.
Minä luotan sinun armoosi,
saan iloita sinun avustasi.
Minä laulan kiitosta Herralle,
hän pitää minusta huolen.

Ps. 13:2–6

TAI

Minä käännyin Herran puoleen,
ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.
Minä olin avuton ja huusin apua.
Herra kuuli minua ja pelasti minut kaikesta hädästä.
Herran enkeli on asettunut vartioon.
Hän suojaa niitä, jotka palvelevat Herraa, ja pelastaa heidät.
Katsokaa, nähkää omin silmin!
Maistakaa, katsokaa Herran hyvyyttä!
Onnellinen se, joka turvaa häneen.
Pelätkää Herraa, te hänen pyhänsä!

Mitään ei puutu niiltä, jotka häntä pelkäävät.

Ps. 34:5–10

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Job 19:25

Minä tiedän, että lunastajani elää.
Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.

Jes. 53:3–4

Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma,
kipujen mies, sairauden tuttava,
josta kaikki käänsivät katseensa pois.
Halveksittu hän oli, me emme häntä minään pitäneet.

Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme,
otti taakakseen meidän sairautemme.

Ef. 3:14–21

Minä polvistun Isän eteen, hänen, jonka asemaa jokainen isän ja lapsen suhde taivaassa ja maan päällä kuvastaa. Rukoilen, että hän sanomattomassa kirkkaudessaan hengellään vahvistaisi ja voimistaisi teidän sisäistä olemustanne. Näin Kristus asuu teidän sydämissänne, kun te uskotte, ja rakkaus on elämänne perustus ja kasvupohja. Silloin te

kykenette yhdessä kaikkien pyhien kanssa käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden, ja voitte tajuta Kristuksen rakkauden, joka ylittää kaiken tiedon. Niin Jumalan koko täyteys valtaa teidät.

Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella, olkoon ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti. Aamen.

Fil. 4:6–7

Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Matt. 7:7–8

Jeesus sanoo:
»Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan.»

Mark. 1:30–34

Simonin anoppi makasi kuumeessa, ja hänestä kerrottiin heti Jeesukselle. Jeesus meni hänen luokseen, otti häntä kädestä ja auttoi hänet jalkeille. Kuume lähti naisesta, ja hän alkoi palvella vieraitaan.

Illalla, auringonlaskun jälkeen Jeesuksen luo tuotiin kaikki sairaat ja pahojen henkien vaivaamat. Koko kaupunki oli kerääntynyt oven edustalle. Hän paransi useita erilaisten tautien vaivaamia ja ajoi ulos monia pahoja henkiä.

5. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi tai laulu. Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 299, 338 tai 341.

6. Rukousjakso

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella ja synninpäästöllä.

Siunaaminen

VAIHTOEHTO A

Kättenpäällepaneminen

Rukoushetken johtaja panee kätensä sairaan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti. Hän vakuuttaa: »Ystäväni, ole rohkealla mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi.»

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunattava:

Aamen.

VAIHTOEHTO B

Öljyllä voiteleminen

P/E Raamatussa sanotaan: »Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon hän luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä voidelkoot hänet öljyllä Herran nimessä ja rukoilkoot hänen puolestaan, ja rukous, joka uskossa lausutaan, parantaa sairaan. Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän on tehnyt syntiä, hän saa sen anteeksi.» (Jaak. 5:14–15.)

Rukoushetken johtaja tekee öljyllä sairaan otsaan ristinmerkin ja sanoo:

Tähän Raamatun sanaan luottaen voitelen sinut, NN (etunimet), Isän ja B Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Jää Jumalan haltuun.

Siunattava:

Aamen.

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Kaikkivaltias Jumala. Sinä olet elämän lähde ja autat niitä, jotka turvautuvat sinuun. Me kiitämme sinua siunauksestasi ja rukoilemme: Ole NN:n kanssa, tue ja vahvista häntä. Jos tahtosi on, tee hänet terveeksi. Anna viisautta ja voimia hänen läheisilleen ja kaikille, jotka hoitavat häntä. Anna toivon säilyä ja kantaa eri vaiheissa. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.

Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

7. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.
S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

8. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 317, 397, 480 tai 481. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Kuolevan luona

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 396, 498, 552 tai 621.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesuksen viimeiset sanat ristiltä ovat täynnä luottamusta. Hän sanoo: »Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni» (Luuk. 23:46). Kristuksen armoon turvautuen mekin jäämme taivaallisen Isän käsiin.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen liitetään Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Jumala, pidä minusta huoli,
sinuun minä turvaan.
Ihana maa on tullut osakseni,
kaunis perintö on minulle annettu.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.
Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,

minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Ps. 16:1, 6–11

TAI

Herra, sinuun minä turvaan.
Älä milloinkaan hylkää minua.
Sinä olet vanhurskas, pelasta minut!
Kuule minua, riennä avukseni!
Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta,
vuorilinna, johon minut pelastat.
Sinä olet minun kallioni ja pakopaikkani.
Sinä johdatat ja ohjaat minua,
sillä sinä olet minun Jumalani.
Sinun käsiisi minä uskon henkeni.
Herra, sinä lunastat minut vapaaksi,
sinä uskollinen Jumala.

Ps. 31:2–4, 6

TAI

Jumala, ole minulle armollinen hyvyydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Minä tiedän pahat tekoni,
minun syntini on aina minun edessäni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata.

Ps. 51:3–5, 12–14

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

Ps. 103:1–4

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekseteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Room. 8:18, 24–27

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme.

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 4:18–5:5

Me emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Lapsen puolesta rukoiltaessa.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:
»Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–3

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.»

5. Vastaus

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 377 tai 548.

6. Rukousjakso

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella.

Armon vakuutus

Rukoushetken johtaja panee kätensä kuolevan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti.

Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»

TAI

Näin sanoo Herra:
»Vaikka vuoret järkkyisivät
ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

Kun lähtöhetkesi koittaa, saat uskoa elämäsi turvallisesti Lunastajasi käsiin. Kantakoot pyhät enkelit sinut autuaitten joukkoon. Olkoon osanasi ikuinen rauha ja valo.

Rukoushetken johtaja ottaa kätensä kuolevan pään päältä ja jatkaa:

Jumala auttakoon myös teitä, omaiset ja ystävät, turvautumaan Jeesukseen Kristukseen. Hän antakoon teille voimaa. »Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.»

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinun armosi ja rakkautesi on suuri. Ota vastaan palvelijasi NN. Ole hänen turvanaan kuoleman hetkellä ja vie hänet perille ikuiseen elämään. Tätä rukoilemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

7. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.
S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne

ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

8. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 376:3, 555, 563, 624 tai 631. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Läheisen kuoltua

Rukoushetki läheisen kuoltua (saattohartaus) vietetään omaisten pyynnöstä. Se pidetään potilashuoneessa, sairaalan kappelissa tai kodissa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä. Vainajan rinnalle voidaan asettaa kukkia.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 249, 383, 384 tai 397.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Kuolema hämmentää ajatuksemme. Meidän on vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Tarvitsemme voimaa ja lohdutusta Jumalan sanasta ja rukouksesta. Hiljennymme surussamme pyhän Jumalan eteen.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,

hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23:1–4, 6

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

TAI

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:15–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 1:17–18

Kristuksen nähdessäni minä vaivuin hänen jalkoihinsa kuin kuollut.

Mutta hän laski oikean kätensä päälleni ja sanoi:

»Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.»

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:
»Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

5. Puhe/jäähyväissanat

6. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 30, 299, 301 tai 307.

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Kuolema on koskettanut meitä. NN on päässyt matkansa päähän. Me kiitämme sinua hänen elämästään ja kaikesta hyvästä, jota olemme saaneet hänen kauttaan. Kiitämme yhteisestä taipaleesta, jonka olemme saaneet kulkea. Auta meitä kiitollisin mielin säilyttämään sydämessämme hänen muistonsa. Me uskomme hänet sinun käsiisi ja turvaudumme ikuiseen armoosi.

   Jumala, sinä näet, mitä ajatuksissamme liikkuu. Ole meitä lähellä ja opeta luottamaan, että sinä pidät meistä huolen. Vahvista uskoamme siihen, että sinä olet suurempi kuin surumme. Kiitos, että saamme valvoneina ja uupuneina levätä sinussa. Varjele, ettemme jäisi murheessamme yksin. Kiitos niistä ihmisistä, jotka ovat mukana surussamme. Anna meille voimaa ja rohkeutta edessä oleviin tehtäviin, rakkautta ja viisautta lähimpiämme kohtaan. Anna herkkyyttä kohdata ihmisten osanotto ja hämmennys.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua elämän lahjasta, ilon ja surun hetkistä. Sinun käsissäsi ovat elämämme vaiheet. Me jäämme sinun rakkautesi ja armosi huomaan. Auta meitä turvautumaan Kristukseen, kuoleman voittajaan, niin että kerran saisimme kaikkien rakkaittemme kanssa nousta ikuiseen elämään. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Elävien ja kuolleiden Jumala,
   rakas taivaallinen Isä.
   Kuolema on käynyt luonamme.
   Muistamme edessäsi NN:ää ja pyydämme:
   anna meidän kuolemassakin turvautua siihen voittoon,
   jonka Poikasi Jeesus Kristus saavutti.
   Tätä rukoilemme hänen nimessään.

3. Pyhä, elävä Jumala.
   Kiitos siitä, että saamme jättää NN:n sinun haltuusi.
   Anna ikuisen valon loistaa hänelle.

Lahjoita rauhasi myös omaan sydämeemme.
Ole meille armollinen
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ristinmerkki ja kasvojen peittäminen

P/E Herra antakoon sinulle iankaikkisen levon,
ikuinen valo sinua valaiskoon.

Rukoushetken johtaja tekee ristinmerkin vainajan otsaan ja lausuu:

Pyhät enkelit johtakoot sinut ikuiseen elämään.

Rukoushetken johtaja voi peittää vainajan kasvot liinalla tai pyytää jotakuta lähiomaisista tekemään sen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 58:6–7, 63:4–6, 388, 552, 555 tai 631. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Surukodissa

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 245, 355, 368 tai 375.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Hänen paikkansa kotona on tyhjä. Kuolema hämmentää meitä. On vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Suru tarvitsee aikaa. Jumalan sana ja rukous ohjaavat meitä etsimään apua Jumalalta. Hiljennymme hänen eteensä.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Anteeksiantava ja laupias on Herra.
Hän on kärsivällinen
ja hänen armonsa on suuri.
Ei hän iäti meitä syytä,

ei hän ikuisesti pidä vihaa.
Ei hän maksanut meille syntiemme mukaan,
ei rangaissut niin kuin olisimme ansainneet.
Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.
Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Hän tuntee meidät ja tietää meidän alkumme,
muistaa, että olemme maan tomua.
Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:8–18

TAI

Minä kohotan käteni sinun puoleesi,
sieluni janoaa sinua kuin kuivunut maa.
Vastaa minulle, Herra!
Vastaa pian, kauan en enää jaksa!
Älä kätke minulta kasvojasi,
muutoin olen haudan partaalla.
Sinuun minä turvaan –
osoita laupeutesi jo aamuvarhaisesta!
Sinun puoleesi minä käännyn –
opeta minulle tie, jota kulkea!

Ps. 143:6–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Tess. 5:10–11

Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan, olimmepa valveilla tai kuoleman unessa. Rohkaiskaa ja vahvistakaa siis toinen toistanne, ja niinhän te teettekin.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:
»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

5. Puhe

6. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 338, 357 tai 397.

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Jumala, Isämme. Auta, ettemme tällä hetkellä ajattelisi vain kuoleman pimeyttä vaan muistaisimme ikuisen elämän kirkkautta. Me uskomme NN:n sinun käsiisi ja kiitämme sinua kaikesta hyvästä, minkä annoit meille hänen kauttaan. Anna Kristuksen tähden anteeksi kaikki se, millä rikoimme toisiamme vastaan. Lohduta meitä surussamme. Anna meille uskallusta katsoa edessä olevaa elämää luottavaisin mielin. Me uskomme ja turvaamme Poikaasi Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.

2. Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä tunnet tämän perheen/kodin surun. Sinä voit antaa turvan ja lohdutuksen. Ole niiden luona, jotka ovat joutuneet luopumaan läheisestä ihmisestä. Anna heille voimaa kestää heitä kohdannut menetys. Auta perheen/kodin jäseniä luottamaan siihen, että sinä pidät heistä huolen ja olet heidän kanssaan surun vaikeina päivinä.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Kiitos siitä, että Vapahtajamme on voittanut kuoleman. Valaise tätä kotia ja surevia sanasi ja Kristuksen ylösnousemuksen valolla. Anna siunauksesi ja voimasi myös edessä oleviin käytännön tehtäviin. Johdata surevien avuksi niitä ihmisiä, jotka voivat tukea heitä. Me uskomme NN:n, itsemme ja toinen toisemme sinun käsiisi. Jumala, kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Jumala, taivaallinen Isämme. Me tulemme eteesi surun koskettamina. Sinä olet ainoa turvapaikkamme, kun sanat ja voimat ovat jo loppuneet. Me uskomme NN:n sinun rakastaviin käsiisi. Suru ja ahdistavat ajatukset ovat nyt meidän osamme. Isä, sinä näet, miten elämämme jää monella tavalla vajaaksi. Armahda meitä. Anna voimaa, että jaksaisimme tästä päivästä eteenpäin päivän kerrallaan. Anna yöunen olla virkistävää. Lähetä luoksemme rakkaita ihmisiä lohduttamaan, auttamaan ja kantamaan meitä esirukouksin. Lohduta meitä ylösnousemuksen ja jälleennäkemisen toivolla.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.

Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 377, 464:4 tai 548. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.

Kriisitilanteessa

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Rukoushetken yhteydessä voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia virsiä: 600, 482, 555, 603, 209, 361 ja 384.

1. Alkuvirsi

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Tässä me olemme, neuvottomina. Emme tiedä mitä ajatella. Menetys tuntuu liian suurelta, suru ahdistaa. Kyselemme ymmärtämättä, miksi näin on käynyt: Onko Herra hylännyt meidät? »Onko Jumala unohtanut armonsa, vihassaan sulkenut sydämensä?» (Ps. 77:10.) Silti huokaamme hänen puoleensa: »Kuule minua, riennä avukseni!» (Ps. 31:3.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. Olemme tilanteessa, jossa paljon on särkynyt. Ihmisen kärsimys pysähdyttää, kun se tulee tällä tavoin kohti. Olemme saaneet taakan, jonka kantaminen kysyy voimia. »Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet» (1. Kor. 12:26). Meidän tulee kulkea nyt yhdessä.

TAI

P/E Sisaret ja veljet Kristuksessa. Meidät on nyt pysäytetty. Katse hakee kiintopistettä: mistä löytyy suunta, onko vielä toivoa? Käsi hapuilee toisen kättä tueksi. Korva odottaa vastausta. Suu yrittää puhua, mutta sanat ovat tyhjiä. Jobin tavoin sanomme: »Minä panen käden suulleni ja vaikenen» (Job 40:4).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuule, kun huudan sinua!
Ole minulle armollinen, vastaa pyyntööni.
Sydämeni muistaa sinun sanasi:
»Etsikää minun kasvojani.»
Herra, minä tahdon etsiä sinua,
älä kätke minulta kasvojasi!
Älä vihastu, älä torju palvelijaasi,
sinä olet aina ollut minun apuni.
Älä nytkään jätä minua, älä hylkää,
sinä Jumalani, sinä auttajani!
Vaikka isä ja äiti minut hylkäisivät,
Herra pitää minusta huolen.
Herra, opeta minulle tiesi,
johdata jalkani oikealle polulle,
päästä minut vihamiehistäni.

Ps. 27:7–11

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,

astua Jumalan kasvojen eteen?
Kyyneleet ovat leipäni päivin ja öin,
kun minulta alati kysytään: »Missä on Jumalasi?»
Tuskassani minä muistelen,
miten kuljin temppeliin juhlasaatossa
ilon ja kiitoksen kaikuessa,
juhlakansan suuressa joukossa.
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–6

TAI

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.
Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy,
vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin.
Meret pauhaavat ja kuohuvat,
vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä.
Jumala on kaupunkinsa keskellä, kaupunki ei järky.
Hän auttaa sitä, kun aamu valkenee.
Kansojen meri kuohuu, valtakunnat horjuvat,
maa järkkyy hänen äänestään.
Herra Sebaot on kanssamme,
Jaakobin Jumala on turvamme.

Ps. 46:2–4, 6–8

TAI

Herra, Jumalani, pelastajani,
päivällä minä huudan sinua avuksi,
yölläkin käännyn sinun puoleesi.
Nouskoon rukoukseni sinun kasvojesi eteen,
kallista korvasi minun huutoni puoleen!
Ahdingossani minä itken silmäni kuiviin,
kaiken päivää huudan sinua, Herra,
ja ojennan käsiäni sinua kohti.

Ps. 88:2–3, 10

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.
Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen
ja sanot: »Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»

Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.
Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
Herra, käänny jo puoleemme.
Kuinka kauan vielä viivyt?
Armahda meitä, palvelijoitasi!
Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo
yhtä monena vuotena kuin vaivamme kesti.

Ps. 90:1–6, 13–15

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.

Ps. 130:1–6

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken.
Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.
Minne voisin mennä sinun henkesi ulottuvilta,
minne voisin paeta sinun edestäsi?
Vaikka nousisin taivaaseen, sinä olet siellä,

vaikka tekisin vuoteeni tuonelaan, sielläkin sinä olet.
Vaikka nousisin lentoon aamuruskon siivin
tai muuttaisin merten taa,
sielläkin sinä minua ohjaat,
talutat väkevällä kädelläsi.
Vaikka sanoisin: »Nyt olen pimeyden kätköissä,
yö peittää päivän valon»,
sinulle ei pimeys ole pimeää,
vaan yö on sinulle kuin päivänpaiste,
pimeys kuin kirkas valo.

Ps. 139:1–12

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekstistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukuun voidaan liittää vastaus (psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä).

Job 1:13–21

Eräänä päivänä, kun Jobin pojat ja tyttäret jälleen aterioivat ja joivat viiniä vanhimman veljen luona, Jobin luo tuli sanantuoja, joka kertoi: »Me olimme kyntämässä härillä, aasintammat olivat siinä lähellä laitumella. Silloin sabalaiset iskivät kimppuumme, ryöstivät eläimet ja surmasivat miehet. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, paikalle juoksi toinen sanantuoja, joka kertoi: »Taivaasta iski Jumalan tuli, se leimahti päin vuohia ja lampaita ja paimenia ja poltti kaikki tuhkaksi. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, saapui taas yksi sanantuoja ja kertoi: »Kaldealaiset hyökkäsivät kolmelta taholta kimppuumme. He veivät kamelit ja surmasivat niiden ajajat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, tuli jälleen yksi sanantuoja ja kertoi: »Sinun poikasi ja tyttäresi olivat aterioimassa ja juomassa viiniä vanhimman poikasi luona, kun autiomaan tuolta puolen nousi suuri tuuli, joka tarttui rakennuksen neljään kulmaan ja luhisti sen sinun lastesi päälle, niin että he kaikki kuolivat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Silloin Job nousi ja repäisi viittansa. Hän ajoi päänsä paljaaksi, kumartui maahan ja sanoi:
– Alastomana minä tulin äitini kohdusta,
alastomana palaan täältä.

Herra antoi, Herra otti,
kiitetty olkoon Herran nimi!

Saarn. 3:1–8, 11

Kaikella on määrähetkensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,
aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.
Kaiken hän on alun alkaen tehnyt hyväksi
ja asettanut iäti jatkumaan,
mutta ihminen ei käsitä Jumalan tekoja,
ei niiden alkua eikä loppua.

Jer. 29:11–14

Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te käännytte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämestänne te minua etsitte, ja minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra. Minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikkien kansojen seasta, kaikkialta,

minne olen teidät karkottanut.

Valit. 3:16–26

Hän polki minut maan tomuun,
pani hampaani jauhamaan soraa.
    Minä kadotin onneni päivät,
    unohdin, millaista on elää rauhassa.
Minä sanoin: »Kaiken olen menettänyt,
Herra on vienyt minulta toivon.»
    Kurjuuteni ja kodittomuuteni täyttää mieleni,
    kaikki maistuu myrkyltä ja koiruoholta.
Minä en voi unohtaa onnettomuuttani,
en saa sitä mielestäni.
    Kuitenkin minä toivon ja odotan,
    sillä minä ajattelen tätä:
Herran armoa on se, että vielä elämme,
hänen laupeutensa ei lopu koskaan.
    Joka aamu Herran armo on uusi,
    suuri on hänen uskollisuutensa.
Sieluni sanoo: »Herra on kaikkeni,
häneen minä turvaan.»
    Herra on hyvä sille, joka panee toivonsa häneen,
    sille, joka häntä etsii.
    Hyvä on hiljaisuudessa toivoa apua Herralta.

Room. 8:35, 37–39

Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 1:8–11

Teidän on hyvä tietää, veljet, millaisessa ahdingossa me olimme Aasian maakunnassa. Jouduimme niin suunnattomiin ja ylivoimaisiin vaikeuksiin, ettemme enää uskoneet selviävämme hengissä. Me saimme tuntea olevamme kuolemaan tuomittuja, jotta emme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet. Tällaisesta kuolemanvaarasta hän pelasti meidät, ja niin hän pelastaa vastedeskin. Me luotamme siihen, että hän on pelastava meidät, kun tekin autatte meitä rukouksellanne. Näin nousee monista sydämistä kiitos Jumalalle siitä armosta, jota hän on osoittanut meitä kohtaan.

Matt. 8:23–27

Jeesus astui veneeseen, ja opetuslapset seurasivat häntä. Järvellä nousi äkkiä ankara myrsky. Aallot löivät yli veneen, mutta Jeesus nukkui. Silloin opetuslapset herättivät hänet ja sanoivat: »Herra, pelasta meidät! Me hukumme.» »Miksi te noin pelkäätte, vähäuskoiset?» Jeesus sanoi. Sitten hän nousi ja nuhteli tuulta ja aaltoja, ja tuli aivan tyven. Ihmiset hämmästyivät ja sanoivat: »Mikä tämä mies on? Häntähän tottelevat tuulet ja aallotkin.»

Luuk. 13:1–5

Juuri siihen aikaan Jeesuksen luo tuli ihmisiä, jotka kertoivat Pilatuksen surmauttaneen uhraamaan tulleita galilealaisia, niin että heidän verensä oli sekoittunut uhrieläinten vereen. Jeesus sanoi siihen: »Luuletteko, että he olivat suurempia syntisiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska saivat tuollaisen lopun? Eivät suinkaan – samalla tavoin te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny. Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun Siloan torni sortui heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllistyneet johonkin pahempaan kuin muut jerusalemilaiset? Eivät suinkaan – yhtä lailla te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny.»

5. Puhe

6. Virsi

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Herra, sinä tahdoit antaa minulle elämän
ja olet luonut minut tahtosi mukaan.
Sinä tunnet kaiken mitä minussa on
ja ympäröit minut hellyydelläsi,
niin heikkouteni kuin voimani,
niin sairauteni kuin terveyteni.
Siksi minä jättäydyn sinun varaasi
ilman pelkoa ja ehtoja.
Kuin hauraan saviastian
jätän itseni sinun käsiisi.
Täytä minut hyvyydelläsi,
niin että voisin olla siunaukseksi.
Ylistän sinun viisauttasi,
sillä sinä otat luoksesi heikon ja kärsivän.
Sinä annat aarteesi hauraaseen saviastiaan.
Kiitos rakkaudestasi.

2. Herra Jumala, taivaallinen Isämme.

Sinä rakastit maailmaa niin paljon,
ettet säästänyt ainoaa Poikaasi
vaan annoit hänen kärsiä ristinkuoleman
meidän edestämme.
Auta meitä turvautumaan
kaikessa hädässämme sinun rakkauteesi
ja etsimään lohdutusta Poikasi rististä.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

3. Herra Jumala, taivaallinen Isä.
Sinä et säästänyt ainoaa Poikaasi
vaan annoit hänet kuolemaan,
jotta meillä olisi elämä.
Valmista sydämemme Pyhällä Hengelläsi
hänen asuinsijakseen,
niin että hän pysyisi meissä
ja me pysyisimme hänessä.
Anna meidän päästä ristin ja vaivan jälkeen rauhaan.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme nimessä.

4. Armon ja laupeuden Jumala.
Sinun eteesi me tuomme kaiken,
mikä ahdistaa meitä:
epävarmuuden, pelon,
levottomuuden ja järkytyksen.
Sulje meidät syliisi
ja lohduta meitä ahdingossamme.
Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

5. Herra Jeesus Kristus.
Sinä olet sama aina, eilen ja tänään ja iankaikkisesti.
Me annamme sinun haltuusi koko elämämme.
Anna meidän levätä sinussa.
Sinä olet meidän rauhamme,
sinä, maailman Vapahtaja.

6. Armollinen Jumala,
ole läsnä ja varjele meitä elämän pimeydessä,
niin että me, jotka uuvumme katoavan maailman muutoksissa,
saisimme levätä sinun muuttumattomuudessasi.
Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

7. Jumala, Isämme.
Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Anna ikuisen valosi loistaa hänelle.
Ole hänelle armollinen ja anna hänelle iankaikkinen elämä.
Herramme ja Vapahtajamme,
sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi.

Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen
ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden.
Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä,
jotta matkamme päättyisi hyvin
ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen.
Tätä pyydämme rakkautesi tähden.

8. Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Tässä hetkessä me voimme vain kääntyä sinun puoleesi
ja tuoda eteesi kysymyksemme,
pelkomme ja odottamattoman surumme.
Sinä olet suurempi kuin meidän sydämemme
ja tiedät kaiken.
Sinä tunnet meidät paremmin kuin me itse tunnemme itsemme.
Sinä näet meidät laupeudessasi ja rakkaudessasi.
Anna meille armosi, että rohkenemme olla hiljaa
ja levätä sinun läsnäolossasi.
Lohduta surevia, lohduta meitä kaikkia.
Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Me rukoilemme kaikkien niiden puolesta,
joita kärsimys on koskettanut.
Lääkitse sinä avoimet haavat.
Anna voimaa tähän hetkeen ja edessä oleviin päiviin.
Auta meitä toimimaan oikein ja kaikkien yhteiseksi parhaaksi.
Päästä meidät pahasta.
Auta meitä pitämään huolta toisistamme.
Osoita meille tiesi ja auta kulkemaan sitä.
Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Jumala, sinä olet elämän ja kuoleman Herra.
Koko maailmamme tulevaisuus on sinun käsissäsi.
Sinä synnytät lakkaamatta uutta elämää.
Myös siitä mikä on pahaa ja tarkoituksetonta,
sinä voit luoda uutta.
Sinä annat tulevaisuuden, tarkoituksen ja toivon.
Sinä rakastit maailmaa niin paljon,
että annoit ainoan Poikasi.
Sinä lupasit, ettei mikään voi erottaa meitä sinun rakkaudestasi,
joka on tullut ilmi Pojassasi.
Me kiitämme sinua siitä.
Sinun käsiisi me jätämme toisemme ja itsemme.
Ylistetty olkoon sinun pyhä nimesi.

9. Vapahtajani,
tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne,

missä on vihaa, toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäsopua, toisin yksimielisyyden,
missä erehdystä, osoittaisin totuuden,
missä epäilystä, auttaisin uskoon,
missä epätoivoa, nostaisin luottamukseen,
missä pimeyttä, loisin sinun valoasi,
missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen,
niin että, oi Mestari,
en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärtämystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,
sillä antaessaan saa,
kadottaessaan löytää,
unohtaessaan saa anteeksi,
kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.

10. Kaiken laupeuden Jumala,
sinä tunnet jokaisen ihmisen, sinä tiedät hänen hätänsä
ja olet hänen ainoa oikea auttajansa.
Käännä armossasi kasvosi palvelijoittesi puoleen,
jotka nyt sinua rukoilevat.
Me olemme heikot;
tee meidät väkeviksi sinussa, sinä voimallinen Jumala.
Huolet painavat meitä;
anna meille ilo sinussa, sinä autuutemme Jumala.
Me emme tunne varmaa tietä;
ole meidän paimenemme, sinä kaikkien niiden Herra,
jotka vaeltavat elämän polulla,
ja kaikkien niiden,
jotka ovat päässeet perille rauhan asuntoihin.
Sinun laupiaasta kädestäsi
me odotamme hyvyyttä täällä ja autuutta siellä.
Sinulle olkoon loppumaton kunnia
Jeesuksen Kristuksen kautta.

11. Tule, Pyhä Henki,
ja lähetä taivaallisen valosi säteily.
Tule, köyhien Isä.
Tule, lahjojen antaja.
Tule, sydänten valo,
sinä paras lohduttaja,
sielun suloinen vieras ja lämpö.
Työssä sinä olet lepo,
helteessä vilvoitus,
murheessa lohdutus.
Oi ihmeellinen valo,

täytä uskollistesi sydämen syvyydet.
Ilman sinua, Henki,
ei mikään ole ihmisessä puhdasta.
Pese se mikä on likaista,
kastele se mikä on kuivaa,
paranna se mikä on haavoittunut.
Murra se mikä on kovaa,
lämmitä se mikä on kylmää.
Etsi kaikki eksyneet.
Anna uskovillesi, sinuun luottaville,
pyhät lahjasi.
Anna uskon vahvistus,
anna autuas loppu,
anna ikuinen ilo.

12.

Rukouksesta voidaan valitaan tilanteeseen sopivia pyyntöjä.

Kaikkivaltias Isä.
Kannamme eteesi hiljaisessa rukouksessa itsemme,
toinen toisemme ja yhteiset asiamme:
– Rukoilemme kirkkomme ja seurakuntamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme maamme ja kansamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme ahdistuneiden, kärsivien
ja kuolevien lähimmäistemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme omaistemme ja rakkaittemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme niiden puolesta,
jotka ovat lähteneet tästä elämästä.
Jätämme poisnukkuneet [rakkaamme] sinun käsiisi.

(hiljaisuus)

Kaikkivaltias Isä.
Jätämme itsemme, toinen toisemme ja koko elämämme
sinun haltuusi.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.

Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

P/E Jumalan rauha,
joka ylittää kaiken ymmärryksen,
varjelkoon teidän sydämenne ja ajatuksenne,
niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Siunatkoon teitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala,
Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Virren sijasta voi olla laulu tai soitinmusiikkia.

KODIN SIUNAAMINEN

Kodin siunaamisen toimittaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

Kodin siunaaminen voidaan merkitä vihki- tai perheraamattuun.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 471 tai 492. Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Meidän auttajamme on Herra,
S hän, joka on luonut taivaan ja maan.

TAI

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat kristityt. Jumala on luonut kaiken hyväksi, ja me saamme ottaa hänen lahjansa kiittäen vastaan. Hän on antanut teille [, NN ja NN,] tämän kodin ja kaiken tarpeellisen sitä varten. Tänään me kiitämme Jumalaa, kaikkien lahjojen antajaa, ja kuulemme hänen sanaansa. Pyydämme hänen siunaustaan tälle kodille ja kaikille niille, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

P/E Rakkaat kristityt. Koti on meille suuri Jumalan lahja. Kodissa me haluamme elää turvallisesti ja hyväksyttyinä. Vapahtajamme tuo läsnäolollaan kaipaamaamme levollisuutta ja anteeksiantavaa mieltä. Seuraajiaankin hän kehottaa toivottamaan rauhaansa kaikkiin koteihin. Tänään me kiitämme tästä kodista ja siunaamme sen. Vapahtajamme kehotuksen mukaan sanomme: Rauha tälle kodille (Luuk. 10:5).

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Minun turvani on Herra,
minun kotini on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:9

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Jos Herra ei taloa rakenna,
turhaan näkevät rakentajat vaivaa.
Jos Herra ei kaupunkia vartioi,
turhaan vartija valvoo.
Turhaan te nousette varhain,
turhaan valvotte myöhään
ja raadatte leipänne tähden.
Yhtä lailla Herra antaa omilleen,
vaikka he nukkuisivat.

Ps. 127:1–2

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatuntekstеistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

1. Moos. 18:1–5

Herra ilmestyi Abrahamille Mamren tammistossa. Abraham istui telttansa ovella päivän ollessa kuumimmillaan, ja kun hän kohotti katseensa, hän näki kolmen miehen lähestyvän. Heti heidät nähtyään hän juoksi teltan ovelta heitä vastaan ja tervehti heitä kumartaen maahan asti. Hän sanoi: »Herrani, suothan minulle sen kunnian, ettet kulje palvelijasi ohi. Saanko tuoda teille vähän vettä, jotta voitte pestä jalkanne ja levähtää puun varjossa? Minä haen hiukan syötävää, niin että voitte virkistäytyä ennen kuin jatkatte matkaanne. Levähtääksenne te varmaan poikkesitte minun, palvelijanne luo.» He sanoivat: »Hyvä on, tee niin.»

5. Moos. 8:12–14, 17

Kun saatte syödä itsenne kylläisiksi, kun rakennatte kauniita taloja ja asutte niissä, kun nautakarjanne, lampaanne ja vuohenne lisääntyvät, kun teille kertyy hopeaa ja kultaa ja koko omaisuutenne kasvaa, varokaa tulemasta ylpeiksi ja unohtamasta Herraa, Jumalaanne, joka vei teidät pois Egyptistä, orjuuden maasta. Älkää siis kuvitelko, että olette omin voimin ja omilla kyvyillänne hankkineet itsellenne tämän vaurauden.

Joos. 24:14–15

Joosua sanoi kansalle:
»Pelätkää siis Herraa ja palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti. Mutta jos te ette tahdo palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä palvelette: haluatteko palvella niitä jumalia, joita esi-isänne palvelivat Eufratin toisella puolen, vai amorilaisten jumalia, näiden amorilaisten, joiden maassa te nyt asutte. Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.»

Ap. t. 16:31

Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi.

Room. 12:10–18

Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toinen toistanne. Älkää olko velttoja, olkaa innokkaita, palakoon teissä Hengen tuli, palvelkaa Herraa. Toivokaa ja iloitkaa, ahdingossa olkaa kestäviä, rukoilkaa hellittämättä. Auttakaa puutteessa olevia pyhiä, osoittakaa vieraanvaraisuutta. Siunatkaa niitä, jotka teitä vainoavat, siunatkaa älkääkä kirotko. Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

Olkaa keskenänne yksimielisiä. Älkää pitäkö itseänne muita parempina, vaan asettukaa vähäosaisten rinnalle. Älkää olko omasta mielestänne viisaita. Älkää maksako kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää siihen, mikä on hyvää kaikkien silmissä. Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–17

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon teidät on yhden ja saman ruumiin jäseninä kutsuttu. Olkaa myös kiitollisia. Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja. Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.

Hepr. 13:2

Älkää unohtako osoittaa vieraanvaraisuutta, sillä jotkut ovat yösijan antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä.

1. Piet. 4:8–10

Ennen kaikkea pysykää kestävinä keskinäisessä rakkaudessanne, sillä »rakkaus peittää paljotkin synnit». Olkaa nurkumatta vieraanvaraisia toinen toisellenne. Palvelkaa kukin toistanne sillä armolahjalla, jonka olette saaneet, Jumalan moninaisen armon hyvinä haltijoina.

Ilm. 3:20

Kristus sanoo:
»Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen hänen luokseen, ja me aterioimme yhdessä, minä ja hän.»

Luuk. 10:38–42

Jeesus vaelsi eteenpäin opetuslastensa kanssa ja tuli erääseen kylään. Siellä muuan nainen, jonka nimi oli Martta, otti hänet vieraakseen. Martalla oli sisar, Maria. Tämä asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettaan. Martalla oli kädet täynnä työtä vieraita palvellessaan, ja siksi hän tuli sanomaan: »Herra, etkö lainkaan välitä siitä, että sisareni jättää kaikki työt minun tehtäväkseni? Sano hänelle, että hän auttaisi minua.» Mutta Herra vastasi: »Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet niin monista asioista. Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois.»

Luuk. 19:1–10

Jeesus tuli Jerikoon ja kulki kaupungin halki. Siellä asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Hän halusi nähdä, mikä mies Jeesus oli, mutta ei pienikokoisena ylettynyt kurkistamaan väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi jonkin matkaa edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Mutta tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: »Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi.»

Sakkeus tuli kiireesti alas ja otti iloiten Jeesuksen vieraakseen. Kun ihmiset näkivät tämän, he sanoivat paheksuen: »Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.» Mutta Sakkeus sanoi Herralle kaikkien kuullen: »Herra, näin minä teen: puolet omaisuudestani annan köyhille, ja keneltä olen liikaa kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.» Sen kuultuaan Jeesus sanoi häneen viitaten: »Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi. Onhan hänkin Abrahamin poika. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.»

Joh. 12:1–3

Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus tuli Betaniaan, missä hänen kuolleista herättämänsä Lasarus asui. Jeesukselle tarjottiin siellä ateria. Martta palveli vieraita, ja Lasarus oli yksi Jeesuksen pöytäkumppaneista. Maria otti täyden pullon aitoa, hyvin kallista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Koko huone tuli täyteen voiteen tuoksua.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:
»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

5. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

6. Puhe

7. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös kodin siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

8. Rukousjakso

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Ylistetty olet sinä, Herra, meidän Jumalamme!
S Sinun on kaikki, mitä on taivaassa ja maan päällä.
P/E Siunattu olkoon Herran nimi nyt ja aina.
S Kaikukoon Herran nimen ylistys!

Siunaaminen

P/E Jumala on hyvyydessään antanut meille kodin ja läheiset ihmiset. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki, tämän kodin ja kaikki, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

P/E Jumalan sanan mukaan sillä, minkä Herra siunaa, on aina oleva siunaus (1. Aik. 17:27). Tähän luottaen siunaan tämän kodin Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Olkoon tämä koti paikka, jossa kysytään ja seurataan Jumalan tahtoa. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rakkaus.

Esirukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Sinun kädestäsi saamme ottaa kaiken, mitä meillä on. Auta meitä käyttämään antamiasi lahjoja oikein. Siunaa tätä kotia. Anna niiden, jotka asuvat täällä, tuntea turvaa ja yhteenkuuluvuutta. Auta heitä rakastamaan ja kunnioittamaan toisiaan. Anna myös tässä kodissa vierailevien kokea lämpöä ja ystävyyttä. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Hyvä Jumala. Me kiitämme sinua kodista, jonka olemme saaneet. Kiitämme siitä, että meillä on paikka, jossa saamme elää, tehdä työtä, levätä ja olla hiljaa. Ole sinä kotimme Herra. Suojele meitä hyvyydelläsi, niin että voisimme tuntea turvaa ja rauhaa ja saada voimia tehtäviimme. Luo, Herra, kotiimme perusta, joka kestää koettelemuksissa. Tee

meistä sovun rakentajia. Auta meitä löytämään tapoja, jotka vaalivat uskon perintöä sukupolvesta toiseen. Anna kotimme pysyä avoinna kaikille, jotka lähetät luoksemme. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

Herran rukouksen ekumeeninen sanamuoto on Jumalanpalvelusten kirjassa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

9. Kiitosvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 326:1–2, 329:1–2, 5, 332, 468:7–8, 470:1, 4 tai 490:1–3.

10. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✢) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

11. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia. Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 464, 533:5 tai kodin siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

LAULUJA KASUAALITOIMITUKSIIN

Liturgisia sävelmiä

Kasuaalitoimituksissa käytetään Jumalanpalvelusten kirjan messusävelmistön liturgisia sävelmiä. Tähän lukuun on koottu erityisesti pienen rukoushetken kaavaan perustuvien toimitusten ja rukoushetkien liturgista musiikkia.

Johdanto

Alkusiunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
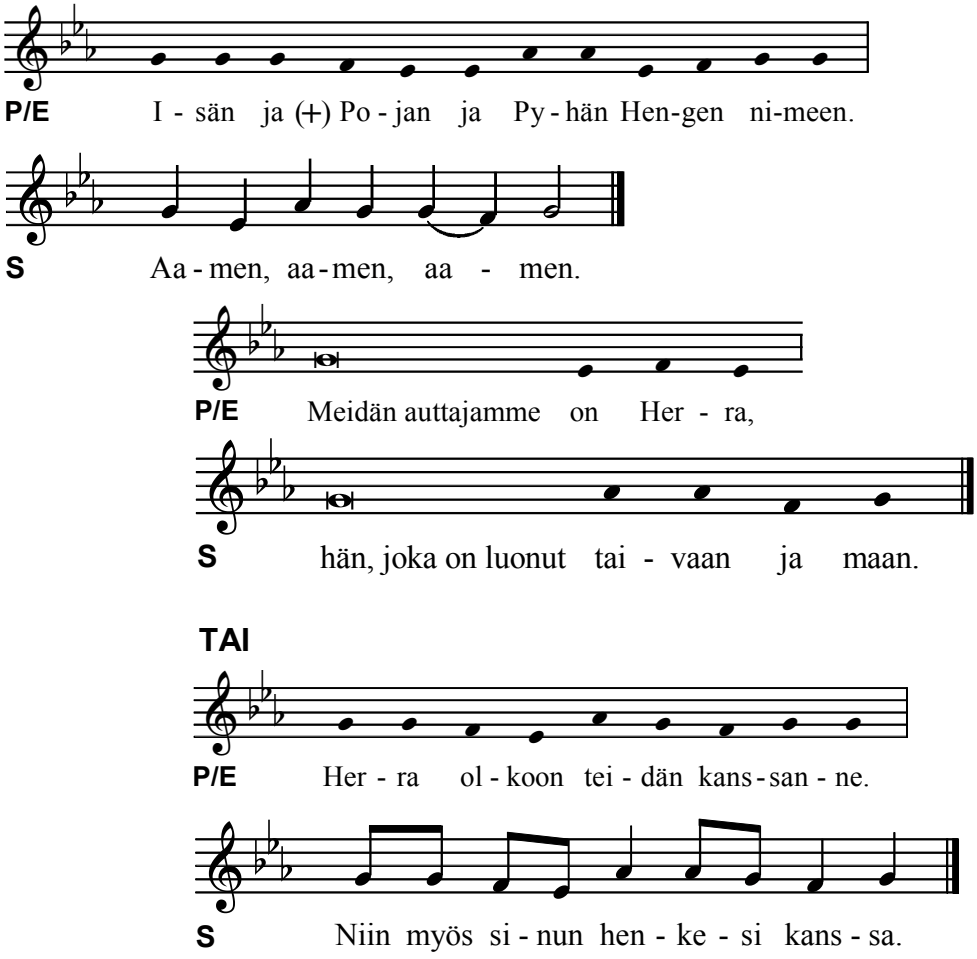
TAI

Sävelmäsarja 4:
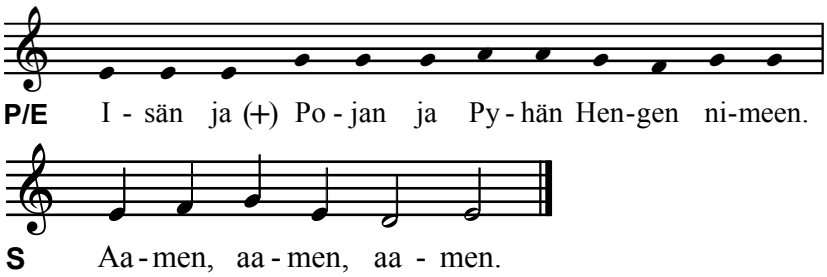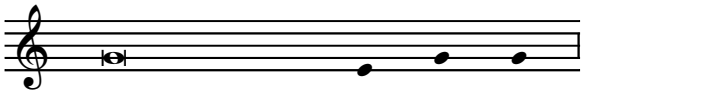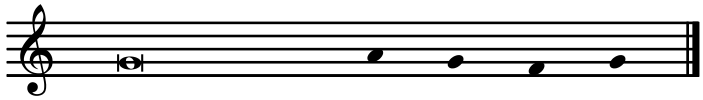
TAI
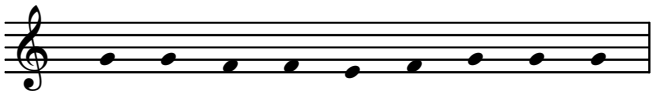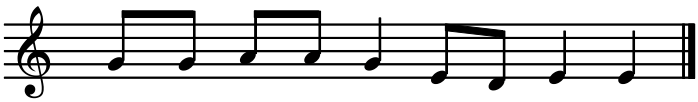
Rukousjakso

Vuororukous

Sävelmäsarjat 1–3:

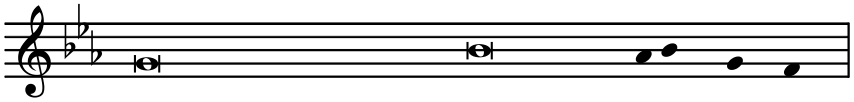

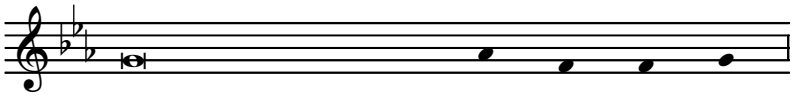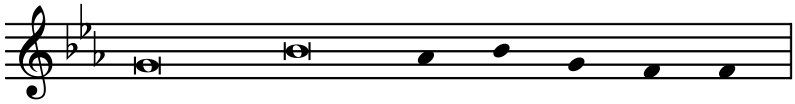

TAI

Sävelmäsarja 4:

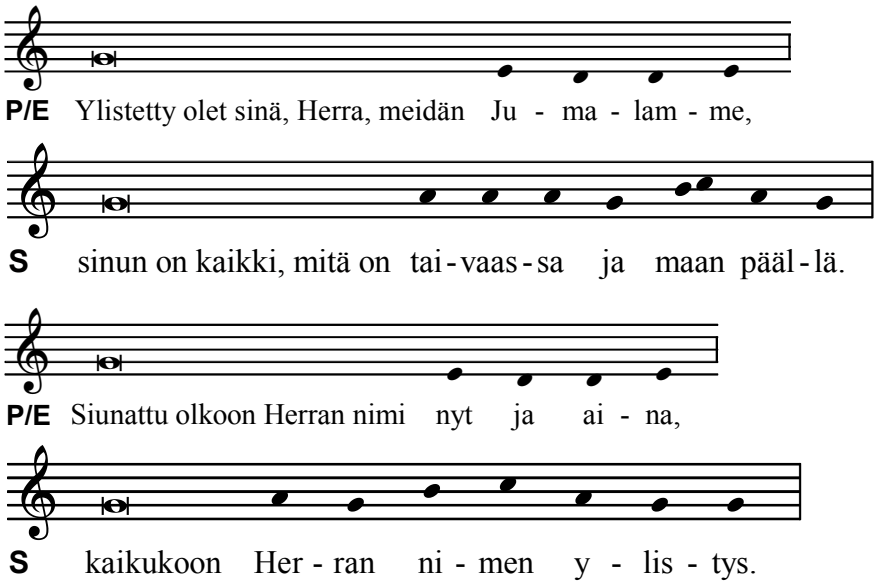

Rukous

Sävelmäsarjat 1–3:
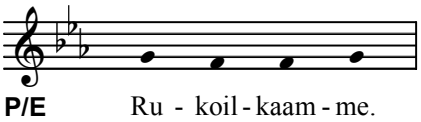
Sävelmäsarja 4:
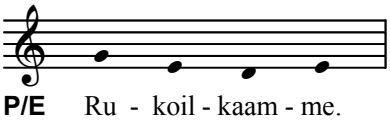
– rukous

Sävelmäsarjat 1–3:
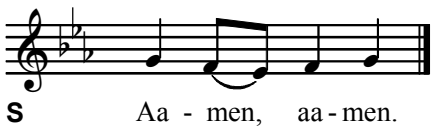
Sävelmäsarja 4:
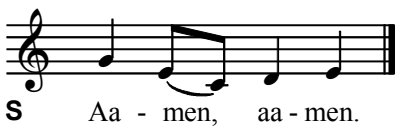
Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
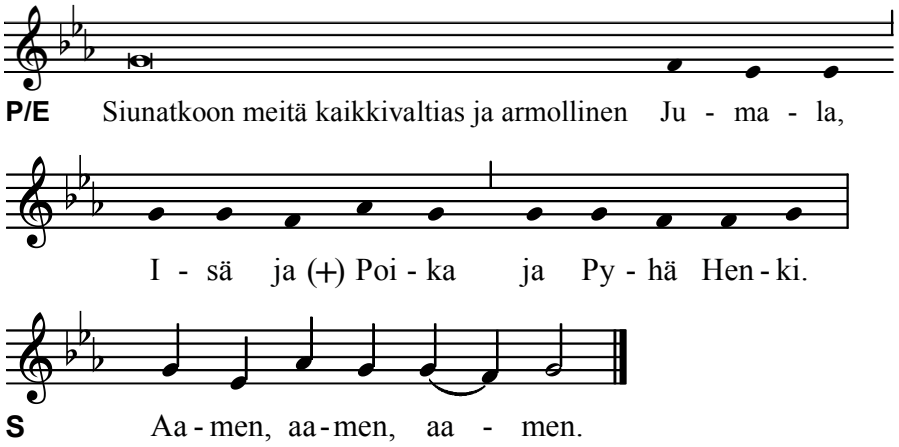
TAI

Sävelmäsarja 4:
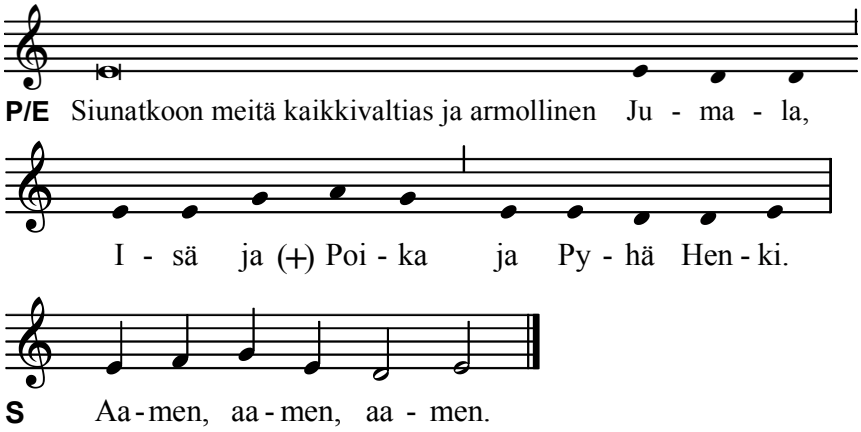
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
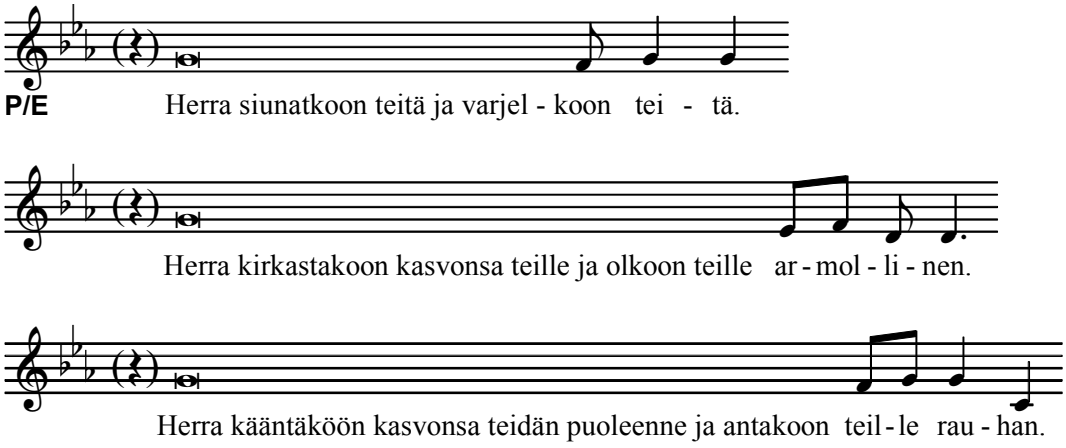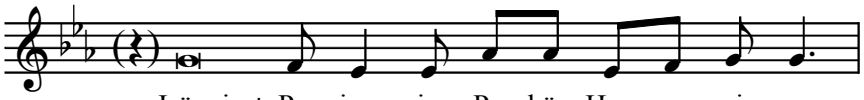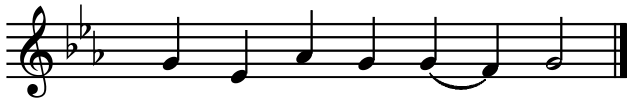
S Aa - men, aa - men, aa - men.

TAI
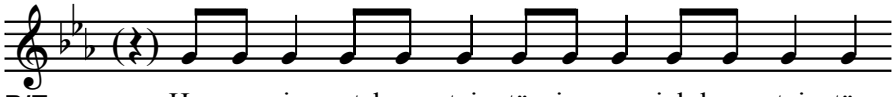
P/E Her - ra siu - nat - koon tei - tä ja var - jel - koon tei - tä.
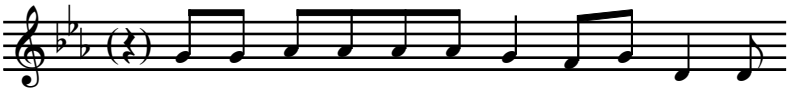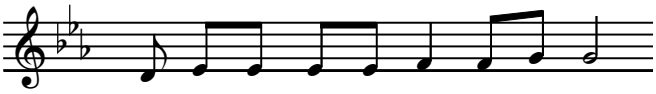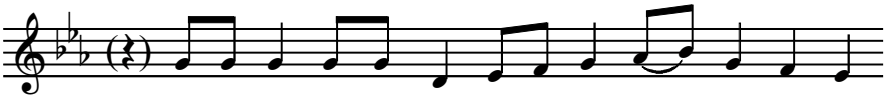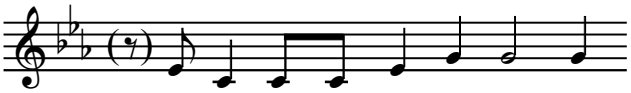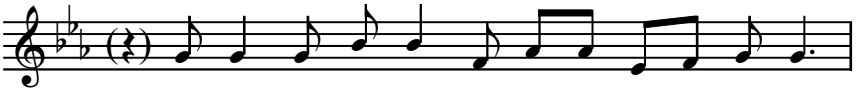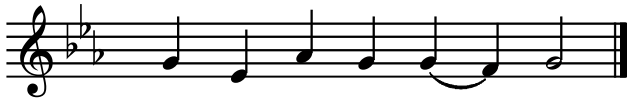
S Aa - men, aa - men, aa - men.

TAI

Sävelmäsarja 4:

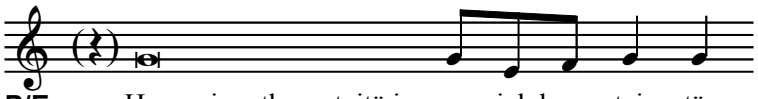

P/E Herra siunatkoon teitä ja var - jel - koon tei - tä.

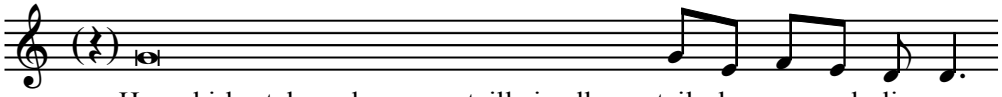

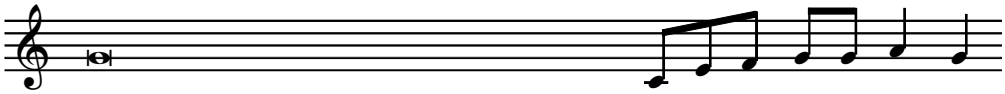

Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne ja an - ta-koon teil - le rau-han.
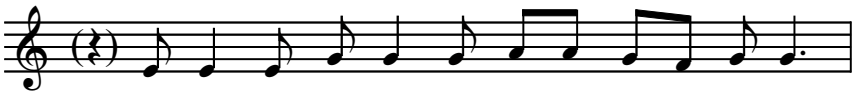
I - sän ja + Po - jan ja Py - hän Hen-gen ni-meen.
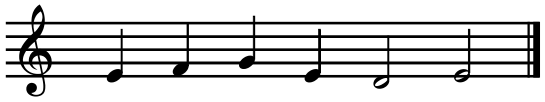
S Aa - men, aa - men, aa - men.

Psalmin kertosäkeitä

Kaste

Tämän päivän on Herra tehnyt

Ps. 118:24. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 852.
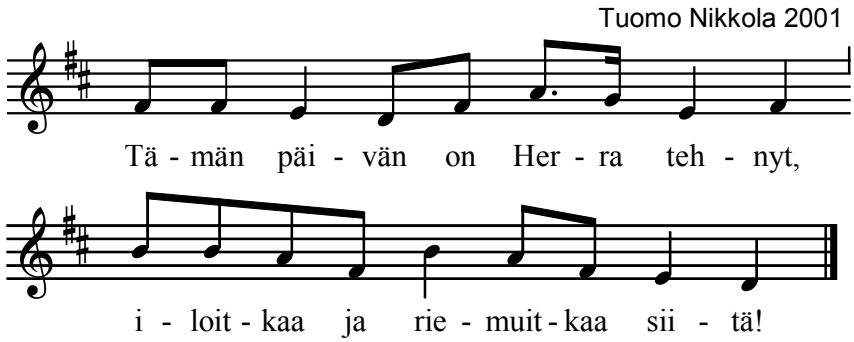
TAI

Nyt kiittäkää! On Herra hyvä,
on armoliitto ikuinen.
(Virsi 199:1)

TAI

Suo kasteen armon uudistaa,
oi Herra, elämämme.
(Virsi 214:3)

TAI

Kasteessa armosi
lahjoitat lapsillemme,
[teet liiton kanssamme
sinulle eläksemme.]
(Virsi 255:3)

TAI

Ps. 96:1. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 781.

Laulakaa Herralle uusi laulu.
Halleluja, halleluja.

Esimerkki kasteen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.

– kertosäe

Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Konfirmaatio

Sinä, Herra, olet ilomme lähde

Ps. 89:17, 18. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 853.

Teija Tuukkanen 2001
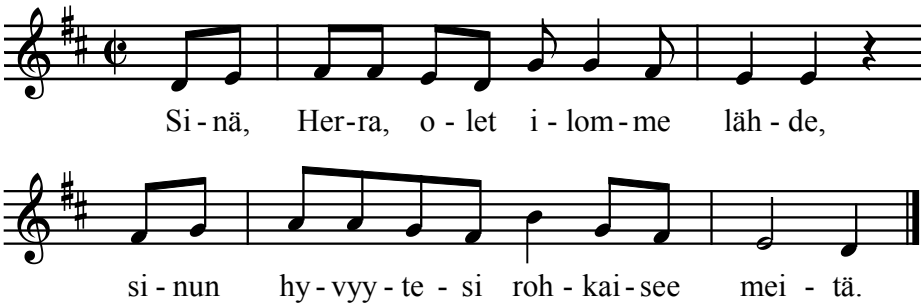
TAI

Yhdessä nyt laulakaamme
Jeesukselle kiitosta.
(Virsi 235:4)

TAI

Kiitos, Isä, että saan

kasvaa hoidossasi.
(Virsi 507:3)

TAI

Herra, kädelläsi, asua mä saan,
turvallisin käsi päällä maan.
(Virsi 517:1)

TAI

Ps. 84:6. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 775.

Onnellisia ne,
jotka saavat voimansa sinusta.

Esimerkki konfirmaation kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Nyt iloiten laulakaa Herralle,
kohottakaa hänelle riemuhuuto,
hän on meidän turvakalliomme.
Tulkaa hänen kasvojensa eteen ja kiittäkää,
virittäkää hänelle riemuvirsi!

– kertosäe

Tulkaa, kumartukaa maahan,
polvistukaamme Herran, Luojamme, eteen.
Hän on meidän Jumalamme
ja me hänen laitumensa lampaat,
joita hänen kätensä kaitsee.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Avioliiton solmiminen

Sinä, Herra, olet turvani ja linnani

Ps. 91:2. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 854.

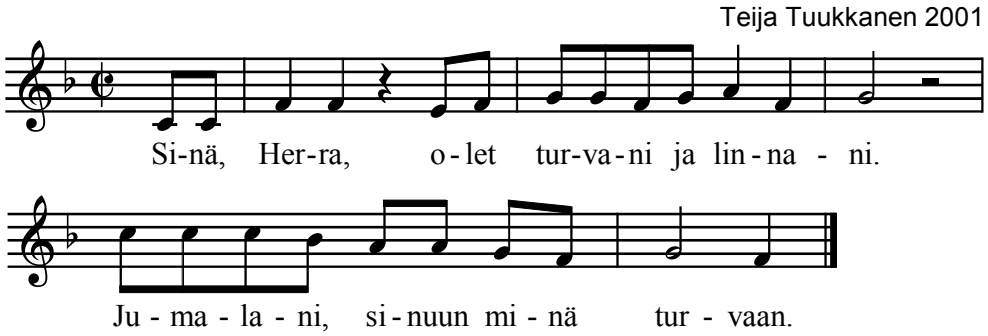

TAI

Ylistän Herran nimeä
kaikesta sielustani.
(Virsi 331:1)

TAI

Herran huomaan uskon elämäni,
hän suo voimansa ja neuvonsa.
(Virsi 338:2)

TAI

Ps. 84:6. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 775.

Onnellisia ne,
jotka saavat voimansa sinusta.

Esimerkki avioliiton solmimisen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

– kertosäe

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Hautaus

Minä odotan sinua, Herra

Ps. 130:5. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 855.

Tuomo Nikkola 2003
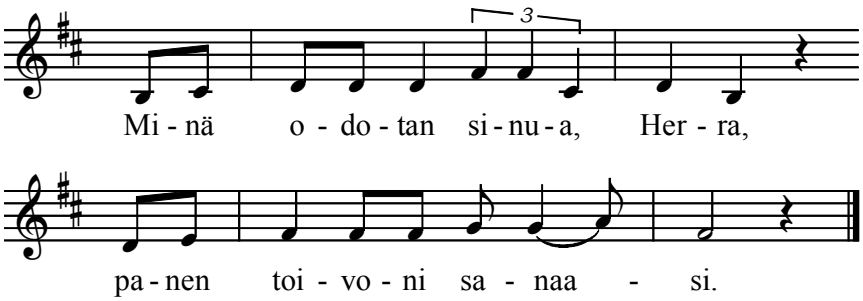
TAI

Auta, milloin täältä lähden,
haavais tähden
pyhäin joukkoon joutumaan.
(Virsi 146:4)

TAI

Sua syvyydestä avuksi
nyt huudan, Jumalani.
(Virsi 267:1)

TAI

Ps. 25:16. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 774.

Käänny puoleeni, Herra,
ja ole minulle armollinen.

TAI

Ps. 46:2. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 784.

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.

Esimerkki hautauksen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.

– kertosäe

Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

– kertosäe

Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.

– kertosäe

Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

– kertosäe

[Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe]

Kodin siunaaminen

Minun turvani on Herra

Ps. 91:9. Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 856.

Teija Tuukkanen 2001

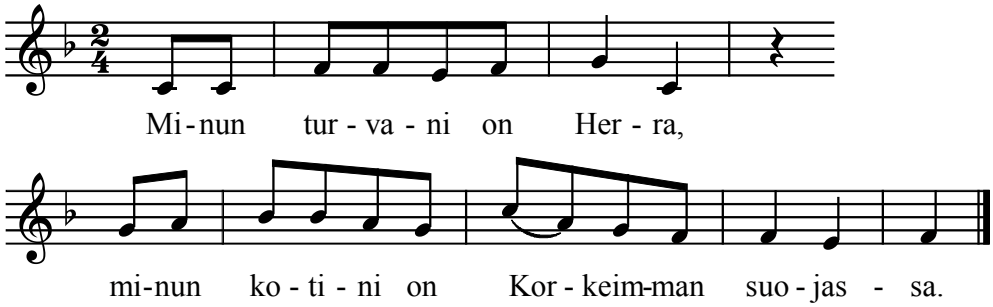

TAI

Suojaa, Herra, kotini,
hoivaa rakkaitani.
(Virsi 380:3)

TAI

Hyvä Jumala,
kiitän kodista.
(Virsi 471:1)

Esimerkki kodin siunaamisen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

– kertosäe

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Lauluja

Kaste

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 806.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

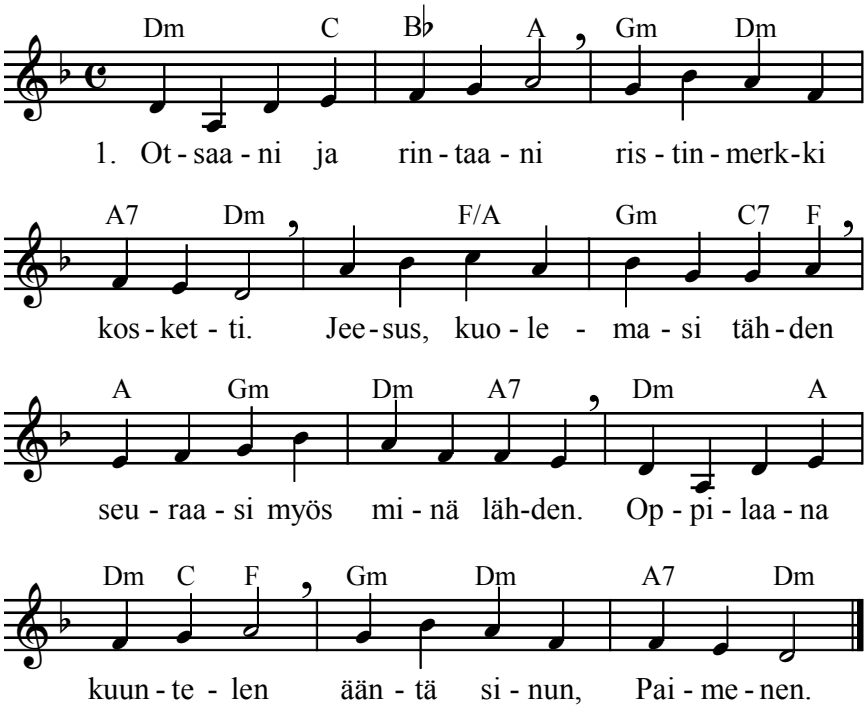

2. Jeesus, minut lunastit,
kuolemasta pelastit.
Sinulla on ainoastaan
voima pahan valtaa vastaan.
Tahdon elää sinulle,
synnin teiltä varjele.

3. Valon valtakunnassa
seuraan, Jeesus, sinua.
Anna voimaa aina jatkaa
elämän ja uskon matkaa.
Kiitos kasteen lahjasta!
Johda kohti taivasta.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 807.

Lauletaan virren 401 sävelmällä.

Ruotsissa 1697
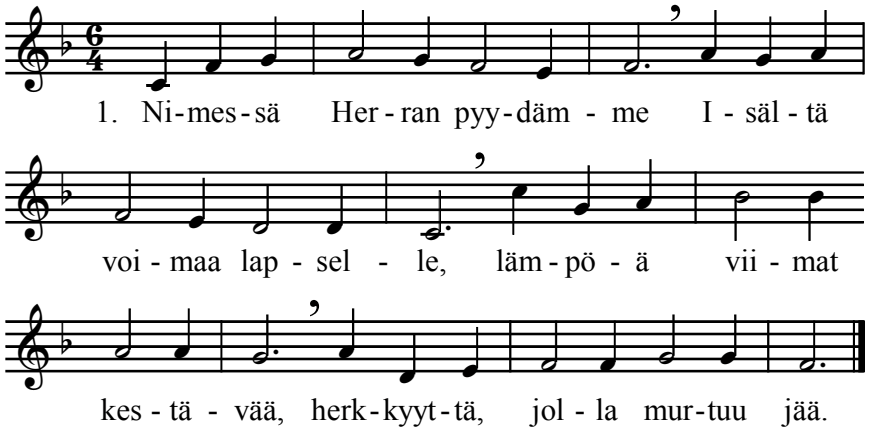
2. Nimemme kerran piirrettiin
Luojamme kätten uurteisiin.
Kuoleman halki johtaa hän
luvattuun maahan elämän.

3. Kuin Nooa nousi arkistaan,
myrskystä päälle tuoreen maan,
kuin Mooses virran partaalla
juhlimme uutta toivoa.

4. On vesi merkki rakkauden,
Jumalan armon suuruuden.
Rakkaus loistaa kirkkaana
Jeesuksen, Herran, kasvoilta.

5. Kiitämme tässä kaikista
Isämme kirkon lapsista,
ja tämä pieni lapsi nyt
on uuteen liittoon syntynyt.

Fred Kaan 1968, ruots. Britt Hallqvist 1977, 1982, suom. Anna-Mari Kaskinen 1998

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 385.

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 808.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

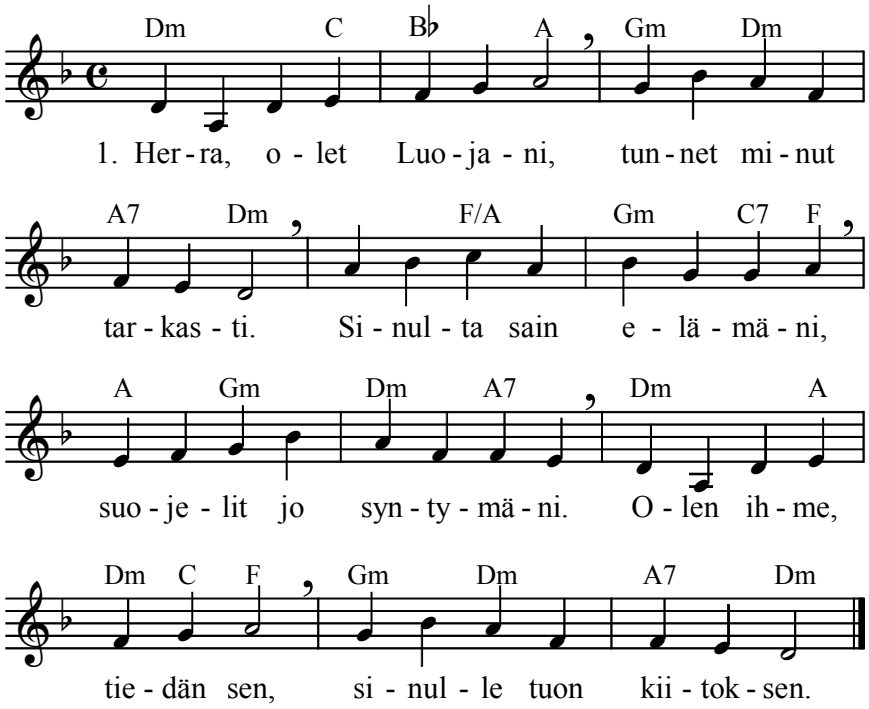

2. Loit jo äidin kohdussa
silmiltämme piilossa
minut ainutlaatuiseksi,
muovasit jo ihmiseksi.
Sinä tiedät parhaiten,
miksi olen tällainen.

3. Silmät kaikkinäkevät
aikani myös tietävät.
Olin vielä idullani,
kun jo tunsit elämäni,
kirjoitithan kirjaasi
kaikki elinpäiväni.

Sakari Häkkinen 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 809.

Lauletaan virren 135 sävelmällä.

Egil Hovland 1974

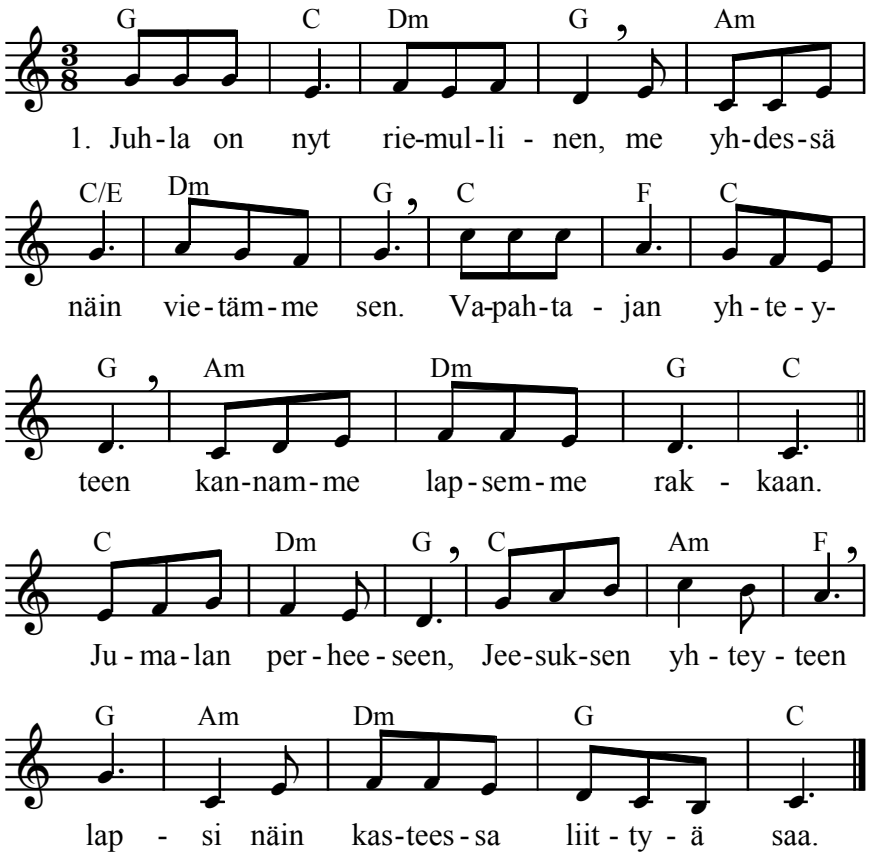

2. Juhla on nyt
riemullinen
ja kynttilä on
merkkinä sen.
Rukouksin,
siunauksin
saatamme lapsemme matkaan.
Jumalan perheeseen,
Jeesuksen yhteyteen
lapsi näin kasteessa liittyä saa.

3. Juhla on nyt
riemullinen.
Me yhdessä näin
vietämme sen:
sukulaiset,
sisarukset,
meitäkin Jumala kantaa.
Jumalan perheeseen,
Jeesuksen yhteyteen
lapsi näin kasteessa liittyä saa.

Anna-Mari Kaskinen 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 810.

Lauletaan virren 512 sävelmällä.

Toisinto Kuortaneelta

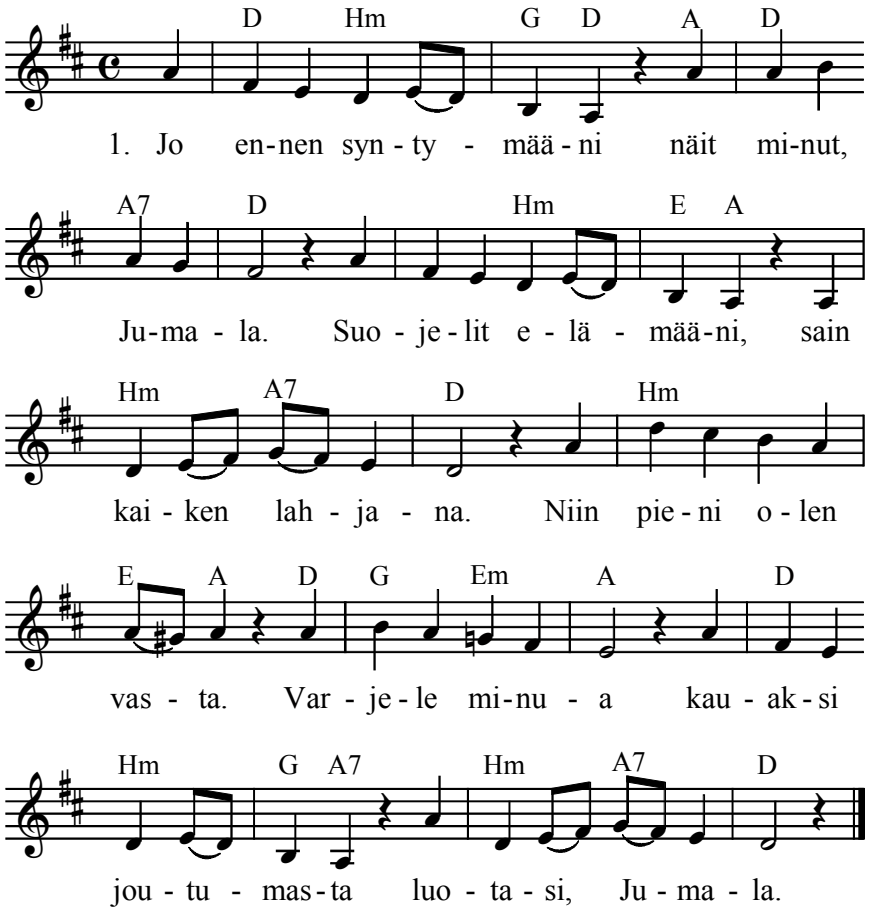

2. Kun sinun lapseksesi
saan tulla kasteessa,
on läsnä hyvyytesi
ja taivas avoinna.
On luona enkeleitä
ja joukko pyhien.
Nyt ympäröi jo meitä
rakkaus ikuinen.

3. Sinua, Jeesus, kiitän,
kun saavut luokseni,
ja käteni myös liitän
näin sinun käteesi.
Kun suuremmaksi vartun,
suo, että päivittäin
käteesi, Jeesus, tartun.
Näin ohjaa eteenpäin.

Anna-Mari Kaskinen 2002

Konfirmaatio

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 811.

Voidaan laulaa myös virren 505 sävelmällä.

Saksassa 1745

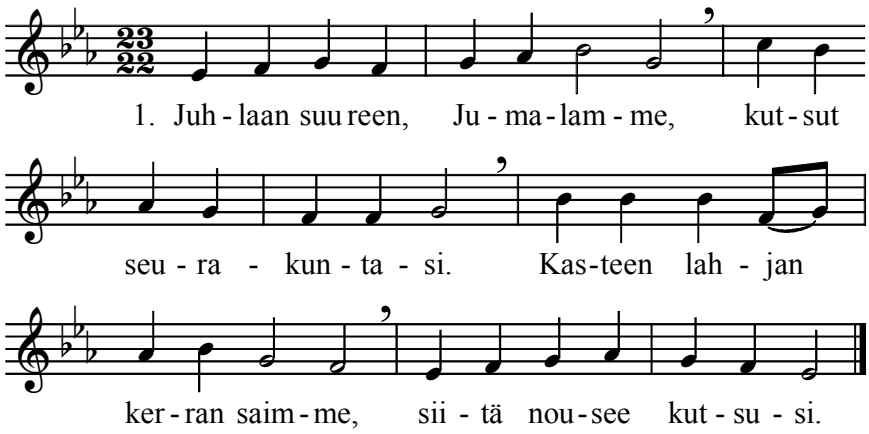

2. Oppilaina Jeesuksemme
kuunnellen me kuljemme.
Toiveet, pyynnöt, arkuutemme,
kaiken tuomme Herralle.

3. Auta, että rohkeasti
tunnustamme Jeesusta.
Anna voimaa luottavasti
häntä aina seurata.

4. Kummeina ja läheisinä
saamme nuorten juhlassa
heidän kanssaan ystävinä
yhteyttä tuntea.

5. Jeesus, meitä kädelläsi
ohjaa, kanna, vahvista.
Siunaa meitä Hengelläsi,
tiellä taivaan johdata.

Jukka Lehtinen 2001, muok. Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 812.

Lauletaan virren 334 a-sävelmällä.

Böömissä 1541
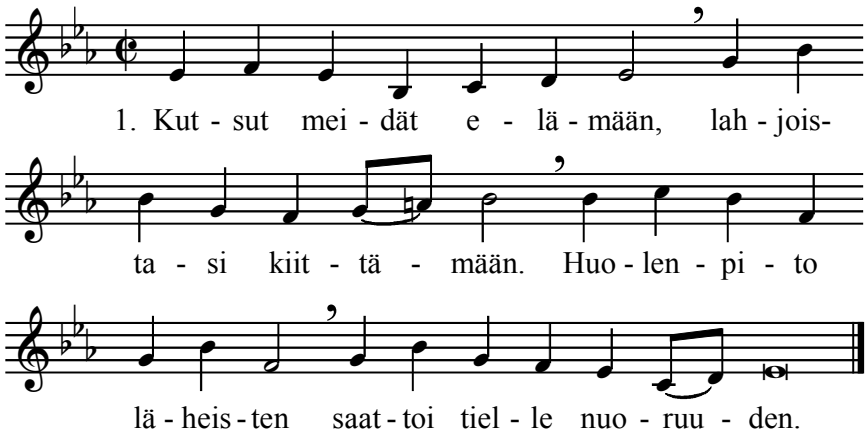
2. Kiitän, Isä, kasteesta!
Armoosi saan turvata.
Ystävien kanssa näin
kuljen tästä eteenpäin.

3. Kulje itse lähellä,
Vapahtaja elävä.
Näytä etsijälle tie,
uskon, toivon tietä vie.

4. Luona kirkon alttarin
siunaat käsin rakkaimmin.
Niiden suojaan, Jeesus, jään
rohkein mielin elämään.

Pirkko Arola 2002, muok. Niilo Rauhala 2003

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 813.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

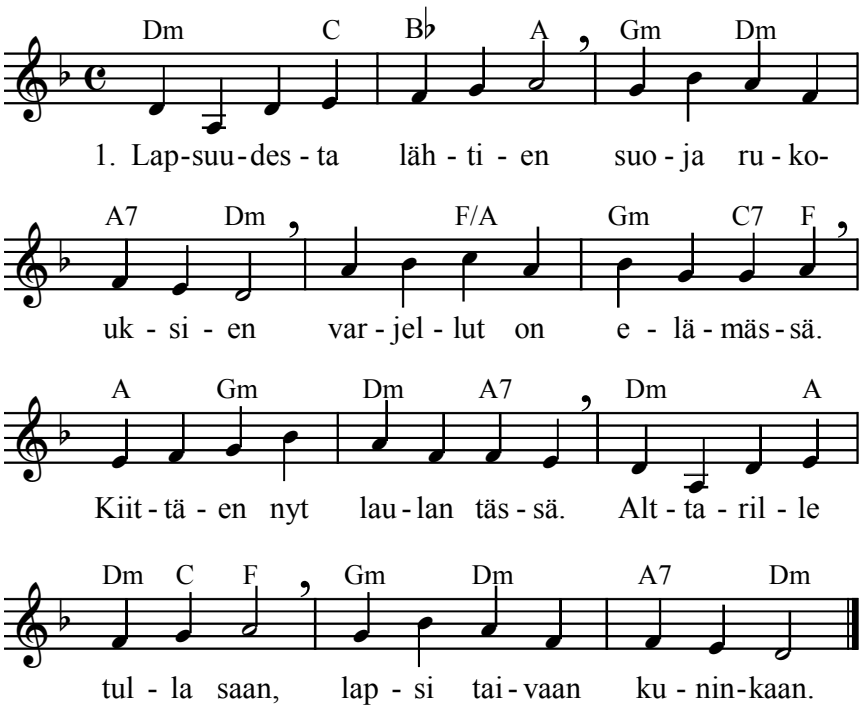

2. Jumala ei milloinkaan
hylkää meitä lapsiaan.
Tien hän näyttää eksyneille,
armon lahjoittaa myös meille.
Uuden voiman saamme näin,
toivo kantaa eteenpäin.

Pia Perkiö 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 814.

Lauletaan virren 515 sävelmällä.

Israelilainen kansansävelmä

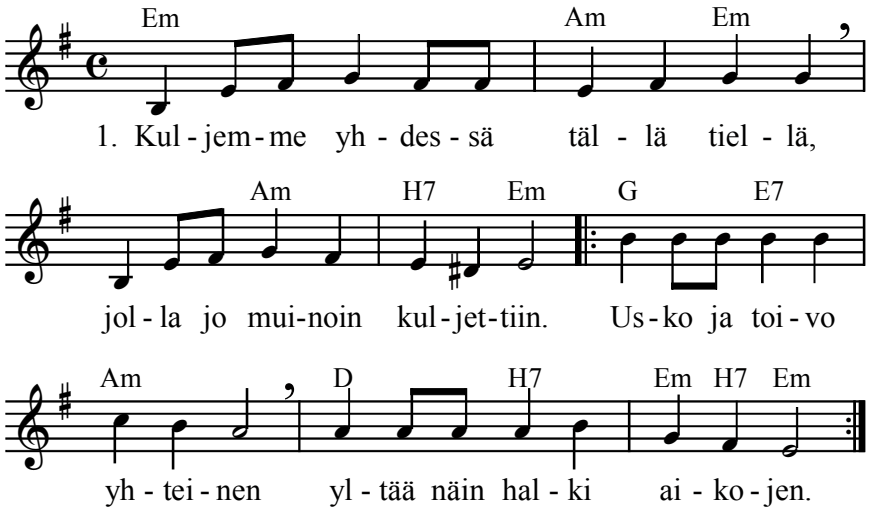

2. Kuljemme yhdessä, vaikka emme
matkamme suuntaa tunnekaan.
Jeesus on totuus, hän on tie,
hän meidät määränpäähän vie.
Jeesus on totuus, hän on tie,
hän meidät määränpäähän vie.

3. Hän kuulee hiljaiset huokauksemme,
hän kantoi synnit harteillaan.
Yhteistä leipää murramme,
siinä on meidän voimamme.
Yhteistä leipää murramme,
siinä on meidän voimamme.

4. Joskus hän vie meidät hiljaisuuteen,
joskus taas työhön, toimintaan.
Oppaaksi Hengen antaa hän,
päiviimme voiman riittävän,
oppaaksi Hengen antaa hän,
päiviimme voiman riittävän.

5. Kuljemme yhdessä pitkää matkaa,
luottamus kasvaa hiljalleen.
Kaipaus meihin vielä jää,
kaukana siintää määränpää.
Kaipaus meihin vielä jää,
kaukana siintää määränpää.

Anna-Mari Kaskinen 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 815.

Tuomo Nikkola 1996
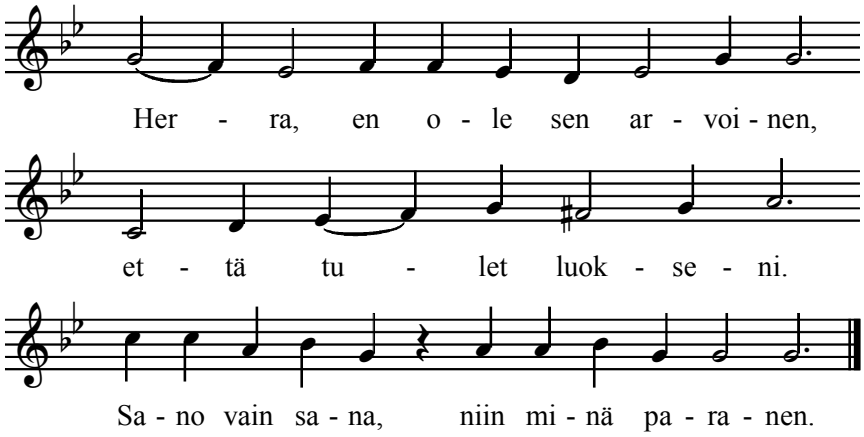
Avioliiton solmiminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 816.

Lauletaan virren 388 sävelmällä.

Adam Drese 1698

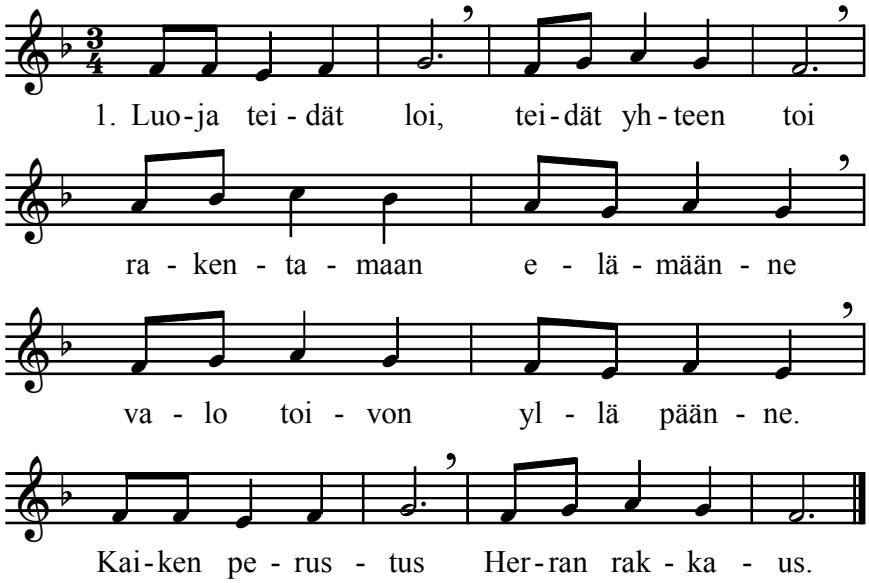

2. Luottamuksesta
versoo voimia.
Mitä antaa elämänne,
jakakaa se keskenänne:
ilo, rohkeus,
kipu, uupumus.

3. Valo lankeaa,
katso: kukkii maa!
Missä äärtä, avaruutta,
siellä kasvaa aina uutta.
Olkaa hyvä maa,
kukkaan puhjetkaa!

4. Herran rakkaus,
Herran siunaus
saattaa teitä matkallenne.
Iloitkoon nyt sydämenne!
Katse nostakaa
kohti Jumalaa.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 817.

Lauletaan Suomen ruotsinkielisen virsikirjan virren 235 sävelmällä. Voidaan laulaa myös virren 401 sävelmällä.

Rudolf Lagi 1867
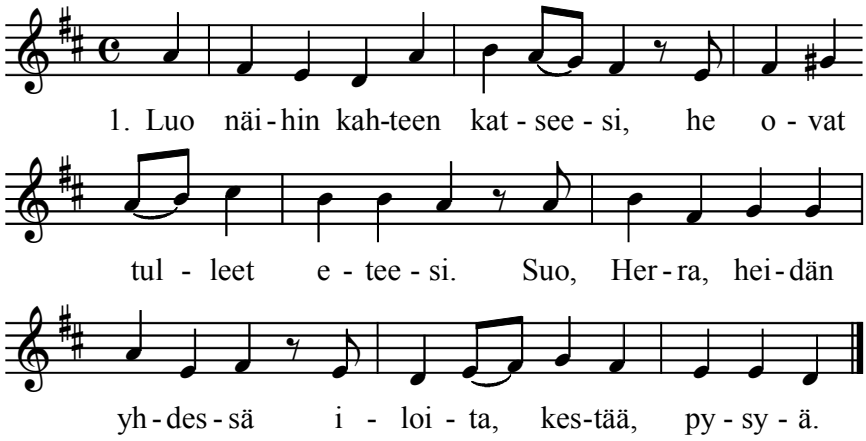
2. He ovat liiton solmineet
ja rakkauteen suostuneet.
Jää, Herra, heidän luoksensa
ja siunaa heitä armolla.

3. Ei pelkkää ruusutarhaa tie,
se koetusten kautta vie.
Suo, että kestää rakkaus,
sen lohdutus ja luottamus.

4. Suo Hengen heitä johdattaa
ja kotiin rauhaa rakentaa.
Hän, paras vieras päällä maan,
tuo riemun, toivon tullessaan.

5. Me kumarrumme rukoillen
eteesi, Luoja ikuinen.
On voiman lähde sinussa.
Oi, siunaa meitä, Jumala.

Johan Ludvig Runeberg 1857, uud. suom. Niilo Rauhala 1995

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 818.

Voidaan laulaa myös virren 334 sävelmällä.

Heinrich Albert 1640 / Ruotsissa 1820

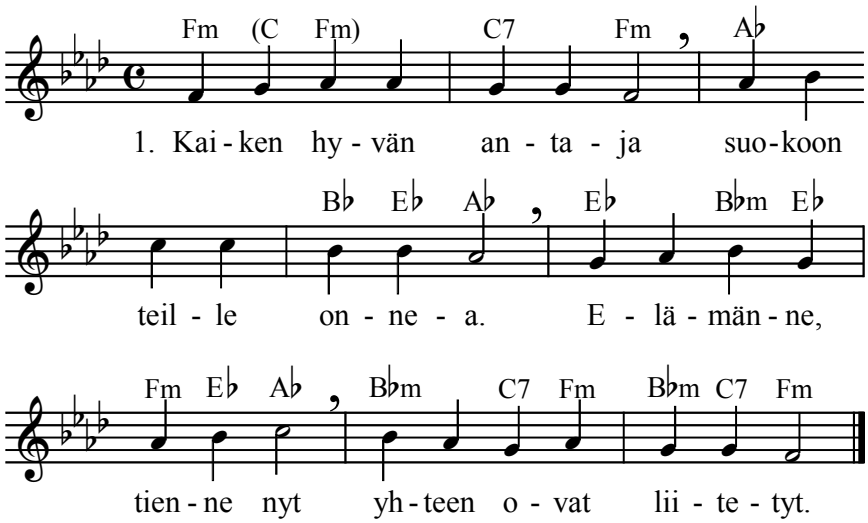

2. Menkää rohkein askelin
arkeen luota alttarin.
Toisianne palvelkaa,
hellyydellä hoitakaa.

3. Luojan suuri rakkaus,
ihmeellinen siunaus
olkoon teillä voimana,
aurinkona kirkkaana.

Pia Perkiö 2002

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 819.

Lauletaan virren 449 sävelmällä.

Ruotsissa 1691

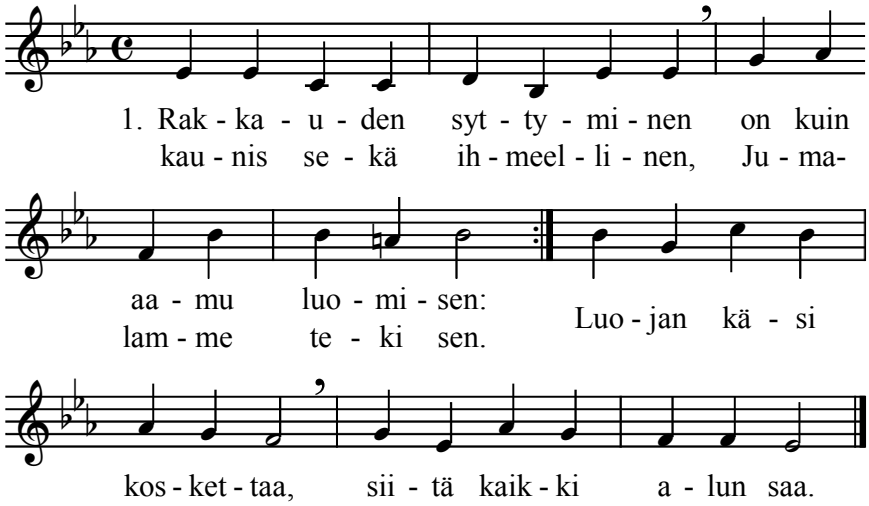

2. Siunaa heitä, jotka saavat
tänään toinen toisensa.
Auta parantamaan haavat,
joita tulee matkalla.
Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

3. Anteeksi he saavat antaa,
alkaa jälleen alusta.
»Tahdon»-sana heitä kantaa,
lupaus on voimana.
Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

4. Rakkauden valo loistaa,
aurinkona lämmittää,
epäilykset, pelon poistaa,
vaikka päivä hämärtää.
Luojan käsi koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

5. Päästä rakkauden suojaan
meidät, Isä, Jumala.
Hyvyyden ja ilon luojaan
tahdomme nyt turvata.
Kätesi kun koskettaa,
siitä kaikki alun saa.

Kaija Pispa 2002

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 820.

Lauletaan virren 42 sävelmällä.

Englannissa 1812

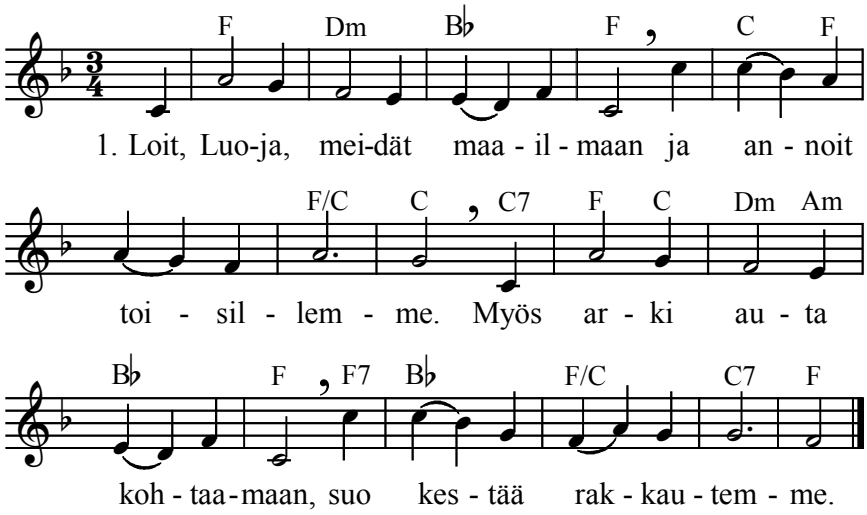

2. Nyt saavu, Jeesus, siunaamaan
toiveemme, unelmamme
ja auta pelko voittamaan
ja esteet matkallamme.

3. Oi Henki, armon rikkaus
voimaksi anna meille.
Ja loista, Hengen kirkkaus,
myös arkipäivän teille.

Pekka Huokuna 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

6.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 821.

Lauletaan virren 334 a-sävelmällä.

Böömissä 1541
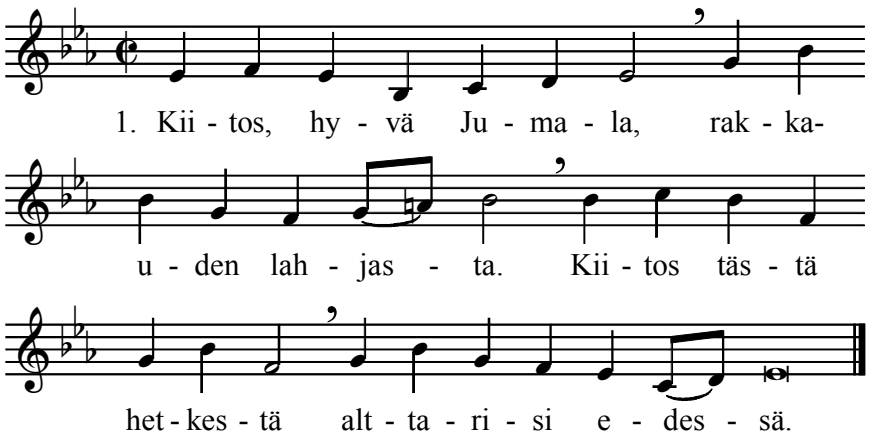
2. Annoit meidän kohdata,
toisissamme tuntea
ystävyyden alkavan,
rakkauden kasvavan.

3. Tänään liiton solmimme,
»tahdon»-sanat sanoimme.
Siunaa meitä, Jumala,
täytä meidät ilolla.

4. Anna rakkautesi
jokaiselle lahjaksi.
Kiitos tästä hetkestä
alttarisi edessä.

Pirjo Vahtola 2002, muok. Niilo Rauhala 2002

7.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 822.

Lauletaan virren 571 sävelmällä.

Ruotsissa 1697

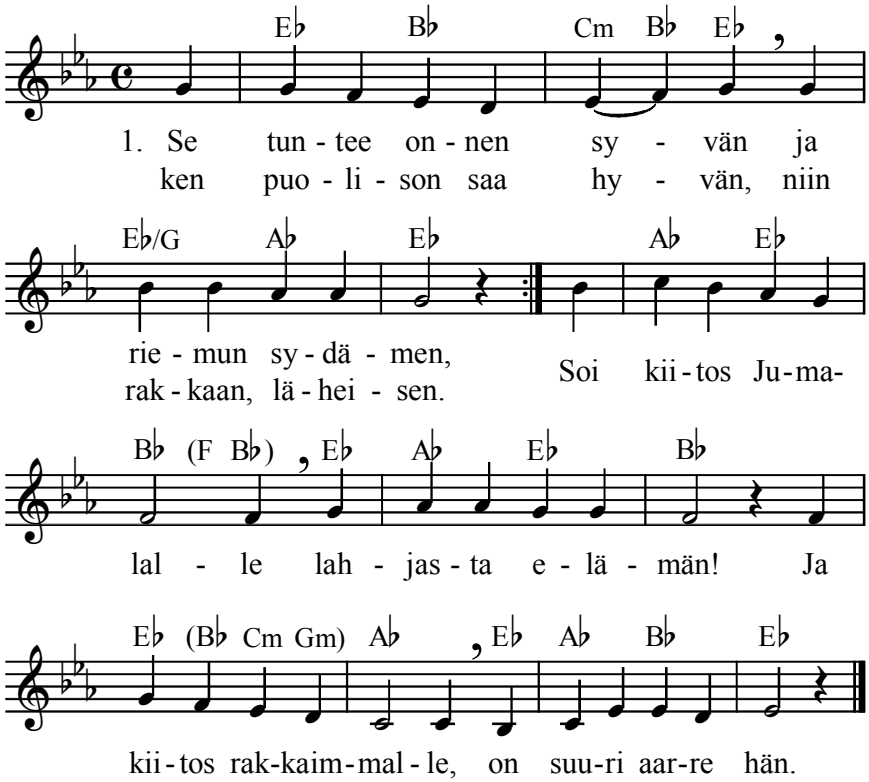

2. Ja toisen hyvää aina
myös auta etsimään.
Sanasi neuvot paina
syvälle sisimpään.
Parhaaksi toisiemme
me työtä teemme näin,
ja vaiheet vuosiemme
kääntyvät parhain päin.

3. Maan, meren, taivaan Luoja,
Jumala ihmisten.
Nyt ole meille suoja,
antaja rakkauden.
Kun matka jatkuu tästä,
niin kulje kanssamme.
Me koko elämästä
kiitosta laulamme.

Pirjo Vahtola 2002, muok. Niilo Rauhala 2003

8.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 823.

Lauletaan virren 339 sävelmällä.

R. H. Prichard 1844

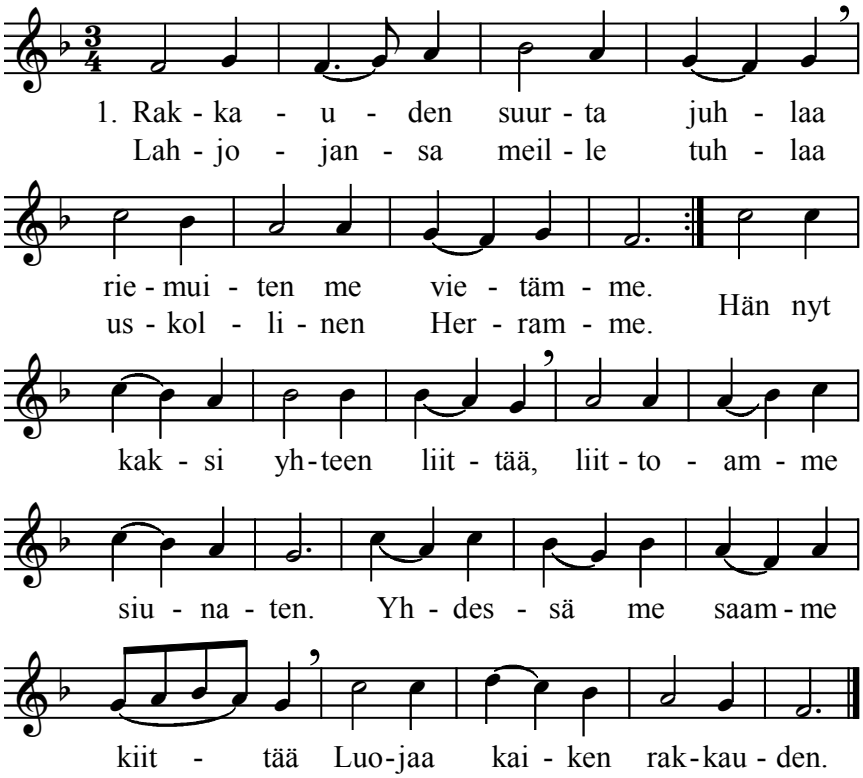

2. Rakkauden lähde meille
rohkeutta pulppuaa.
Voimaa virtaa uupuneille,
Kristus meitä koskettaa.
Viiniksi hän häissä kerran
muutti veden arkisen.
Vielä voima saman Herran
uudistaa voi ihmisen.

3. Rakkaus on aarre suurin,
rakkaus on pohjaton.
Rakkaus voi murtaa muurin,
kaikkialla läsnä on.
Kaiken kärsii, kaiken kestää,
toivoo, uskoo luottaen.
Lahjan voimaa ei voi estää.
Kristus meille antoi sen.

Anna-Mari Kaskinen 2002

9.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 824.

Lauletaan virren 560 sävelmällä.

Saksassa 1495

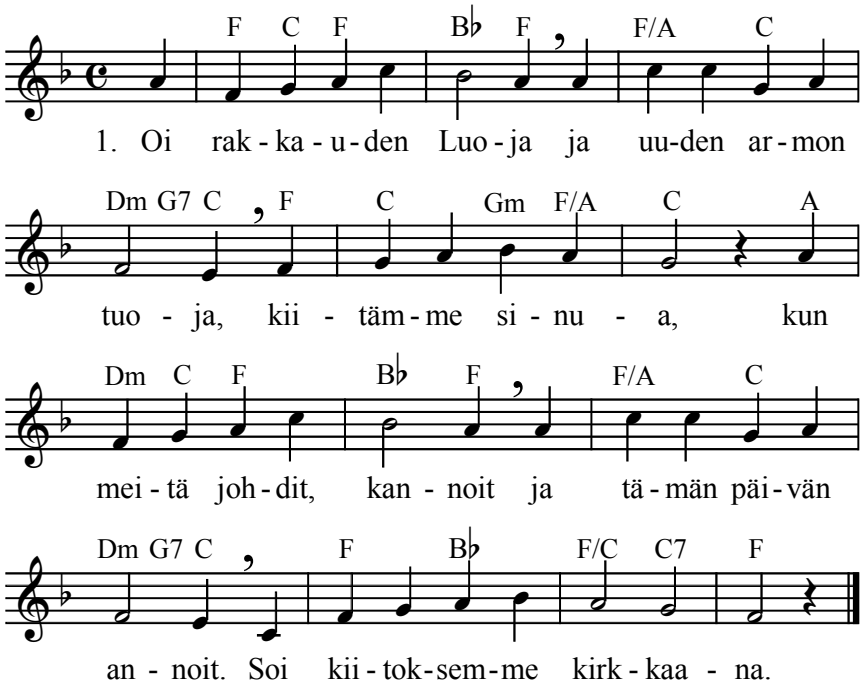

2. Tunnemme heikkoutemme.
Me omin voimin emme
voi tietä kulkea,
vaan sinä kaikki vaiheet
ja murheet, riemun aiheet
voit suojelukseen sulkea.

3. Oi Herra, rukoilemme:
jää aina suojaksemme,
luo henki sovinnon.
Ja siunaa liittoamme,
niin että kodissamme
on valo armon auringon.

Anna-Mari Kaskinen 2002

Hautaus

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 825.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642

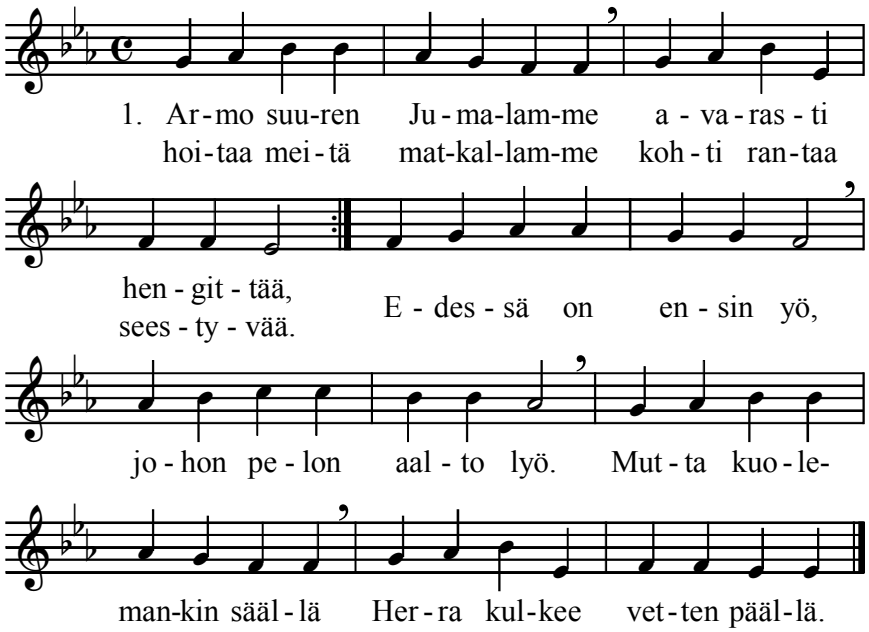

2. Taivas kaartuu lempeänä
yllä katseen hiipuvan.
Armo kantaa väkevänä
ruumiin, sielun uupuvan.
Kuolemamme ahdingon
Jeesus kohdannut jo on.
Hän on noussut kuolon alta,
hänellä on kaikki valta.

3. Kaipauksen askelissa
suru kauas tähyää.
Muistoissamme kaipaavissa
kiitosmieleen mennyt jää.
Kiitos, Herra, matkasta!
Ole tienä, valona.
Näytä meille määränpäämme,
käsiisi me täällä jäämme.

4. Kädellään näin Herra meitä
painaa sekä kohottaa,
nostaa silmiin kyyneleitä,
kuivumaan ne jälleen saa.
Kerran juhlan autuaan
Herra antaa taivaassaan,

kun hän meitä rakkaitansa
ohjaa sinne sanallansa.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 826.

Lauletaan virren 237 sävelmällä.

Nathan Söderblom 1916
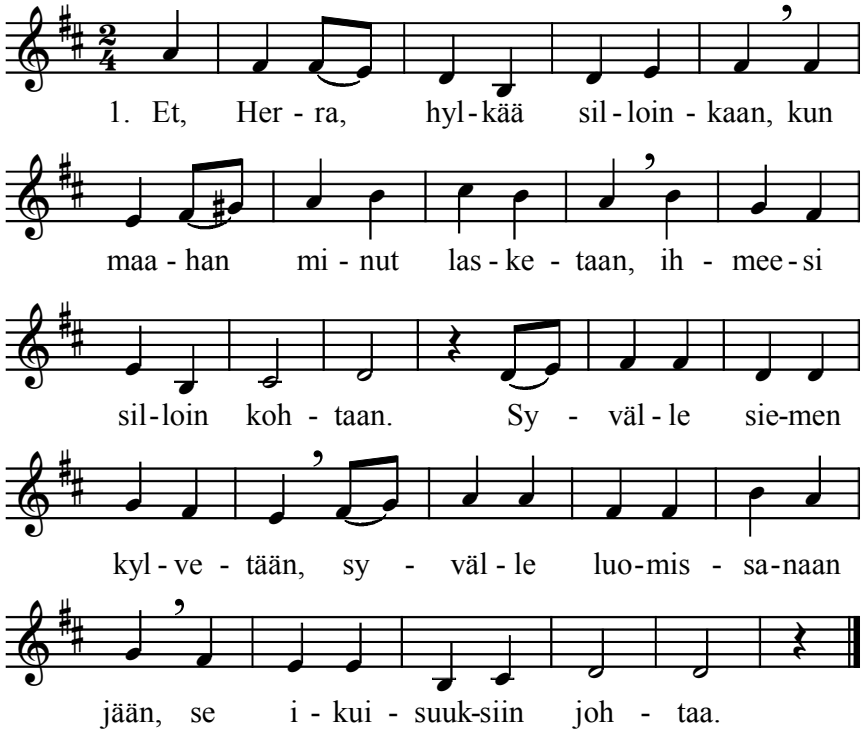
2. Äärellä pelkän tyhjyyden
ystävä lausuu läheinen:
»Nyt kotiin olet tullut.»
Jo tuska vaihtuu lauluksi,
saan kaiken, mihin kaipuuni
on koko matkan ollut.

3. Tomusta kerran nouseva
on elämämme kirkkaana,
uudeksi kaikki luodaan.
Ja rakkauden kaupunkiin,
sen päiviin loppumattomiin
myös meidän päästä suodaan.

Anders Frostenson 1962, 1982, suom. Niilo Rauhala 1997

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 310.

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 827.

Lauletaan virren 152 sävelmällä.

Ruotsissa 1697

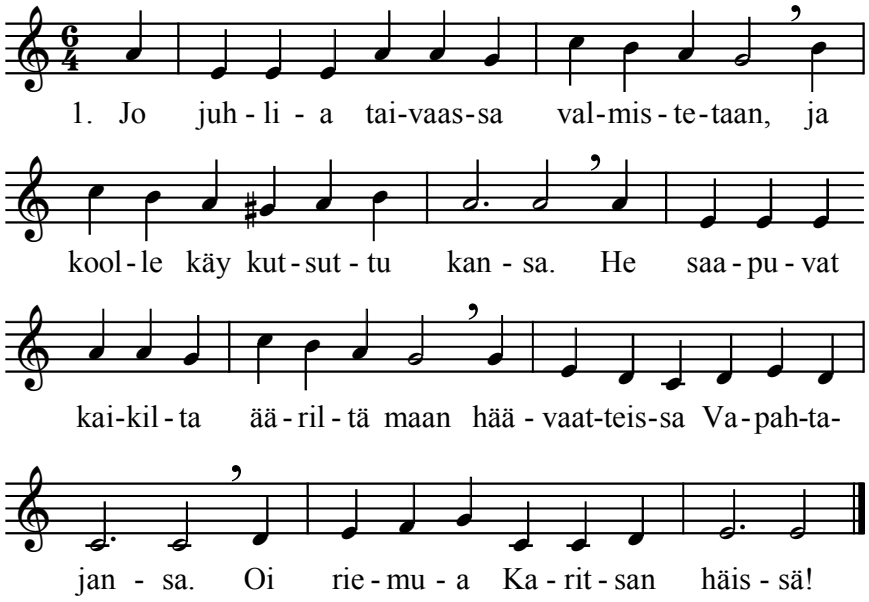

2. Kun meillekin toit, Isä, kutsusi sen,
suo armosi, että me saamme
myös juhlia joukossa valittujen
ja katsella Armahtajaamme.
Oi riemua Karitsan häissä!

3. Saan ristini jättää, ja ahdistavat
maan vääryydet oikeus voittaa.
Myös synkimmät solmumme aukeavat,
kun tuomion aurinko koittaa.
Oi riemua Karitsan häissä!

4. Niin Jumalan kasvojen kirkkauteen
me kiitosta laulaen jäämme.
On taistelu vaihtunut ylistykseen,
ja seppeleet kruunaavat päämme.
Oi riemua Karitsan häissä!

M. B. Landstad 1861, ruots. J. A. Englund 1910, suom. Anna-Maija Raittila 1996

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 321.

4.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 828.

Lauletaan virren 213 a-sävelmällä.

J. Crüger 1653

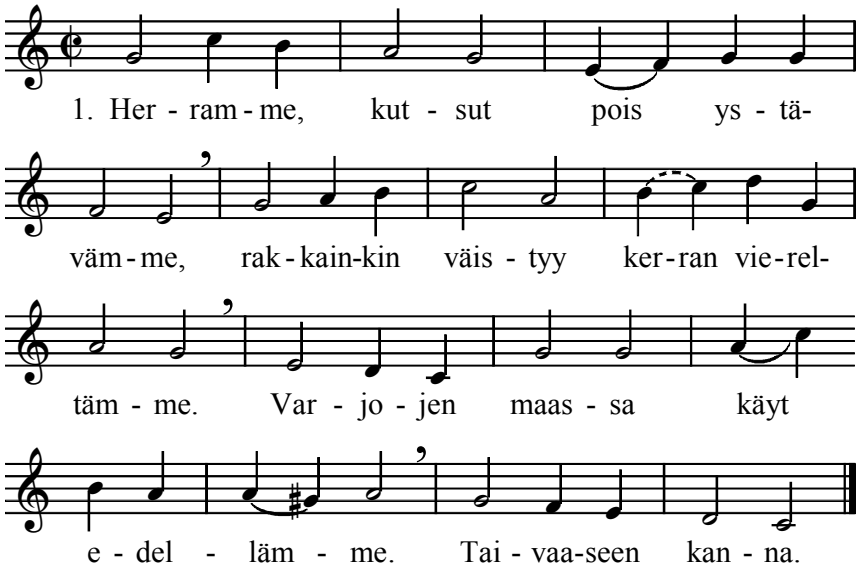

2. On yli tuulten
sinulla valta.
Vain sinä nostat
murheiden alta.
Puoleesi huuto
soi kaikkialta.
Ehjäksi hoida.

3. Valkeus puhtain
sinusta hohtaa.
Armosi kirkkaan
syntinen kohtaa.
Kasvosi meidät
taivaaseen johtaa,
yön halki riemuun.

A. Frostenson 1936, 1980, suom. Anna-Mari Kaskinen 1996

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 307.

5.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 829.

Lauletaan virren 131 sävelmällä.

Saksassa 1539

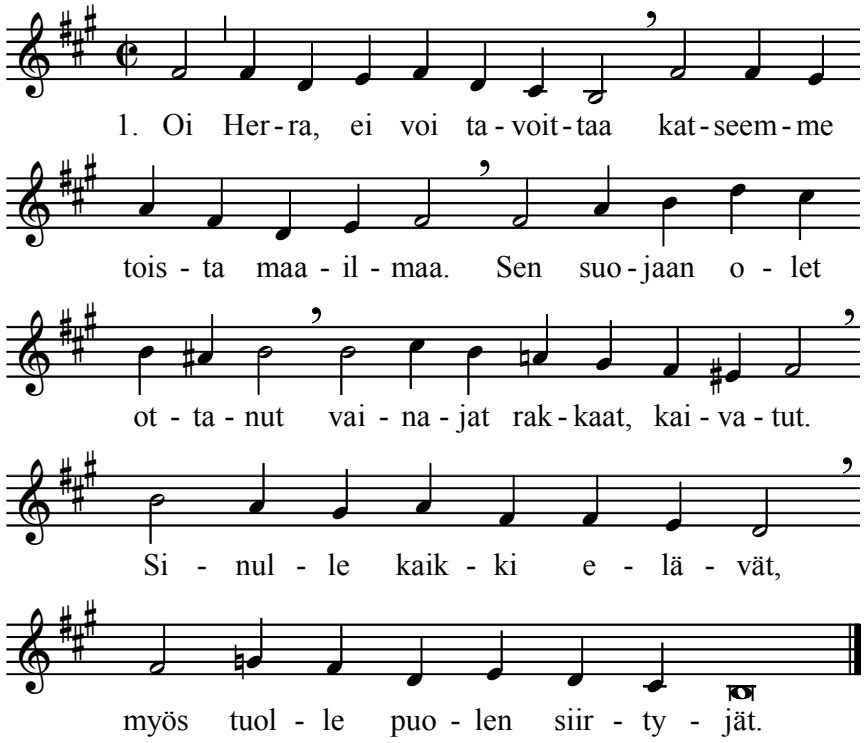

2. On heissä yhä elämä,
on sinussa se kätkössä,
ja heidän työnsä jälkikin
nyt sinun on, jos meidänkin.
He eivät elä luonamme,
vaan elävät nyt sinulle.

J. Ellerton 1858, ruots A. Frostenson 1978, suom. Pekka Kivekäs 1997

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 486.

Kodin siunaaminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 830.

Lauletaan virren 458 sävelmällä.

William Mason viim. 1797
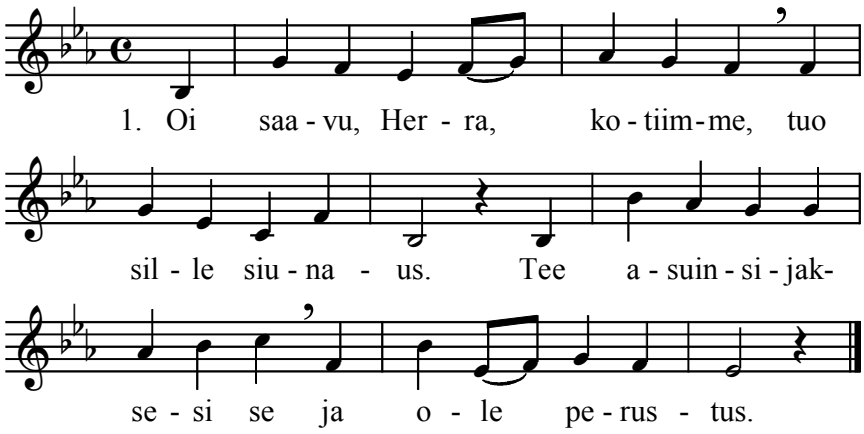
2. Tuo arkeemme ja juhlaamme
myös valo taivaasta
ja ilon, huolten keskelle
luo toivo luottava.

3. Tee kodistamme avara,
niin että jokainen
voi kasvaa omaa kasvua
suojassa rakkauden.

4. Suo, että koti yhteinen
myös levon paikka on
ja paikka armon, hyvyyden
ja sija sovinnon.

5. Ja olkoon täällä vastassa
vain avoin ystävyys,
ja kohdatkoon se kaikkia.
Pois kitke itsekkyys.

6. Suo kodin meitä yhdistää,
jos tiemme kauas vie.
Ja itse ole määränpää
ja taivaan kodin tie.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 831.

Lauletaan virren 492 sävelmällä.

Ivar Widéen 1919

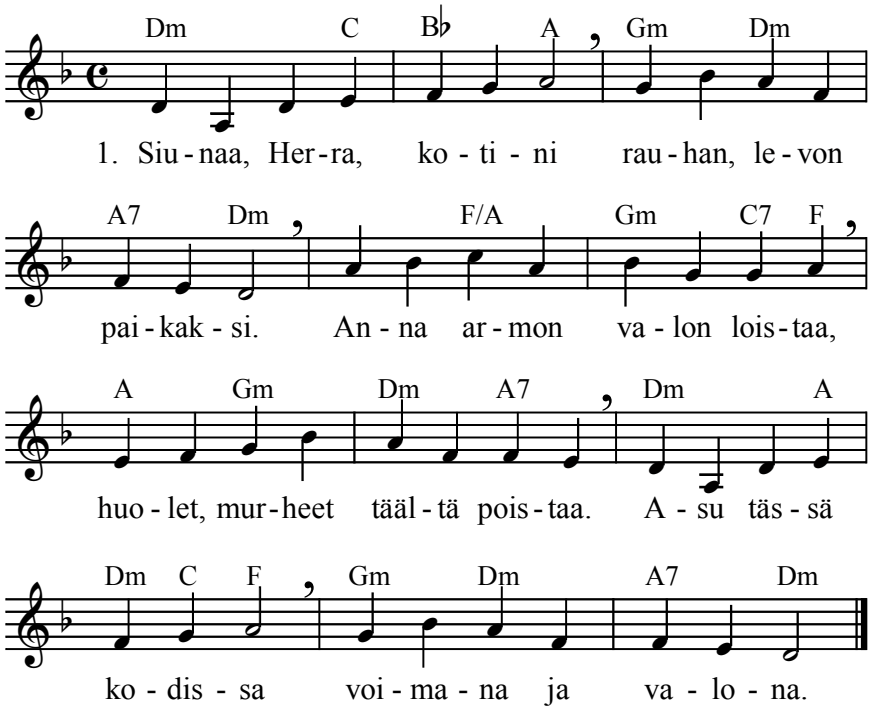

2. Siunaa, Herra, kotini
rukouksen paikaksi.
Anna mieltä rakastavaa.
Iloon, onneen ovi avaa,
enkeleitä lähetä.
Siunaa koko elämä.

Pia Perkiö 1986

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 832.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642

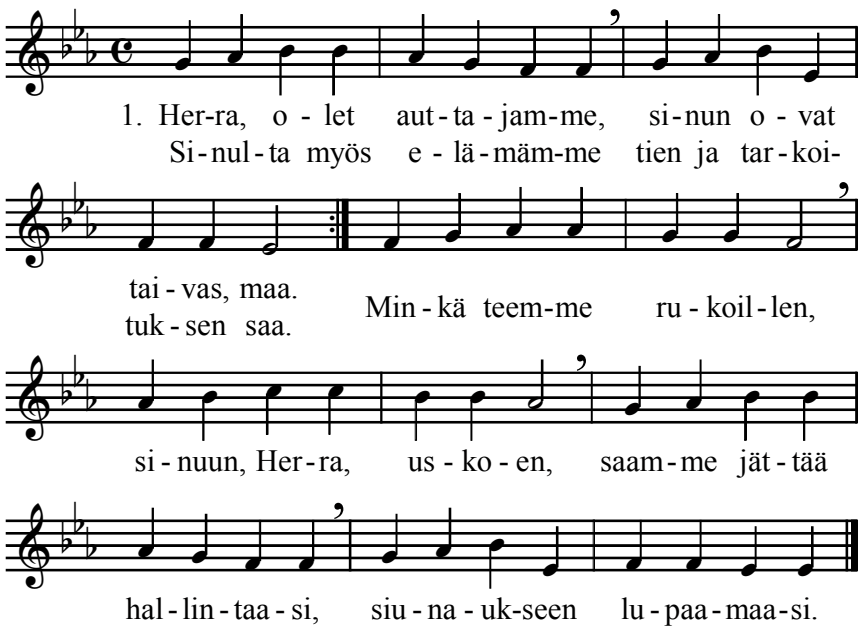

2. Siunaa, Herra, kotiamme,
ilo, rauha sinne tuo.
Ole itse kodin Herra,
rakkauden mieltä luo,
että säilyy läheisyys,
kunnioitus, ystävyys.
Anna kunkin ajallansa
kasvaa omaa kasvuansa.

3. Siunaa läsnäolollasi
kodin onni yhteinen.
Auta, että toisiamme
rakastamme palvellen.
Sanallasi rakenna
turvallista kotia.
Kiitos, Herra, kodistamme,
jokaisesta rakkaastamme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

Kirkollisten toimitusten kirja

Vihkimiset, virkaan asettamiset ja tehtävään siunaamiset

Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003

SISÄLLYS

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle…….. 6

2. Vihkimiset, virkaan asettamiset ja tehtävään siunaamiset

Papiksi vihkiminen……..…….…. 10
Diakonian virkaan vihkiminen……. 32
Piispan virkaan vihkiminen……. 53
Kirkkoherran virkaan asettaminen……. 73
Kappalaisen virkaan asettaminen…….. 92
Seurakunnan tehtävään siunaaminen……. 111
Lähetystyöhön siunaaminen……. 130
Kirkon erityistehtävään siunaaminen……..…….. 149
Kirkon vihkiminen……..…….... 168
Hautausmaan tai siunauskappelin vihkiminen……..…….. 189
Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin…..…….. 199

1. Kasuaalitoimitukset

Kaste……..9
Lapsen kaste……. 10
Hätäkaste……. 25
Hätäkasteen vahvistaminen……. 26
Nuoren ja aikuisen kaste……..…….. 37
Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä..……... 48
Konfirmaatio……... 55
Konfirmaatiomessu A……. 56
Konfirmaatiomessu B……. 75
Kirkon yhteyteen ottaminen……. 87
Avioliiton solmiminen……. 95
Avioliittoon vihkiminen……... 96
Morsiusmessu……..…….. 109
Avioliiton siunaaminen……. 128
Hautaus……. 138
Hautaan siunaaminen……. 139
Hautausmessu……. 164
Maahan kätkeminen……. 183
Yksityinen rippi……. 188
Ehtoollinen sairaan luona……... 194
Rukoushetkiä……... 205
Sairaan luona……... 206
Kuolevan luona……. 212
Läheisen kuoltua……. 218
Surukodissa……. 224
Kriisitilanteessa……. 229
Kodin siunaaminen……. 242

Lauluja kasuaalitoimituksiin…….. 251
Liturgisia sävelmiä…….. 252
Psalmin kertosäkeitä…….. 258
Lauluja……... 266

3. Rukoushetkiä

Rukoushetken rakenne…….. 9
Perheen juhlia…….. 17
Pyhän kasteen muistaminen…….. 18
Kouluun lähtevien siunaaminen……21
Avioliittoon vihkimisen vuosipäivä…….. 26
Syntymäpäivä……...32
Kodin siunaaminen…….. 36
Sairaus…….. 42
Sairaan luona…….. 43
Kuolevan luona…….. 48
Suru…….. 52
Läheisen kuoltua……..53
Surukodissa…….. 57
Sanomakellojen soidessa…….. 61
Vainajan muistaminen……64
Läheisen haudalla…….... 68
Kriisitilanteessa…….. 72
Seurakunnan juhlia…….. 82
Seurakunnan perustamisen muistopäivä……83
Kirkon rakentaminen…….... 87
Kirkon vihkimisen muistopäivä…….... 91
Kirkon esineistön käyttöön ottaminen……... 95
Seurakunnan toimitilojen siunaaminen…….. 96
Työ…….... 99
Kylvön siunaaminen…….... 100
Sadosta kiittäminen…….. 103
Koulun tai oppilaitoksen siunaaminen…….. 109
Lukukauden aloittaminen…….. 112
Hoitolaitoksen siunaaminen…….. 117
Teollisuuslaitoksen, toimiston tai muun työpaikan siunaaminen……... 120
Lipun käyttöön ottaminen……..…… 125
Ruokarukoukset…….. 129
Lauluja rukoushetkiin……... 133
Psalmin kertosäkeitä……..……... 135
Lauluja……137

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle

Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
Room. 12:15

Kristillinen kirkko on alusta asti ollut pyhissä toimituksissa läsnä jäsentensä elämän käännekohdissa ja juhlahetkissä, iloissa ja suruissa. Näiden toimitusten aineistoa on koottu Kirkollisten toimitusten kirjaan.

Kirjan ensimmäinen osa, Kasuaalitoimitukset, sisältää kirkolliset toimitukset, joista säädetään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä. Niiden johtaminen kuuluu papin virkaan. Kasuaalitoimitusten yhteyteen on otettu myös tavallisimpia rukoushetkiä sekä kodin siunaamisen kaava, jotka voi johtaa muukin kuin pappi.

Toinen osa sisältää virkaan vihkimiset, virkaan asettamiset ja seurakunnan tehtävään siunaamiset sekä kirkon, siunauskappelin ja hautausmaan vihkimiset. Kolmas osa sisältää rukoushetken kaavan sekä raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteisiin. Rukoushetken voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kirkollisilla toimituksilla on oma erityisluonteensa, joka nousee toisaalta kunkin toimituksen sisällöstä ja sanomasta, toisaalta siinä kohdattavien ihmisten elämäntilanteesta. Tästä syystä tulisi aina ottaa ennalta yhteyttä niihin ihmisiin, joita toimitus koskee. Toimituskeskustelussa voidaan selvittää toimituksen merkitystä ja kulkua ja samalla tutustua siihen osallistuvien ihmisten elämäntilanteeseen. Tällöin voidaan myös sopia siitä, millä tavoin kukin osallistuu toimituksen toteuttamiseen. Tarkempia ohjeita annetaan Kirkollisten toimitusten oppaassa.

Kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimituksissa voidaan seurata kirkkovuotta käyttämällä sen mukaista rukous- ja tekstiaineistoa. Myös toimitusten rakenne ja niissä käytettävä aineisto rakentavat siltaa seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Kirkon pyhät toimitukset tuovat seurakuntalaisten elämään Jumalan sanan lupaukset ja Jumalan siunauksen. Seurakuntalaisten osallistuminen ja yhteinen rukous luovat seurakuntayhteyttä.

Kirkollisten toimitusten tilannesidonnaisuudesta johtuu, että kaavat ovat joustavia ja toimitus voidaan toteuttaa joko rikkaasti tai pelkistetysti. Eri toteutusmahdollisuudet käyvät ilmi kunkin toimituksen yhteydessä. Kaavoissa on ilmaistu sisennyksin ne osat, jotka voidaan jättää pois. Kaavojen yksityiskohdissa on vaihtoehtoja ja usein myös vapaan muotoilun mahdollisuus. Toimituksen puhe laaditaan yleensä kutakin tilannetta varten. Myös esirukous voidaan valmistella tilanteen mukaan.

Kirkollisiin toimituksiin on laadittu uusia psalmien kertosäkeitä ja lauluja. Myös ne liittävät toimitukset seurakunnan muuhun jumalanpalveluselämään. Lauluilla voidaan rikastuttaa kunkin toimituksen sisältöä. Niitä voidaan käyttää virsien sijasta. Kertosäkeet ja laulut ovat myös virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä.

Merkkien selitykset:

L Liturgi

P Pappi

E Esilukija

S Seurakunta

* Seurakunta seisoo.

✢ Liturgi tai pappi siunaa seurakunnan ristinmerkillä.

(✢) Liturgi, pappi tai esilukija voi tehdä ristinmerkin.

[ ] Hakasulkeissa oleva teksti voidaan jättää pois.

Sisennetty kohta voidaan jättää pois.

2.

VIHKIMISET, VIRKAAN ASETTAMISET JA TEHTÄVÄÄN SIUNAAMISET

PAPIKSI VIHKIMINEN

Papiksi vihkimisen toimittaa hiippakunnan piispa yleensä tuomiokirkossa. Jos piispanvirka on avoinna tai piispa on sairauden vuoksi estynyt, vihkimisen voi toimittaa muu piispa. (KJ 5:1.) Piispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Vihittävillä on yllään alba.

Mikäli pappislupaus (KJ 5:6) annetaan vihkimismessun yhteydessä, se tapahtuu kohdassa 17, viimeisen kysymyksen jälkeen.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
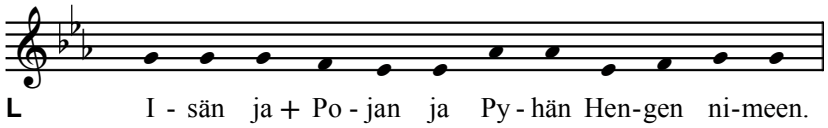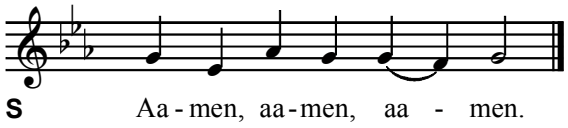
Sävelmäsarja 4:
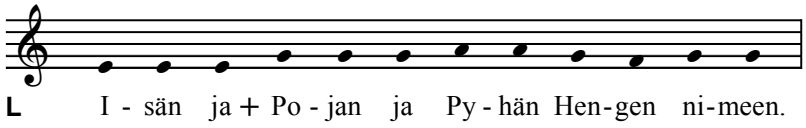
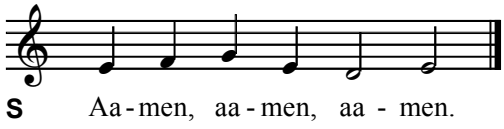

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

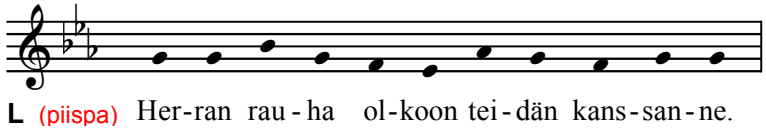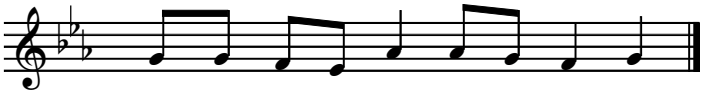

Sävelmäsarja 4:
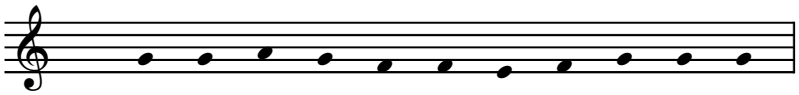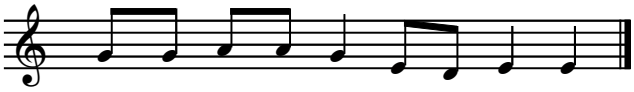
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
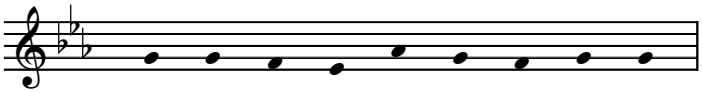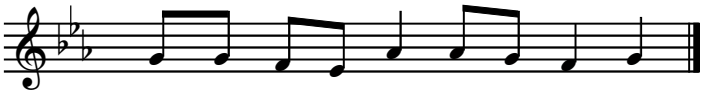
Sävelmäsarja 4:
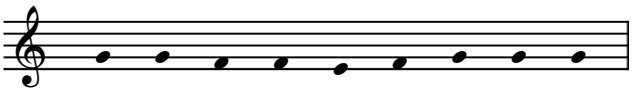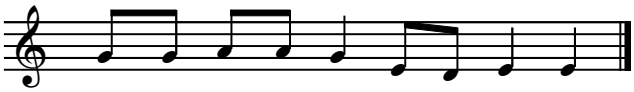
3. Johdantosanat ja vihittävien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Vihittävien esittely

L Jumala on asettanut pappisviran evankeliumin julistamista ja opettamista sekä sakramenttien hoitamista varten. Kirkko kutsuu ja erottaa tähän virkaan niitä, joille uskotaan nämä tehtävät. Tänään heidät vihitään apostolisen perinteen mukaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella pappisvirkaan palvelemaan Kristuksen kirkkoa.

Piispan kehotuksesta notaari lukee vihittävien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Ilman häntä kuljemme pimeässä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun kunniaasi.

Ps. 51:17

TAI

Herran armotöitä minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Herra, minun Jumalani,
kukaan ei ole sinun vertaisesi!
Sinä olet tehnyt suuria tekoja,
sinä ajattelet meidän parastamme.
Minä haluan kertoa teoistasi –
niitä on enemmän kuin voin luetella.
Minä julistan sinun vanhurskauttasi
temppeliin kokoontuneelle kansalle,
en lakkaa siitä puhumasta.

Ps. 40:6, 10

TAI

Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.

Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata,
niin opetan tiesi sinusta luopuneille,
ja he palaavat sinun luoksesi.
Murtunut mieli on minun uhrini,
särkynyttä sydäntä et hylkää, Jumala.
Osoita Siionille laupeutesi
ja rakenna jälleen Jerusalemin muurit!

Ps. 51:12–15, 19–20

TAI

Laulakaa Herralle uusi laulu!
Laula Herralle, maa,
laulakaa Herralle, maan asukkaat!
Laulakaa Herralle, ylistäkää hänen nimeään!
Kertokaa päivästä päivään
ilosanomaa hänen avustaan.
Julistakaa hänen kunniaansa,
ilmoittakaa hänen ihmetekojaan kaikille kansoille.
Suuri on Herra, ylistäkää häntä!
Pelätkää häntä, hän on jumalista korkein.
Eivät ole jumalia toisten kansojen jumalat,
mutta Herra on taivaitten luoja.
Hänen on loisto ja hänen on kunnia,
hänen pyhäkössään on voima ja kirkkaus.

Ps. 96:1–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on kutsunut meidät työtovereikseen,
että hän vahvistaisi meitä Hengellään.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on lähettänyt Poikansa esikuvaksemme,
että hän johtaisi meidät totuuteen ja rakkauteen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka kantaa meitä voimallaan,
että hän avaisi suumme kiitokseen ja ylistykseen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
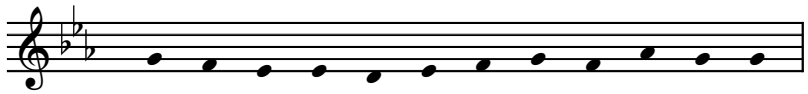
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
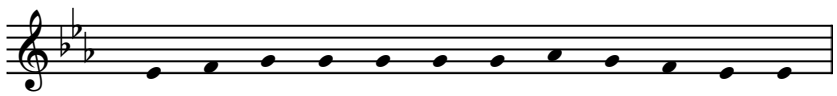
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
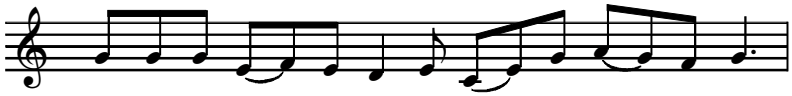
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
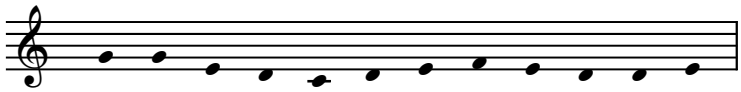
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
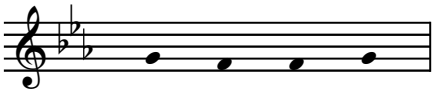
Sävelmäsarja 4:
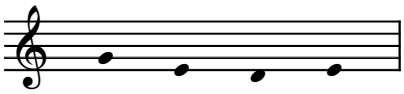
1. Laupias Jumala, taivaallinen Isä.
   Me kiitämme sinua siitä,
   että ensimmäisenä helluntaina vuodatit Pyhän Henkesi
   ja perustit kirkkosi maan päälle.
   Me rukoilemme sinua:
   Vahvista armollasi seurakuntaasi
   ja anna sille uskollisia paimenia ja opettajia.
   Katso armollisesti veljiimme ja sisariimme,
   jotka vihitään tänään sananpalvelijan virkaan.
   Anna heille Pyhän Henkesi lahja,
   että he julistaisivat rohkeasti evankeliumia
   nimesi kunniaksi ja kirkkosi rakennukseksi.
   Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
   Herramme ja Vapahtajamme tähden.

2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
   Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
   Sido meidät pyhään sanaasi
   ja tee meistä Kristuksen lähettiläitä.
   Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
   jotka olemme saaneet.
   Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
   sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
   Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:
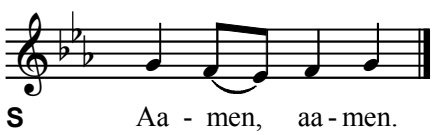
Sävelmäsarja 4:
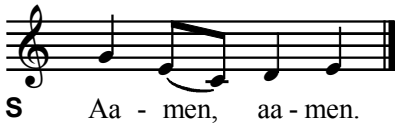
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Sananl. 3:3–8, Jes. 55:10–11, Jer. 1:7–8, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Room. 10:13–17, Room. 12:9–15, 2. Kor. 4:1–5, 1. Tim. 4:12–16, 2. Tim. 3:14–17, 1. Piet. 4:10–11, 1. Piet. 5:2–4 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 168, 172, 178, 250–252, 254, 426, 442, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Matt. 28:18–20, Mark. 10:43b–45, Mark. 16:15–16, Luuk. 24:45–48, Joh. 15:1–17, Joh. 20:21–23, Joh. 21:15–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, vihittävät alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,

nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20, Joh. 20:21–23, 1. Kor. 12:27–28, 1. Kor. 13:1–3 tai Ef. 4:11–13

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä ryhtyä pappisvirkaan ja hoitaa sitä oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 13:15–17, 1. Kor. 12:4–7, Kol. 3:16–17, Hepr. 13:7–8 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko julistaa ja opettaa evankeliumia puhtaasti, jakaa sakramentteja Kristuksen asetuksen mukaisesti ja hoitaa pappisvirkaa kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:16–17, Kol. 2:6–7 tai 1. Tim. 4:12–13

L Tahdotteko edistää kaikkea, mikä rakentaa seurakuntaa, ja elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin teidät pappisvirkaan Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
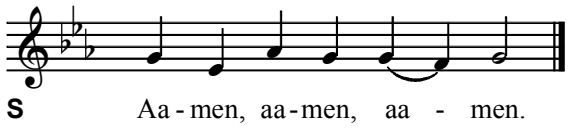
Sävelmäsarja 4:

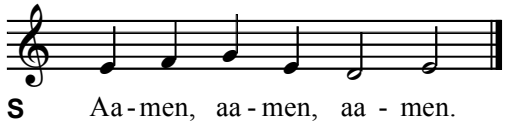

Piispa pukee stolan vihittäville.

L Jeesus sanoo: »Ota minun ikeeni harteillesi. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt.» (Matt. 11:29–30.)

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 418, 420, 446. Avustajat pukevat vihittävät messukasukkaan. Vihittävät polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

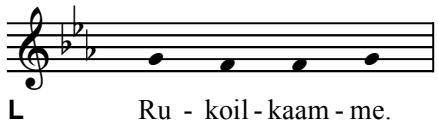

Sävelmäsarja 4:
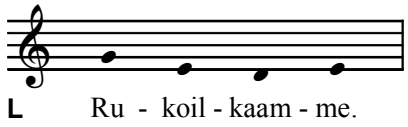
Pyhä Isä, iankaikkinen Jumala.
Me kiitämme sinua siitä,
että suuressa rakkaudessasi meitä ihmisiä kohtaan
lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen
meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.
Meidän pelastuksemme tähden hän oli kuuliainen ristinkuolemaan asti.

Siksi sinä olet korottanut hänet yli kaiken.
Poikasi kokoaa maailmasta kansan,
joka palvelee sinua,
niin että nimesi pidettäisiin pyhänä ja sinun tahtosi tapahtuisi.
Kansasi keskuudesta sinä valitset evankeliumin palvelijoita,
niin että ihmiset tulisivat osallisiksi hänen tuomastaan pelastuksesta.
Me rukoilemme: Anna Pyhän Hengen lahja palvelijoillesi,
jotka nyt on vihitty pappisvirkaan.
Anna heille kestävyyttä sovituksen virassa.
Rohkaise heitä julistamaan evankeliumia puhtaasti ja puolustamaan totuuttasi.
Vahvista heidän uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

TAI

Iankaikkinen Jumala, rakas taivaallinen Isä. Poikasi Jeesus Kristus on rakentanut kirkkonsa apostolien ja profeettojen perustukselle. Kaikki lepää sinun sanasi ja armosi varassa. Me ylistämme sinua, että lupauksesi mukaan kuulet kansasi rukouksen, armossasi kutsut meidät palvelukseesi ja lähetät valtakuntasi työhön. Yhdessä nyt vihittyjen kanssa ja heidän puolestaan me rukoilemme: Anna heille Pyhä Henkesi, niin että he olisivat sinun uskollisia todistajiasi. Auta heitä valvomaan, pysymään uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa.

Tee heistä omantunnon ihmisiä, jotka vaeltavat sinun tahtosi mukaan rukoillen ja kilvoitellen. Varjele heidät ylpeydestä ja masennuksesta. Auta heitä julistamaan sanaasi puhtaasti ja jakamaan pyhät sakramenttisi asetuksesi mukaan. Kirkasta heille uskon aarre, niin että he voisivat jakaa sitä etsimättä ihmisten kiitosta. Pyhitä heidät käyttöösi.

Täytä heidän sydämensä rakkaudella kaikkia lapsiasi kohtaan. Suo heille viisautta ja kärsivällisyyttä. Auta heitä paimenen mielellä kantamaan epäonnistuneita ja kärsiviä. Täytä heidät rauhallasi ja anna heille sinun omiesi nöyrä rohkeus. Suo, että saamme iloita heidän kanssaan rakkaan Vapahtajamme tähden Jumalan lasten iankaikkisesta autuudesta.

Sävelmäsarjat 1–3:
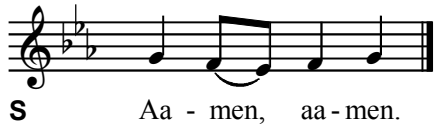
Sävelmäsarja 4:
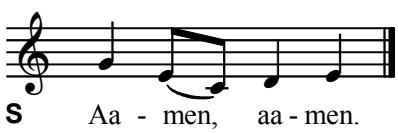
Kehotus

Vihityt nousevat.

L Rakkaat kristityt. Nämä Jumalan palvelijat [NN, NN…] on vihitty pappisvirkaan. Ottakaa heidät rakkaasti vastaan, tukekaa heitä heidän työssään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja vihityt palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että suuressa rakkaudessasi lähetit meille Poikasi Jeesuksen Kristuksen pelastajaksi, paimeneksi ja ylipapiksi. Hän on kulmakivi siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat. Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen ja lähetät palvelijoita valtakuntasi työhön.

Me rukoilemme pappisvirkaan vihittyjen puolesta: Opeta heitä kuulemaan äänesi, niin että he eläisivät tahtosi mukaisesti. Auta heitä olemaan nöyriä ja säilyttämään elämässään toivo. Anna heille rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan. Auta heitä kohtaamaan lähimmäisensä viisaasti ja kärsivällisesti. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Täytä palvelijasi rauhalla ja anna heille luottamus siihen, että sinä olet aina heidän kanssaan.

Me rukoilemme tänään vihittyjen pappien omaisten, perheitten ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
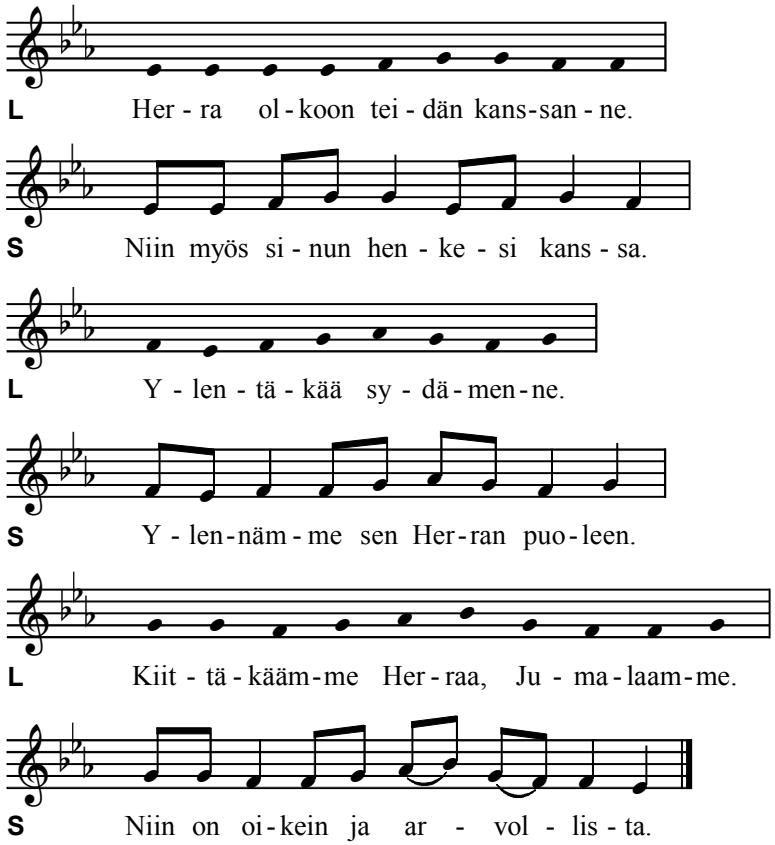
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,

ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi

Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
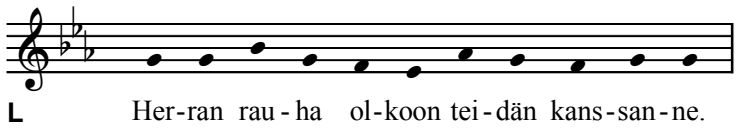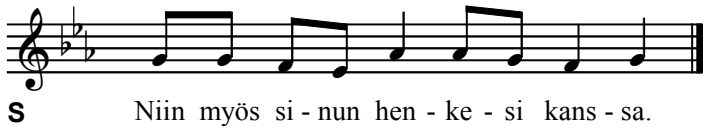
TAI

Sävelmäsarja 4:

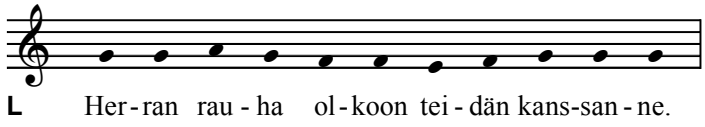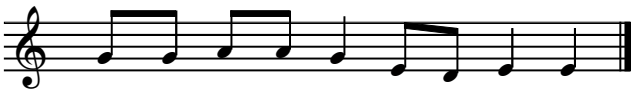

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
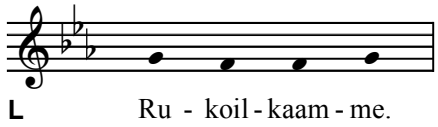
Sävelmäsarja 4:
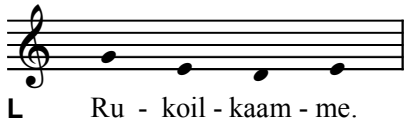
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
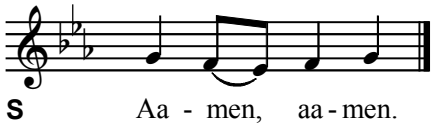
Sävelmäsarja 4:
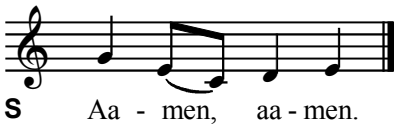
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
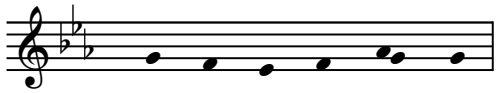
TAI

Sävelmäsarja 4:
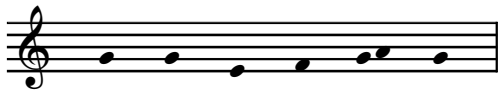
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

DIAKONIAN VIRKAAN VIHKIMINEN

Diakonian virkaan vihkimisen toimittaa hiippakunnan piispa (KJ 18:1). Piispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Vihittävillä on yllään alba.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

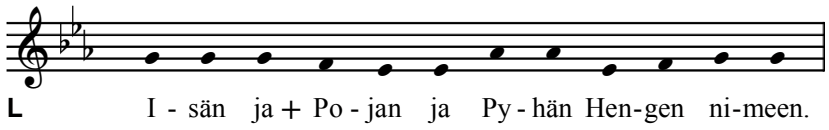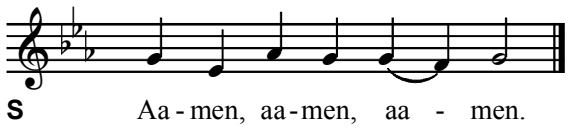

Sävelmäsarja 4:
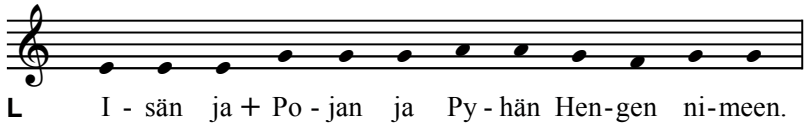
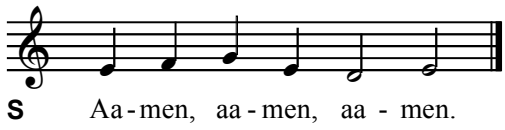

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

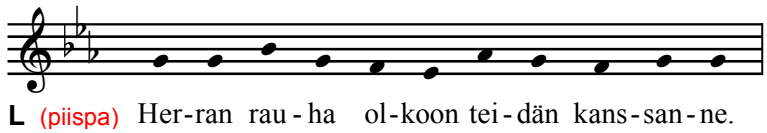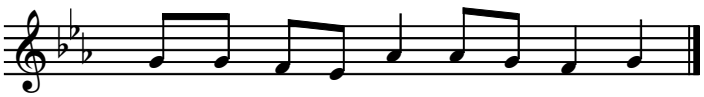

Sävelmäsarja 4:
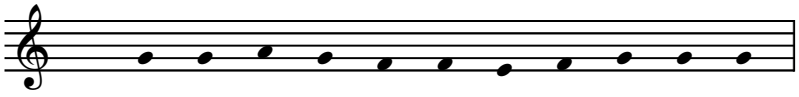
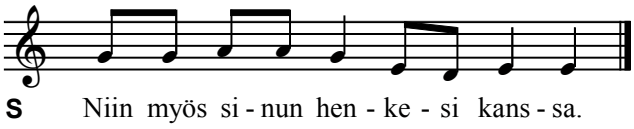

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
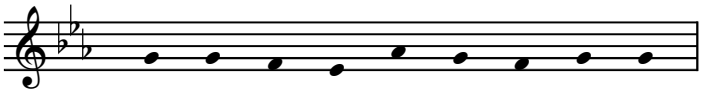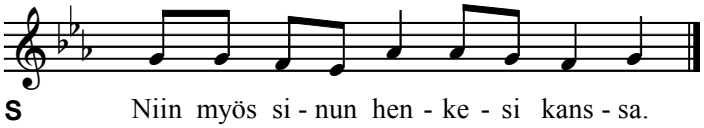
Sävelmäsarja 4:
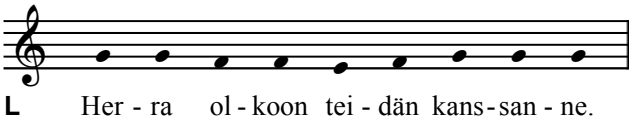
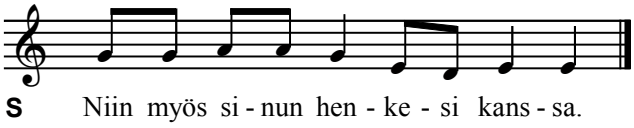

3. Johdantosanat ja vihittävien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavia vaihtoehtoja:

L Rakkaat kristityt. Jeesus sanoo: »Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää.» (Joh. 15:5.) Vapahtaja on liittänyt kasteessa meidät itseensä ja kutsunut kantamaan hedelmää.

TAI

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille, opettaa niitä noudattamaan Kristuksen tahtoa ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Vihittävien esittely

L Kirkko on uskon ja rakkauden yhteisö. Toteuttaakseen tehtäväänsä kirkko kutsuu työntekijöitä diakonian virkaan. Tänään heidät vihitään apostolisen perinteen mukaisesti kättenpäällepanemisella ja rukouksella palvelemaan Kristuksen kirkkoa maailmassa.

Piispan kehotuksesta notaari lukee vihittävien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky

eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, avaa minun huuleni,
niin suuni julistaa sinun kunniaasi.

Ps. 51:17

TAI

Herran armotöitä minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata,
niin opetan tiesi sinusta luopuneille,
ja he palaavat sinun luoksesi.
Murtunut mieli on minun uhrini,
särkynyttä sydäntä et hylkää, Jumala.
Osoita Siionille laupeutesi

ja rakenna jälleen Jerusalemin muurit!

Ps. 51:12–15, 19–20

TAI

Onnellinen se, jonka auttaja on Jaakobin Jumala,
onnellinen se, joka turvaa Herraan, Jumalaansa.
Herra on tehnyt taivaan ja maan ja meren
ja kaiken mitä niissä on.
Herra on iäti uskollinen.
Herra hankkii oikeutta sorretuille,
nälkäisille hän antaa leipää.
Herra päästää vangitut kahleista,
hän antaa sokeille näön
ja nostaa maahan painetut jaloilleen.

Ps. 146:5–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on kutsunut meidät työtovereikseen,
että hän vahvistaisi meitä Hengellään.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka on lähettänyt Poikansa esikuvaksemme,
että hän johtaisi meidät totuuteen ja rakkauteen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka kantaa meitä voimallaan,
että hän avaisi suumme kiitokseen ja ylistykseen.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
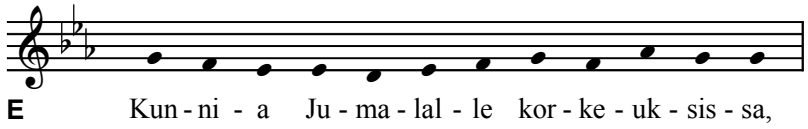
TAI

Sävelmäsarja 3:
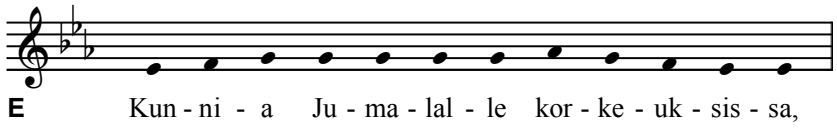
TAI

Sävelmäsarja 4:
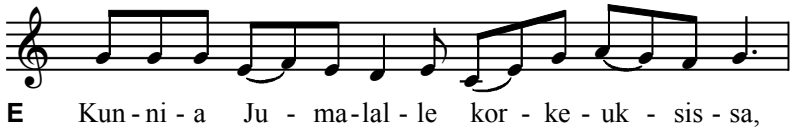
TAI

Sävelmäsarja 4:

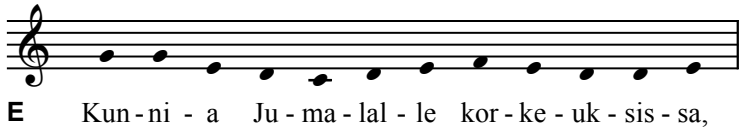

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
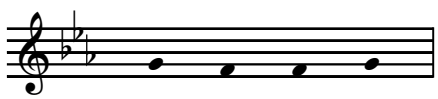
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
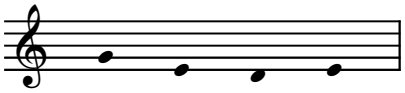
1. Pyhä Jumala, laupias Isä.
   Me kiitämme sinua siitä,
   että Kristuksessa olet osoittanut meille rakkautesi ja voimasi
   ja että yhä edelleen lähetät palvelijoitasi rakkauden työhön.
   Katso armollisesti sisariimme ja veljiimme,
   jotka vihitään tänään palvelun virkaan.
   Anna heille Pyhän Henkesi lahja.
   Opeta meitä näkemään lähimmäistemme hätä
   ja auta meitä kantamaan toistemme taakkoja.
   Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen,
   Herramme ja Vapahtajamme tähden.

2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
   Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
   Sido meidät pyhään sanaasi
   ja tee meistä rakkautesi välittäjiä.
   Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
   jotka olemme saaneet.
   Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
   sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
   Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:
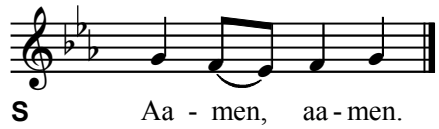
Sävelmäsarja 4:
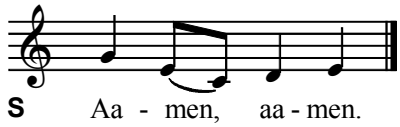
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

5. Moos. 10:17–21, Sananl. 3:3–8, Jes. 55:10–11, Jer. 1:7–8, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 6:2–4, 6, Room. 12:9–15, 1. Kor. 12:4–11, 1. Kor. 13:1–3, Hepr. 13:2–3, 1. Piet. 4:10–11 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 172, 178, 251, 254, 426, 442, 428, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Matt. 25:34–36, Luuk. 4:16–19, Joh. 13:12–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, vihittävät alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20, Joh. 20:21–23, 1. Kor. 12:27–28, 1. Kor. 13:1–3 tai Ef. 4:11–13

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä ryhtyä diakonian virkaan ja hoitaa sitä oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 13:15–17, 1. Kor. 12:4–7, Kol. 3:16–17, Hepr. 13:2–3 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko saamillanne armolahjoilla palvella ihmisiä Kristuksen esikuvan mukaisesti Jumalan kunniaksi ja seurakunnan rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:16–17, Kol. 2:6–7 tai 1. Tim. 4:12–13

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin teidät diakonian virkaan Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
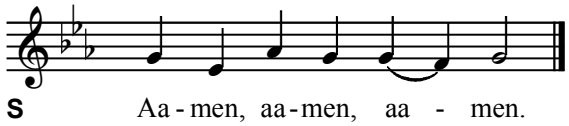
Sävelmäsarja 4:
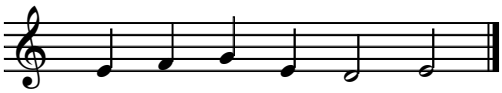
Piispa pukee stolan vihittäville.

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua. Missä minä olen, siellä on oleva myös palvelijani.» (Joh. 12:26.)

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 446. Vihittävät polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:
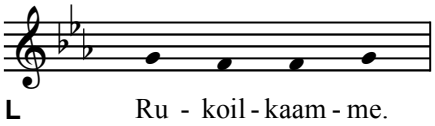
Sävelmäsarja 4:
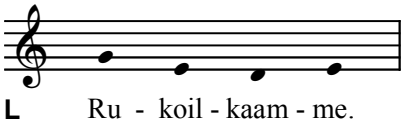
Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että suuressa rakkaudessasi meitä ihmisiä kohtaan
lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen
meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.
Meidän pelastuksemme tähden hän oli kuuliainen ristinkuolemaan asti.
Siksi sinä olet korottanut hänet yli kaiken.
Kansasi keskuudesta sinä valitset evankeliumin palvelijoita,
niin että ihmiset tulisivat osallisiksi hänen tuomastaan pelastuksesta.
Anna tänään vihityille palvelijoillesi Pyhän Hengen lahja.
Anna heille kestävyyttä rakkauden palveluvirassa,
taitoa kuunnella ihmisten hätää ja voimaa julistaa sinun sanaasi.
Anna heille rohkeutta puolustaa oikeudenmukaisuutta ja totuutta
ja kärsivällisyyttä rukoilla.
Vahvista heidän uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

Sävelmäsarjat 1–3:
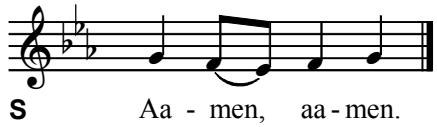
Sävelmäsarja 4:
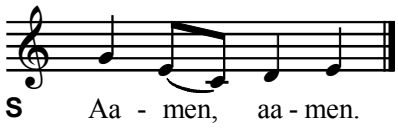
Kehotus

Vihityt nousevat.

L Rakkaat kristityt, olemme yhdessä saattaneet nämä Jumalan palvelijat diakonian virkaan. Ottakaa heidät rakkaasti vastaan, tukekaa heitä heidän työssään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja vihityt palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että suuressa rakkaudessasi lähetit meille Poikasi Jeesuksen Kristuksen pelastajaksi, paimeneksi ja ylipapiksi. Hän on kulmakivi siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat. Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen ja lähetät palvelijoita valtakuntasi työhön.

Me rukoilemme vihittyjen puolesta: Vahvista heitä Pyhällä Hengelläsi, niin että he olisivat sinun uskollisia todistajiasi ja tekisivät työtä seurakuntasi rakentumiseksi. Auta heitä pysymään lujina uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa. Opeta heitä kuulemaan äänesi, niin että he eläisivät tahtosi mukaisesti. Auta heitä olemaan nöyriä ja säilyttämään elämässään toivo. Anna heille rakkautta kaikkia ihmisiä kohtaan. Auta heitä kohtaamaan lähimmäisensä viisaasti ja kärsivällisesti. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Täytä

palvelijasi rauhalla ja anna heille luottamus siihen, että sinä olet aina heidän kanssaan.

Me rukoilemme tänään kirkon palvelukseen vihittyjen diakonissojen/diakonien omaisten, perheitten ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
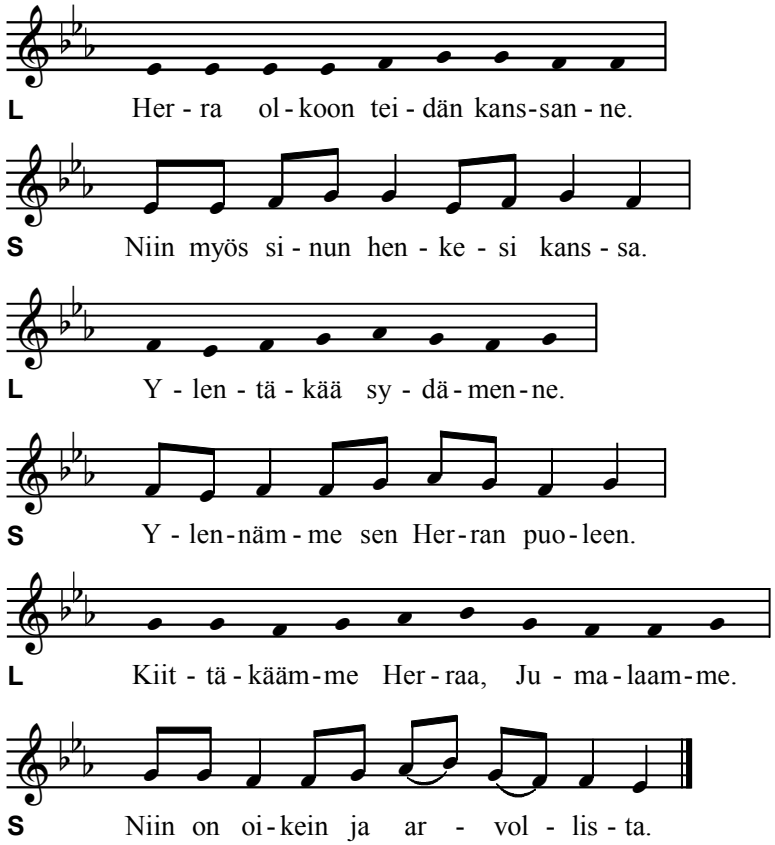
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
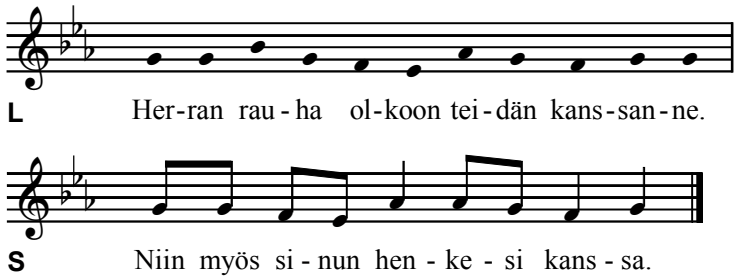
TAI

Sävelmäsarja 4:
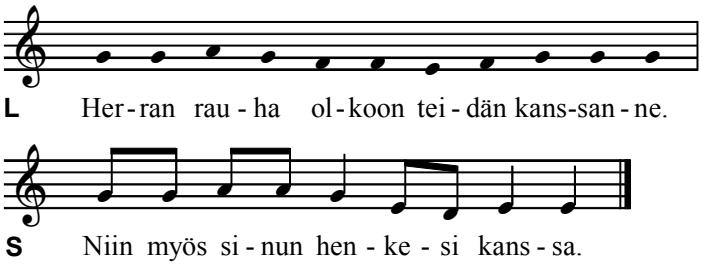
*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
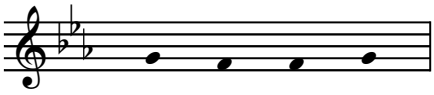
Sävelmäsarja 4:
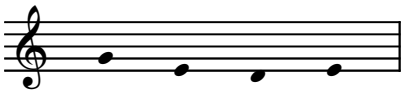
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
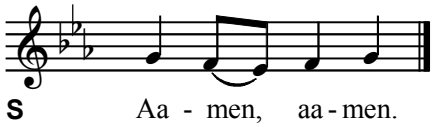
Sävelmäsarja 4:
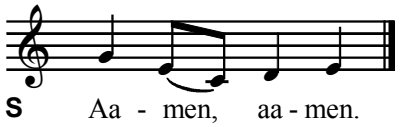
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
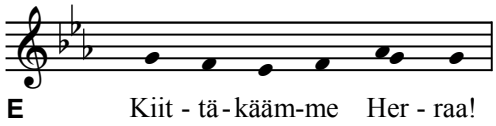
TAI

Sävelmäsarja 4:
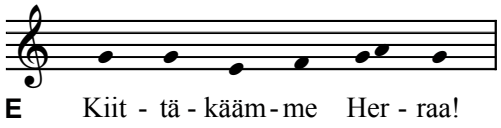
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

PIISPAN VIRKAAN VIHKIMINEN

Piispan virkaan vihkimisen toimittaa arkkipiispa tai hänen estyneenä ollessaan virassa vanhin piispa sen hiippakunnan tuomiokirkossa, johon piispa nimitetään (KJ 18:2). Arkkipiispa kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee arkkipiispa. Vihittävällä on yllään alba ja stola.

Liturgina toimii arkkipiispa. Jos piispaksi vihittävä saarnaa, johdantosanat laajenevat arkkipiispan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

Mikäli piispan lupaus (KJ 18:3) annetaan vihkimismessun yhteydessä, se tapahtuu kohdassa 17, viimeisen kysymyksen jälkeen.

Tätä kaavaa käytetään soveltaen, kun piispa asetetaan virkaan hänen siirtyessään toiseen hiippakuntaan.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
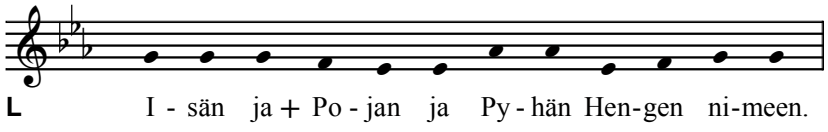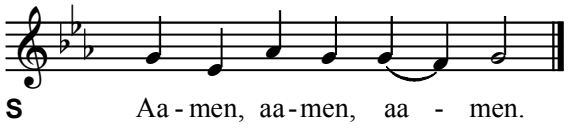
Sävelmäsarja 4:
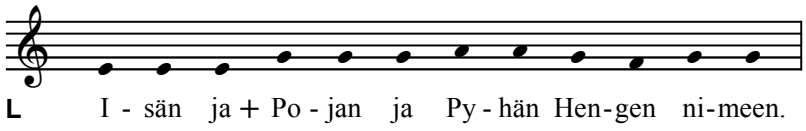
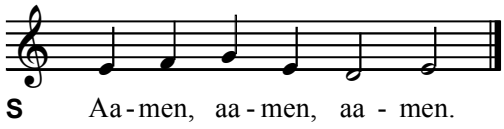

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
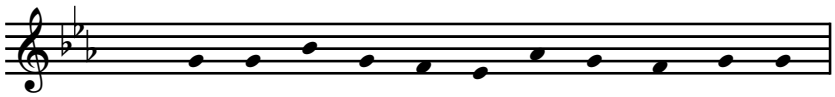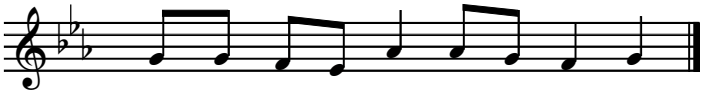
Sävelmäsarja 4:
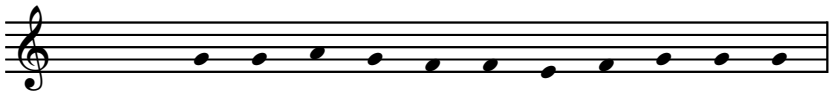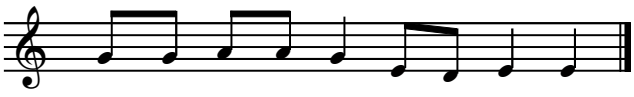
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
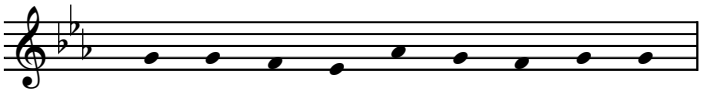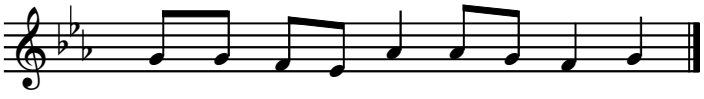
Sävelmäsarja 4:
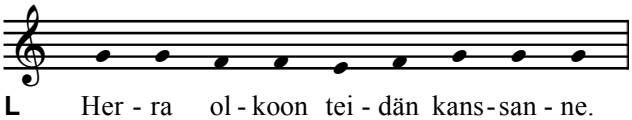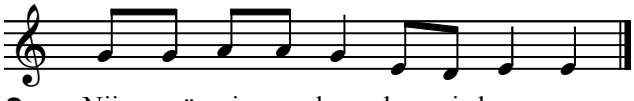
3. Johdantosanat ja vihittävän esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on

elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Me kaikki kuulumme Jumalan kansaan. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi, ja meille on annettu tehtävä viedä evankeliumi koko maailmaan.

Jumala on asettanut kirkkoon myös erityisen viran, jotta evankeliumia julistetaan ja opetetaan, sakramentteja jaetaan ja seurakunnan uskoa vahvistetaan. Piispan erityisenä tehtävänä on johtaa hiippakuntaa ja valvoa seurakuntia, niin että Jumalan sanaa saarnataan kirkon tunnustuksen mukaisesti, sakramentteja jaetaan oikein ja diakonia- ja lähetystyöstä kannetaan vastuuta. Piispan tulee elää kuten Kristuksen palvelijan, ja hänen tulee olla Jumalan lauman paimen. Piispan virka on Kristuksen kirkon ykseyden merkki. Piispan tulee tehdä työtä kirkon rakentumisen ja hengellisen uudistumisen puolesta, niin että Jumalan rakkaus tulee maailmassa näkyväksi.

Vihittävän esittely

L Tänään NN vihitään apostolisen perinteen mukaisesti kättenpäällepanemisella ja rukouksella piispan virkaan X:n hiippakunnassa.

Arkkipiispan kehotuksesta notaari lukee valtakirjan ja antaa sen arkkipiispalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Me olemme syntisiä ja kuljemme usein pimeässä. Jumala on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!
Hän ilmoittaa rauhan tulon,
tuo suuren ilosanoman.

Jes. 52:7

TAI

Herran armotöitä minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Nouskoon huutoni sinun eteesi, Herra!
Anna minulle ymmärrystä, tee sanasi mukaan!
Tulkoon minun avunpyyntöni sinun eteesi –

pelasta minut, tee lupauksesi mukaan!
Kummutkoon ylistys huuliltani:
sinä opetat minulle määräyksesi.
Laulakoon suuni sinun lupauksistasi,
sillä käskysi ovat hyvät ja oikeat.
Olkoon sinun kätesi minun apuni,
olenhan valinnut sinun säädöksesi.
Herra, sitä minä toivon, että pelastat minut.
Sinun lakisi antaa minulle ilon.
Anna minun elää ja ylistää sinua,
sinun päätöksesi olkoot minun tukenani.

Ps. 119:169–175

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijalleen viisauden kaitsea Jumalan seurakuntaa.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähdettä,
että hän antaisi palvelijalleen voiman tukea heikkoja.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luojaa,
että hän varustaisi palvelijansa rakkauden ja innoituksen lahjoilla.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
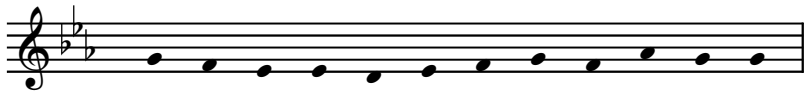
TAI

Sävelmäsarja 3:
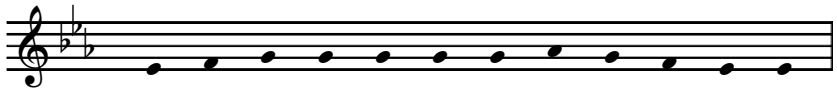
TAI

Sävelmäsarja 4:
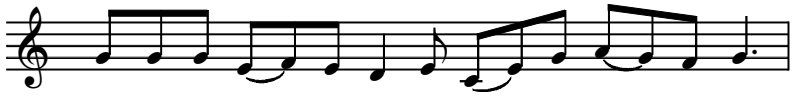
TAI

Sävelmäsarja 4:
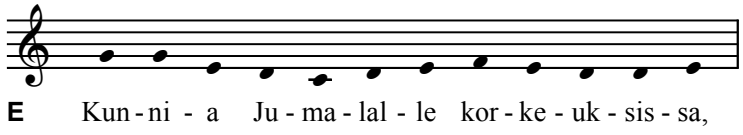
S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
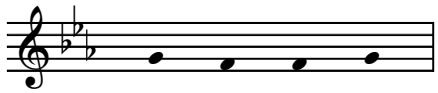
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
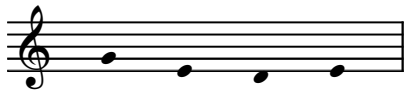
L Ru - koil - kaam - me.

1. Kaikkivaltias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me kiitämme sinua siitä,

että olet lähettänyt Poikasi Jeesuksen Kristuksen
Vapahtajaksemme ja ylipaimeneksemme.
Me rukoilemme sinua:
varjele kirkkoasi totuudessa ja ykseydessä,
niin että sinun tahtosi toteutuisi ja sinun valtakuntasi lujittuisi.
Kuule meitä ylipaimenemme Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme kautta.

2. Pyhä Jumala, laupias Isä.
Sinä lähetit Poikasi maailman pelastajaksi.
Sido meidät sanaasi
ja pyhitä meidät totuudessa.
Auta meitä palvelemaan toisiamme niillä armolahjoilla,
jotka olemme saaneet.
Rakenna kirkkoasi uskossa ja rakkaudessa
sinulle kunniaksi ja ihmisille pelastukseksi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Sävelmäsarjat 1–3:
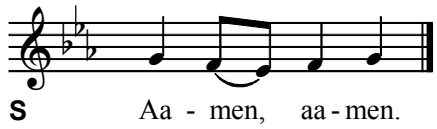
Sävelmäsarja 4:
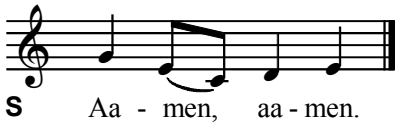
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

4. Moos. 17:16–17, 21–24, Sananl. 3:3–8, Jes. 6:1–8, Jes. 55:10–11, Hes. 34:11–16 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

1. Tim. 3:1–7, 2. Tim. 1:7–10, Hepr. 4:14–16, 1. Piet. 5:2–4 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 168, 172, 178, 250–252, 254, 426, 442, 449 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä.

*13. Evankeliumi

Joh. 20:21–23, Joh. 21:15–17 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen evankeliumi.

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Vihkiminen

Ennen vihkimistä voi olla virsi (esim. 112) tai muuta musiikkia, jonka aikana arkkipiispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat arkkipiispan molemmin puolin, vihittävä alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Kor. 4:1–2

L Olet ottanut vastaan kutsun X:n hiippakunnan piispan virkaan. Tahdotko hoitaa tätä virkaa oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Matt. 28:18–20

L Tahdotko valvoa, että evankeliumia saarnataan puhtaasti, sakramentteja jaetaan Kristuksen asetuksen mukaisesti ja seurakuntia hoidetaan kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Ap. t. 20:28

L Tahdotko edistää kaikkea, mikä rakentaa Kristuksen kirkkoa, ja elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut. Vieköön hän itse päätökseen sinussa alkamansa hyvän työn.

18. Virkaan vihkiminen

Vihkiminen

L Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, vihin sinut piispan virkaan X:n hiippakunnassa Isän ja ✣ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
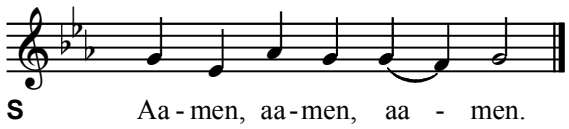
Sävelmäsarja 4:

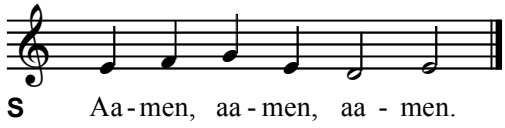

Seurakunta laulaa virren 111. Jos se on laulettu alkuvirtenä, käytetään jotakin seuraavista: 113, 114, 416, 418, 420, 446. Avustajat pukevat vihittävän kuorikaapuun. Arkkipiispa luovuttaa piispan viran tunnukset ja valtakirjan. Vihittävä polvistuu. Arkkipiispa ja avustajat panevat kätensä hänen päänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla.

Rukous

Rukouskehotus ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:
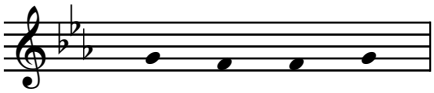
Sävelmäsarja 4:
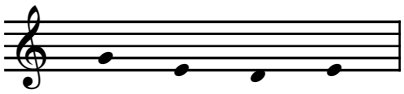
Pyhä Isä, iankaikkinen Jumala.
Me kiitämme sinua siitä,
että suuressa rakkaudessassi meitä ihmisiä kohtaan
lähetit ainoan Poikasi Jeesuksen Kristuksen
meille Vapahtajaksi, sielujemme paimeneksi ja ylipapiksi.
Kiitämme sinua siitä, että perustit kirkkosi maan päälle
ja annoit sille kaitsijan viran.
Me rukoilemme: Anna Pyhän Hengen lahja palvelijallesi NN:lle,
joka nyt on vihitty piispan virkaan.
Anna hänelle kestävyyttä ja uskollisuutta,
nöyryyttä ja viisautta kansasi palvelemisessa.
Rohkaise häntä julistamaan evankeliumia puhtaasti
ja puolustamaan totuuttasi.
Auta häntä tukemaan seurakuntien työntekijöitä ja muita vastuunkantajia.
Täytä hänet rauhallasi ja anna hänelle luottamus siihen,
että sinä olet hänen kanssaan.
Vahvista hänen uskoaan, toivoaan ja rakkauttaan.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee iankaikkisesta iankaikkiseen.

Sävelmäsarjat 1–3:
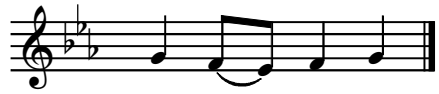
Sävelmäsarja 4:
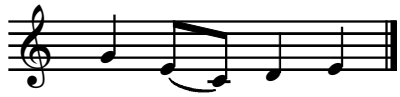
Kehotus

Vihitty nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on vihitty tämän hiippakunnan piispaksi. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Kaitse minun lampaitani!» (Joh. 21:16.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Arkkipiispa, avustajat ja piispaksi vihitty palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, rakas taivaallinen Isämme. Me pyydämme sinulta Pyhän Hengen voimaa kirkollesi. Suo seurakuntasi uudistua ja evankeliumin levitä kaikkeen maailmaan.

Me pyydämme sinulta uskollisia palvelijoita valtakuntasi työhön. Siunaa NN:ää, joka on tänään vihitty kirkkosi kaitsijaksi. Vahvista häntä Pyhällä Hengelläsi, niin että hän tekisi työtään kirkkosi rakentumiseksi ja eläisi sinun tahtosi mukaisesti. Auta häntä pysymään lujana uskossa ja kasvamaan totuudessa ja rakkaudessa. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä palvelijasi rauhalla ja anna hänelle luottamus siihen, että sinä olet aina hänen kanssaan. Suo hänelle viimein ikuinen ilo luonasi.

Me rukoilemme tänään piispaksi vihityn NN:n omaisten, perheen ja läheisten puolesta. Auta heitä tukemaan toisiaan ja elämään yhdessä sinun edessäsi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:

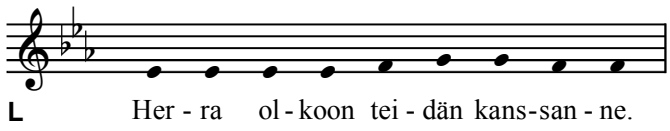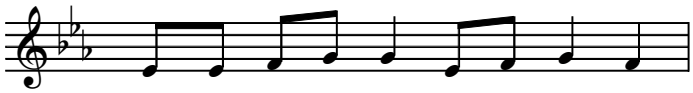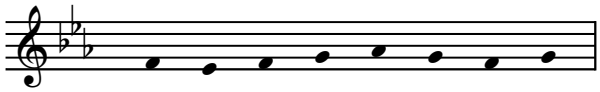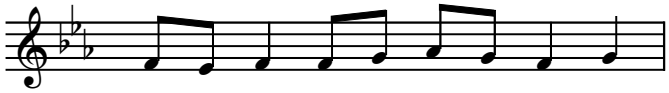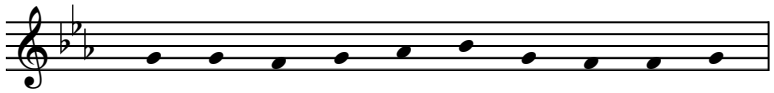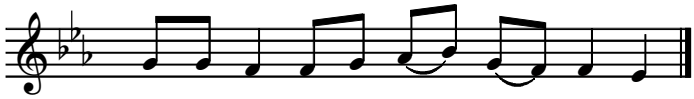

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,
ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
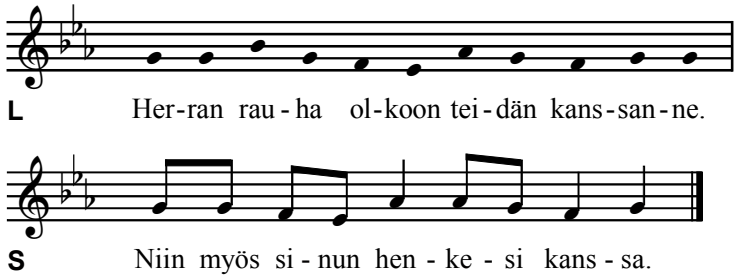
TAI

Sävelmäsarja 4:
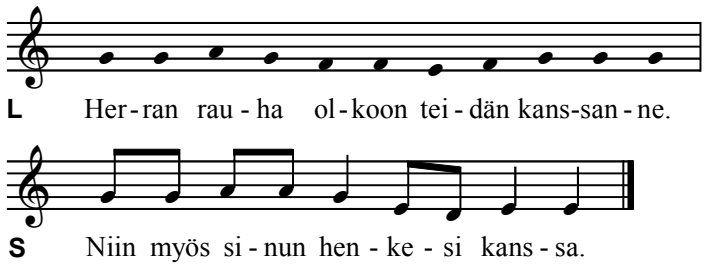
*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
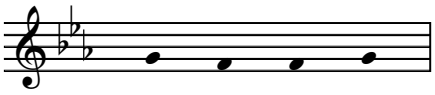
Sävelmäsarja 4:
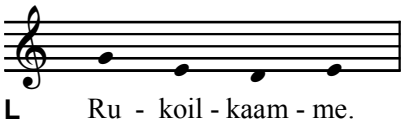
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
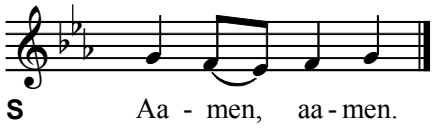
Sävelmäsarja 4:
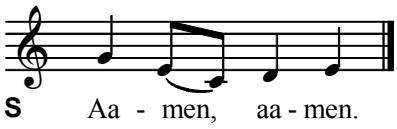
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
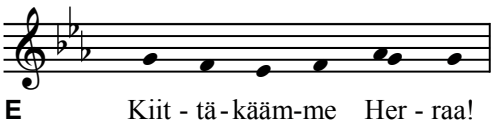
TAI

Sävelmäsarja 4:
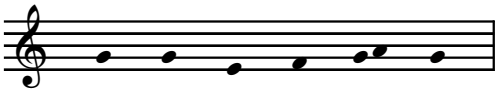
E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Vihitty piispa voi lausua lyhyen tervehdyksen.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

Vihitty piispa

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKKOHERRAN VIRKAAN ASETTAMINEN

Kirkkoherran virkaan asettamisen toimittaa hiippakunnan piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Virkaan asettaja kutsuu vähintään neljä avustajaa.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Virkaan asetettavalla on yllään alba, stola ja kasukka.

Jos virkaan asetettava saarnaa, johdantosanat laajenevat virkaan asettajan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

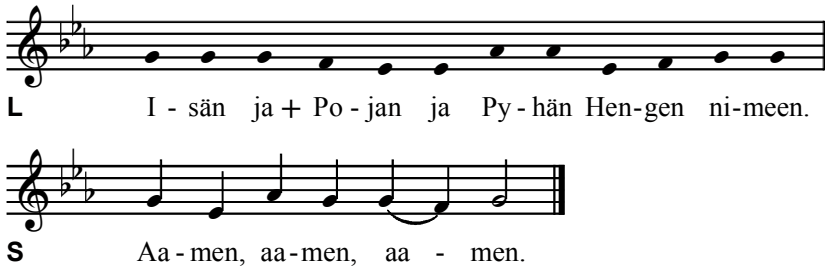

Sävelmäsarja 4:

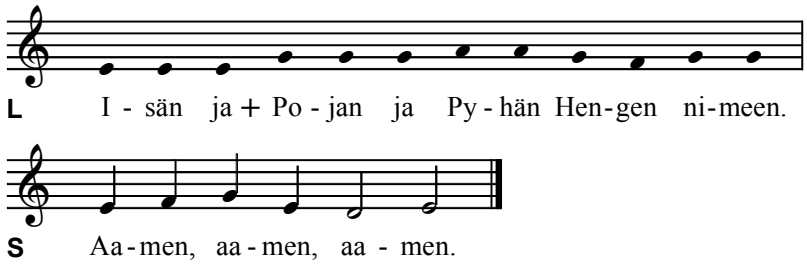

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

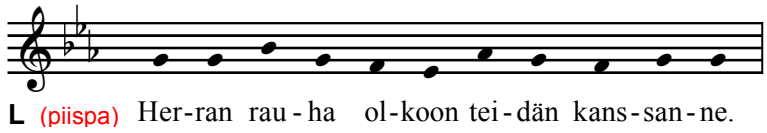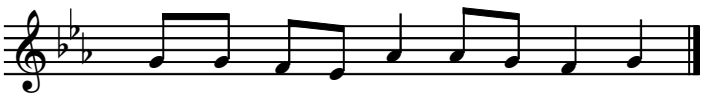

Sävelmäsarja 4:
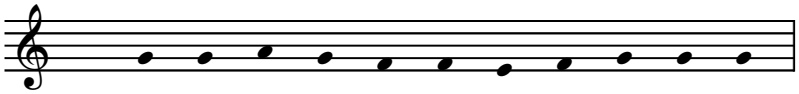
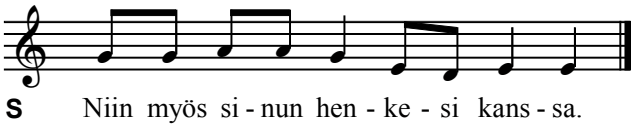

TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
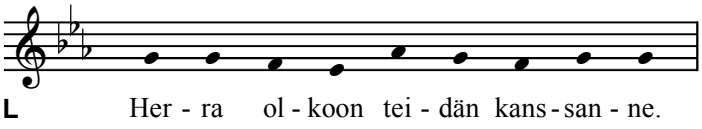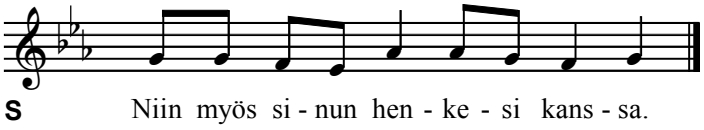
Sävelmäsarja 4:

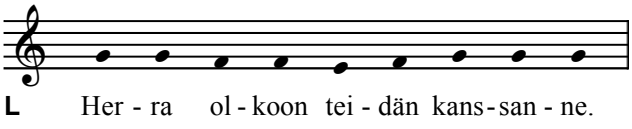

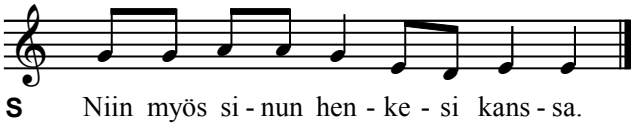

3. Johdantosanat ja virkaan asetettavan esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Jumala on asettanut erityisiä tehtäviä seurakunnan rakentumista varten. Kirkkoherran tehtävänä on johtaa seurakunnan hengellistä elämää ja toimintaa. Hän vastaa seurakunnassaan siitä, että Jumalan sanaa julistetaan ja opetetaan puhtaasti, että sakramentit hoidetaan oikein ja että seurakunnassa huolehditaan diakoniasta, lähetystehtävästä, sielunhoidosta ja kristillisestä kasvatuksesta. Kirkkoherran on pidettävä

seurakunnan muiden työntekijöiden sekä luottamushenkilöiden kanssa huolta siitä, että kaikki tapahtuu hyvässä järjestyksessä ja Jumalan tahdon mukaan.

Virkaan asetettavan esittely

L Tänään NN asetetaan tämän seurakunnan kirkkoherran virkaan. Se tapahtuu kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Seurakunta on kutsunut hänet, ja tuomiokapituli on antanut hänelle valtakirjan tätä virkaa varten.

Piispan kehotuksesta notaari lukee valtakirjan ja antaa sen piispalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.
Opeta minut tuntemaan käskysi!

Ps. 119:64

TAI

Herran armotöitä minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Kiitetty olet sinä, Herra!
Opeta minut tuntemaan määräyksesi.
Minä julistan ihmisille kaikki sinun päätöksesi.
Minä iloitsen sinun liittosi tiestä niin kuin iloitaan rikkauksista.
Minä tutkistelen sinun säädöksiäsi,
pidän katseeni sinun poluillasi.
Sinun käskysi ovat iloni,
sinun sanaasi minä en unohda.
Pidä huolta minusta, palvelijastasi,
niin saan elää ja noudattaa sinun sanaasi.
Avaa silmäni näkemään sinun lakisi kaikkine ihmeineen.

Ps. 119:12–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Isää,
kaiken hyvän antajaa,
että hän lahjoittaisi palvelijalleen viisauden kaitsea Jumalan seurakuntaa.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Kristusta,
rakkauden lähdettä,
että hän antaisi palvelijalleen voiman tukea heikkoja.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Pyhää Henkeä,
yhteyden luojaa,
että hän varustaisi palvelijansa rakkauden ja innoituksen lahjoilla.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
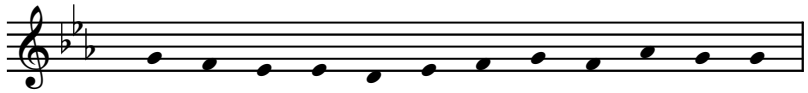
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
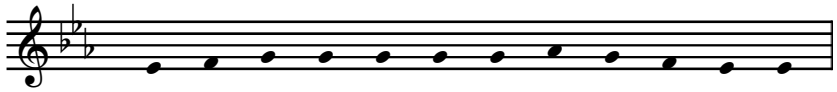
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
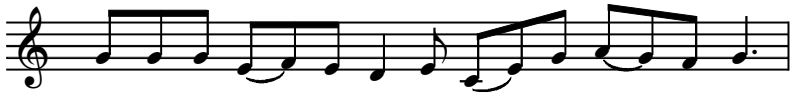
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
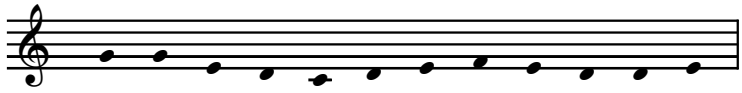
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
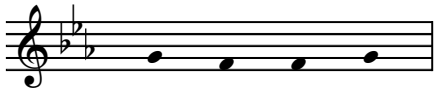
Sävelmäsarja 4:
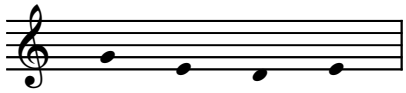
Kaikkivaltias Jumala.
Sinä annat kaikkina aikoina kirkollesi paimenia,
jotka ravitsevat sitä sanallasi.
Anna heidän hoitaa palvelutehtäväänsä uskollisesti.
Auta seurakuntaasi uskomaan evankeliumi ja juurtumaan sanaasi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
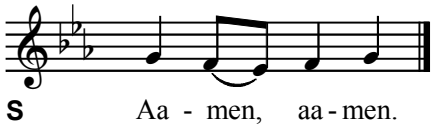
Sävelmäsarja 4:
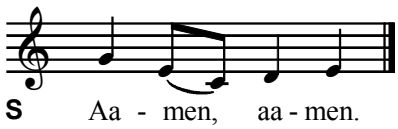
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Virkaan asettaminen

Ennen virkaan asettamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, virkaan asetettava alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,

istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5

L Olet ottanut vastaan kutsun X:n seurakunnan kirkkoherran virkaan. Tahdotko hoitaa tätä virkaa oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme tunnustuksen mukaisesti?

Vastaus:

Tahdon.

– Ap. t. 20:28, 32

L Tahdotko pitää tässä seurakunnassa huolta siitä, että evankeliumia julistetaan ja opetetaan puhtaasti, sakramentteja jaetaan Kristuksen asetuksen mukaisesti ja seurakuntaa hoidetaan kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Piet. 5:2–4

L Tahdotko edistää kaikkea, mikä rakentaa seurakuntaa, ja elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut.

18. Virkaan asettaminen

L X:n seurakunta on kutsunut sinut kirkkoherran virkaan. Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, asetan sinut tähän virkaan Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
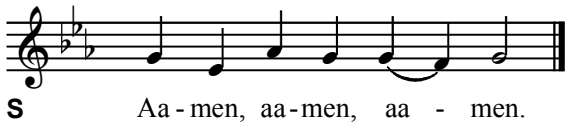
Sävelmäsarja 4:

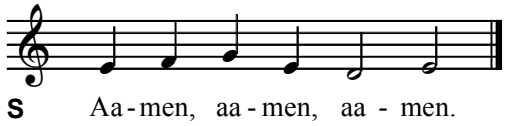

Piispa antaa kirkkoherralle valtakirjan. Virkaan asetettu polvistuu. Piispa ja avustajat panevat kätensä hänen päänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Virkaan asetettu nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on asetettu tämän seurakunnan kirkkoherran virkaan. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Kaitse minun lampaitani!» (Joh. 21:16.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Piispa, avustajat ja virkaan asetettu palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Kaikkivaltias Jumala. Sulje suojaasi palvelijasi NN. Auta häntä julistamaan ja opettamaan sanaasi puhtaasti ja hoitamaan pyhiä sakramentteja asetuksesi mukaisesti. Anna hänelle viisautta ja kärsivällisyyttä seurakunnan johtamiseen. Täytä hänet rauhallasi ja anna

hänelle nöyryyttä ja rohkeutta. Anna hänelle luottamus siihen, että sinä olet hänen kanssaan. Auta häntä tukemaan seurakunnan työntekijöitä ja muita vastuunkantajia. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata hänet ja meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
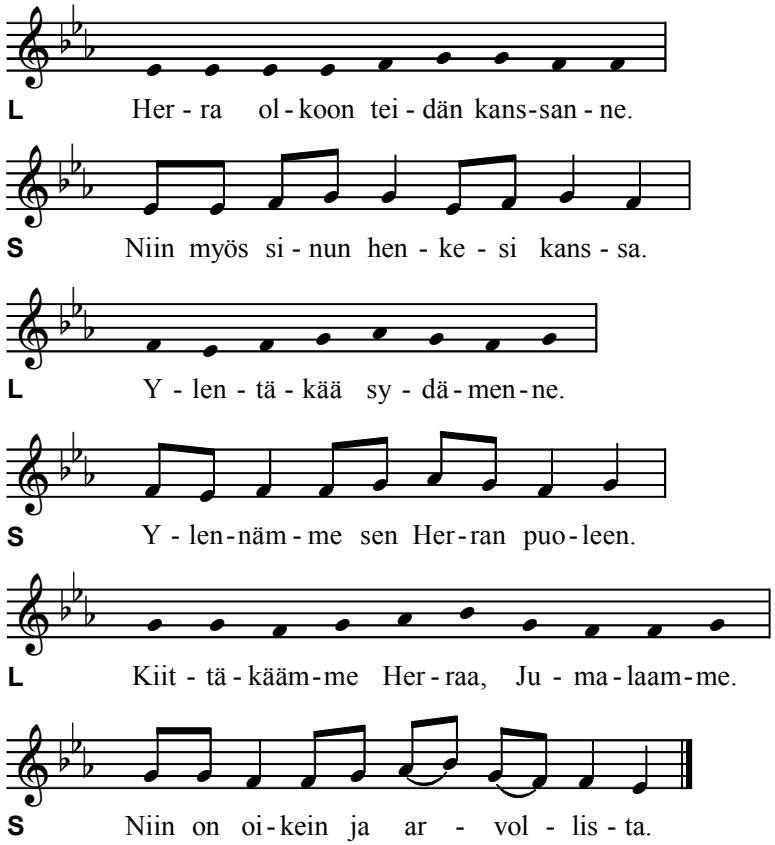
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,
ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan

kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
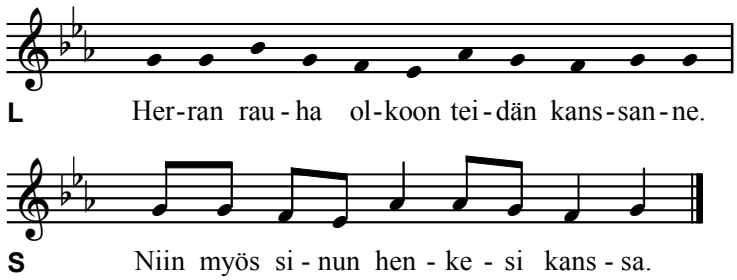
TAI

Sävelmäsarja 4:
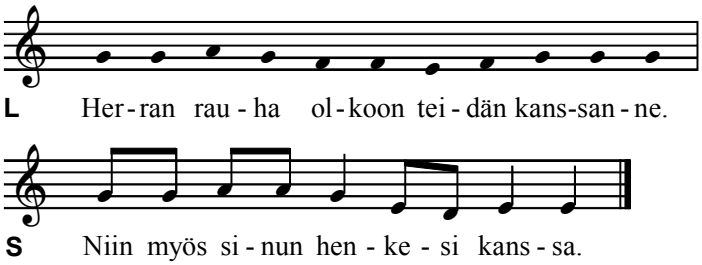
*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:

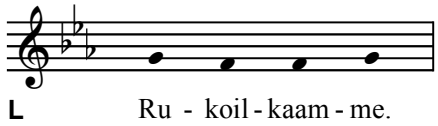

Sävelmäsarja 4:
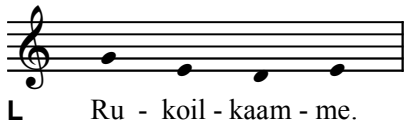
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
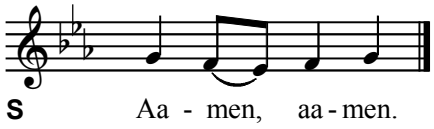
Sävelmäsarja 4:
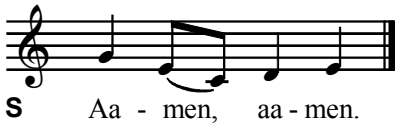
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
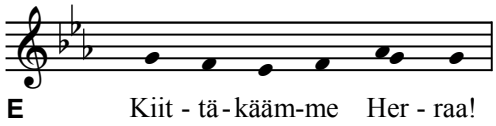
TAI

Sävelmäsarja 4:
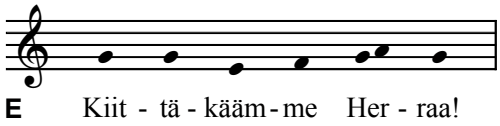
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Virkaan asetettu kirkkoherra voi lausua lyhyen tervehdyksen.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✣ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KAPPALAISEN VIRKAAN ASETTAMINEN

Kappalaisen virkaan asettamisen toimittaa hiippakunnan piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Virkaan asettaja kutsuu toimitukseen avustajat.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee liturgi. Virkaan asetettavalla on yllään alba, stola ja kasukka.

Jos virkaan asetettava saarnaa, johdantosanat laajenevat virkaan asettajan puheeksi. Silloin jää tervehdys (kohta 30) pois.

Tätä kaavaa käytetään soveltaen, kun vakinainen lehtori asetetaan virkaansa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
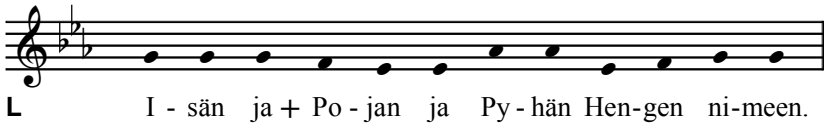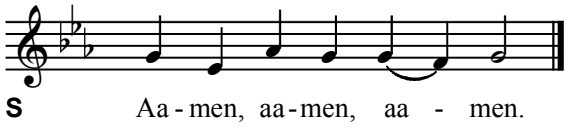
Sävelmäsarja 4:
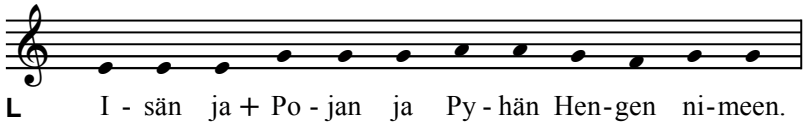
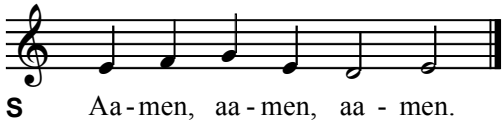

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
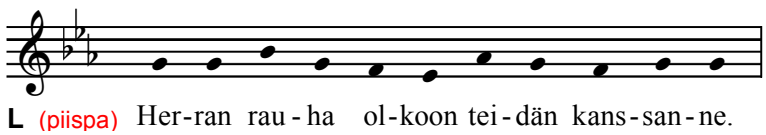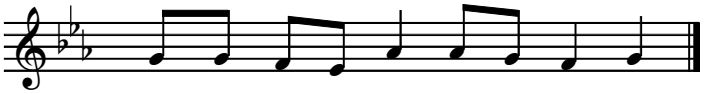
Sävelmäsarja 4:
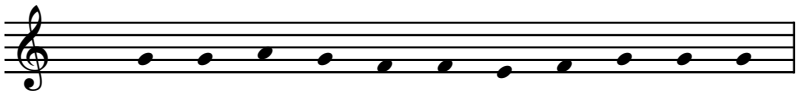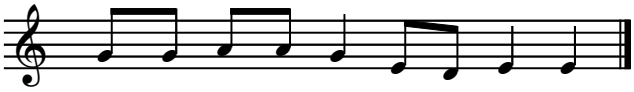
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
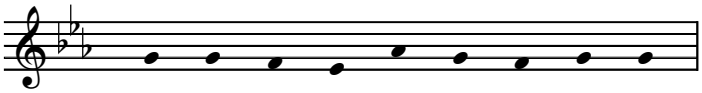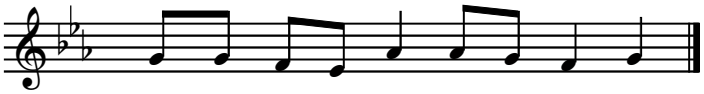
Sävelmäsarja 4:
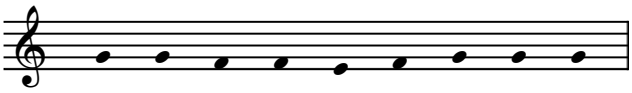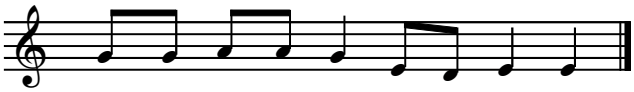
3. Johdantosanat ja virkaan asetettavan esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Kristuksen ruumiin jäseninä me tarvitsemme toisiamme ja olemme toisiamme varten. Pyhä Henki on antanut meille erilaisia lahjoja, jotta palvelisimme niillä Jumalaa ja lähimmäisiämme.

Virkaan asetettavan esittely

L Tänään NN asetetaan tämän seurakunnan kappalaisen virkaan. Hänet on vihitty toimimaan paimenena ja sielunhoitajana sekä julistamaan sanaa ja hoitamaan pyhiä sakramentteja. Seurakunta on kutsunut hänet palvelukseensa, ja hän on saanut tehtäväänsä valtuutuksen.

Notaari lukee virkaan asetettavan valtakirjan ja antaa sen virkaan asettajalle.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Ylistäköön minun suuni Herraa,
hänen pyhää nimeään kiittäköötkaikki luodut
aina ja ikuisesti!

Ps. 145:21

TAI

Herran armotöitä minä julistan,
Herran ylistettäviä tekoja.

Jes. 63:7

Psalmi

Herra, sinua ylistäköötkaikki luotusi,
uskolliset palvelijasi kiittäköötsinua!
Julistakoot he valtakuntasi kunniaa,
kertokoot mahtavista teoistasi.
Saattakoot he ihmisten tietoon Herran väkevät teot
ja hänen valtakuntansa mahdin ja loiston.
Sinun valtakuntasi on ikuinen,
sinun herruutesi pysyy polvesta polveen.

Ps. 145:10–13

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
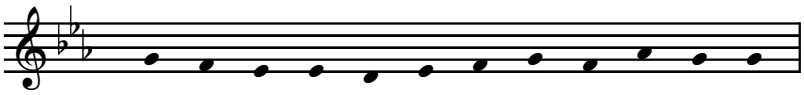
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
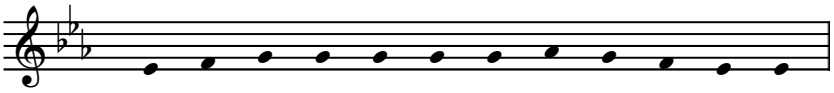
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
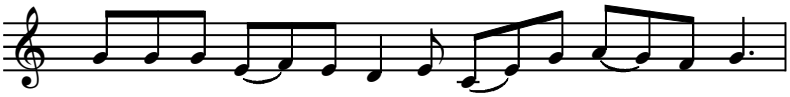
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
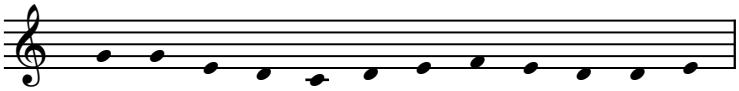
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,

joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
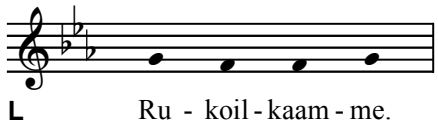
Sävelmäsarja 4:
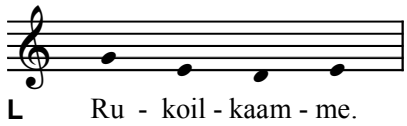
Kaikkivaltias Jumala.
Sinä annat kaikkina aikoina kirkollesi työntekijöitä,
jotka ravitsevat sitä sanallasi
ja palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.
Anna heidän hoitaa tehtäväänsä uskollisesti.
Auta seurakuntaasi uskomaan evankeliumi ja juurtumaan sanaasi.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
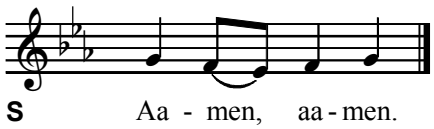
Sävelmäsarja 4:
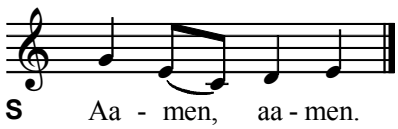
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Virkaan asettaminen

Ennen virkaan asettamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana liturgi ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat liturgin molemmin puolin, virkaan asetettava alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnusta nyt uskosi yhdessä seurakunnan kanssa.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,
ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,

joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Lupaukset

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Tahdotko Jumalan avulla pysyä lujana tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5

L Tahdotko hoitaa virkaasi oikein ja uskollisesti Jumalan sanan ja kirkkomme järjestyksen mukaan?

Vastaus:

Tahdon.

– Hepr. 10:23–24

L Tahdotko elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon sinua pitämään sen, minkä olet luvannut.

18. Virkaan asettaminen

L X:n seurakunta on kutsunut sinut kappalaisen virkaan. Sillä valtuutuksella, jonka Kristuksen kirkko on Jumalan tahdon mukaisesti minulle antanut, asetan sinut tähän virkaan Isän ja ✣ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
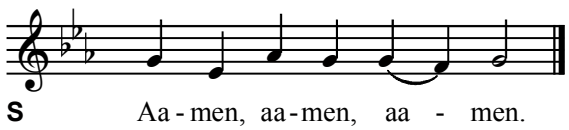
Sävelmäsarja 4:
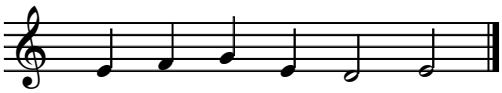
Virkaan asettaja antaa valtakirjan/virkamääräyksen. Virkaan asetettu polvistuu. Virkaan asettaja ja avustajat panevat kätensä hänen päänsä päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Virkaan asetettu nousee.

L Rakkaat kristityt. NN on asetettu tämän seurakunnan kappalaisen virkaan. Ottakaa hänet rakkaasti vastaan, tukekaa häntä hänen työssään ja kantakaa häntä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Virkaan lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Ruoki minun lampaitani!» (Joh. 21:17.) Lähde rauhassa ja palvele Herraa iloiten.

Liturgi, avustajat ja virkaan asetettu palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Laskeudu tänne, Pyhä Henki Herran» tai »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous virkaan asetettavan puolesta:

Kappalaista virkaan asetettaessa.

Pyydämme Pyhän Henkesi johdatusta palvelijallesi NN:lle, joka on tänään asetettu seurakuntamme kappalaisen virkaan. Auta häntä julistamaan ja opettamaan sanaasi puhtaasti ja jakamaan pyhiä sakramentteja asetuksesi mukaisesti. Anna hänelle viisautta ja kärsivällisyyttä tehtävien hoitamiseen sekä rakkautta niitä ihmisiä kohtaan, joita hän tapaa. Rohkaise häntä tukemaan seurakunnan muita työntekijöitä ja vastuunkantajia. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Lehtoria virkaan asetettaessa.

Pyydämme Pyhän Henkesi johdatusta palvelijallesi NN:lle, joka on tänään asetettu seurakuntamme lehtorin virkaan. Anna hänelle taitoa ja kestävyyttä kasvattajan ja sielunhoitajan tehtäviin. Auta häntä lähestymään ihmisiä heidän elämänsä eri tilanteissa ja palvelemaan heitä sanallasi niin, että he saavat voimaa ja rohkaisua. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta

seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
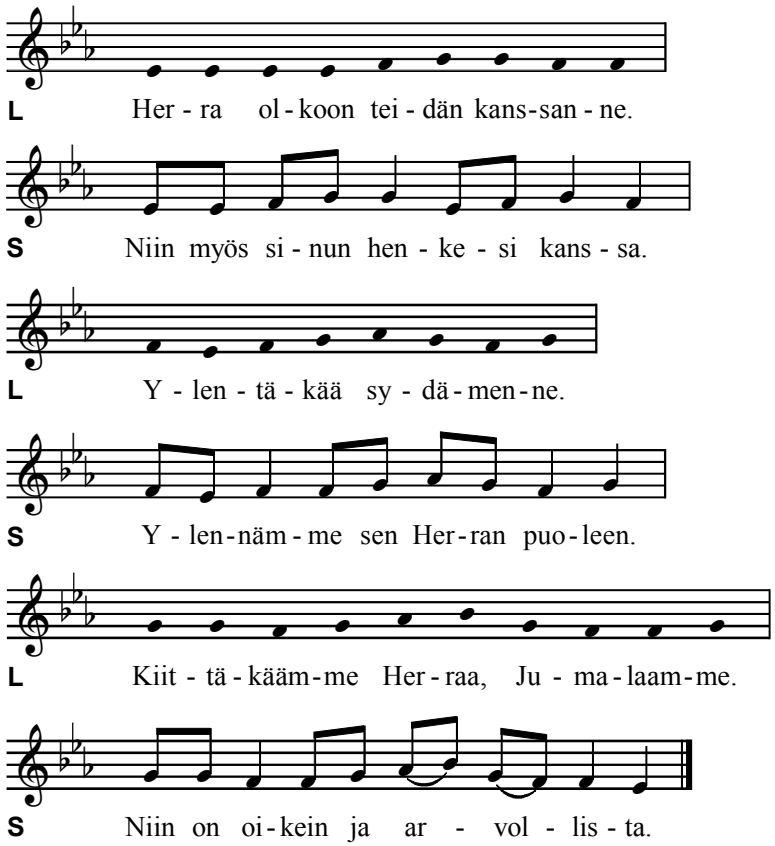
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
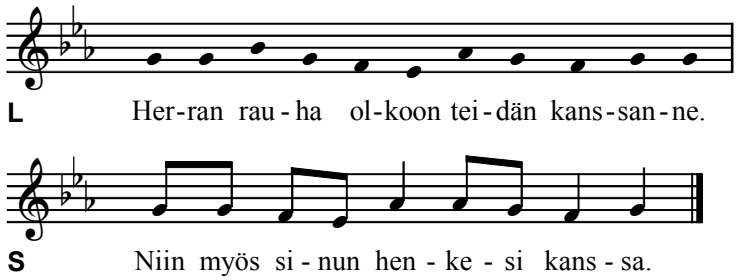
TAI

Sävelmäsarja 4:
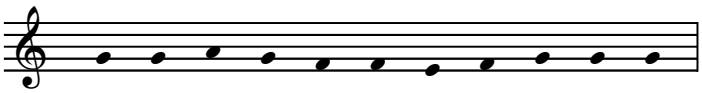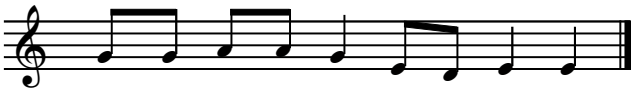
*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
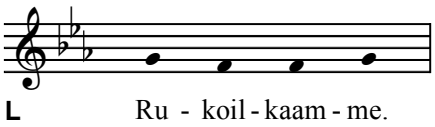
Sävelmäsarja 4:
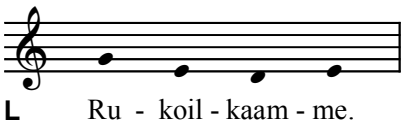
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
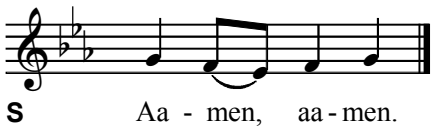
Sävelmäsarja 4:
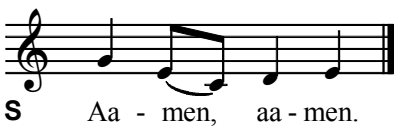
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
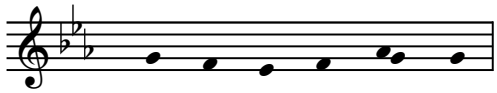
E Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

TAI

Sävelmäsarja 4:
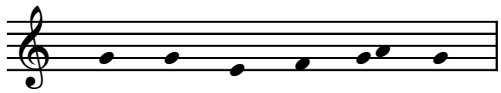
E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

30. Tervehdys

Virkaan asetettu kappalainen voi lausua lyhyen tervehdyksen.

*31. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*32. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

SEURAKUNNAN TEHTÄVÄÄN SIUNAAMINEN

Seurakunnan työntekijä ja viranhaltija, jota ei aseteta virkaan, voidaan siunata tehtävään. Tehtävään siunaamisen toimittaa kirkkoherra, joka kutsuu avustajat. Siunaamista ei toimiteta niille, jotka siirtyvät välittömästi papiksi vihkimisen tai diakonian virkaan vihkimisen jälkeen seurakuntaan.

Seurakuntapastoria, lehtoria, kanttoria, diakonian viranhaltijaa ja nuorisotyönohjaajaa tehtävään siunattaessa voidaan soveltaa kappalaisen virkaan asettamisen kaavan kohtaa 17 (lupaukset).

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee liturgi. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Tämän kaavan aineistoa voidaan käyttää soveltaen seurakunnan vapaaehtoistyöntekijöitä ja luottamushenkilöitä tehtävään siunattaessa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111, 443 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

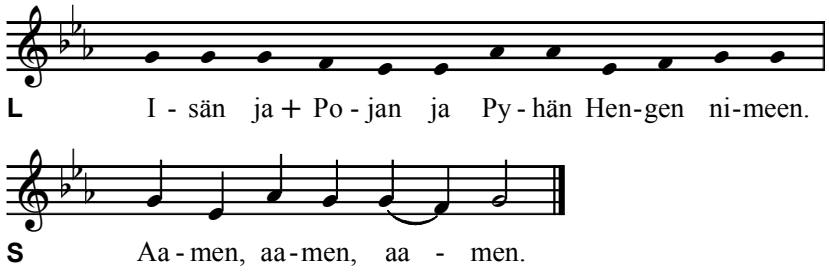

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
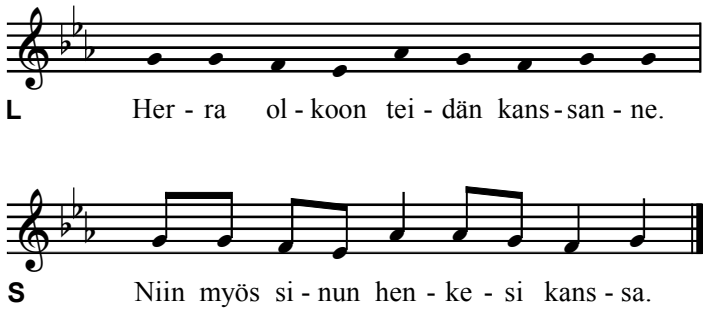
TAI

Siunaus

Sävelmäsarja 4:

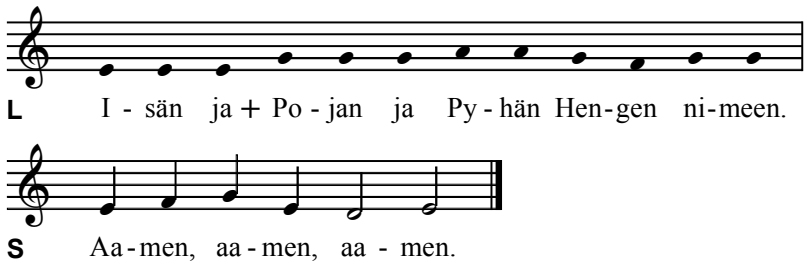

Vuorotervehdys

Sävelmäsarja 4:
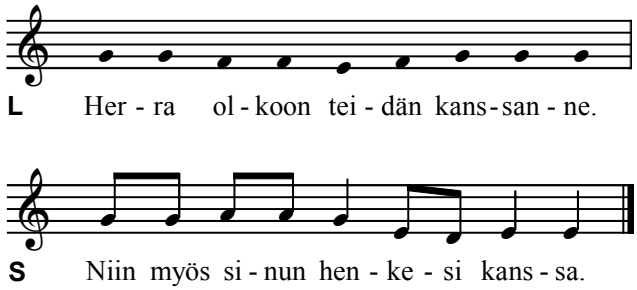
3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa ja Kristuksen ruumis. Se on elävistä kivistä rakennettu temppeli, jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Kasteessa meidät kutsuttiin Jumalan palvelijoiksi. Saimme tehtäväksi viedä evankeliumin kaikille kansoille ja ylistää Jumalan suuria tekoja.

Koska me kristityt olemme Kristuksen ruumiin jäseniä, me tarvitsemme toisiamme ja olemme toisiamme varten. Pyhä Henki on antanut meille erilaisia lahjoja, jotta palvelisimme niillä Jumalaa ja lähimmäisiämme.

Siunattavien esittely

Viranhaltijoita ja työntekijöitä siunattaessa.

L Tänään seurakuntamme ottaa vastaan uuden – –. Seurakunta on kutsunut hänet palvelukseensa ja hän on saanut tehtäväänsä valtuutuksen.

Luetaan viranhaltijan tai työntekijän saama valtakirja tai seurakunnan toimielimen päätös.

Vapaaehtoistyöntekijöitä siunattaessa.

L NN, NN... ovat ottaneet vastaan vapaaehtoisen vastuunkantajan tehtävän seurakunnassamme. Rukoilemme, että Jumala antaisi heille tähän tehtävään siunauksensa.

Luottamushenkilöitä siunattaessa.

L Luottamushenkilöille on uskottu erityinen vastuu seurakunnan toiminnasta ja hallinnosta. Tänään otamme vastaan ne, jotka ovat saaneet tämän luottamustehtävän seurakunnassamme. Rukoilemme, että Jumala antaisi heille tähän tehtävään siunauksensa.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,

me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Laulakoon suuni sinun lupauksistasi, Herra,
sillä käskysi ovat hyvät ja oikeat.

Ps. 119:172

Psalmi

Osoita palvelijallesi hyvyytesi ja armosi,
opeta minut tuntemaan määräyksesi.
Anna ymmärrystä, opeta liittosi käskyt,
olenhan minä sinun palvelijasi.
Katso puoleeni, anna armosi –
se on niiden oikeus, joille nimesi on rakas.
Tee kulkuni vakaaksi ohjeillasi,
älä anna minkään vääryyden vallita minua.
Kirkasta kasvosi palvelijallesi.
Opeta minut tuntemaan käskysi!
Sinun sanasi on taattu ja koeteltu,
ja palvelijasi rakastaa sitä.

Ps. 119:124–125, 132–133, 135, 140

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
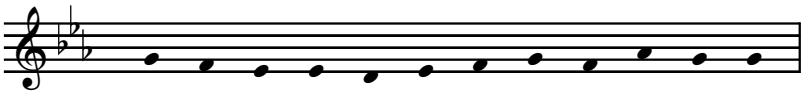
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
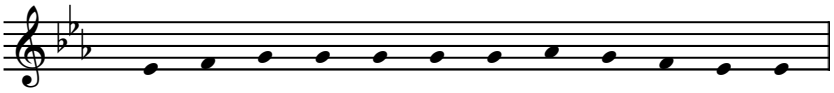
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
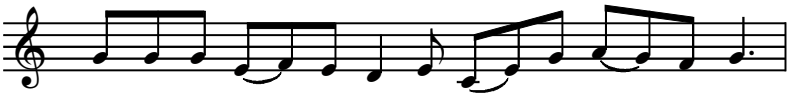
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
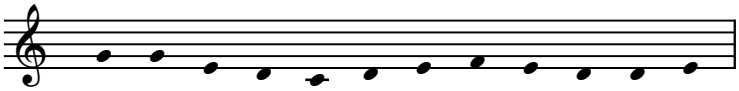
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,

joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
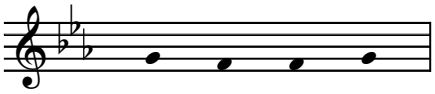
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
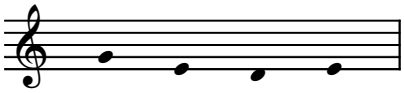
L Ru - koil - kaam - me.

1. Taivaallinen Isä.
Kiitämme sinua siitä, että kuulet kansasi rukouksen
ja lähetät uusia työntekijöitä elonkorjuuseen.
Anna palvelijoillesi kestävyyttä ja voimaa,
niin että he voisivat palvella sinua ja lähimmäisiään kiitollisin sydämin.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta.

2. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä kutsut kaikkina aikoina kirkkosi työhön ihmisiä,
jotka palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.
Varjele palvelijasi uskossa ja rakkaudessa
ja anna heidän työnsä kantaa runsasta hedelmää.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
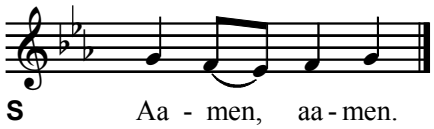
Sävelmäsarja 4:
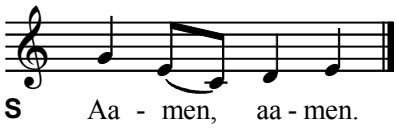
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Luetaan kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale. Lukukappale voidaan valita myös vapaasti.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Tehtävään siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi tai muuta musiikkia, jonka aikana liturgi, avustajat ja siunattavat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat liturgin molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,

nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Kehotus

L Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette seurakuntaa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

VAIHTOEHTO A

Vaihtoehtoa A käytetään seurakunnan päätoimisia työntekijöitä siunattaessa.

Ennen siunaamista avustajat voivat lukea raamatuntekstejä.

Siunattavat polvistuvat. Liturgi ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa tässä seurakunnassa.

Siunatut nousevat.

L Rakkaat kristityt. Nämä sisaremme ja veljemme on siunattu – –. Tukekaa heitä heidän tehtävissään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

VAIHTOEHTO B

Vaihtoehtoa B käytetään vapaaehtoistyöntekijöitä ja luottamushenkilöitä siunattaessa.

Siunattavat polvistuvat. Liturgi ja avustajat voivat panna kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunatut nousevat.

19. Työhön lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua!» (Joh. 12:26.) Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Liturgi, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous virkaan tai tehtävään siunattavan puolesta.

Diakonissaa tai diakonia virkaan siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme diakonissan/diakonin virkaan. Auta häntä todistamaan sinusta sanoin ja teoin. Anna hänen toimintansa jatkaa yhteistä jumalanpalvelustamme arjessa. Anna hänelle taitoa ja kestävyyttä niihin tehtäviin, joita hänelle osoitat. Tee hänestä rauhasi ja rakkautesi välittäjä. Rohkaise häntä palvelemaan ihmisiä heidän vaikeuksissaan ja vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Kanttoria virkaan siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme kanttorin/urkurin virkaan. Auta häntä hoitamaan tätä tehtävää taitavasti ja kärsivällisesti. Anna hänen julistaa armoasi sanoin ja sävelin ja kutsua ihmisiä iloon ja ylistykseen. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Nuorisotyönohjaajaa työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on tänään siunattu seurakuntamme nuorisotyönohjaajan virkaan. Anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia lasten ja nuorten parissa. Auta häntä kasvamaan uskossa ja rakkaudessa ja tekemään työtään iloiten. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Täytä hänet rauhallasi ja ole hänen kanssaan joka päivä. Auta seurakunnan jäseniä kohtaamaan hänet avoimesti ja rakastaen. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Muita seurakunnan työntekijöitä työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on ottanut vastaan seurakuntamme – – viran/tehtävän. Täytä hänet Pyhällä Hengelläsi ja anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia tässä virassa/tehtävässä seurakuntasi parhaaksi. Auta häntä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Siunaa hänen läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Luottamushenkilöitä siunattaessa.

Kaikkivaltias, uskollinen Jumala. Sanallasi ja Hengelläsi sinä kokoat kirkkosi. Tee siitä uskon, toivon ja rakkauden yhteisö. Siunaa seurakuntamme luottamushenkilöitä. Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi heidän kantaessaan vastuuta seurakunnassamme. Anna heille viisautta hoitaa oikein seurakuntamme yhteisiä asioita. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Johdata meitä kaikkia kysymään sinun tahtoasi ratkaisuissamme ja anna toimiemme koitua kirkkosi parhaaksi ja nimesi kunniaksi. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Nuoria ja vapaaehtoisia siunattaessa.

Kiitos siitä, ettei kukaan ole liian nuori sinun sanansaattajaksesi. Rukoilemme heidän puolestaan, jotka on kutsuttu mukaan vastuunkantajiksi seurakuntamme rippikoulutyöhön/nuorisotyöhön. Anna heille viisautta ja voimaa, niin että he voivat iloiten ja rohkeasti tukea oman ryhmänsä toimintaa. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä kasvamaan uskossa ja rakkaudessa. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

Useita seurakunnan työntekijöitä ja vapaaehtoisia siunattaessa.

Kaikkivaltias Jumala. Me kiitämme siitä, että saamme palvella sinua ja seurakuntaasi niillä lahjoilla, jotka olet meille antanut. Me rukoilemme sinua: Siunaa palvelijoitasi, jotka olet kutsunut työhön seurakunnassasi. Anna heille Pyhä Henkesi ja auta heitä toimimaan nimesi kunniaksi ja seurakuntasi parhaaksi. Auta heitä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Siunaa heidän läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
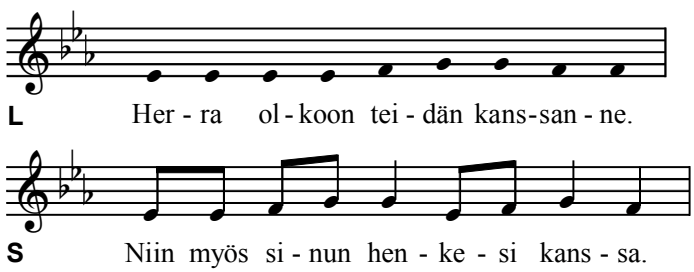
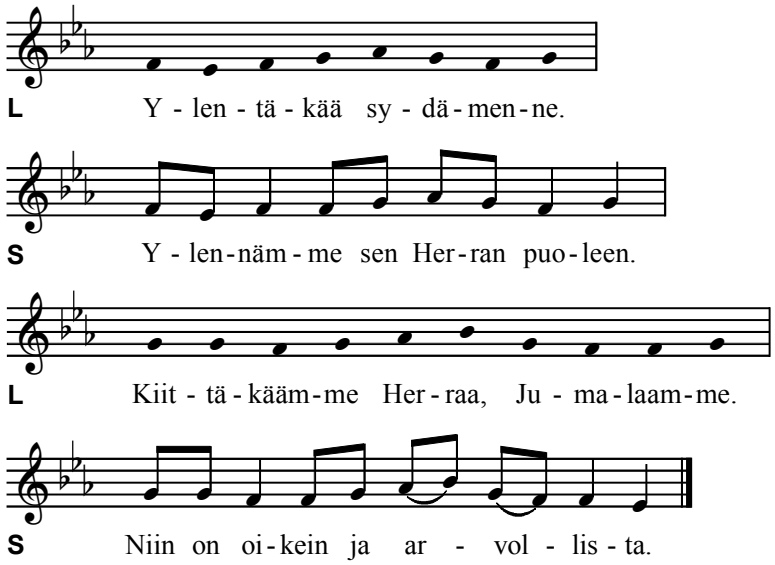

Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.
Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,

otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.

Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
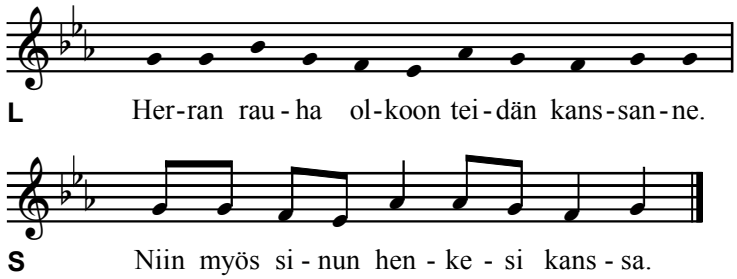
TAI

Sävelmäsarja 4:
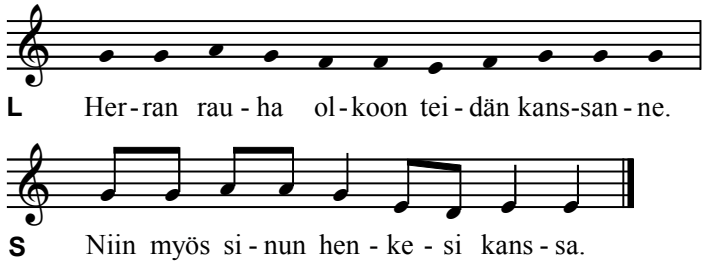
*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
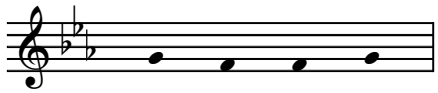
Sävelmäsarja 4:
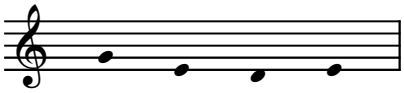
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
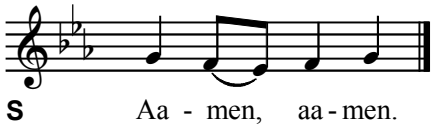
Sävelmäsarja 4:
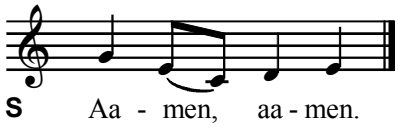
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
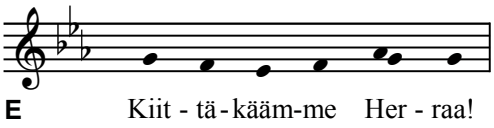
TAI

Sävelmäsarja 4:
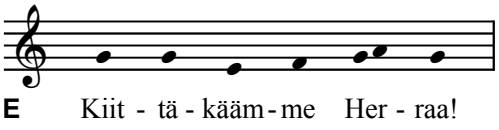
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

LÄHETYSTYÖHÖN SIUNAAMINEN

Lähetystyöhön siunaamisen toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Siunaaja kutsuu toimitukseen vähintään neljä avustajaa.

Jos siunaaminen ei tapahdu messun yhteydessä, kaavaa käytetään soveltuvin osin.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Seurakunnassa tapahtuvan matkaan siunaamisen toimittaa kirkkoherra tai hänen määräämänsä pappi. Tällöin kaavaa käytetään soveltaen.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 122, 419, 423, 424, 426, 429 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
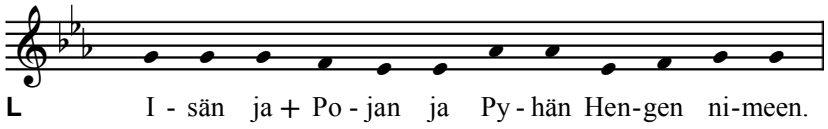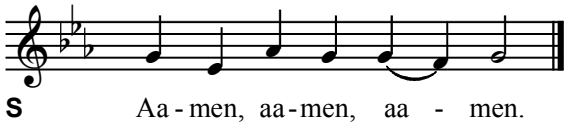
Sävelmäsarja 4:
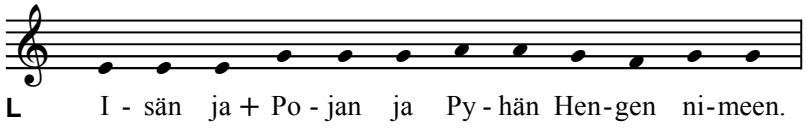
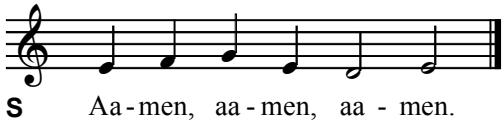

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
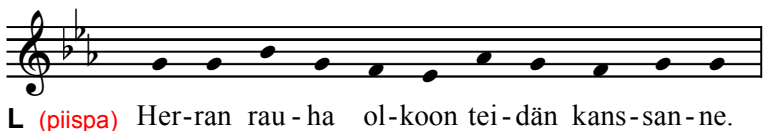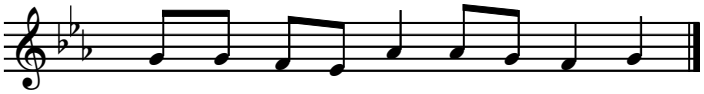
Sävelmäsarja 4:
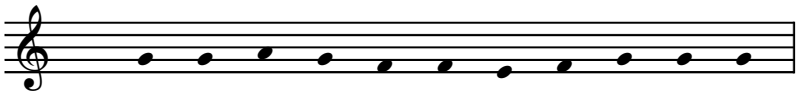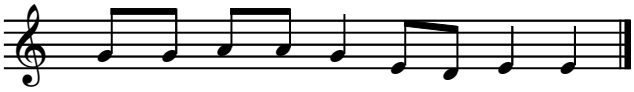
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
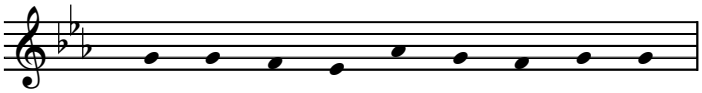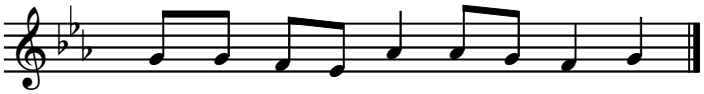
Sävelmäsarja 4:
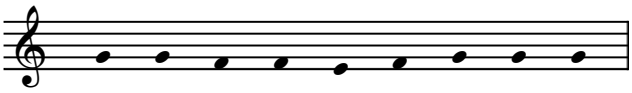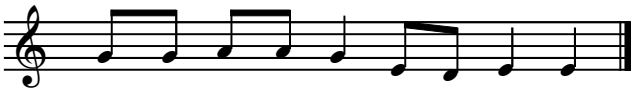
3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kristillinen seurakunta on Jumalan kansa. Kasteessa me saimme tehtävän palvella Jumalaa ja julistaa hänen suuria tekojaan.

Jumala kutsuu viemään evankeliumia maan ääriin saakka, erityisesti niiden keskuuteen, jotka eivät ole Kristuksen armosta osallisia. Kristus sanoo omilleen: »Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.» (Matt. 28:18–20.)

Siunattavien esittely

Nämä palvelijat ovat kuulleet ja ottaneet vastaan kutsun ja haluavat palvella Kristusta sanoin ja teoin. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Luetaan siunattavien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, ja hänen kirkkautensa täyttää koko maan. Me olemme syntisiä ja kuljemme usein pimeässä. Jumala on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Herra, minä ylistän sinua kansojen keskellä,
minä laulan kaikille kansoille sinun kiitostasi.

Ps. 57:10

Psalmi

Ei ole vertaistasi jumalien joukossa,
ei ole vertaa sinun teoillesi, Herra.
Sinä olet luonut kaikki kansat.
Ne tulevat eteesi ja kumartavat sinua,
ne kunnioittavat sinun nimeäsi, Herra.
Sinä olet suuri ja teet ihmetekoja,
sinä yksin olet Jumala.
Herra, minun Jumalani,
sinua minä kiitän koko sydämestäni,
iäti minä kunnioitan nimeäsi.

Ps. 86:8–10, 12

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
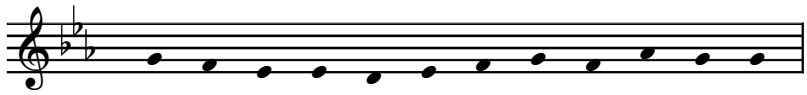
TAI

Sävelmäsarja 3:
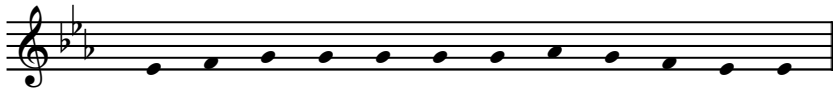
TAI

Sävelmäsarja 4:
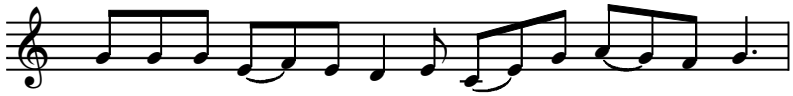
TAI

Sävelmäsarja 4:

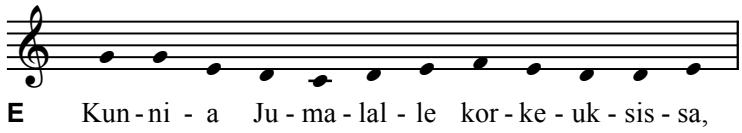

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,

joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
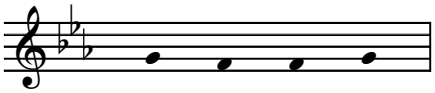
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
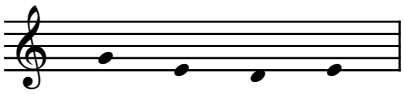
L Ru - koil - kaam - me.

1. Kaikkivaltias Jumala.
Sinä lähetit oman Poikasi tuomaan meille syntisille elämän
ja tekemään tunnetuksi pyhän nimesi.
Kiitos, että olet uskonut kirkollesi suuren tehtävän,
evankeliumin viemisen uusille ihmisille.
Vahvista ja rohkaise seurakuntaasi
palvelemaan sinua sanoin ja teoin.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Ylösnoussut Kristus,
sinä olet kirkon Herra ja maailman Vapahtaja.
Sinä lähetät kutsusi maan ääriin asti,
niin että ihmiset uskoisivat sinuun ja pelastuisivat.
Anna koko maailman tuntea valtasi
ja kaikkien kansojen sinun pelastava voimasi.
Vuodata Henkesi kirkkoosi,
niin että se väsymättä julistaisi evankeliumia

ja todistaisi sinusta elämällään ja teoillaan.
Sinulle olkoon kunnia ja valta
yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa
nyt ja iankaikkisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:
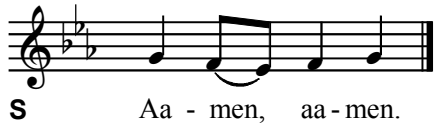
Sävelmäsarja 4:
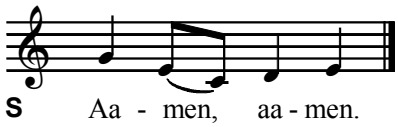
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Jes. 40:26–31, Jes. 55:6–13, Jes. 60:1–9, Jer. 1:4–8 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 13:1–3, Room. 10:11–17, Room. 13:8–10, 1. Kor. 12:4–11, 2. Kor. 6:3–10, 1. Joh. 5:1–5 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi (esimerkiksi 164, 418, 434 tai 448) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Lupaukset tai kehotus

Lupaukset

Lähetystyöhön siunattaessa.

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja todistaa siitä sanoin ja teoin?

Vastaus:

Tahdon.

L Tahdotteko kolmiyhteisen Jumalan nimessä lähteä lähetystyöhön ja hoitaa tehtäväänne uskollisesti Jumalan kunniaksi ja Kristuksen kirkon rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

Kehotus

Matkaan siunattaessa.

L Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette Kristuksen kirkkoa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

Siunattavat polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki [, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla].

Siunatut nousevat.

L Rakkaat kristityt. Olemme yhdessä siunanneet nämä sisaremme ja veljemme lähetystyöhön/matkalle. Tukekaa heitä heidän tehtävässään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti» (Matt. 28:20). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Siunaaja, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Me rukoilemme sinua yhdessä heidän kanssaan ja heidän puolestaan, jotka nyt on siunattu lähetystyöhön/matkaan: Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi ja siunaa heidän työnsä nimesi kunniaksi, seurakuntasi rakentumiseksi ja ihmisten parhaaksi. Opeta heitä kuuntelemaan ääntäsi ja noudattamaan tahtoasi. Auta heitä olemaan uskollisia Kristuksen lähettiläitä. Täytä heidät rakkaudella kaikkia ihmisiä kohtaan ja auta heitä asettumaan erityisesti niiden puolelle, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Anna heille nöyryyttä, viisautta ja kärsivällisyyttä. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä luottamaan lupaukseesi, että sinä olet aina heidän kanssaan. Siunaa heidän perheitään ja läheisiään. Johdata meidät kaikki kerran taivaalliseen valtakuntaasi.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
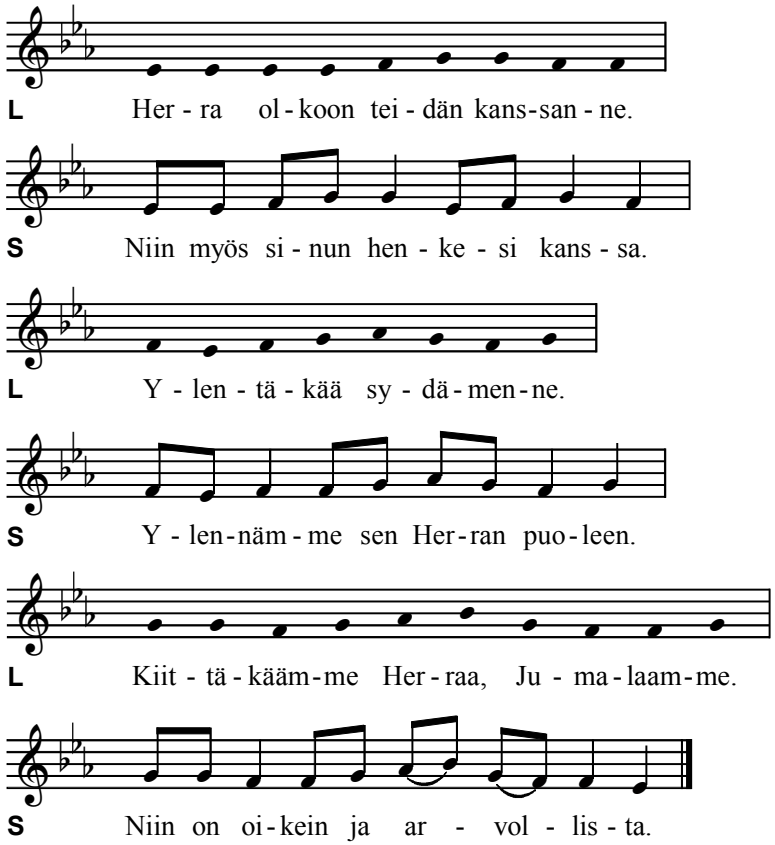
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.

Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
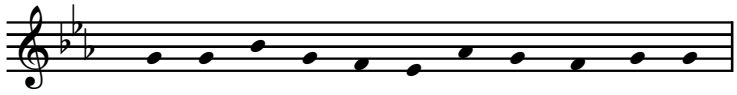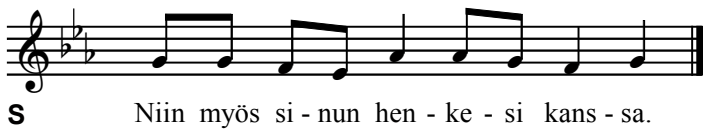
TAI

Sävelmäsarja 4:

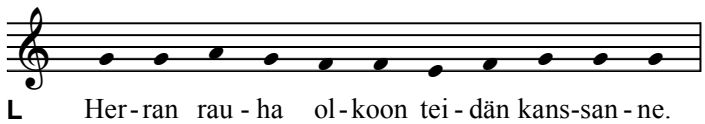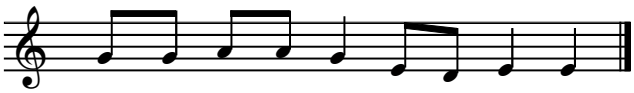

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
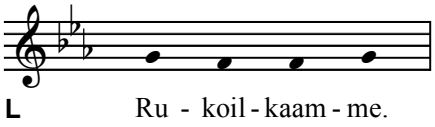
Sävelmäsarja 4:
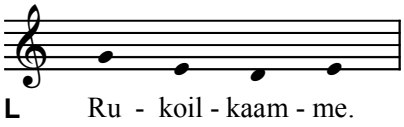
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
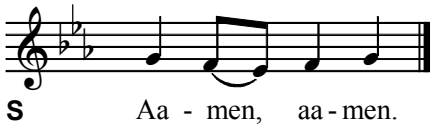
Sävelmäsarja 4:
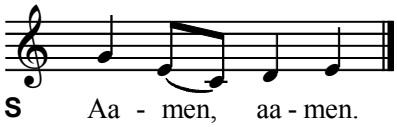
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
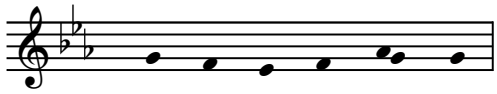
TAI

Sävelmäsarja 4:
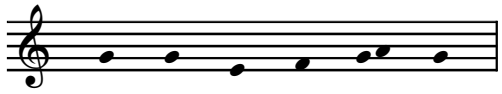
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKON ERITYISTEHTÄVÄÄN SIUNAAMINEN

Kirkon yhteisten virkojen hoitajien sekä hiippakunnan työntekijöiden siunaamisen toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi (KJ 18:1). Siunaaja kutsuu toimitukseen vähintään neljä avustajaa.

Jos siunaaminen ei tapahdu messun yhteydessä, kaavaa käytetään soveltuvin osin.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Siunattavilla voi olla yllään alba (ja stola).

Tätä kaavaa voidaan käyttää myös kristillisten järjestöjen työntekijöitä sekä esimerkiksi sotilaspappeja työhön siunattaessa.

I Johdanto

*1. Alkuvirsi

Virsi 111, 429 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista alkuvirsistä. Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:
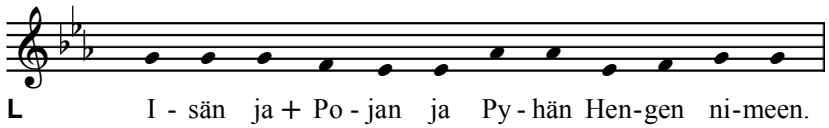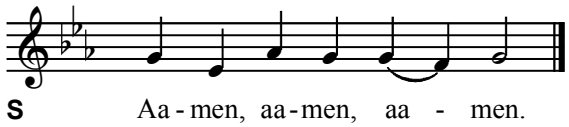
Sävelmäsarja 4:
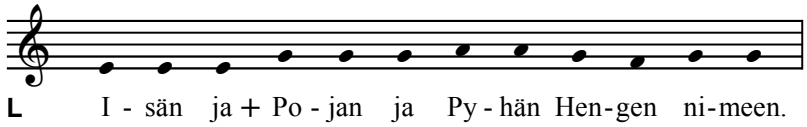
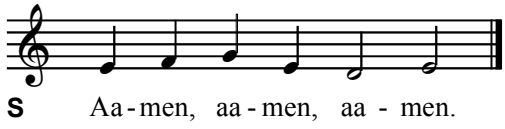

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:

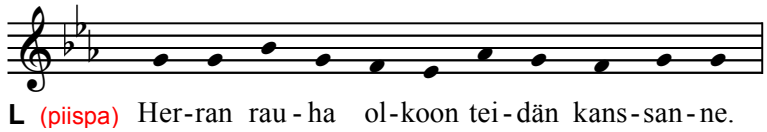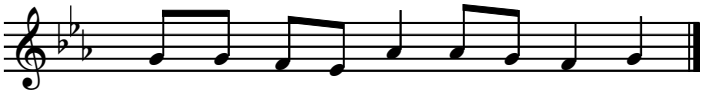

Sävelmäsarja 4:
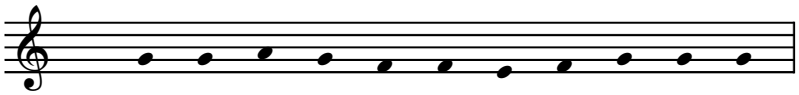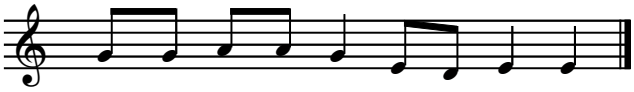
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
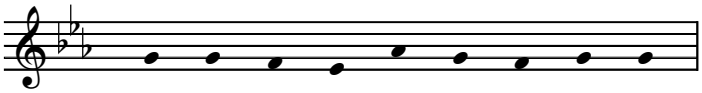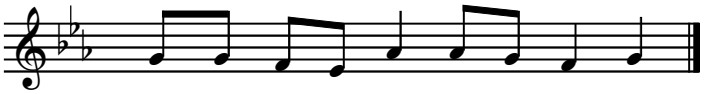
Sävelmäsarja 4:
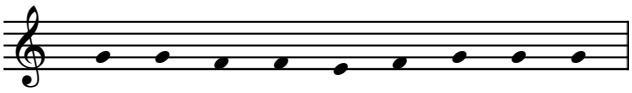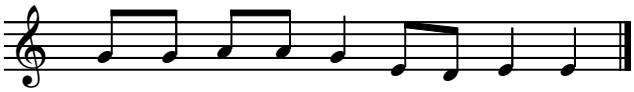
3. Johdantosanat ja siunattavien esittely

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat kristityt. Kirkko elää kaikkialla maailmassa Kristuksen ruumiina. Herra itse kutsuu palvelemaan ja osoittaa tehtävät maailmanlaajuisessa kirkossaan. Pyhä Henki antaa lahjansa ja rohkaisee kutsuttuja.

Siunattavien esittely

Kirkon yhteisten virkojen hoitajia sekä hiippakuntien ja kristillisten järjestöjen työntekijöitä työhön siunattaessa.

L Tänään siunaamme työhön ne, jotka ovat saaneet kutsun – –. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Kansainvälisen diakonian tehtäviin siunattaessa.

L Jeesus Kristus itse palveli köyhiä ja kärsiviä. Hän on kutsunut nämä veljemme ja sisaremme palvelemaan seuraajinaan tämän päivän maailmassa. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Muihin kirkkojenvälisiin tehtäviin siunattaessa.

L Jeesus rukoili, että hänen opetuslapsensa olisivat yhtä. Maailman kirkot työskentelevät sen hyväksi, että tämä rukous toteutuisi myös näkyvässä muodossa. Nämä veljet ja sisaret ovat kuulleet kutsun lähteä työhön Kristuksen maailmanlaajuisen kirkon rakentamiseksi. Tänään heidät lähetetään tehtäviinsä apostoliseen tapaan kättenpäällepanemisella ja rukouksella. Kuulemme nyt heidän saamansa valtuutuksen.

Luetaan siunattavien nimet ja tehtävät.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Olemme tässä juhlassa Jumalan kasvojen edessä. Jumala on pyhä, me olemme syntisiä. Hän on kuitenkin luvannut armahtaa meitä. Tunnustakaamme hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Taivaallinen Isä.
Sain kasteen sinun lapseksesi.
Sinä siirsit minut pimeydestä valoon,
kadotuksen alta taivaan perilliseksi.
En ole kuitenkaan elänyt niin kuin lapsellesi sopii.
En ole kuunnellut ääntäsi enkä totellut tahtoasi.
Jumala, armahda minua Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
Pese minut puhtaaksi ja anna kaikki syntini anteeksi.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Näin sanoo Herra:
»Älä pelkää.
Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.
Vaikka vuoret järkkyisivät ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.
Opeta minut tuntemaan käskysi!

Ps. 119:64

Psalmi

Kiitetty olet sinä, Herra!
Opeta minut tuntemaan määräyksesi.
Minä julistan ihmisille kaikki sinun päätöksesi.
Minä iloitsen sinun liittosi tiestä niin kuin iloitaan rikkauksista.
Minä tutkistelen sinun säädöksiäsi,
pidän katseeni sinun poluillasi.
Sinun käskysi ovat iloni,
sinun sanaasi minä en unohda.
Pidä huolta minusta, palvelijastasi,
niin saan elää ja noudattaa sinun sanaasi.
Avaa silmäni näkemään sinun lakisi kaikkine ihmeineen.

Ps. 119:12–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka antoi elämän,
että hän tukisi meitä voimallaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka lähetti Kristuksen,
että hän pukisi meidät armollaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka vuodatti Henkensä,
että hän varustaisi meidät lahjoillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
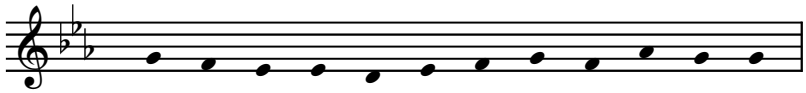
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
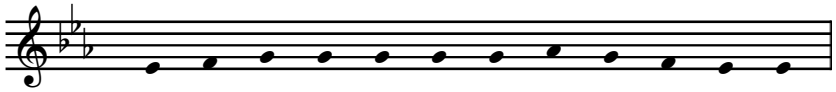
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
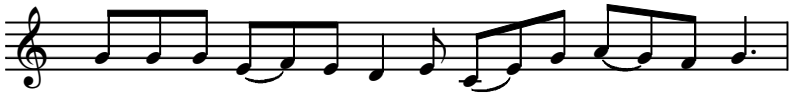
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
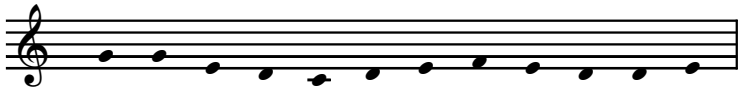
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
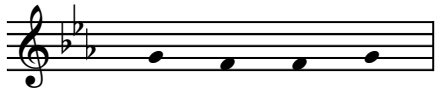
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
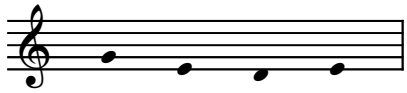
L Ru - koil - kaam - me.

Kaikkivaltias Jumala.
Sinä kutsut kaikkina aikoina kirkkosi työhön ihmisiä,
jotka palvelevat sitä antamillasi armolahjoilla.
Varjele palvelijasi uskossa ja rakkaudessa
ja anna heidän työnsä kantaa runsasta hedelmää.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
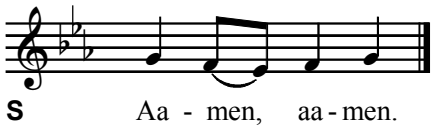
Sävelmäsarja 4:
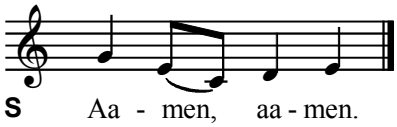
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

Miika 6:8 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Room. 13:8–10, 1. Kor. 12:4–11, 1. Joh. 4:16–21 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

III Siunaaminen

Ennen siunaamista voi olla virsi (esimerkiksi 448 tai 518:1–3) tai muuta musiikkia, jonka aikana piispa ja muut toimitukseen osallistuvat siirtyvät alttarin ääreen. Avustajat asettuvat piispan molemmin puolin, siunattavat alttarin eteen.

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

L Tunnustakaa nyt uskonne yhdessä seurakunnan kanssa.

S Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,

astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhäin yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

17. Lupaukset tai kehotus

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

Lupaukset

L Tahdotteko Jumalan avulla pysyä lujina tässä kirkon uskossa ja vahvistaa siinä seurakuntalaisia?

Vastaus:

Tahdon.

– Joh. 15:5 tai Kol. 3:17

L Tahdotteko hoitaa tehtäväänne/virkaanne oikein ja uskollisesti Jumalan kunniaksi ja Kristuksen kirkon rakentumiseksi?

Vastaus:

Tahdon.

– 1. Kor. 4:1–2, 2. Tim. 2:11–13 tai 1. Piet. 4:10–11

L Tahdotteko elää niin, että olette esikuvana seurakunnalle?

Vastaus:

Tahdon.

L Kaikkivaltias Jumala auttakoon teitä pitämään sen, minkä olette luvanneet.

Kehotus

L Jumala antakoon teille armonsa, niin että pysytte uskossa, jonka olette tunnustaneet, ja palvelette Kristuksen kirkkoa oikein ja uskollisesti.

18. Siunaaminen

Siunattavat polvistuvat. Piispa ja avustajat panevat kätensä vuorollaan kunkin pään päälle.

L Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki [, ja pyhittäköön sinut palvelemaan Kristuksen kirkkoa].

Siunatut nousevat.

L Rakkaat kristityt. Olemme yhdessä siunanneet nämä sisaremme ja veljemme työhön. Tukekaa heitä heidän tehtävässään ja kantakaa heitä rukouksissanne Jumalan eteen.

19. Lähettäminen

L Jeesus sanoo: »Jos joku tahtoo olla minun palvelijani, seuratkoon minua» (Joh. 12:26). Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

Siunaaja, avustajat ja siunatut palaavat paikoilleen.

20. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

21. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään rukous siunattavien puolesta:

Kirkkojenvälisiin tehtäviin siunattaessa.

Me rukoilemme sinua yhdessä heidän kanssaan ja heidän puolestaan, jotka nyt on siunattu – –. (Me rukoilemme sinua NN:n ja NN:n puolesta, jotka on siunattu – –.) Johdata heitä Pyhällä Hengelläsi ja siunaa heidän työnsä nimesi kunniaksi, seurakuntasi rakentumiseksi ja ihmisten parhaaksi. Täytä heidät rakkaudella kaikkia ihmisiä kohtaan ja auta heitä asettumaan erityisesti niiden puolelle, jotka ovat heikoimmassa asemassa. Anna heille nöyryyttä, viisautta ja kärsivällisyyttä. Vahvista heitä väsymyksen hetkinä. Auta heitä luottamaan lupaukseesi, että sinä olet aina heidän kanssaan. Siunaa heidän perheitään ja läheisiään.

Kirkon yhteisten virkojen hoitajia sekä hiippakunnan ja kristillisten järjestöjen työntekijöitä työhön siunattaessa.

Rukoilemme sinua palvelijasi NN:n puolesta, joka on ottanut vastaan kirkkomme/hiippakuntamme/järjestömme – – viran/tehtävän. Anna hänelle viisautta, voimaa ja taitoa toimia tässä virassa/tehtävässä kirkkosi parhaaksi. Auta häntä pysymään sanassasi, tekemään työtään iloiten ja panemaan aina toivonsa sinuun. Vahvista häntä väsymyksen hetkinä. Siunaa hänen perhettään ja läheisiään.

IV Ehtoollinen

22. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

23. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
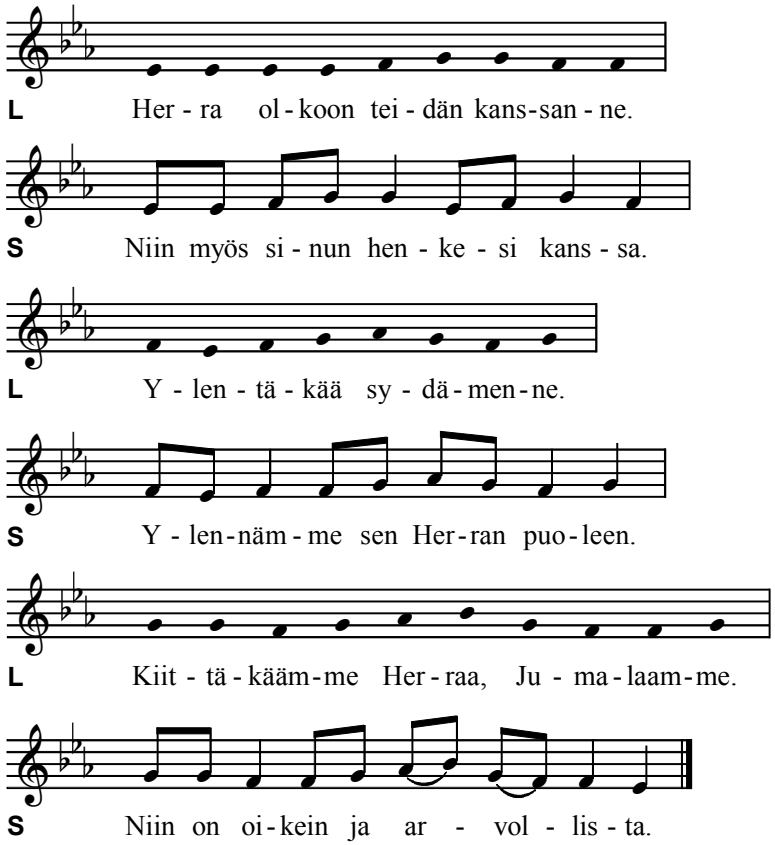
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänessä sinä olet ilmaissut rakkautesi ja kirkkautesi.

Sinä lähetät yhä seurakunnalle palvelijoita rakkauden työhön,
jotta kirkkosi voisi julistaa suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!
Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

24. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

25. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
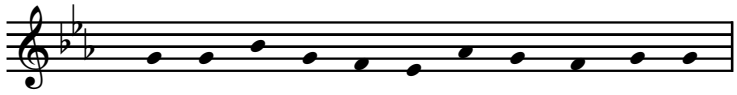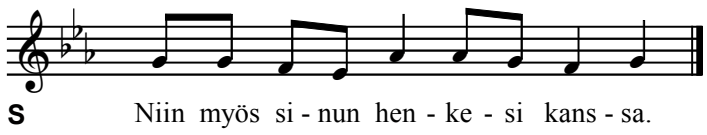
TAI

Sävelmäsarja 4:

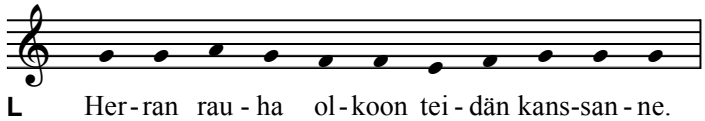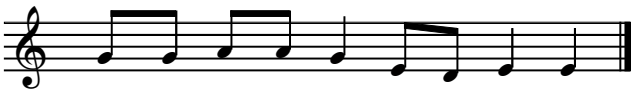

*26. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

27. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 28) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.

Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

28. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
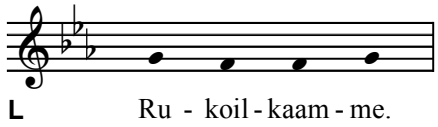
Sävelmäsarja 4:
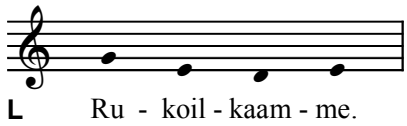
Taivaallinen Isä, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Kiitämme sinua Pyhästä Hengestäsi,
jonka annat meille tehtäviimme kirkossa ja maailmassa.
Kiitos, että lähetät väkeä elonkorjuuseesi.
Suo, että sovituksen sanomaa julistettaisiin kaikkialla.
Anna meidän kerran päästä valtakuntasi iloon.
Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Sävelmäsarjat 1–3:
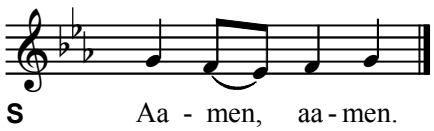
Sävelmäsarja 4:
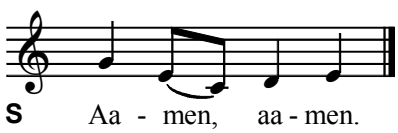
V Päätös

29. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1, 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
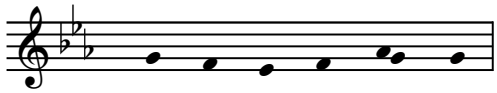
TAI

Sävelmäsarja 4:
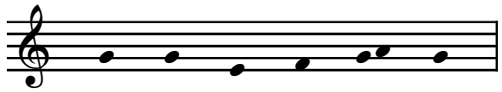
***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*30. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*31. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä kulkueeseen.

KIRKON VIHKIMINEN

Uusi kirkko vihitään tai korjattu kirkko otetaan käyttöön sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä vietettävällä messulla (KJ 14:2). Piispa toimittaa kirkon vihkimisen.

Osanottajat tulevat kirkkoon ristikulkueena. Ensimmäisinä saapuvat ristinkantaja ja kynttilänkantajat, viimeisenä tulee piispa. Seurakuntalaiset kantavat kulkueessa kirkkoon sijoitettavat liturgiset esineet (esimerkiksi evankeliumikirjan, kastemaljan, kynttelikköt ja ehtoollisvälineet) ja asettavat ne paikoilleen.

Jos kirkossa on uudet urut, niitä soitetaan ensimmäisen kerran kohdassa 3 (johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous).

Kaavaa käytetään soveltaen myös kappelia, siunauskappelia tai seurakuntataloa vihittäessä, jos siinä pidetään seurakunnan yhteisiä jumalanpalveluksia.

Vihkimisrukous (kohdassa 3) voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

I Johdanto ja vihkiminen

*1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Alkumusiikin aikana ristikulkue saapuu kuoriin.

2. Alkusiunaus

Siunaus ja vuorotervehdys voidaan laulaa tai lausua.

Siunaus

Sävelmäsarjat 1–3:

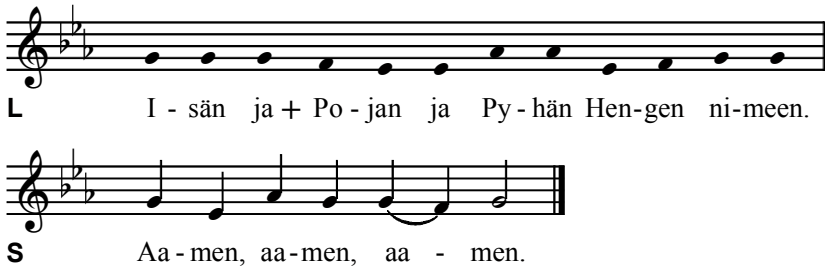

Sävelmäsarja 4:

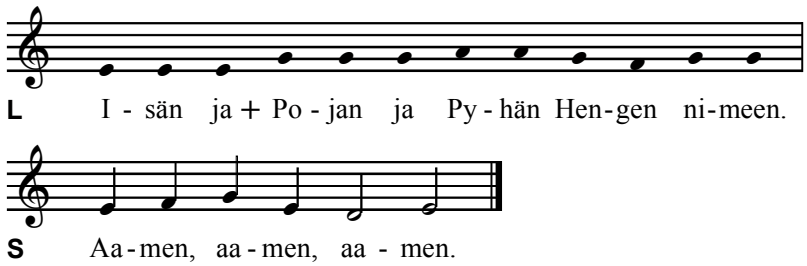

Vuorotervehdys

Sävelmäsarjat 1–3:
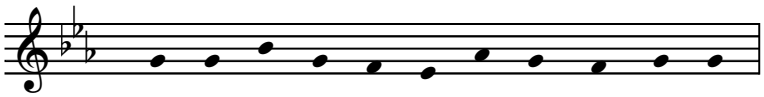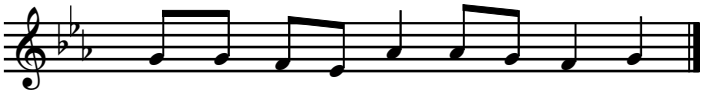
Sävelmäsarja 4:
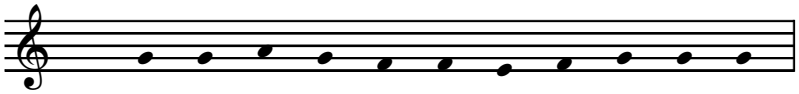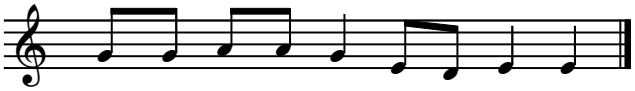
TAI

Sävelmäsarjat 1–3:
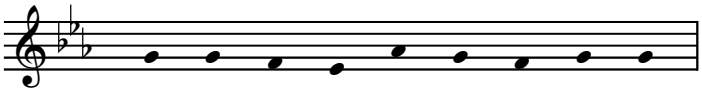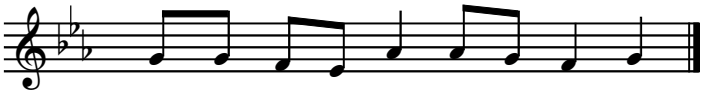
Sävelmäsarja 4:
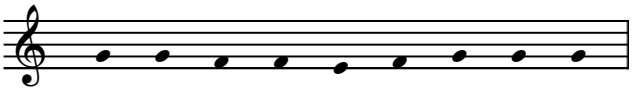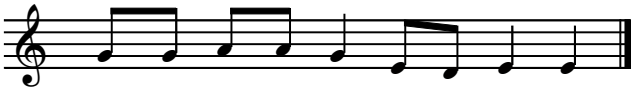
3. Johdantosanat, pyhittäminen ja vihkimisrukous

Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet viettämään [ensimmäistä] messua tässä

uudessa (korjauksen jälkeen käyttöön otettavassa) X:n kirkossa. Raamatussa meitä kehotetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki, minkä Jumala on luonut. Näin teemme, kun kirkko vihitään käyttöön. Se erotetaan seurakunnan jumalanpalveluspaikaksi ja pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella. Kirkko on taivasten valtakunnan merkki ja Jumalan kansan lepopaikka.

Seurakunta kokoontuu kirkkoon kuulemaan Jumalan sanaa sekä viettämään ehtoollista, rukoilemaan, kiittämään ja ylistämään Jumalaa. Täällä toimitetaan pyhä kaste, konfirmoidaan rippikoulun käyneet, vihitään morsiusparit kristilliseen avioliittoon ja siunataan haudan lepoon ajasta ikuisuuteen kutsutut. Täällä Jumala on meidän keskellämme ja lähestyy meitä sanassa ja sakramenteissa.

Pyhittäminen

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

L Uudessa testamentissa seurakuntaa kuvataan elävien kivien temppeliksi. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ef. 2:20–22

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» ensimmäinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämän kastemaljan vesi pelastuksen lähde, kun pyhän kasteen sakramentti toimitetaan Kristuksen käskyn mukaan. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Matt. 28:18–20 tai Room. 6:3–4

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi kaataa veden kastemaljaan ja/tai sytyttää kastemaljan lähelle kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» toinen säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Kuulukoon tästä saarnatuolista armon ja totuuden sana kirkkaana, niin että se herättäisi kuulijat synnin unesta, vapauttaisi syyllisyydestä ja auttaisi meitä vaeltamaan kohti taivaan kotia. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Room. 10:17, 2. Kor. 4:5, Hepr. 4:12 tai 1. Piet. 2:2

Lukemisen jälkeen joku avustajista voi sytyttää saarnatuolissa olevan kynttilän.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» kolmas säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Olkoon tämä alttari Jumalan perheen yhteinen pöytä, jonka äärellä seurakunta ottaa vastaan Kristuksen ruumiin ja veren. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– 1. Kor. 10:16–17

Lukemisen jälkeen joku avustajista sytyttää alttarikynttilät.

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» neljäs säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi.

L Täyttäköön laulu ja soitto tämän Herran huoneen, niin että seurakunta ylistäisi koko sydämestään Jumalaa, saisi avun ahdistukseen ja ilon elämäänsä. Kuulkaamme Jumalan

sanaa.

– Ps. 92:2–4, Ef. 5:19–20 tai Kol. 3:16–17

Vastauksena voi olla kirkon vihkimisen laulun »Temppeliinsä Herran kansa» viides säkeistö (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin) tai virsi tai soitinmusiikkia.

L Kaikukoot kirkonkellot yli tämän tienoon kutsuen sen asukkaita yhteiseen jumalanpalvelukseen, jossa he kohtaavat sanassa ja sakramenteissa Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen. Kuulkaamme Jumalan sanaa.

– Ps. 48:10–11

Lukemisen jälkeen soitetaan kirkonkelloja.

*Vihkimisrukous

Vihkimisrukous voi olla myös uskontunnustuksen (kohta 16) jälkeen.

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
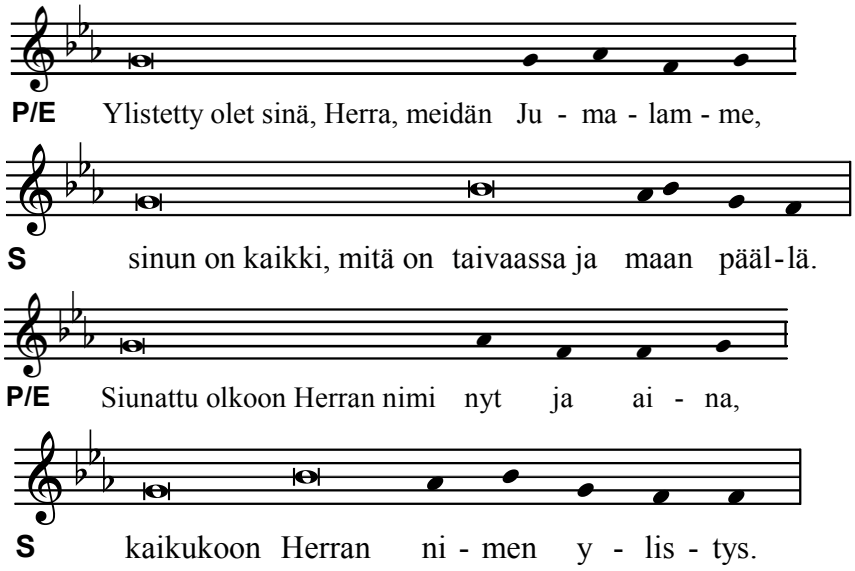
TAI

Sävelmäsarja 4:
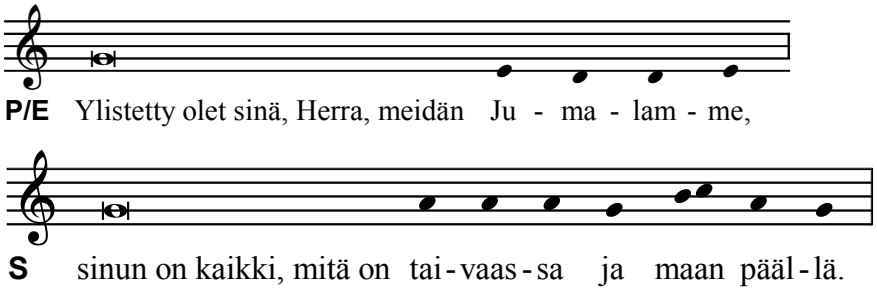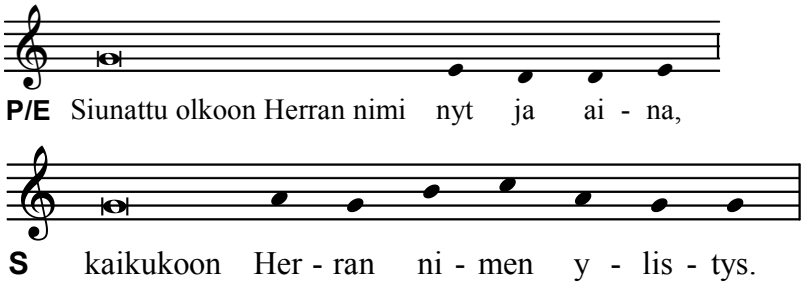
Rukous

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja + Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

L Rukoilkaamme.

Jumala, Isämme. Me kiitämme sinua tästä kirkosta, rukouksen, hiljaisuuden ja ylistyksen paikasta. Kiitämme kasteen lahjasta, jossa annat meille armosi. Kiitämme sanastasi, joka tuo meille pelastuksen toivon. Kiitämme ehtoollisen sakramentista, jossa tulemme osallisiksi Kristuksen ruumiista ja verestä. Kiitämme musiikista, jolla voimme ylistää sinua. Kiitämme iankaikkisen elämän toivosta, jota kellot kuuluttavat.

Pyhä, kolmiyhteinen Jumala. Sinä olet kaiken alku ja päämäärä ja sinä pidät kaiken voimassa. Kiitos ja ylistys sinulle Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme nimessä.

S Aamen.

TAI

L Rukoilkaamme Jumalan siunausta tälle kirkolle.

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala. Sinä asut valossa, jonne yksikään ihminen ei voi tulla. Sinä et asu käsin tehdyssä temppelissä, vaan taivas on sinun istuimesi ja maa jalkojesi koroke. Taivasten taivaatkaan eivät ole sinulle kyllin avarat. Kuitenkin olet luvannut olla omiesi luona joka päivä.

Me rukoilemme sinua: Siunaa meitä ja kaikkia, jotka kokoontuvat tänne. Kuule rukoukset, jotka seurakuntasi täällä kantaa eteesi. Anna seurakuntasi tuntea täällä sinun läsnäoloasi niin, että elämäämme hallitsee Jumalan lasten rauha ja turvallisuus.

Tee tämä kirkko X:n seurakunnalle rakkaaksi paikaksi. Anna armosi, niin että sanaasi julistetaan täällä puhtaasti ja sakramentit toimitetaan oikein.

Johdata meidät tämän elämän jälkeen luoksesi taivaan kirkkauteen, niin että voisimme yhdessä taivaan enkelien ja kaikkien pyhien kanssa liittyä taivaalliseen jumalanpalvelukseen ja ylistää sinua lakkaamatta. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

S Aamen.

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki, tämän – – kirkon ja kaikki, jotka tänne tulevat, ja olkoon tämä kirkko pyhitetty Jumalan huoneeksi ja seurakunnan kodiksi.

S Aamen.

4. Yhteinen rippi

Kehotussanat

Kehotussanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

Jumala on meitä kohtaan hyvä ja armollinen. Hän kutsuu meitä, kun käännymme pois hänestä. Hän etsii meitä, kun eksymme. Tässä kirkossa saamme tulla rohkeasti ja luottavaisesti hänen eteensä ja tunnustaa hänelle syntimme ja syyllisyytemme [yhteen ääneen] näin sanoen:

Synnintunnustus

Synnintunnustus voidaan lukea yhteen ääneen. Sen ajaksi voidaan polvistua. Synnintunnustus on mahdollista jaksottaa rukouslauseella, -laululla tai hiljaisuudella. Synnintunnustukseen voi sisältyä hiljaista rukousta, johon kehotetaan esimerkiksi: Kuule myös hiljainen anteeksipyyntöni.

Synnintunnustuksena voidaan käyttää myös virttä.

Vaihtoehtoisia synnintunnustuksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Me tunnustamme sinulle syntimme,
joilla olemme ansainneet vihasi ja rangaistuksesi.
Katso armollisesti meihin
ja anna meille syntimme anteeksi rakkaan Poikasi,
Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Synninpäästö

Synninpäästön aamen voidaan laulaa tai lausua.

Vaihtoehtoisia synninpäästöjä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Kaikkivaltias, armollinen Jumala
on suuressa laupeudessaan armahtanut meitä.
Poikansa Jeesuksen Kristuksen tähden
hän antaa meille synnit anteeksi
ja lahjoittaa elämän ja autuuden.
»Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon,
että antoi ainoan Poikansa,
jottei yksikään, joka häneen uskoo,
joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän.»

S Aamen.

Kiitosrukous

Kiitosrukous voidaan lukea yhteen ääneen.

Vaihtoehtoisia kiitosrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Jumala, Isämme,
me kiitämme sinua siitä,
että Jeesus Kristus on avannut tien sinun luoksesi.
Vahvista uskoamme, lisää toivoamme
ja uudista rakkauttamme.

S Aamen.

5. Päivän psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia tai jotain seuraavista psalmeista: 100, 104:1–5, 27–28, 105:1–4, 111:1–4.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Antifoni

Ilo valtasi minut, kun kuulin sanan:
Me lähdemme Herran huoneeseen!

Ps. 122:1

TAI

Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta.

Ps. 84:6

Psalmi

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!
Minun sydämeni nääntyy kaipauksesta,
kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille.
Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon,
kun tulen elävän Jumalan eteen.
Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!
Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.
Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati.
Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta,
ne, jotka kaipaavat pyhälle matkalle.
Kun he kulkevat vedettömässä laaksossa,
sinne puhkeaa virvoittava lähde,
ja sade antaa heille siunauksensa.
Askel askeleelta heidän voimansa kasvaa,
ja he saapuvat Siioniin Jumalan eteen.

Ps. 84:2–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

6. Herra, armahda (Kyrie)

VAIHTOEHTO A

Kyrie-litania

Kyrie-litania voidaan laulaa tai lukea.

Vaihtoehtoisia Kyrie-litanioita ja litaniasävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

E Rukoilkaamme Herraa,
joka hyvyydessään jakaa lahjojaan,
että hän ravitsisi meitä täällä sanallaan ja sakramenteillaan.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka rakkaudessaan lähetti Poikansa,
että me hänen esimerkkinsä mukaan palvelisimme täällä toisiamme.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

E Rukoilkaamme Herraa,
joka Hengellään rakentaa kirkkoaan,
että yhteys Kristukseen ja toisiimme täällä vahvistuisi.
[Rukoilkaamme Herraa.]

S Herra, armahda. [Kristus, armahda. Herra, armahda.]

VAIHTOEHTO B

Herra, armahda

S Herra, armahda meitä.
Kristus, armahda meitä.
Herra, armahda meitä.

*7. Kunnia (Gloria) ja kiitosvirsi Pyhälle Kolminaisuudelle

Kunnia ja kiitosvirsi jätetään pois paastonaikana (tuhkakeskiviikosta lähtien) ja adventtiaikana (1. adventtisunnuntain jälkeisestä maanantaista lähtien).

Kunnia

Sävelmäsarjat 1–3:
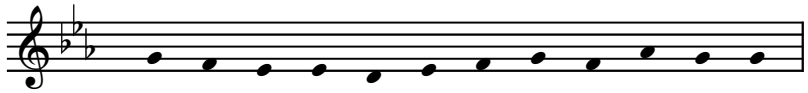
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 3:
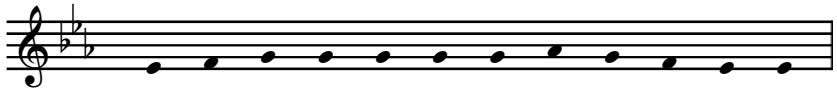
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
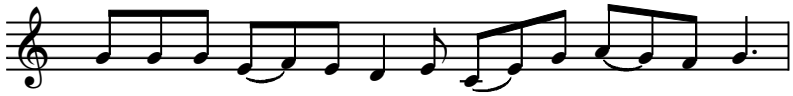
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

TAI

Sävelmäsarja 4:
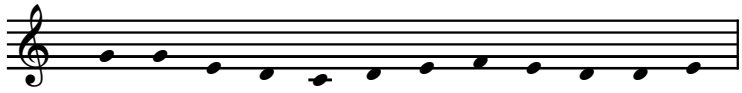
E Kun - ni - a Ju - ma - lal - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kiitosvirsi

Kiitosvirtenä käytetään ensisijaisesti Laudamusta. Laudamuksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Voidaan käyttää myös seuraavia Pyhälle Kolminaisuudelle omistettuja virsiä: 126, 128:2–4, 129–133, 135, 277:5, 325:1, 4, 328, 334:1, 5–8. Vaihtoehtoisia kiitosvirsiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Laudamus

S Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.

E Me tuomme sinulle kiitoksen
suuren kunniasi tähden.
Herra Jumala, taivaallinen kuningas,
Jumala, Isä, Kaikkivaltias!

[S Me kiitämme, me kunnioitamme,

me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Herra, Jumalan ainoa Poika, Jeesus Kristus.
Herra Jumala, Jumalan Karitsa, Isän Poika,
joka kannat maailman synnin,
armahda meitä,
joka kannat maailman synnin,
ota vastaan rukouksemme,
joka istut Isän oikealla puolella,
armahda meitä.

[**S** Me kiitämme, me kunnioitamme,
me palvomme ja ylistämme sinua.]

E Sinä yksin olet pyhä,
sinä yksin olet Herra,
sinä yksin olet korkein,
Jeesus Kristus,
Pyhän Hengen kanssa
Isän Jumalan kunniassa.

S Aamen.

8. Päivän rukous

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän rukousta.

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouskehotusta voi seurata lyhyt hiljainen rukous. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
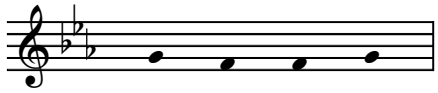
L Ru - koil - kaam - me.

Sävelmäsarja 4:
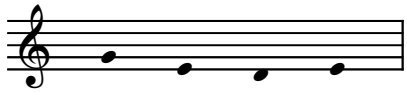
L Ru - koil - kaam - me.

Armollinen Jumala, rakas taivaallinen Isä.
Sinä kokoat yhä uudestaan seurakuntasi
ja palvelet sitä sanalla ja pyhillä sakramenteilla.
Me kiitämme sinua siitä ja rukoilemme:
Varjele seurakuntaasi,
niin että evankeliumia julistetaan aina puhtaasti.
Vahvista seurakuntaasi palvelemaan kaikkia ihmisiä
ja todistamaan sinusta tässä maailmassa.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme kautta,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa

elää ja hallitsee iankaikkisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:
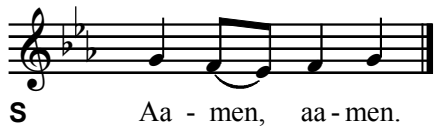
Sävelmäsarja 4:
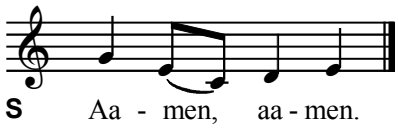
II Sana

9. Ensimmäinen lukukappale

1. Kun. 8:22–23a, 27–29, 2. Aikak. 7:15–16, Jes. 66:1–2 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen ensimmäinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

10. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi (esimerkiksi 148:2–3 tai 255:1–2), laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

11. Toinen lukukappale

Ap. t. 2:46–47, Room. 10:13–17, 1. Piet. 2:4–5 tai kirkkovuoden ajankohdan mukainen toinen lukukappale.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan. Seurakunta kuuntelee istuen.

Lukukappale tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– lukukappale

[**E** Tämä on Jumalan sana.
S Jumalalle kiitos.]

12. Päivän virsi eli graduaali (Graduale)

Virsi 195, 196, 200 tai jokin kirkkovuoden ajankohdan mukaisista päivän virsistä. Voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

*13. Evankeliumi

Evankeliumi ilmoitetaan sanomalla esimerkiksi: Nouskaamme kuulemaan pyhää evankeliumia.

Evankeliumin lukemisen edellä ja/tai sen jälkeen voidaan laulaa halleluja. Evankeliumia edeltävään hallelujalauluun voidaan liittää hallelujasäe (ks. Evankeliumikirja). Hallelujalaulun ja hallelujasäkeen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Halleluja jätetään pois paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien. Tällöin hallelujalaulun sijasta voidaan käyttää psalmilausetta (ks. Evankeliumikirja). Psalmilauseen sävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Evankeliumi tai sen osa voidaan laulaa.

Vastaussanat voidaan lausua tai laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

– evankeliumi

[**L/E** Tämä on pyhä evankeliumi.
S Ylistys sinulle, Kristus.]

14. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

15. Saarna

*16. Uskontunnustus (Credo)

Uskontunnustus lausutaan yhteen ääneen.

S Me uskomme yhteen Jumalaan,
kaikkivaltiaaseen Isään,
taivaan ja maan, kaiken näkyvän ja näkymättömän Luojaan.

Me uskomme yhteen Herraan, Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan,
joka on syntynyt Isästä ennen aikojen alkua,
Jumala Jumalasta,
valo valosta,
tosi Jumala tosi Jumalasta,
syntynyt, ei luotu,
joka on samaa olemusta kuin Isä
ja jonka kautta kaikki on saanut syntynsä,
joka meidän ihmisten ja meidän pelastuksemme tähden astui alas taivaista,
tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta
ja syntyi ihmiseksi,

ristiinnaulittiin meidän puolestamme Pontius Pilatuksen aikana,
kärsi kuoleman ja haudattiin,
nousi kuolleista kolmantena päivänä, niin kuin oli kirjoitettu,
astui ylös taivaisiin,
istuu Isän oikealla puolella
ja on kirkkaudessa tuleva takaisin tuomitsemaan eläviä ja kuolleita
ja jonka valtakunnalla ei ole loppua.

Me uskomme Pyhään Henkeen,
Herraan ja eläväksi tekijään,
joka lähtee Isästä ja Pojasta,
jota yhdessä Isän ja Pojan kanssa kumarretaan ja kunnioitetaan
ja joka on puhunut profeettojen kautta.
Uskomme yhden, pyhän, yhteisen ja apostolisen kirkon.
Tunnustamme yhden kasteen syntien anteeksiantamiseksi,
odotamme kuolleiden ylösnousemusta
ja tulevan maailman elämää.

17. Virsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

18. Yhteinen esirukous

Esirukouksen rakenteesta, sisällöstä ja toteutuksesta ks. Jumalanpalvelusten kirja.

Esirukoukseen liitetään seuraava rukous:

Jumala, sinä olet uskomme perustus ja kutsut meitä yhteyteesi. Me kiitämme sinua [uudesta] kirkostamme. Muista hyvyydessäsi kaikkia, jotka työllään, vaivannäöllään ja lahjoillaan ovat olleet rakentamassa ja kaunistamassa tätä kirkkoa.

Tee tämä kirkko ja sen jumalanpalveluselämä meille rakkaaksi. Ravitse täällä uskoamme ja elämäämme. Valaise ja johdata meitä Pyhällä Hengelläsi, niin että elävinä kivinä rakennumme temppeliksesi. Anna meidän tuntea täällä yhteyttä myös taivaallisen seurakuntasi kanssa. Soikoon keskellämme ajasta aikaan sinun ylistyksesi.

III Ehtoollinen

19. Uhrivirsi eli offertorio (Offertorium)

Virren aikana kootaan kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehdin kohde ilmoitetaan ennen virttä. Virren sijasta voi olla kuorolaulu tai soitinmusiikkia. Kolehti voidaan siunata.

20. Ehtoollisrukous (Eukaristinen rukous)

Vuorolaulu

Sävelmäsarjat 1–4:
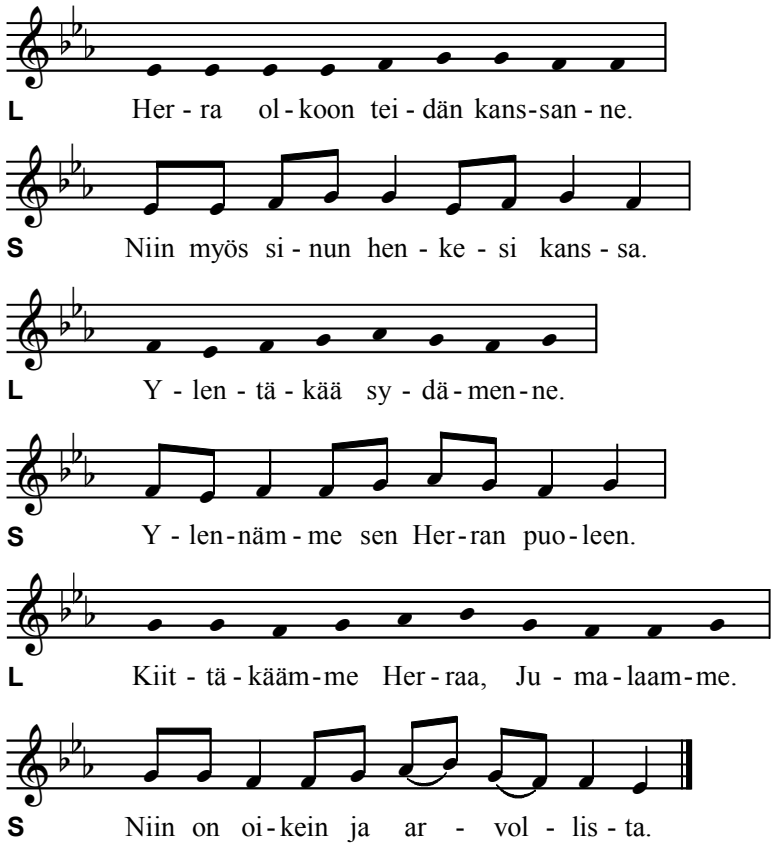
Prefaatio

Prefaatio voidaan laulaa tai lukea. Prefaation sävelmä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Prefaation alku

L Totisesti on oikein ja arvollista, että me kiitämme sinua aina ja kaikkialla,
pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala,
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

Prefaation päätös

Hänet sinä olet korottanut oikealle puolellesi,
ylemmäksi kaikkia valtoja, voimia ja herruuksia.
Hänen lupauksensa mukaan sinä olet vuodattanut Pyhän Hengen,
niin että kaikki kansat ja kielet julistaisivat sinun suuria tekojasi.
Me kiitämme sinua tästä taivaan lahjasta
ja laulamme sinulle ylistystä enkelien ja kaikkien pyhien kanssa:

*Pyhä (Sanctus)

Seurakunta voi seisoa Pyhä-hymnistä Jumalan Karitsa -hymniin.

S Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot!

Taivas ja maa on täynnä kirkkauttasi.
Hoosianna korkeuksissa!
Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä.
Hoosianna korkeuksissa!

Rukous ja asetussanat

Rukous ja asetussanat voidaan myös laulaa. Asetussanojen ja päätösylistyksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa. Vaihtoehtoisia ehtoollisrukouksia Jumalanpalvelusten kirjassa.

Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.

Herramme Jeesus Kristus, sinä yönä, jona hänet kavallettiin,
otti leivän, siunasi (✢), mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen:
Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,
joka annetaan teidän puolestanne.
Tehkää se minun muistokseni.

Samoin hän otti maljan, kiitti (✢) ja sanoi:
Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki.
Tämä malja on uusi liitto minun veressäni,
joka vuodatetaan teidän puolestanne
syntien anteeksiantamiseksi.
Niin usein kuin te siitä juotte,
tehkää se minun muistokseni.

Me riemuitsemme kaikesta siitä, mitä Poikasi on puolestamme tehnyt, ja vietämme tätä pyhää ateriaa, jossa tulemme osallisiksi lunastuksen salaisuudesta. Me muistamme hänen kuolemaansa, ylösnousemustaan ja taivaaseen astumistaan. Me odotamme hänen paluutaan kirkkaudessa.

[**S** Me julistamme hänen kuolemaansa.
Me todistamme hänen ylösnousemustaan.
Me odotamme hänen tulemistaan kunniassa.]

Lähetä Pyhä Henkesi siunaamaan meitä, että ottaisimme uskossa vastaan Poikasi ruumiin ja veren. Yhdistä meidät häneen ja toisiimme. Auta meitä antamaan itsemme eläväksi uhriksi Kristuksessa, sinulle kiitokseksi ja kunniaksi.

Hänen kauttaan, hänen kanssaan ja hänessä
kuuluu sinulle, kaikkivaltias Isä,
Pyhän Hengen yhteydessä
kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti.

S Aamen.

21. Isä meidän (Pater noster)

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

22. Herran rauha (Pax)

Vuorolaulun jälkeen seurakuntalaisia voidaan kehottaa rauhan toivottamiseen. Tällöin seurakuntalaiset tervehtivät toisiaan ja lausuvat esimerkiksi: Kristuksen rauhaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
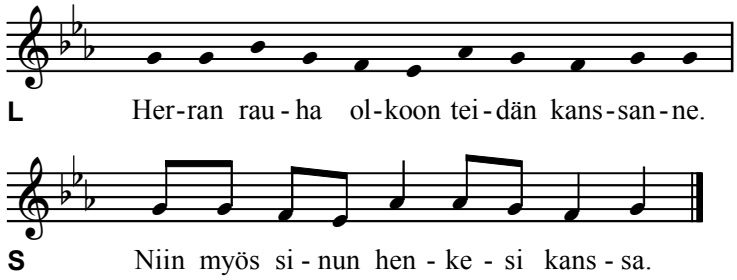
TAI

Sävelmäsarja 4:
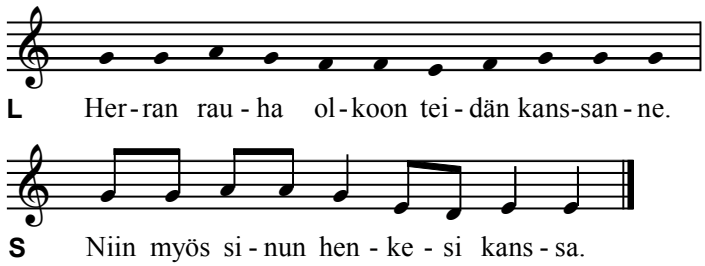
*23. Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

Liturgi voi murtaa ehtoollisleivän Jumalan Karitsa -hymnin aikana.

S Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.

Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
armahda meitä.
Jumalan Karitsa, joka kannat maailman synnin,
anna meille rauha.

24. Ehtoollisen vietto

Kutsu

L Autuaita ne, jotka on kutsuttu Karitsan hääaterialle.
Tulkaa, kaikki on jo valmiina.

TAI

L Jeesus sanoo: »Tulkaa minun luokseni,
kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat.
Minä annan teille levon.»

TAI

L Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis.
Tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä.

Ateria (Communio)

Aterian aikana voi olla virsilaulua tai muuta musiikkia.

Leipää jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Viiniä jaettaessa lausutaan:

[Herramme Jeesuksen] Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.

Seurakuntalainen voi vastata: Aamen.

Päätössanat

Päätössanojen jälkeen ehtoollisastiat peitetään (ja siirretään apupöydälle). Ennen kiitosrukousta (kohta 26) voi olla hiljaisuus.

L Me olemme ottaneet vastaan Herran Jeesuksen Kristuksen.
Hän varjelkoon meidät iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

TAI

L Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis ja veri
kätkeköön henkemme, sielumme ja ruumiimme [, koko olemuksemme,]
iankaikkiseen elämään.

S Aamen.

25. Kiitosrukous

Rukouskehotus, rukous ja seurakunnan aamen voidaan laulaa tai lausua. Rukouksen sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa.

Sävelmäsarjat 1–3:
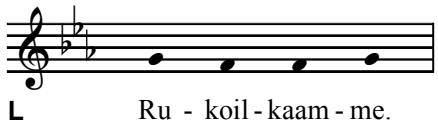
Sävelmäsarja 4:
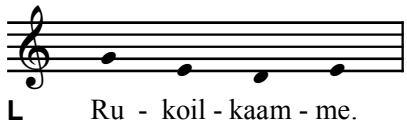
Jumala, me kiitämme sinua ehtoollisen lahjasta,
jolla vahvistat uskoamme sinuun.
Me kiitämme sinua tästä [uudesta/korjatusta] kirkosta,
jossa sinä itse olet läsnä ja ravitset meitä
sanallasi ja pyhillä sakramenteilla.
Auta meitäkin palvelemaan toisiamme
ja säilyttämään yhteys sinuun ja toinen toiseemme.
Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden,
joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa
elää ja hallitsee aina ja ikuisesti.

Sävelmäsarjat 1–3:
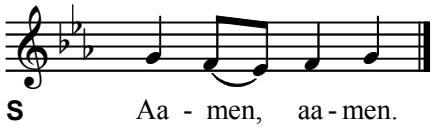
Sävelmäsarja 4:
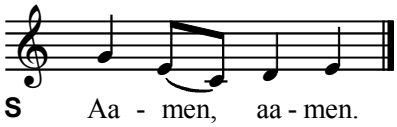
IV Päätös

26. Ylistys

Ylistyksenä voidaan käyttää myös virttä (esimerkiksi 138:5, 329:1 ja 5, 332:3–4, 333:1, 9, 339:1, 4, paastonaikana esimerkiksi 324:5–6).

Benedicamus

Sävelmäsarjat 1–3:
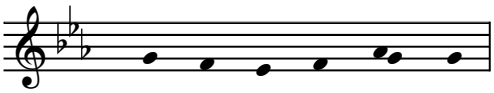
E Kiit - tä - kääm-me Her - raa!

TAI

Sävelmäsarja 4:
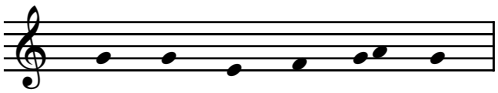
E Kiit - tä - kääm - me Her - raa!

***S** Jumalalle kiitos. Halleluja!

Paastonaikana tuhkakeskiviikosta lähtien:

***S** Jumalalle kiitos. Aamen.

*27 Siunaus

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme Jumalan sanalla ja rukouksella pyhittäneet tämän kirkon jumalanpalveluskäyttöön. Se on nyt Jumalalle pyhitetty huone, eikä sitä pidä käyttää sellaisiin tarkoituksiin, jotka eivät sovellu sen pyhyyteen.

Meidän jumalanpalveluksemme tässä kirkossa ennakoi taivaallista jumalanpalvelusta. Muistakaamme Jumalan lupausta: »Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.» (Ilm. 21:3–4.)

Siunaus voidaan myös laulaa.

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

Lähettäminen

Kehotus lausutaan juuri ennen lähtemistä.

L/E Lähtekää rauhassa ja palvelkaa Herraa iloiten.

*28. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

Musiikin aikana ristikulkue palaa samassa järjestyksessä kuin tullessa. Seurakuntalaiset voivat liittyä

kulkueeseen.

HAUTAUSMAAN TAI SIUNAUSKAPPELIN VIHKIMINEN

Hautausmaan ja/tai siunauskappelin vihkimisen (KJ 17:3) toimittaa piispa tai hänen määräämänsä pappi.

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla psalmi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan laulaa tai lausua.

Sävelmäsarjat 1–3:

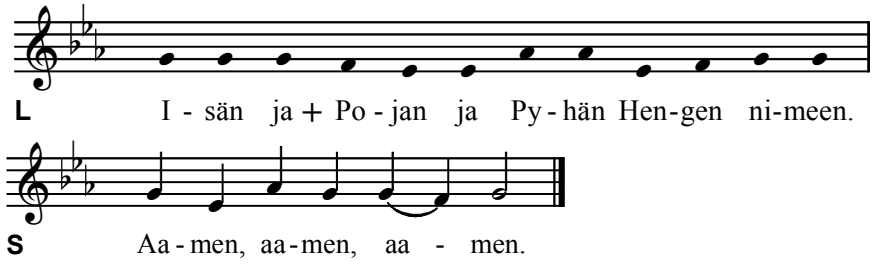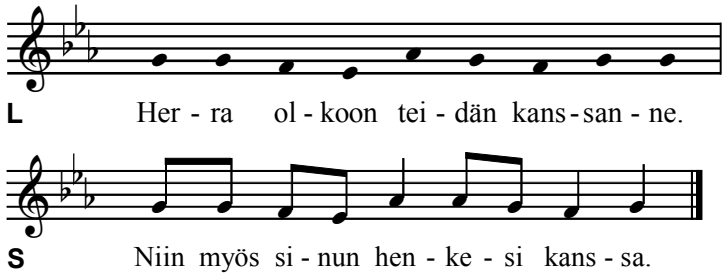

TAI

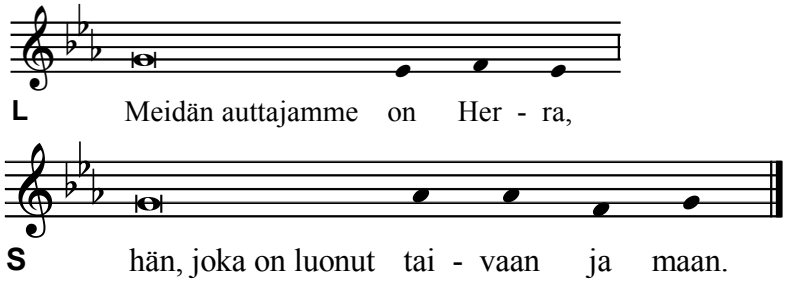

TAI

Sävelmäsarja 4:
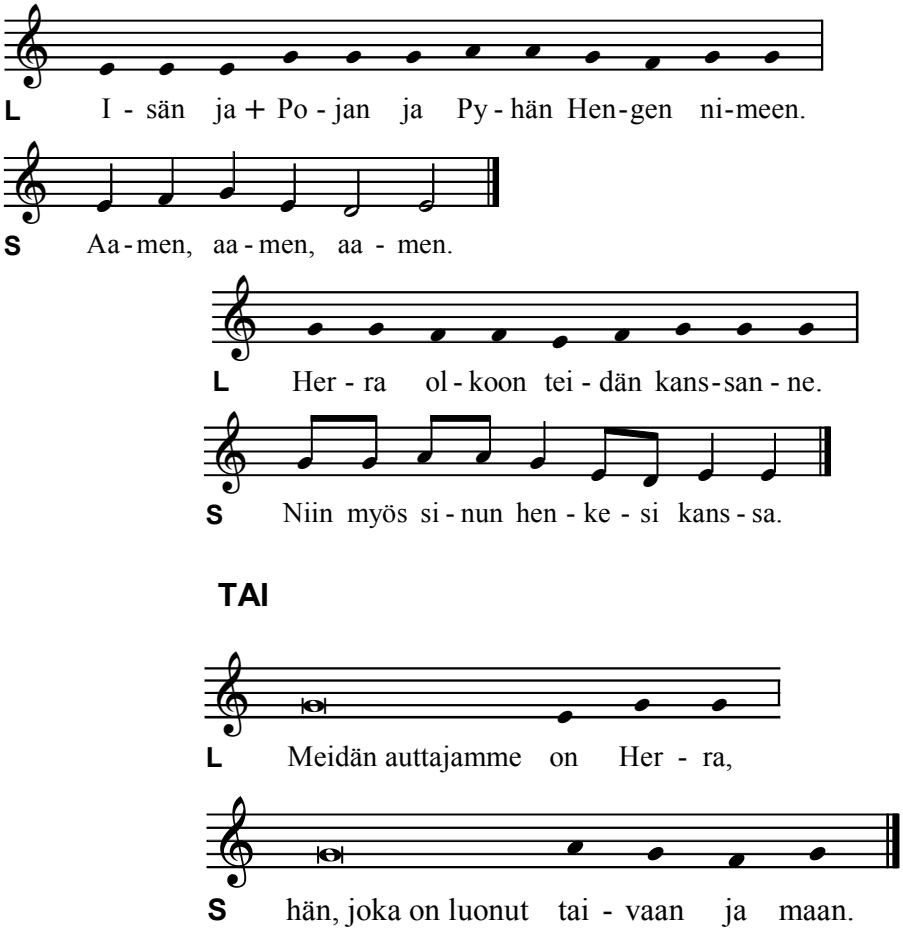
Johdantosanat

Liturgi laatii johdantosanat itse tai käyttää seuraavaa:

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet vihkimään tätä uutta hautausmaata/siunauskappelia (korjauksen jälkeen käyttöön otettavaa siunauskappelia). Raamatussa meitä kehotetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki, minkä Jumala on luonut. Näin teemme, kun tämä hautausmaa/siunauskappeli pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista päivän psalmia tai muuta psalmia.

Mikäli alkuvirren (kohta 1) sijasta on käytetty psalmia, jätetään tämä kohta pois.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä ja psalmin kertosäkeitä Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Se jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Hautausmaata vihittäessä.

Antifoni

Jumalan edessä mieleni hiljenee,

hän antaa minulle avun.

Ps. 62:2

Psalmi

Jumala, pidä minusta huoli,
sinuun minä turvaan.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani, minä en horju.
Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Ps. 16:1, 7–11

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

Siunauskappelia vihittäessä.

Antifoni

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.

Ps. 62:2

Psalmi

Jumala on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!
Hän antaa minulle toivon.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.
Hän on luja kallio, hänessä on turvani.

Ps. 62:3, 6–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle

ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Antifoni toistetaan.

4. Raamatunluku

Avustajat lukevat raamatuntekstejä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Raamatunlukua voi seurata hiljainen mietiskely.

Hautausmaata vihittäessä.

Job 19:25–27

Minä tiedän, että lunastajani elää.
Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.
Ja sitten, kun minun nahkani on riekaleina
ja lihani on riistetty irti,
minä saan nähdä Jumalan,
saan katsella häntä omin silmin,
ja silmäni näkevät: hän ei ole minulle outo!
Tätä minun sydämeni kaipaa.

Jes. 40:6–8

Ääni sanoo:
– Julista!
Ja minä kysyn:
– Mitä minun pitää julistaa?
– Ihminen on kuin ruoho,
ihmisen kauneus kuin kedon kukka!
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
kun Herran henkäys koskettaa sitä.
Niin! Ruohoa ovat ihmiset.
Ruoho kuivuu, kukka lakastuu,
mutta meidän Jumalamme sana pysyy iäti.

Jes. 65:17–18

Katso, minä luon uuden taivaan
ja uuden maan.
Menneitä ei enää muistella,
ne eivät nouse mieleen.
Ei, vaan te saatte iloita ja riemuita aina ja ikuisesti
siitä, mitä minä luon.

1. Kor. 15:41–43

Auringolla on oma loistonsa, kuulla omansa ja tähdillä omansa, ja toinen tähti loistaa toista kirkkaammin. Samoin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa.

Hepr. 4:9–11

Jumalan kansalla on siis yhä sapattijuhla edessään. Se, joka pääsee levon maahan, saa levätä kaikkien töidensä jälkeen niin kuin Jumalakin työnsä tehtyään. Pyrkikäämme siis kaikin voimin tuohon lepoon.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:
»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Siunauskappelia vihittäessä.

2. Kor. 4:18–5:5

Me emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 7:9–10, 13–17

Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä:

– Pelastuksen tuo meidän Jumalamme,
hän, joka istuu valtaistuimella,
hän ja Karitsa!

Yksi vanhimmista kysyi minulta: »Keitä nämä valkeavaatteiset ovat? Mistä he ovat

tulleet?» Minä vastasin: »Herra, sinä sen tiedät.» Hän sanoi minulle:

– Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta.
He ovat pesseet vaatteensa
ja valkaisseet ne Karitsan veressä.
Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään
päivin ja öin,
ja hän, joka istuu valtaistuimella,
on levittänyt telttansa heidän ylleen.
Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano,
enää ei heitä polta aurinko
eikä paahtava helle.
Karitsa, joka on valtaistuimen edessä,
kaitsee heitä
ja vie heidät elämän veden lähteille,
ja Jumala pyyhkii heidän silmistään
kaikki kyyneleet.

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

5. Vastaus

Vastauksena voi olla psalmi, virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

6. Puhe

7. Virsi

8. Rukousjakso

*Vihkimisrukous

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
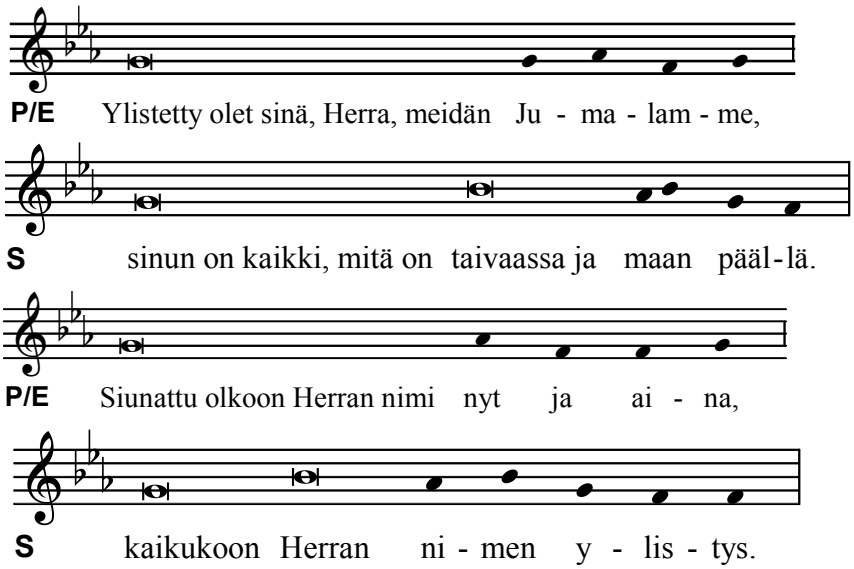
TAI

Sävelmäsarja 4:

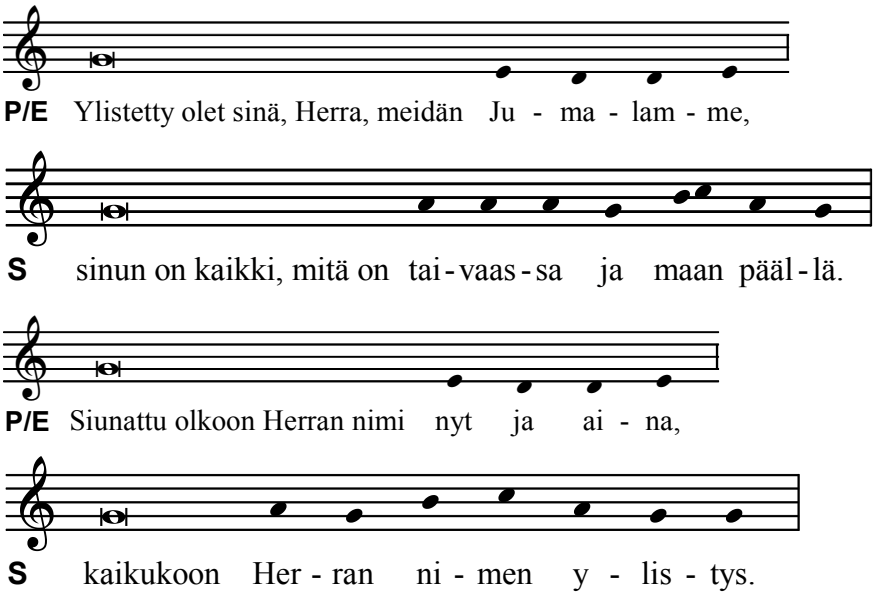

L Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (✢) Poika ja Pyhä Henki, tämän hautausmaan/siunauskappelin rauhan, lohdutuksen ja toivon paikaksi.

S Aamen.

L Rukoilkaamme.

Herra, meidän Jumalamme.
Sinulle kaikki elävät, ja sinun uskollisuutesi pysyy polvesta polveen.
Me rukoilemme sinua:

Anna tämän hautausmaan/siunauskappelin olla meille paikka,
jossa voimme surun, luopumisen ja kuoleman hetkellä
jättäytyä sinun armosi varaan.
Me kiitämme sinua kaikista niistä ihmisistä,
jotka ovat olleet suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa
tätä hautausmaata/siunauskappelia.
Auta meitä vaalimaan tätä paikkaa rakkaudella ja kunnioituksella,
niin että se todistaisi ikuisesta uskollisuudestasi.
Anna rauhasi niille, jotka lasketaan tähän hautausmaahan (siunataan tässä kappelissa)
odottamaan ylösnousemuksen aamua,
ja anna ikuisen valosi loistaa heille.
Lohduta niitä, jotka muistavat täällä rukouksin läheisiään.
Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa (sävelmät Jumalanpalvelusten kirjassa).

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Kiitosvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia virsiä: 194:1–3, 199, 329, 330:1, 6, 339:2, 629:4, 8, 9.

9. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa.

L Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme nyt Jumalan sanalla ja rukouksella vihkineet tämän hautausmaan/siunauskappelin. [Muistakaamme Jumalan lupausta: »Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa.

Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.» (Ilm. 21:3–4.)]

Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja ✢ Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

10. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikkia.

LAULUJA VIHKIMISIIN, VIRKAAN ASETTAMISIIN JA TEHTÄVÄÄN SIUNAAMISIIN

Virkaan asettaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 833.

Lauletaan virren 326 sävelmällä.

Toisinto Pohjanmaalta
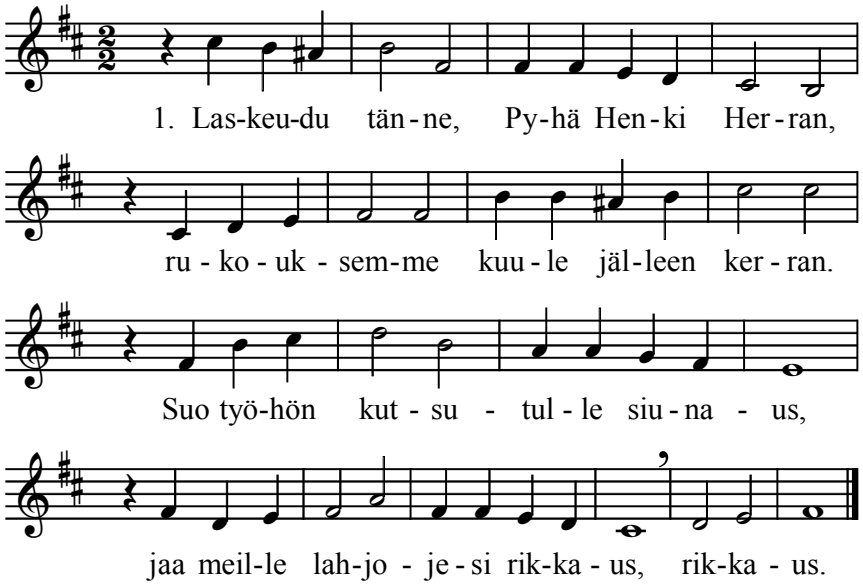
2. Kun hänet kutsuit työhön kirkossamme
ja palvelemaan seurakunnassamme,
niin anna voimaa työhön arkiseen,
ihmisten kohtaamiseen jokaiseen, jokaiseen.

3. Suo hänen työn ja viran paineet kestää,
lankeamasta sinä vain voit estää.
Lahjoita, Henki, nöyryys, rohkeus,
sytytä seurakuntaan rakkaus, rakkaus.

4. Jaa hänen kauttaan sanan lohdutusta,
hänelle anna sanan virvoitusta,
niin että usko meissä vahvistuu
ja liekki rakkauden kirkastuu, kirkastuu.

Pekka Huokuna ja Sakari Häkkinen 2003, muok. Niilo Rauhala 2003

Kirkon vihkiminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 834.

Lauletaan virren 209 sävelmällä.

Johann Schop 1642
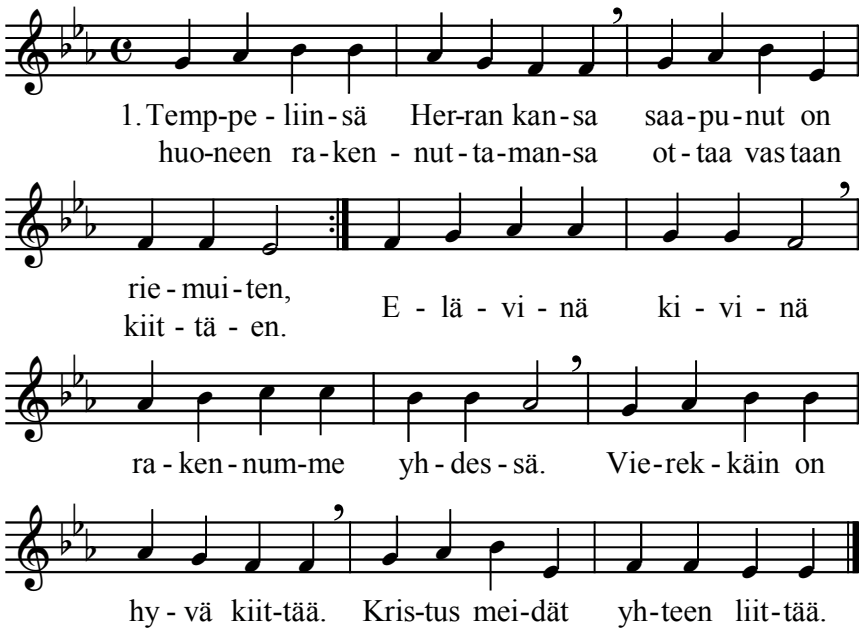
2. Kastemaljan kirkas vesi
aina meitä muistuttaa:
meidät otit lapsiksesi,
saamme armon omistaa.
Kastemaljan äärellä,
pelastuksen lähteellä,
Pyhän Hengen voiman saamme.
Kristusta siis palvelkaamme.

3. Sanan valo kutsuvana
täältä aina loistakoon,
totuuden ja armon sana
selkeästi kaikukoon.
Sanallasi kosketa,
uskoamme vahvista.
Sanallasi siunaa meitä
sanoihimme väsyneitä.

4. Alttarille, Jumalamme,
tuomme kiitosuhrimme.
Pöytääsi me tuoda saamme
lahjamme ja puutteemme.
Kristus ehtoollisellaan
tässä ruokkii omiaan.
Synnit maailman hän kantaa,
toivon, rohkeuden antaa.

5. Soitto, laulu ylistäköön
Luojan suurta kunniaa.
Sävel, sointu yhdistäköön
seurakuntaa laulavaa.
Täytä meidät Hengellä,
täytä riemun äänellä.
Anna meidän taivaassasi
laulaa juhlajoukossasi.

Jukka Lehtinen 2000

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 835.

Lauletaan virren 323 sävelmällä.

Keskiajalta / Saksassa 1540

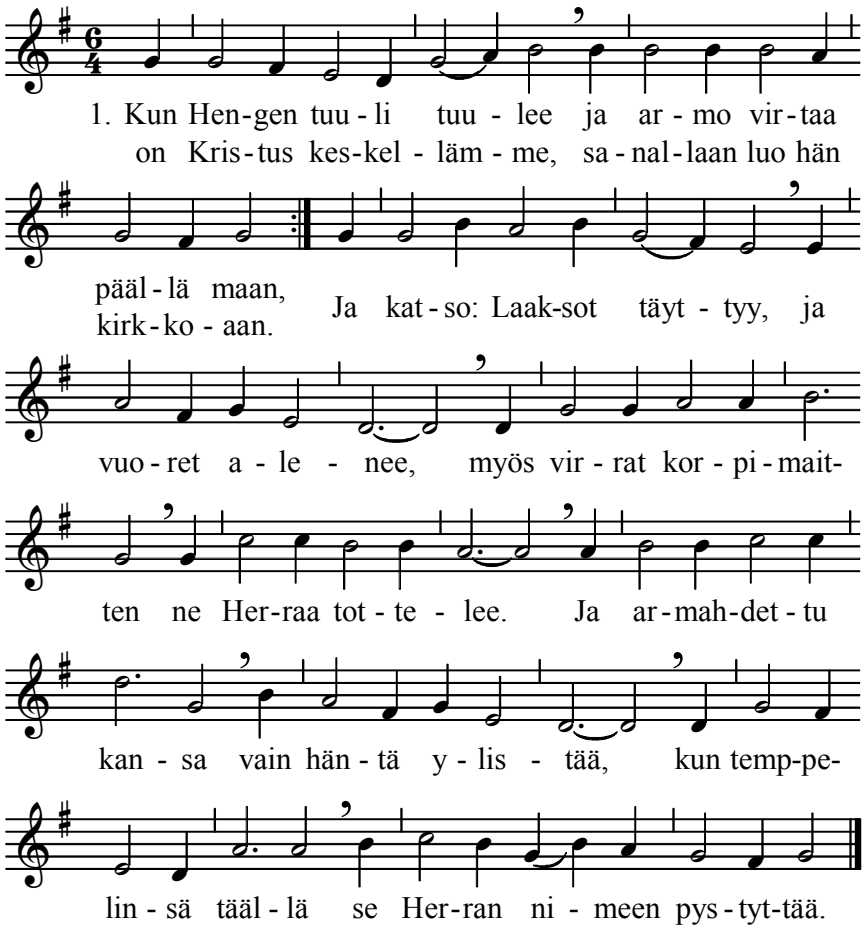

2. On seurakunnan Herra
maailman toivo ainoa.
Maa kärsimystään kantaa
ja etsii tietä, toivoa.
Jo kansat kuulla saavat:
tie Jeesus itse on!
Se piirtyy kaaren lailla
myös pilveen ahdingon.
Hän rauhan meille antaa,
ei niin kuin maailma.
Ja rauhan risti loistaa
nyt keskellämme kirkkaana.

3. Maan vilja varttuu, kypsyy,
se nousee päivään auringon.
Ja Herran kansa nostaa
pään pystyyn päällä kallion.
Se lähtee korjuutyöhön,
vie voiton sanomaa.
Näin valkeus on läsnä,
sen kansat nähdä saa.

Hän, pääsiäisen Herra,
on Voitonruhtinas,
hän köyhissään on vahva,
hän heikoissaan on voimakas.

Niilo Rauhala 2001

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon
kirkkokäsikirja III

Kirkollisten toimitusten kirja

Rukoushetkiä

Hyväksytty kirkolliskokouksessa
8. marraskuuta 2003

SISÄLLYS

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle…….. 5

3. Rukoushetkiä

Rukoushetken rakenne…….. 9

Perheen juhlia…….. 17
Pyhän kasteen muistaminen…….. 18
Kouluun lähtevien siunaaminen…….. 21
Avioliittoon vihkimisen vuosipäivä…….. 26
Syntymäpäivä…….. 32
Kodin siunaaminen…….. 36
Sairaus…….. 42
Sairaan luona…….. 43
Kuolevan luona…….. 48
Suru…….. 52
Läheisen kuoltua…….. 53
Surukodissa…….. 57
Sanomakellojen soidessa…….. 61
Vainajan muistaminen…….. 64
Läheisen haudalla…….. 68
Kriisitilanteessa…….. 72
Seurakunnan juhlia…….. 82
Seurakunnan perustamisen muistopäivä…….. 83
Kirkon rakentaminen…….. 87
Kirkon vihkimisen muistopäivä…….. 91
Kirkon esineistön käyttöön ottaminen…….. 95
Seurakunnan toimitilojen siunaaminen…….. 96
Työ…….. 99
Kylvön siunaaminen…….. 100
Sadosta kiittäminen…….. 103
Koulun tai oppilaitoksen siunaaminen…….. 109
Lukukauden aloittaminen…….. 112
Hoitolaitoksen siunaaminen…….. 117
Teollisuuslaitoksen, toimiston tai muun työpaikan siunaaminen…….. 120
Lipun käyttöön ottaminen…….. 125
Ruokarukoukset…….. 129
Lauluja rukoushetkiin…….. 133
Psalmin kertosäkeitä…….. 135
Lauluja…….. 137

1. Kasuaalitoimitukset

Kaste…….. 9
Lapsen kaste…….. 10

Hätäkaste…… 25
Hätäkasteen vahvistaminen…… 26
Nuoren ja aikuisen kaste…… 37
Kaste jumalanpalveluksen yhteydessä..…….... 48
Konfirmaatio……... 55
Konfirmaatiomessu A…… 56
Konfirmaatiomessu B…… 75
Kirkon yhteyteen ottaminen…… 87
Avioliiton solmiminen…… 95
Avioliittoon vihkiminen……... 96
Morsiusmessu…….. 109
Avioliiton siunaaminen…… 128
Hautaus…… 138
Hautaan siunaaminen…… 139
Hautausmessu…… 164
Maahan kätkeminen…… 183
Yksityinen rippi…… 188
Ehtoollinen sairaan luona…….. 194
Rukoushetkiä……... 205
Sairaan luona……... 206
Kuolevan luona…… 212
Läheisen kuoltua…… 218
Surukodissa…… 224
Kriisitilanteessa…… 229
Kodin siunaaminen…… 242
Lauluja kasuaalitoimituksiin…….. 251
Liturgisia sävelmiä…….. 252
Psalmin kertosäkeitä…….. 258
Lauluja……... 266

2. Vihkimiset, virkaan asettamiset ja tehtävään siunaamiset

Papiksi vihkiminen…….…….. 10
Diakonian virkaan vihkiminen…… 32
Piispan virkaan vihkiminen…… 53
Kirkkoherran virkaan asettaminen…… 73
Kappalaisen virkaan asettaminen…….. 92
Seurakunnan tehtävään siunaaminen…… 111
Lähetystyöhön siunaaminen…… 130
Kirkon erityistehtävään siunaaminen……... 149
Kirkon vihkiminen…….……... 168
Hautausmaan tai siunauskappelin vihkiminen…….. 189
Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin…….. 199

Kirkollisten toimitusten kirjan käyttäjälle

Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.
Room. 12:15

Kristillinen kirkko on alusta asti ollut pyhissä toimituksissa läsnä jäsentensä elämän käännekohdissa ja juhlahetkissä, iloissa ja suruissa. Näiden toimitusten aineistoa on koottu Kirkollisten toimitusten kirjaan.

Kirjan ensimmäinen osa, Kasuaalitoimitukset, sisältää kirkolliset toimitukset, joista säädetään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä. Niiden johtaminen kuuluu papin virkaan. Kasuaalitoimitusten yhteyteen on otettu myös tavallisimpia rukoushetkiä sekä kodin siunaamisen kaava, jotka voi johtaa muukin kuin pappi.

Toinen osa sisältää virkaan vihkimiset, virkaan asettamiset ja seurakunnan tehtävään siunaamiset sekä kirkon, siunauskappelin ja hautausmaan vihkimiset. Kolmas osa sisältää rukoushetken kaavan sekä raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteisiin. Rukoushetken voi johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Kirkollisilla toimituksilla on oma erityisluonteensa, joka nousee toisaalta kunkin toimituksen sisällöstä ja sanomasta, toisaalta siinä kohdattavien ihmisten elämäntilanteesta. Tästä syystä tulisi aina ottaa ennalta yhteyttä niihin ihmisiin, joita toimitus koskee. Toimituskeskustelussa voidaan selvittää toimituksen merkitystä ja kulkua ja samalla tutustua siihen osallistuvien ihmisten elämäntilanteeseen. Tällöin voidaan myös sopia siitä, millä tavoin kukin osallistuu toimituksen toteuttamiseen. Tarkempia ohjeita annetaan Kirkollisten toimitusten oppaassa.

Kirkolliset toimitukset ovat osa seurakunnan jumalanpalveluselämää. Toimituksissa voidaan seurata kirkkovuotta käyttämällä sen mukaista rukous- ja tekstiaineistoa. Myös toimitusten rakenne ja niissä käytettävä aineisto rakentavat siltaa seurakunnan yhteiseen jumalanpalvelukseen. Kirkon pyhät toimitukset tuovat seurakuntalaisten elämään Jumalan sanan lupaukset ja Jumalan siunauksen. Seurakuntalaisten osallistuminen ja yhteinen rukous luovat seurakuntayhteyttä.

Kirkollisten toimitusten tilannesidonnaisuudesta johtuu, että kaavat ovat joustavia ja toimitus voidaan toteuttaa joko rikkaasti tai pelkistetysti. Eri toteutusmahdollisuudet käyvät ilmi kunkin toimituksen yhteydessä. Kaavoissa on ilmaistu sisennyksin ne osat, jotka voidaan jättää pois. Kaavojen yksityiskohdissa on vaihtoehtoja ja usein myös vapaan muotoilun mahdollisuus. Toimituksen puhe laaditaan yleensä kutakin tilannetta varten. Myös esirukous voidaan valmistella tilanteen mukaan.

Kirkollisiin toimituksiin on laadittu uusia psalmien kertosäkeitä ja lauluja. Myös ne liittävät toimitukset seurakunnan muuhun jumalanpalveluselämään. Lauluilla voidaan rikastuttaa kunkin toimituksen sisältöä. Niitä voidaan käyttää virsien sijasta. Kertosäkeet ja laulut ovat myös virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä.

Merkkien selitykset:

L Liturgi
P Pappi
E Esilukija
S Seurakunta
* Seurakunta seisoo.
\+ Liturgi tai pappi siunaa seurakunnan ristinmerkillä.
(+) Liturgi, pappi tai esilukija voi tehdä ristinmerkin.
[ ] Hakasulkeissa oleva teksti voidaan jättää pois.
Sisennetty kohta voidaan jättää pois.

3.

RUKOUSHETKIÄ

Tässä osassa on rukoushetken rakenne ja sen jälkeen raamatuntekstejä, rukouksia ja musiikkiaineistoa eri tilanteiden rukoushetkiin. Joidenkin rukoushetkien kaava (sairaan luona, kuolevan luona, läheisen kuoltua, surukodissa, kriisitilanteessa, kodin siunaaminen) on aineistoineen valmiina Kasuaalitoimitusten osassa.

Rukoushetkien aineistoa voidaan käyttää myös sanajumalanpalveluksessa ja messussa.

RUKOUSHETKEN RAKENNE

Rukoushetken rakenne noudattaa pienen rukoushetken kaavaa. Rakennetta voidaan käyttää soveltaen.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen. Rukoushetken laulettavaksi merkityt osat voidaan myös lukea.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä.

1. Alkuvirsi

Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
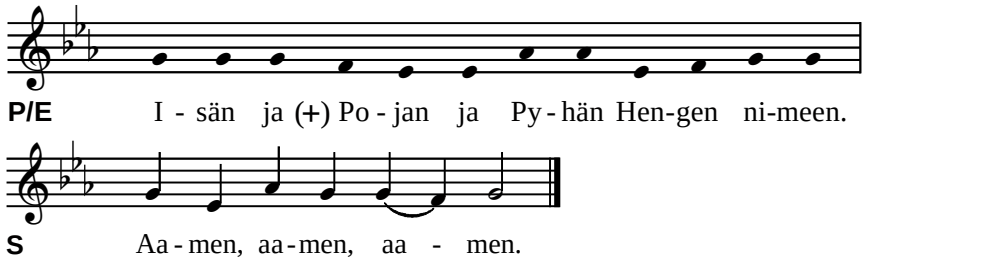
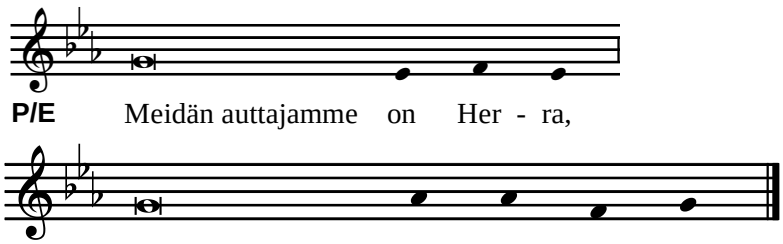

TAI
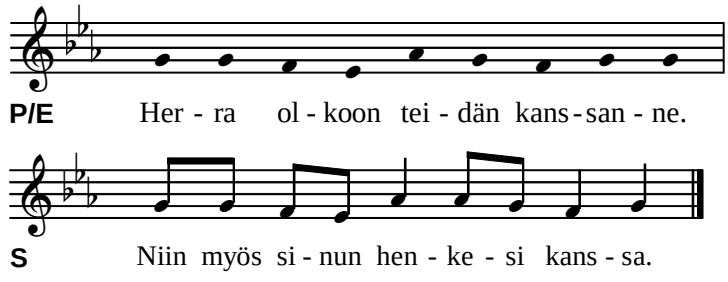
TAI

Sävelmäsarja 4:
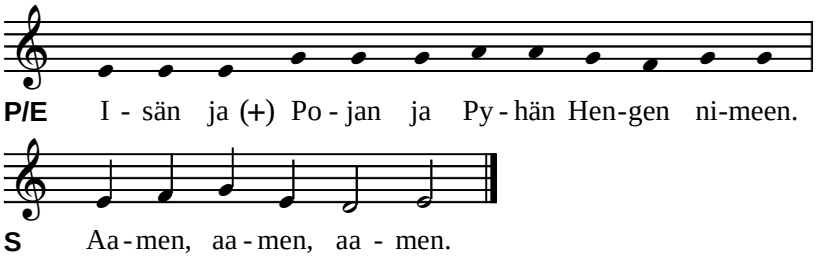
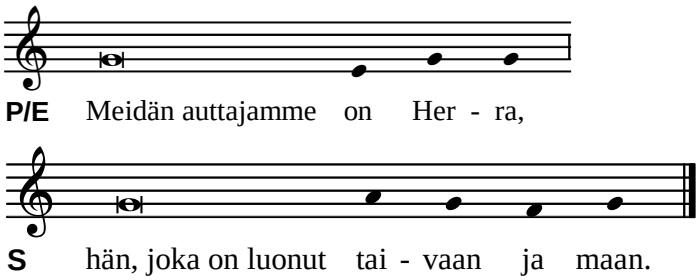

TAI
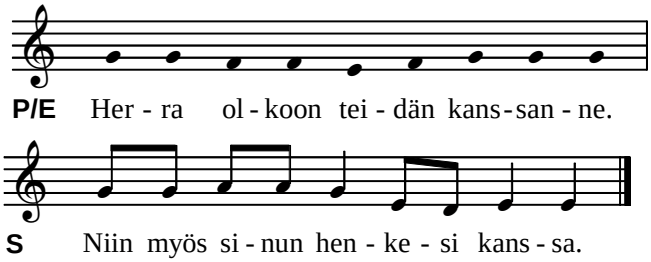
Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla vapaamuotoiset. Voidaan myös käyttää rukoushetken aiheeseen liittyviä johdantosanoja.

3. Psalmi

Käytetään rukoushetken aiheen tai kirkkovuoden ajankohdan mukaista psalmia tai muuta psalmia.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan laulaa tai lukea. Sen alussa ja lopussa voi olla antifoni. Psalmisävelmiä Jumalanpalvelusten kirjassa. Psalmin kertosäkeitä osastossa Lauluja rukoushetkiin ja Jumalanpalvelusten kirjassa.

Psalmiin liitetään Pieni kunnia. Sen sijasta voidaan käyttää seuraavia virrensäkeistöjä: 49:4, 50:6, 111:7, 115:8, 131:4, 258:6, 325:4, 334:8, 418:8, 420:9, 475:4, 534:6. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin rukoushetken aiheen mukaisista raamatuntekstеistä. Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä. Useita tekstejä luettaessa raamatunluku ja vastaus voivat vuorotella.

Lukija ilmoittaa raamatunkohdan.

5. Vastaus

Vastauksena voi olla virsi, psalmi, laulu, soitinmusiikkia tai hiljaista mietiskelyä.

6. Puhe

7. Virsi

Käytetään rukoushetken aiheeseen liittyvää virttä. Virren sijasta voi olla muuta musiikkia.

8. Rukousjakso

Vuororukous

Vuororukous voidaan lausua tai laulaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
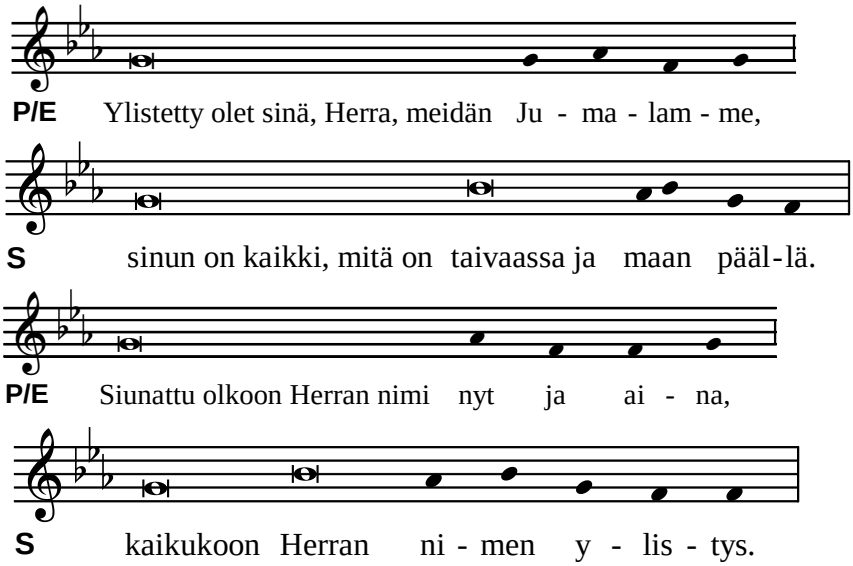
TAI

Sävelmäsarja 4:

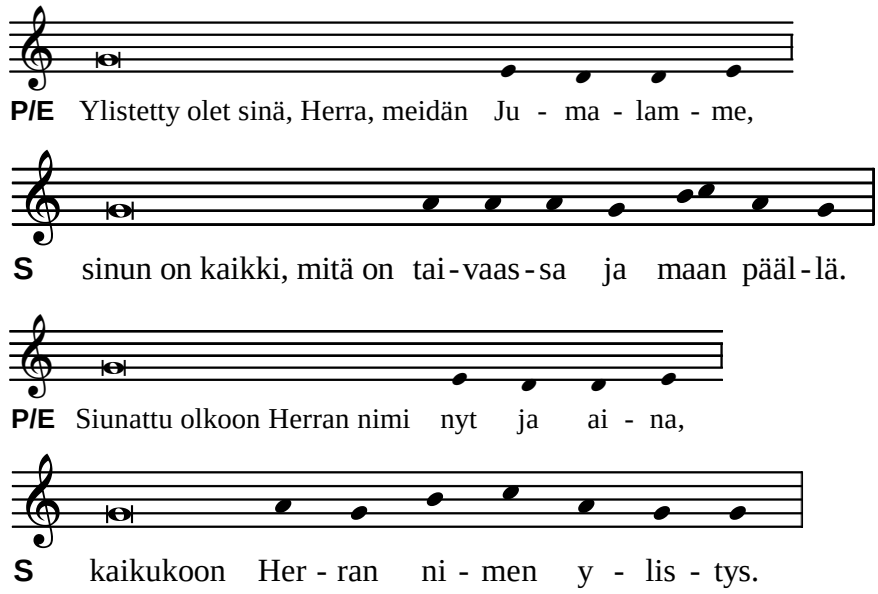

Siunaaminen

Käytetään rukoushetken aiheeseen liittyviä siunaamissanoja tai siunaamisrukousta.

Rukous

Käytetään rukoushetken aiheeseen liittyvää rukousta. Rukous voidaan laatia myös vapaasti. Sen edellä voi olla esirukous.

Sävelmäsarjat 1–3:
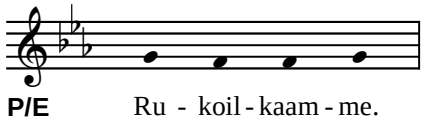
Sävelmäsarja 4:
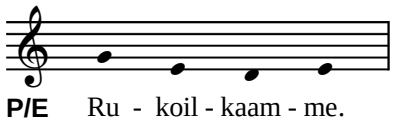
– rukous

Sävelmäsar470:1jat 1–3:
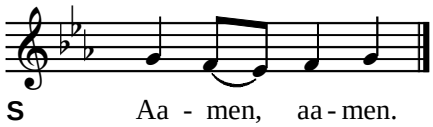
Sävelmäsarja 4:
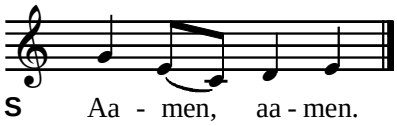
Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen. Se voidaan myös laulaa.

Herran rukouksen ekumeenista sanamuotoa (ks. Jumalanpalvelusten kirja) voidaan käyttää tarvittaessa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.

Aamen.

Kiitosvirsi

Käytetään rukoushetken aiheeseen liittyvää kiitosvirttä.

9. Siunaus

Siunaus voidaan lausua tai laulaa.

Sävelmäsarjat 1–3:
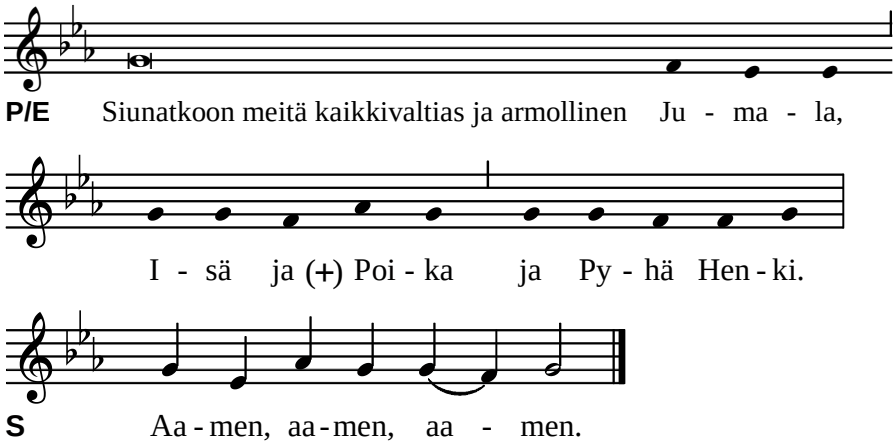
TAI

Sävelmäsarja 4:
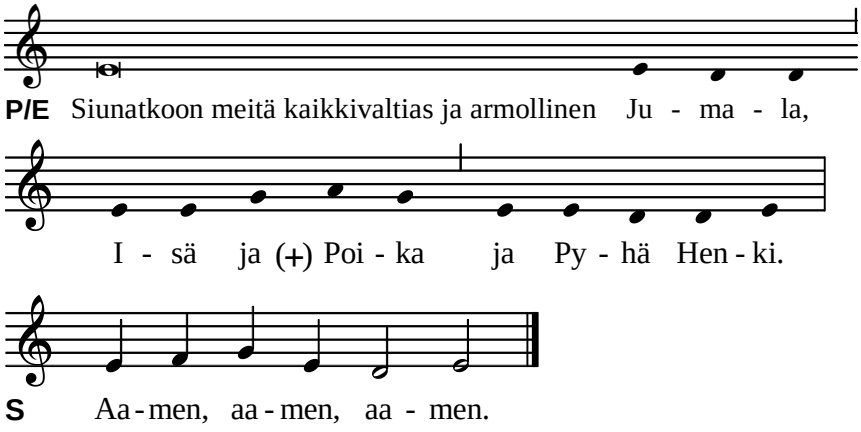
TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (+) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Sävelmäsarjat 1–3:
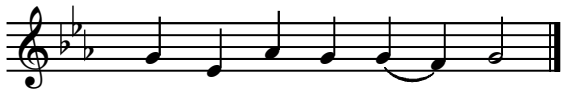
Sävelmäsarja 4:
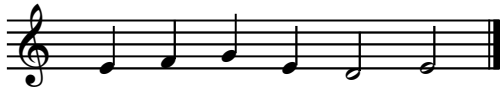
10. Päätösmusiikki

Päätösmusiikkina voi olla virsi, laulu tai soitinmusiikkia.

PERHEEN JUHLIA

Pyhän kasteen muistaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jota vietetään kasteen vuosipäivänä. Aineistoa voidaan käyttää myös muissa tilanteissa, joissa muistetaan kastetta.

Puheen jälkeen voidaan lausua apostolinen uskontunnustus.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Kasteessa lapsi Jumalan» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 214 tai 219
– rukousjakson edellä (kohta 7): 215:1–3, 442, 491:1–2 tai 495
– päätösmusiikki (kohta 10): 215:4–6, 216:4, 217:5–6, 236:5–6 tai 496:2–3

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

NN (kastepäiväänsä viettävän etunimet), rakkaat ystävät! Kasteessa Jumala on kutsunut meidät nimeltä omikseen. Olemme Kristuksen opetuslapsia ja hänen seurakuntansa jäseniä. Kiitämme kasteen lahjasta, muistamme kasteen merkitystä ja turvaamme Jumalan lupauksiin.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Minä tahdon aina ylistää Herraa,
lakkaamatta laulaa hänelle kiitosta!
Herran hyvyyden tähden minä ylistän itseäni onnelliseksi.
Maan hiljaiset kuulevat sen ja iloitsevat.
Tulkaa, kiittäkää minun kanssani Herraa,
kunnioittakaamme yhdessä hänen nimeään!
Minä käännyin Herran puoleen,
ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.

Ps. 34:2–6

TAI

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,

sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Jes. 43:1

Näin sanoo Herra,
joka sinut loi:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.

Room. 6:3–4

Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.

Gal. 3:26–27

Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne.

1. Piet. 3:20–21

Vain muutama ihminen pelastui arkissa veden kantamana. Tuon esikuvan mukaisesti teidät pelastaa nyt kaste, ei siksi että te siinä luovuitte saastaisesta elämästä, vaan koska Jumala teki kanssanne hyvän omantunnon liiton. Sen perustuksena on Jeesuksen Kristuksen ylösnousemus.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Jumala, kiitämme sinua kasteen lahjasta, jolla olet siunannut NN:n elämää. Kiitos, että olet varjellut ja johdattanut häntä tähän päivään. Anna meidän kaikkien muistaa omaa kastettamme. Sinä olet kutsunut meidät lapsiksesi ja taivaan perillisiksi. Auta meitä rohkeasti tunnustautumaan sinuun ja elämään kasteen armossa. Tätä rukoilemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Jumala, taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua kasteen lahjasta. Kiitos, että kasteessa annoit synnit anteeksi, vapautit pahan vallasta ja avasit meille tien elämään. Kiitos, että näin kutsuit meidät Kristuksen opetuslapsiksi ja seurakuntasi jäseniksi. Suo, että luottaisimme sinuun ja turvautuisimme kasteen armoon. Herätä Hengelläsi meissä uskoa ja rakkautta. Anna meille rohkeutta tunnustautua kristityiksi ja tarttua uskolla kasteen lupauksiin. Johdata meidät ikuiseen elämään. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Kouluun lähtevien siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jossa siunataan kouluun lähtevät. Siunaaminen toimitetaan keväällä tai juuri ennen koulun alkamista.

Siunaamisen toimittaa pappi tai muu seurakunnan työntekijä.

Kouluun lähtevien siunaaminen voidaan liittää seurakunnan pääjumalanpalvelukseen. Rukousjakso sijoitetaan tällöin uskontunnustuksen jälkeen. Siunaamissanoja seuraava rukous liitetään yhteiseen esirukoukseen.

Kouluun lähtevät voivat saapua (risti)kulkueena alkumusiikin aikana.

Voidaan käyttää perhemessun liturgisia sävelmiä. Siunaamisen aikana voi olla virsi tai muuta sopivaa musiikkia.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Taivaallinen Isämme» tai »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 397, 485, 487, 494, 499 tai 571:1–3
– siunaamisen aikana (kohta 8): 496, 497 tai 503
– kiitosvirsi (kohta 8): 135, 490 tai 571:4
– päätösmusiikki (kohta 10): 488, 492 tai 571:4

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät, pienet ja suuret. Raamattu kertoo, että vanhemmat toivat lapsia Jeesuksen luo. Jeesus otti lapset syliinsä ja siunasi heitä. Tätä siunausta ja varjelusta me pyydämme nyt yhdessä, kun te lapset aloitatte koulunne.

TAI

Rakkaat ystävät. Kohtaamme monta uutta asiaa, kun koulu alkaa. Tunnemme sekä iloa että jännitystä. Jumala on sanassaan luvannut pitää meistä huolta kaikissa vaiheissamme. Me kiitämme Taivaan Isää ja pyydämme hänen siunaustaan, varjelustaan ja johdatustaan.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Jumala, pidä minusta huoli,
sinuun minä turvaan.
Minä sanon Herralle: »Sinä olet minun valtiaani,
sinulta saan kaiken hyvän!»
Ps. 16:1–2

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.

Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Herra muistaa meitä ja siunaa meitä,
hän siunaa Israelin sukua, hän siunaa Aaronin sukua.
Herra siunaa niitä, jotka häntä palvelevat,
niin pieniä kuin suuria.

Ps. 115:12–13

TAI

Minä kohotan katseeni vuoria kohti.
Mistä saisin avun?
Minä saan avun Herralta,
häneltä, joka on luonut taivaan ja maan.
Herra varjelee sinut kaikelta pahalta,
hän suojelee koko elämäsi.
Herra varjelee kaikki sinun askeleesi,
sinun lähtösi ja tulosi nyt ja aina.

Ps. 121:1–2, 7–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Joh. 3:1

Katsokaa, kuinka suurta rakkautta Isä on meille osoittanut: me olemme saaneet Jumalan lapsen nimen, ja hänen lapsiaan me myös olemme.

Matt. 18:1–5, 10

Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: »Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?»

Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: »Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut.

Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja.»

Luuk. 18:15–17

Jeesuksen luo tuotiin myös pieniä lapsia, jotta hän koskisi heihin. Tämän nähdessään opetuslapset moittivat tuojia, mutta Jeesus kutsui lapset luokseen ja sanoi: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Lapset saapuvat alttarin ääreen.

Siunaamiseen voidaan kutsua avustajia.

Vuororukous

P/E Rakas Jeesus. Olemme tulleet luoksesi,
koska meillä on tärkeä vaihe edessämme.
Me pyydämme: rakas Jeesus, siunaa meitä.

S Rakas Jeesus, siunaa meitä.

P/E Sinä otit lapset syliisi, panit kätesi heidän päälleen
ja siunasit heitä.
Me pyydämme: rakas Jeesus, siunaa meitä.

S Rakas Jeesus, siunaa meitä.

Siunaamissanat

Lapset polvistuvat ja heidät siunataan kättenpäällepanemisella.

Siunaamisen aikana voi olla virsi, laulu tai muuta musiikkia.

P/E [NN (etunimi),] Jeesus siunatkoon sinun koulutiesi ja koko elämäsi.

TAI

P/E [NN (etunimi),] Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunaamisen jälkeen lapset palaavat paikoilleen.

Rukous

1. Jumala,
kiitos, että olet kanssamme ja suojelet ja varjelet meitä.
Siunaa meitä tässä uudessa elämänvaiheessa.
Siunaa meitä kaikkia:
lapsia, jotka lähtevät kouluun,
vanhempia, jotka saattavat heitä,
ja opettajia, jotka ottavat uudet oppilaat vastaan.

Anna meille jokaiselle rohkea ja turvallinen mieli
ja auta meitä luottamaan sinuun.
Kuule rukouksemme Jeesuksen nimessä.

2.

P/E/Lapsi

Hyvä Jumala.
Kiitos kodista ja rakkaista ihmisistä.
Kiitos kaikista, jotka ovat hoitaneet meitä.
Siunaa heitä.

P/E/Aikuinen

Hyvä Jumala.
Me kiitämme sinua näistä lapsista.
Varjele jokaista koululaista hänen koulutiellään.
Ole heidän kanssaan, kun heitä jännittää ja pelottaa.
Luo kouluun hyvä yhteishenki.
Anna jokaiselle hyviä ystäviä.
Siunaa opettajia heidän työssään ja elämässään.
Anna meille vanhemmille viisautta olla lapsemme tukena.
Me jätämme itsemme ja kaikki asiamme sinun hyvään hoitoosi.
Kuule meitä Jeesuksen nimessä.

3.

P/E Taivaallinen Isä. Sinä olet kutsunut lapset luoksesi.
Ole lähellämme rakkaudessasi ja uskollisuudessasi.
Kuule rukouksemme.

S Kuule rukouksemme.

P/E Siunaa meitä uudessa elämänvaiheessa koulun alkaessa.
Auta meitä kasvamaan sinun lapsinasi.
Kuule rukouksemme.

S Kuule rukouksemme.

P/E Suojele meitä liikenteessä ja varjele kaikelta pahalta.
Lähetä hyvät enkelisi vierellemme.
Kuule rukouksemme.

S Kuule rukouksemme.

P/E Poista pelot. Luo meihin hyvä ja turvallinen mieli.
Anna jokaiselle ystäviä
ja auta meitä ottamaan huomioon toinen toisemme.
Varjele, ettemme kiusaa ketään.
Kuule rukouksemme.

S Kuule rukouksemme.

P/E Ole kotimme turvana. Siunaa opettajien ja kaikkien
koulussa työskentelevien työ.
Kuule rukouksemme Jeesuksen nimessä.

Avioliittoon vihkimisen vuosipäivä

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jota vietetään avioliittoon vihkimisen vuosipäivänä tai muulloinkin avioparin sitä toivoessa. Aineistoa voidaan käyttää myös esimerkiksi avioliittoleirillä.

Rukoushetki voidaan pitää kotona, kirkossa tai muualla.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös vihkilaulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 241, 470 tai 471
– rukousjakson edellä (kohta 7): 338 tai 465
– kiitosvirsi (kohta 8): 332, 341
– päätösmusiikki (kohta 10): 382:5–6 tai 397

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet kiittämään Jumalaa hyvyydestä, jota hän on osoittanut NN:lle ja NN:lle. [Heidät vihittiin X:n kirkossa – – vuotta sitten.] Pyydämme Jumalan jatkuvaa siunausta ja läsnäoloa heidän ja heidän läheistensä elämään. Raamatussa sanotaan: »Herra täyttää niiden pyynnöt, jotka häntä pelkäävät, hän kuulee heidän huutonsa ja auttaa heitä» (Ps. 145:19).

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Minä julistan uskollista hyvyyttäsi
ja alati sinun apusi runsautta,
jonka mittaa ja määrää en tiedä.
Herra, minun Jumalani,
minä kerron sinun voimateoistasi
ja julistan vanhurskauttasi, sinun, ainoan.
Jumala, sinä olit opastajani jo kun olin nuori,
ja tähän päivään asti olen saanut kertoa ihmeistäsi.
Kun nyt olen vanha ja harmaapäinen,
älä hylkää minua, Jumala.
Minä julistan tuleville polville kätesi mahtia
ja tekojesi suuruutta.
Sillä korkeuksiin ulottuu vanhurskautesi
ja suuret ovat tekosi.
Jumala, kuka on sinun vertaisesi?
Sinä olet antanut vaikeita vuosia
ja monia ahdistuksen aikoja,
mutta yhä uudelleen sinä virvoitat minut,
syvyyksistä sinä minut nostat.
Kohota minut takaisin kunniaan
ja lohduta minua jälleen.
Minun huuleni avautuvat ilohuutoon.
Minä laulan sinulle kiitosta,
koska sinä lunastit minut.

Ps. 71:15–21, 23

TAI

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Hyvä on kiittää Herraa,
laulaa ylistystä sinun nimellesi, Korkein.
Hyvä on aamulla kertoa armostasi
ja illalla uskollisuudestasi
harpun ja lyyran sävelin,
kymmenen kielen helkkyessä.

Herra, sinä ilahdutat minua teoillasi,
minä riemuitsen sinun kättesi töistä.
Kuinka suuret ovatkaan sinun tekosi, Herra,
kuinka syvät sinun ajatuksesi!

Ps. 92:2–6

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.
Hän ravitsee minut aina hyvyydellään,
ja minä elvyn nuoreksi, niin kuin kotka.
Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan,
muistavat hänen käskynsä
ja elävät niiden mukaan.

Ps. 103:1–5, 17–18

TAI

Jumala, sydämeni on levollinen,
mieleni on tyyni.
Minä tahdon laulaa ja soittaa!
Herää, harppu, herää, lyyra,
minä tahdon herättää aamuruskon!
Herra, minä ylistän sinua kansojen keskellä,
minä laulan kaikille kansoille sinun kiitostasi.
Sinun armosi ulottuu yli taivaitten,
sinun uskollisuutesi ylös pilviin.
Jumala, kohotkoon kunniasi yli taivaitten,
kirkkautesi yli kaiken maan!
Auta meitä väkevällä kädelläsi,
pelasta ne, joita rakastat.
Vastaa minulle!

Ps. 108:2–7

TAI

Herra muistaa meitä ja siunaa meitä.
Herra siunaa niitä, jotka häntä palvelevat,
niin pieniä kuin suuria.

Lisätköön Herra kansaansa, teitä ja lapsianne,
polvesta polveen.
Siunatkoon teitä Herra,
hän, joka on tehnyt taivaan ja maan.

Ps. 115:12–15

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Moos. 1:27–28

Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät.

1. Moos. 2:18

Herra Jumala sanoi: »Ei ole ihmisen hyvä olla yksinään. Minä teen hänelle kumppanin, joka sopii hänen avukseen.»

Laul. l. 8:6–7

Paina minut sinetiksi sydäntäsi vasten,
pane sinetiksi ranteesi nauhaan.
Rakkaus on väkevä kuin kuolema,
kiivas ja kyltymätön kuin tuonela.
Sen hehku on tulen hehkua,
sen liekki on Herran liekki.
Suuret vedet eivät voi sitä sammuttaa,
virran tulva ei vie sitä mukanaan.
Jos joku tarjoaisi talot ja tavarat
rakkauden hinnaksi,
hän saisi vain toisten pilkan.

Valit. 3:22–23

Herran armoa on se, että vielä elämme,
hänen laupeutensa ei lopu koskaan.
Joka aamu Herran armo on uusi,
suuri on hänen uskollisuutensa.

1. Kor. 13:1, 4–8, 12–13

Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin

vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali.

Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä. Rakkaus ei kadehdi, ei kersku, ei pöyhkeile, ei käyttäydy sopimattomasti, ei etsi omaa etuaan, ei katkeroidu, ei muistele kärsimäänsä pahaa, ei iloitse vääryydestä vaan iloitsee totuuden voittaessa. Kaiken se kestää, kaikessa uskoo, kaikessa toivoo, kaiken se kärsii. Rakkaus ei koskaan katoa.

Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee.

Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–14

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi.

Mark. 10:6–9

Jeesus sanoo:
»Maailman alussa Jumala loi ihmisen mieheksi ja naiseksi. Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.»

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:
»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

Jumala on hyvyydessään johdattanut tätä avioparia – – vuotta. NN ja NN (etunimet), siunatkoon teitä kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, nyt ja aina.

Rukous

1. Jumala, taivaallinen Isä. Sinä loit ihmisen mieheksi ja naiseksi ja asetit avioliiton. Me ylistämme sinua tästä lahjasta. Kiitos, että olet liittänyt NN:n ja NN:n toisiinsa ja antanut heille voimaa rakastaa toinen toistaan niin hyvinä kuin vaikeinakin päivinä läpi vuosien [ja vuosikymmenien]. Sinä olet siunannut heidän liittonsa ja lupauksensa. Me kiitämme sinua ilosta ja onnesta, joka on täyttänyt heidän sydämensä. Kiitämme myös siitä, että olet antanut heille kestävyyttä ja kärsivällisyyttä koettelemusten aikana ja valaissut sanallasi heidän tietään.

   Jumala, me kiitämme sinua luomistyösi rikkaudesta: perheestä, lapsista, lastenlapsista ja yhteydestä sukupolvien välillä. Auta meitä kaikkia säilyttämään keskinäinen rakkaus ja luottamus, kasvamaan yhdessä ja pitämään huolta toinen toisestamme.

   Jumala, sinä voit uudistaa rakkautemme ja voimamme. Ole NN:ää ja NN:ää lähellä tulevinakin päivinä. Anna heidän sydämeensä uskon ja toivon valo, niin että he jaksavat kulkea yhdessä sanaasi luottaen ja toinen toistaan palvellen.

   Jumala, sinä olet valmistanut omillesi kodin taivaassa. Kiinnitä katseemme siihen. Anna meille voimaa kiittää sinua joka päivä armostasi ja huolenpidostasi, tyytyä onneemme ja elää nimesi kunniaksi. Auta NN:ää ja NN:ää ja meitä kaikkia Kristuksen armoon turvaten kilvoittelemaan ikuista päämäärää kohti, niin että saisimme kerran kaikki olla luonasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Taivaallinen Isämme. Me kiitämme sinua siitä, että saamme tänään iloita yhdessä NN:n ja NN:n avioliitosta. Olet lahjoittanut heidät toisilleen. Kiitämme yhteisistä vuosista ja elämästä, jonka he ovat saaneet jakaa keskenään. Kiitos onnen ja ilon päivistä, joilla olet siunannut heidän avioliittoaan. Kiitos siitä, että he ovat voineet kulkea yhdessä myös vaikeitten aikojen läpi.

   Anna NN:lle ja NN:lle monia yhteisiä ja onnellisia vuosia ja voimia, niin että he jaksaisivat auttaa ja palvella toisiaan. Auta heitä olemaan lähellä toisiaan ja saata heissä päätökseen hyvä työsi. Anna Pyhän Henkesi asua heidän kodissaan, siunata heidän avioliittoaan ja kaikkia heidän rakkaitaan. Rohkaise meitä jokaista vaalimaan yhteyttä rakkaittemme kanssa. Kuule rukouksemme Jeesuksen, Vapahtajamme tähden.

Syntymäpäivä

Tätä aineistoa käytetään syntymäpäivänä vietettävässä rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) tai muuten syntymäpäiväjuhlassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Monia vuosia» tai »Koittanut on juhlapäivä suuri» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 395 tai 470
– kiitosvirsi (kohta 8): 326:1–3, 329:1–2, 332 tai 341
– päätösmusiikki (kohta 10): 560:2–4

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Jumala, sydämeni on levollinen,
mieleni on tyyni.
Minä tahdon laulaa ja soittaa!
Herää, sydämeni,
herää, harppu, helky, lyyra,
minä tahdon herättää aamuruskon!
Herra, minä ylistän sinua kansojen keskellä,
minä laulan kaikille kansoille sinun kiitostasi.
Sinun armosi ulottuu taivaisiin,
sinun uskollisuutesi ylös pilviin.
Jumala, kohotkoon kunniasi yli taivaitten,
kirkkautesi yli kaiken maan!

Ps. 57:8–12

TAI

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.

Ps. 62:2–3

TAI

Suurempi kuin elämä on sinun armosi.
Minun huuleni ylistävät sinua.
Jumalani, minä kiitän sinua niin kauan kuin elän,
minä turvaan sinuun, kohotan käteni sinun puoleesi.

Ps. 63:4–5

TAI

Sinä olet minun toivoni, Herra,
Herra, minun turvani nuoruudesta asti.

Syntymästäni saakka olet ollut tukeni,
siitä saakka kun kohdusta minut päästit.
Sinulle minä aina laulan ylistystä.
Kun nyt olen vanha ja harmaapäinen,
älä hylkää minua, Jumala.
Minä julistan tuleville polville
kätesi mahtia ja tekojesi suuruutta.
Sillä korkeuksiin ulottuu vanhurskautesi ja suuret ovat tekosi.
Jumala, kuka on sinun vertaisesi?

Ps. 71:5–6, 18–19

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.

Ps. 100:1–3

TAI

Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!
Hoosianna! Herra, anna meille apusi!
Oi Herra, anna menestys!

Ps. 118:24–25

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Jes. 43:1–3

Näin sanoo Herra:
– Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut.
Minä olen sinut nimeltä kutsunut,
sinä olet minun.
Kun kuljet vesien halki, minä olen sinun kanssasi,
kun virtojen poikki, ne eivät tempaa sinua mukaansa,
kun astut tulen lävitse, sinä et pala
eikä liekki sinua polta.
Minä, Herra, olen sinun Jumalasi.

Valit. 3:22–25

Herran armoa on se, että vielä elämme,
hänen laupeutensa ei lopu koskaan.
Joka aamu Herran armo on uusi,
suuri on hänen uskollisuutensa.
Sieluni sanoo: »Herra on kaikkeni,
häneen minä turvaan.»
Herra on hyvä sille, joka panee toivonsa häneen,
sille, joka häntä etsii.

Fil. 4:6–7

Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:15–17

Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon teidät on yhden ja saman ruumiin jäseninä kutsuttu. Olkaa myös kiitollisia. Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja. Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.

1. Tess. 5:16–24

Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta. Älkää sammuttako Henkeä, älkää väheksykö profetoimisen lahjaa. Koetelkaa kaikkea ja pitäkää se mikä on hyvää. Pysykää erossa kaikesta pahasta.

Itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonaan ja varjelkoon koko olemuksenne, teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne, niin että olette nuhteettomat Herramme Jeesuksen Kristuksen tullessa. Hän, joka teitä kutsuu, on uskollinen ja pitää lupauksensa.

2. Tess. 2:16–17

Itse Herramme Jeesus Kristus ja Jumala, meidän Isämme, joka on rakastanut meitä ja on armossaan antanut meille iankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon, rohkaiskoot sydämiänne ja antakoot teille aina voimaa hyviin tekoihin ja puheisiin.

1. Joh. 4:8–10

Jumala on rakkaus. Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Kaikkivaltias Jumala. Sinä olet suuri armossa ja muuttumaton uskollisuudessa ja pysyt samana ikuisesti. Sinua me ylistämme kuluneista vuosista, ilosta ja surusta ja kaikesta hyvyydestä, jota olet osoittanut meille. Anna anteeksi pahat tekomme, rikkomuksemme ja laiminlyöntimme. Auta meitäkin antamaan toisillemme sydämestämme anteeksi. Anna meille luottavainen mieli ja tulevaisuuden toivo. Varjele meitä kaikilta vaaroilta. Opeta meitä ensin etsimään sinun valtakuntaasi ja vanhurskasta tahtoasi. Auta meitä alkamaan ja päättämään jokainen päivämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä. Sinun kirjaasi ovat päivämme kirjoitetut. Kun viimeinenkin niistä on päättynyt, ota meidät katoamattomaan valtakuntaasi. Kuule rukouksemme Jeesuksen tähden.

2. Rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua ajasta, jonka olet antanut meille. Kiitämme menneistä vuosista ja tästä päivästä. Kiitos elämän lahjoista ja huolenpidostasi. Kiitos aurinkoisista ja hyvistä päivistä, kiitos myös vastoinkäymisistä ja murheista, joihin olet kätkenyt läsnäolosi ja siunauksesi. Kiitos läheisistä ihmisistä, perheestä ja ystävistä. Ole kanssamme joka päivä. Rohkaise meitä aina turvautumaan sinuun ja etsimään voimaa sanastasi. Jumala, me kiitämme siitä, että Jeesuksessa Kristuksessa armon ja rakkauden lähde on ehtymätön. Hoida ja virvoita meitä armollasi. Kuule meitä Poikasi nimessä.

3. Tänään kiitämme sinua, Jumala, NN:stä ja hänen syntymäpäivästään. Kiitämme elämän lahjasta, jonka olet antanut hänelle. Kiitämme kasteesta, jossa hänet otettiin Jumalan lapseksi ja seurakunnan yhteyteen. Kiitämme enkeleistä, jotka lähetit hänen matkalleen johdattamaan läpi elämän monien vaiheitten.

   Kiitos, Isä, ihmisistä, jotka toivat siunaustaan NN:n lapsuuteen ja antoivat turvaa ja hoivaa. Kiitos nuoruuden vuosista, jotka toivat uusia haasteita ja ystäviä. Kiitos siitä, että aikuisuuden monet tehtävät ja rakkaat ihmiset ovat antaneet sisältöä elämään. Kiitos surun ja onnen päivistä, illan varjoista ja aamuauringon kirkkaista säteistä. Tänään me rukoilemme myös NN:n omaisten ja ystävien puolesta. Siunaa ja varjele heitä.

   Taivaallinen Isä. Sinä otat meidät vastaan kaikkine puutteinemme. Kristuksessa, Pojassasi, me olemme armahdetut. Hänessä sinä näet meidät rakkaina ja kauniina. Anna meidän kokea hänen läheisyydessään todeksi rakkautesi ja iloita kaikkina päivinä, jotka vielä ovat edessämme. Kuule meitä Jeesuksen tähden.

Kodin siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään kodin siunaamisen rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Kodin siunaamisen kaava on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää kodin siunaamisen laulua (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 471 tai 492
– kiitosvirsi (kohta 8): 326:1–2, 329:1–2, 5, 332, 468:7–8, 470:1, 4 tai 490:1–3
– päätösmusiikki (kohta 10): 464 tai 533:5

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat kristityt. Jumala on luonut kaiken hyväksi, ja me saamme ottaa hänen lahjansa kiittäen vastaan. Hän on antanut teille [, NN ja NN,] tämän kodin ja kaiken tarpeellisen sitä varten. Tänään me kiitämme Jumalaa, kaikkien lahjojen antajaa, ja kuulemme hänen sanaansa. Pyydämme hänen siunaustaan tälle kodille ja kaikille niille, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

Rakkaat kristityt. Koti on meille suuri Jumalan lahja. Kodissa me haluamme elää turvallisesti ja hyväksyttyinä. Vapahtajamme tuo läsnäolollaan kaipaamaamme levollisuutta ja anteeksiantavaa mieltä. Seuraajiaankin hän kehottaa toivottamaan rauhaansa kaikkiin koteihin. Tänään me kiitämme tästä kodista ja siunaamme sen. Vapahtajamme kehotuksen mukaan sanomme: Rauha tälle kodille (Luuk. 10:5).

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Antifoni

Minun turvani on Herra,
minun kotini on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:9

Psalmi

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.

Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra!
Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

TAI

Jos Herra ei taloa rakenna,
turhaan näkevät rakentajat vaivaa.
Jos Herra ei kaupunkia vartioi,
turhaan vartija valvoo.
Turhaan te nousette varhain,
turhaan valvotte myöhään
ja raadatte leipänne tähden.
Yhtä lailla Herra antaa omilleen,
vaikka he nukkuisivat.

Ps. 127:1–2

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Moos. 18:1–5

Herra ilmestyi Abrahamille Mamren tammistossa. Abraham istui telttansa ovella päivän ollessa kuumimmillaan, ja kun hän kohotti katseensa, hän näki kolmen miehen lähestyvän. Heti heidät nähtyään hän juoksi teltan ovelta heitä vastaan ja tervehti heitä kumartaen maahan asti. Hän sanoi: »Herrani, suothan minulle sen kunnian, ettet kulje palvelijasi ohi.

Saanko tuoda teille vähän vettä, jotta voitte pestä jalkanne ja levähtää puun varjossa? Minä haen hiukan syötävää, niin että voitte virkistäytyä ennen kuin jatkatte matkaanne. Levähtääksenne te varmaan poikkesitte minun, palvelijanne luo.» He sanoivat: »Hyvä on, tee niin.»

5. Moos. 8:12–14, 17

Kun saatte syödä itsenne kylläisiksi, kun rakennatte kauniita taloja ja asutte niissä, kun nautakarjanne, lampaanne ja vuohenne lisääntyvät, kun teille kertyy hopeaa ja kultaa ja koko omaisuutenne kasvaa, varokaa tulemasta ylpeiksi ja unohtamasta Herraa, Jumalaanne, joka vei teidät pois Egyptistä, orjuuden maasta. Älkää siis kuvitelko, että olette omin voimin ja omilla kyvyillänne hankkineet itsellenne tämän vaurauden.

Joos. 24:14–15

Joosua sanoi kansalle:
»Pelätkää siis Herraa ja palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti. Mutta jos te ette tahdo palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä palvelette: haluatteko palvella niitä jumalia, joita esi-isänne palvelivat Eufratin toisella puolen, vai amorilaisten jumalia, näiden amorilaisten, joiden maassa te nyt asutte. Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.»

Ap. t. 16:31

Usko Herraan Jeesukseen, niin pelastut, sinä ja sinun perhekuntasi.

Room. 12:10–18

Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toinen toistanne. Älkää olko velttoja, olkaa innokkaita, palakoon teissä Hengen tuli, palvelkaa Herraa. Toivokaa ja iloitkaa, ahdingossa olkaa kestäviä, rukoilkaa hellittämättä. Auttakaa puutteessa olevia pyhiä, osoittakaa vieraanvaraisuutta. Siunatkaa niitä, jotka teitä vainoavat, siunatkaa älkääkä kirotko. Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.

Olkaa keskenänne yksimielisiä. Älkää pitäkö itseänne muita parempina, vaan asettukaa vähäosaisten rinnalle. Älkää olko omasta mielestänne viisaita. Älkää maksako kenellekään pahaa pahalla, vaan pyrkikää siihen, mikä on hyvää kaikkien silmissä. Jos on mahdollista ja jos teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien kanssa.

Fil. 4:4–7

Iloitkaa aina Herrassa! Sanon vielä kerran: iloitkaa! Tulkoon teidän lempeytenne kaikkien ihmisten tietoon. Herra on jo lähellä. Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

Kol. 3:12–17

Te, jotka olette Jumalan valittuja, pyhiä ja hänelle rakkaita, pukeutukaa siis sydämelliseen armahtavaisuuteen, ystävällisyyteen, nöyryyteen, lempeyteen ja kärsivällisyyteen. Pitäkää huolta, että tulette toimeen keskenänne, antakaa anteeksi toisillenne, vaikka teillä olisikin moittimisen aihetta. Niin kuin Herra on antanut teille anteeksi, niin antakaa tekin. Mutta kaiken kruunuksi tulkoon rakkaus, sillä se tekee kaiken täydelliseksi. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rauha, johon teidät on yhden ja saman ruumiin jäseninä kutsuttu. Olkaa myös kiitollisia. Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne. Opettakaa ja neuvokaa toisianne kaikella viisaudella ja laulakaa kiitollisin mielin Jumalalle psalmeja, ylistysvirsiä ja hengellisiä lauluja. Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.

Hepr. 13:2

Älkää unohtako osoittaa vieraanvaraisuutta, sillä jotkut ovat yösijan antaessaan tulleet majoittaneeksi enkeleitä.

1. Piet. 4:8–10

Ennen kaikkea pysykää kestävinä keskinäisessä rakkaudessanne, sillä »rakkaus peittää paljotkin synnit». Olkaa nurkumatta vieraanvaraisia toinen toisellenne. Palvelkaa kukin toistanne sillä armolahjalla, jonka olette saaneet, Jumalan moninaisen armon hyvinä haltijoina.

Ilm. 3:20

Kristus sanoo:
»Minä seison ovella ja kolkutan. Jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, minä tulen hänen luokseen, ja me aterioimme yhdessä, minä ja hän.»

Luuk. 10:38–42

Jeesus vaelsi eteenpäin opetuslastensa kanssa ja tuli erääseen kylään. Siellä muuan nainen, jonka nimi oli Martta, otti hänet vieraakseen. Martalla oli sisar, Maria. Tämä asettui istumaan Herran jalkojen juureen ja kuunteli hänen puhettaan. Martalla oli kädet täynnä työtä vieraita palvellessaan, ja siksi hän tuli sanomaan: »Herra, etkö lainkaan välitä siitä, että sisareni jättää kaikki työt minun tehtäväkseni? Sano hänelle, että hän auttaisi minua.» Mutta Herra vastasi: »Martta, Martta, sinä huolehdit ja hätäilet niin monista asioista. Vain yksi on tarpeen. Maria on valinnut hyvän osan, eikä sitä oteta häneltä pois.»

Luuk. 19:1–10

Jeesus tuli Jerikoon ja kulki kaupungin halki. Siellä asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Hän halusi nähdä, mikä mies Jeesus oli, mutta ei pienikokoisena ylettynyt kurkistamaan väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi jonkin matkaa edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Mutta tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: »Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi.»

Sakkeus tuli kiireesti alas ja otti iloiten Jeesuksen vieraakseen. Kun ihmiset näkivät tämän, he sanoivat paheksuen: »Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.» Mutta Sakkeus sanoi Herralle kaikkien kuullen: »Herra, näin minä teen: puolet omaisuudestani annan köyhille, ja keneltä olen liikaa kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.» Sen kuultuaan Jeesus sanoi häneen viitaten: »Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi. Onhan hänkin Abrahamin poika. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.»

Joh. 12:1–3

Kuusi päivää ennen pääsiäistä Jeesus tuli Betaniaan, missä hänen kuolleista herättämänsä Lasarus asui. Jeesukselle tarjottiin siellä ateria. Martta palveli vieraita, ja Lasarus oli yksi Jeesuksen pöytäkumppaneista. Maria otti täyden pullon aitoa, hyvin kallista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Koko huone tuli täyteen voiteen tuoksua.

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:
»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Siunaaminen

Jumala on hyvyydessään antanut meille kodin ja läheiset ihmiset. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, tämän kodin ja kaikki, jotka täällä asuvat ja vierailevat.

TAI

Jumalan sanan mukaan sillä, minkä Herra siunaa, on aina oleva siunaus (1. Aik. 17:27). Tähän luottaen siunaan tämän kodin Isän ja (+) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Olkoon tämä koti paikka, jossa kysytään ja seurataan Jumalan tahtoa. Vallitkoon teidän sydämissänne Kristuksen rakkaus.

Rukous

1. Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Sinun kädestäsi saamme ottaa kaiken, mitä meillä on. Auta meitä käyttämään antamiasi lahjoja oikein. Siunaa tätä kotia. Anna niiden, jotka asuvat täällä, tuntea turvaa ja yhteenkuuluvuutta. Auta heitä rakastamaan ja kunnioittamaan toisiaan. Anna myös tässä kodissa vierailevien kokea lämpöä ja ystävyyttä. Kuule meitä Poikasi

Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

2. Hyvä Jumala. Me kiitämme sinua kodista, jonka olemme saaneet. Kiitämme siitä, että meillä on paikka, jossa saamme elää, tehdä työtä, levätä ja olla hiljaa. Ole sinä kotimme Herra. Suojele meitä hyvyydelläsi, niin että voisimme tuntea turvaa ja rauhaa ja saada voimia tehtäviimme. Luo, Herra, kotiimme perusta, joka kestää koettelemuksissa. Tee meistä sovun rakentajia. Auta meitä löytämään tapoja, jotka vaalivat uskon perintöä sukupolvesta toiseen. Anna kotimme pysyä avoinna kaikille, jotka lähetät luoksemme. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

SAIRAUS

Sairaan luona

Tätä aineistoa käytetään sairaan luona vietettävässä rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Rukoushetki sairaan luona on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Aineistoa voidaan käyttää myös soveltuvin osin.

Öljyllä voitelemiseen käytetään ruokaöljyä.

Ehtoollista vietettäessä käytetään kaavaa Ehtoollinen sairaan luona.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 318, 375, 388 tai 392
– vastaus (kohta 5): 299, 338 tai 341
– päätösmusiikki (kohta 10): 317, 397, 480 tai 481

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesus on tullut jakamaan kanssamme meidän tuskamme ja vaivamme. Raamatussa sanotaan: »Hän kantoi meidän kipumme, otti taakakseen meidän sairautemme» (Jes. 53:4).

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän
vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuinka kauan?
Oletko unohtanut minut iäksi?
Kuinka kauan peität minulta kasvosi?
Kuinka kauan huolet painavat mieltäni
ja sydäntäni jäytää tuska?
Kuinka kauan viholliseni ovat voitolla?
Katso minun puoleeni ja vastaa minulle,
Herra Jumalani!
Sytytä silmiini valo,
älä anna minun nukkua kuolemaan,
ettei viholliseni sanoisi:
»Minä voitin hänet»,
ettei vastustajani saisi iloita tappiostani.
Minä luotan sinun armoosi,
saan iloita sinun avustasi.
Minä laulan kiitosta Herralle,
hän pitää minusta huolen.

Ps. 13:2–6

TAI

Minä käännyin Herran puoleen,
ja hän vastasi minulle.
Hän vapautti minut kaikesta pelosta.
Ne, jotka katsovat häneen, säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät punastu häpeästä.
Minä olin avuton ja huusin apua.
Herra kuuli minua ja pelasti minut kaikesta hädästä.
Herran enkeli on asettunut vartioon.
Hän suojaa niitä, jotka palvelevat Herraa, ja pelastaa heidät.
Katsokaa, nähkää omin silmin!
Maistakaa, katsokaa Herran hyvyyttä!
Onnellinen se, joka turvaa häneen.
Pelätkää Herraa, te hänen pyhänsä!
Mitään ei puutu niiltä, jotka häntä pelkäävät.

Ps. 34:5–10

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–3, 6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Job 19:25

Minä tiedän, että lunastajani elää.
Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä.

Jes. 53:3–4

Hyljeksitty hän oli, ihmisten torjuma,
kipujen mies, sairauden tuttava,
josta kaikki käänsivät katseensa pois.
Halveksittu hän oli, me emme häntä minään pitäneet.

Ja kuitenkin: hän kantoi meidän kipumme,
otti taakakseen meidän sairautemme.

Ef. 3:14–21

Minä polvistun Isän eteen, hänen, jonka asemaa jokainen isän ja lapsen suhde taivaassa ja maan päällä kuvastaa. Rukoilen, että hän sanomattomassa kirkkaudessaan hengellään vahvistaisi ja voimistaisi teidän sisäistä olemustanne. Näin Kristus asuu teidän sydämissänne, kun te uskotte, ja rakkaus on elämänne perustus ja kasvupohja. Silloin te kykenette yhdessä kaikkien pyhien kanssa käsittämään kaiken leveyden, pituuden, korkeuden ja syvyyden, ja voitte tajuta Kristuksen rakkauden, joka ylittää kaiken tiedon. Niin Jumalan koko täyteys valtaa teidät.

Jumalalle, joka meissä vaikuttavalla voimallaan kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella, olkoon ylistys seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien, aina ja ikuisesti. Aamen.

Fil. 4:6–7

Älkää olko mistään huolissanne, vaan saattakaa aina se, mitä tarvitsette, rukoillen, anoen ja kiittäen Jumalan tietoon. Silloin Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.

1. Joh. 4:9–10

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Matt. 7:7–8

Jeesus sanoo:
»Pyytäkää, niin teille annetaan. Etsikää, niin te löydätte. Kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen pyytävä saa ja jokainen etsijä löytää, ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan.»

Mark. 1:30–34

Simonin anoppi makasi kuumeessa, ja hänestä kerrottiin heti Jeesukselle. Jeesus meni hänen luokseen, otti häntä kädestä ja auttoi hänet jalkeille. Kuume lähti naisesta, ja hän alkoi palvella vieraitaan.

Illalla, auringonlaskun jälkeen Jeesuksen luo tuotiin kaikki sairaat ja pahojen henkien vaivaamat. Koko kaupunki oli kerääntynyt oven edustalle. Hän paransi useita erilaisten tautien vaivaamia ja ajoi ulos monia pahoja henkiä.

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella ja synninpäästöllä.

Siunaaminen

VAIHTOEHTO A

Kättenpäällepaneminen

Rukoushetken johtaja panee kätensä sairaan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti. Hän vakuuttaa: »Ystäväni, ole rohkealla mielellä, sinun syntisi annetaan anteeksi.»

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon sinun kanssasi.

Siunattava:

Aamen.

VAIHTOEHTO B

Öljyllä voiteleminen

Raamatussa sanotaan: »Jos joku teistä on sairaana, kutsukoon hän luokseen seurakunnan vanhimmat. Nämä voidelkoot hänet öljyllä Herran nimessä ja rukoilkoot hänen puolestaan, ja rukous, joka uskossa lausutaan, parantaa sairaan. Herra nostaa hänet jalkeille, ja jos hän on tehnyt syntiä, hän saa sen anteeksi.» (Jaak. 5:14–15.)

Rukoushetken johtaja tekee öljyllä sairaan otsaan ristinmerkin ja sanoo:

Tähän Raamatun sanaan luottaen voitelen sinut, NN (etunimet), Isän ja + Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Jää Jumalan haltuun.

Siunattava:

Aamen.

Rukous

Kaikkivaltias Jumala. Sinä olet elämän lähde ja autat niitä, jotka turvautuvat sinuun. Me kiitämme sinua siunauksestasi ja rukoilemme: Ole NN:n kanssa, tue ja vahvista häntä. Jos tahtosi on, tee hänet terveeksi. Anna viisautta ja voimia hänen läheisilleen ja kaikille, jotka hoitavat häntä. Anna toivon säilyä ja kantaa eri vaiheissa. Tätä pyydämme Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

Kuolevan luona

Tätä aineistoa käytetään kuolevan luona vietettävässä rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Rukoushetki kuolevan luona on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Aineistoa voidaan käyttää myös soveltuvin osin.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 396, 498, 552 tai 621
– vastaus (kohta 5): 377 tai 548
– päätösmusiikki (kohta 10): 376:3, 555, 563, 624 tai 631

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesuksen viimeiset sanat ristiltä ovat täynnä luottamusta. Hän sanoo: »Isä, sinun käsiisi minä uskon henkeni» (Luuk. 23:46). Kristuksen armoon turvautuen mekin jäämme taivaallisen Isän käsiin.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Jumala, pidä minusta huoli,
sinuun minä turvaan.
Ihana maa on tullut osakseni,
kaunis perintö on minulle annettu.
Minä kiitän Herraa, hän neuvoo minua,
yölläkin kuulen sisimmässäni hänen äänensä.
Minä pysyn aina lähellä Herraa.
Kun hän on oikealla puolellani,
minä en horju.
Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien,
sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.

Ps. 16:1, 6–11

TAI

Herra, sinuun minä turvaan.
Älä milloinkaan hylkää minua.
Sinä olet vanhurskas, pelasta minut!
Kuule minua, riennä avukseni!

Ole minulle kallio, jonka suojaan saan paeta,
vuorilinna, johon minut pelastat.
Sinä olet minun kallioni ja pakopaikkani.
Sinä johdatat ja ohjaat minua,
sillä sinä olet minun Jumalani.
Sinun käsiisi minä uskon henkeni.
Herra, sinä lunastat minut vapaaksi,
sinä uskollinen Jumala.

Ps. 31:2–4, 6

TAI

Jumala, ole minulle armollinen hyvyydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani
ja anna lankeemukseni anteeksi.
Minä tiedän pahat tekoni,
minun syntini on aina minun edessäni.
Jumala, luo minuun puhdas sydän
ja uudista minut, anna vahva henki.
Älä karkota minua kasvojesi edestä,
älä ota minulta pois pyhää henkeäsi.
Anna minulle jälleen pelastuksen riemu
ja suo minun iloiten sinua seurata.

Ps. 51:3–5, 12–14

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni,
ja kaikki mitä minussa on,
ylistä hänen pyhää nimeään.
Ylistä Herraa, minun sieluni,
älä unohda, mitä hyvää hän on sinulle tehnyt.
Hän antaa anteeksi kaikki syntini
ja parantaa kaikki sairauteni.
Hän päästää minut kuoleman otteesta
ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella.

Ps. 103:1–4

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Room. 8:18, 24–27

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme.

Meidät on pelastettu, se on varma toivomme. Mutta toivo, jonka jo näkee täyttyneen, ei enää ole toivo. Kukapa toivoo sellaista, minkä jo näkee! Jos taas toivomme jotakin mitä emme näe, me myös odotamme sitä kärsivällisesti.

Myös Henki auttaa meitä, jotka olemme heikkoja. Emmehän tiedä, miten meidän tulisi rukoilla, että rukoilisimme oikein. Henki itse kuitenkin puhuu meidän puolestamme sanattomin huokauksin. Ja hän, joka tutkii sydämet, tietää mitä Henki tarkoittaa, sillä Henki puhuu Jumalan tahdon mukaisesti pyhien puolesta.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 4:18–5:5

Me emme kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Lapsen puolesta rukoiltaessa.

Mark. 10:13–16

Jeesuksen luo tuotiin lapsia, jotta hän koskisi heihin. Opetuslapset moittivat tuojia, mutta sen huomatessaan Jeesus närkästyi ja sanoi heille: »Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse.» Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä.

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:
»Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–3

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukousjakso voidaan aloittaa synnintunnustuksella.

Armon vakuutus

Rukoushetken johtaja panee kätensä kuolevan pään päälle ja sanoo:

Sinut on pyhässä kasteessa otettu Jumalan ikuiseen armoliittoon. Vapahtajamme Jeesus Kristus on luvannut olla kanssasi joka päivä, nyt ja elämäsi loppuun asti.

Jeesus sanoo:
»Ystäväni, ole rohkealla mielellä,
sinun syntisi annetaan anteeksi.»

TAI

Näin sanoo Herra:
»Vaikka vuoret järkkyisivät
ja kukkulat horjuisivat,
minun rakkauteni sinuun ei järky
eikä minun rauhanliittoni horju.»

Kun lähtöhetkesi koittaa, saat uskoa elämäsi turvallisesti Lunastajasi käsiin. Kantakoot pyhät enkelit sinut autuaitten joukkoon. Olkoon osanasi ikuinen rauha ja valo.

Rukoushetken johtaja ottaa kätensä kuolevan päältä ja jatkaa:

Jumala auttakoon myös teitä, omaiset ja ystävät, turvautumaan Jeesukseen Kristukseen. Hän antakoon teille voimaa. »Jumalan rauha, joka ylittää kaiken ymmärryksen, varjelee teidän sydämenne ja ajatuksenne, niin että pysytte Kristuksessa Jeesuksessa.»

Rukous

Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinun armosi ja rakkautesi on suuri. Ota vastaan palvelijasi NN. Ole hänen turvanaan kuoleman hetkellä ja vie hänet perille ikuiseen elämään. Tätä rukoilemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta.

SURU

Läheisen kuoltua

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) läheisen kuoltua. Rukoushetki läheisen kuoltua on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetki (saattohartaus) vietetään omaisten pyynnöstä. Se pidetään potilashuoneessa, sairaalan kappelissa tai kodissa.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä. Vainajan rinnalle voidaan asettaa kukkia.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 249, 383, 384 tai 397
– vastaus (kohta 5): 30, 299, 301 tai 307
– päätösmusiikki (kohta 10): 58:6–7, 63:4–6, 388, 552, 555 tai 631

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Kuolema hämmentää ajatuksemme. Meidän on vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Tarvitsemme voimaa ja lohdutusta Jumalan sanasta ja rukouksesta. Hiljennymme surussamme pyhän Jumalan eteen.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23:1–4, 6

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

TAI

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:15–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 1:17–18

Kristuksen nähdessäni minä vaivuin hänen jalkoihinsa kuin kuollut.
Mutta hän laski oikean kätensä päälleni ja sanoi:

»Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.»

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:
»Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Kuolema on koskettanut meitä. NN on päässyt matkansa päähän. Me kiitämme sinua hänen elämästään ja kaikesta hyvästä, jota olemme saaneet hänen kauttaan. Kiitämme yhteisestä taipaleesta, jonka olemme saaneet kulkea. Auta meitä kiitollisin mielin säilyttämään sydämessämme hänen muistonsa. Me uskomme hänet sinun käsiisi ja turvaudumme ikuiseen armoosi.

   Jumala, sinä näet, mitä ajatuksissamme liikkuu. Ole meitä lähellä ja opeta luottamaan, että sinä pidät meistä huolen. Vahvista uskoamme siihen, että sinä olet suurempi kuin surumme. Kiitos, että saamme valvoneina ja uupuneina levätä sinussa. Varjele, ettemme jäisi murheessamme yksin. Kiitos niistä ihmisistä, jotka ovat mukana surussamme. Anna meille voimaa ja rohkeutta edessä oleviin tehtäviin, rakkautta ja viisautta lähimpiämme kohtaan. Anna herkkyyttä kohdata ihmisten osanotto ja hämmennys.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua elämän lahjasta, ilon ja surun hetkistä. Sinun käsissäsi ovat elämämme vaiheet. Me jäämme sinun rakkautesi ja armosi huomaan. Auta meitä turvautumaan Kristukseen, kuoleman voittajaan, niin että kerran saisimme kaikkien rakkaittemme kanssa nousta ikuiseen elämään. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Elävien ja kuolleiden Jumala,
rakas taivaallinen Isä.
Kuolema on käynyt luonamme.
Muistamme edessäsi NN:ää ja pyydämme:
anna meidän kuolemassakin turvautua siihen voittoon,
jonka Poikasi Jeesus Kristus saavutti.
Tätä rukoilemme hänen nimessään.

3. Pyhä, elävä Jumala.
Kiitos siitä, että saamme jättää NN:n sinun haltuusi.
Anna ikuisen valon loistaa hänelle.
Lahjoita rauhasi myös omaan sydämeemme.
Ole meille armollinen
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Isä meidän

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ristinmerkki ja kasvojen peittäminen

Herra antakoon sinulle iankaikkisen levon,
ikuinen valo sinua valaiskoon.

Rukoushetken johtaja tekee ristinmerkin vainajan otsaan ja lausuu:

Pyhät enkelit johtakoot sinut ikuiseen elämään.

Rukoushetken johtaja voi peittää vainajan kasvot liinalla tai pyytää jotakuta lähiomaisista tekemään sen.

Surukodissa

Tätä aineistoa käytetään surukodissa vietettävässä rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Rukoushetki surukodissa on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 245, 355, 368 tai 375
– vastaus (kohta 5) tai rukousjakson edellä (kohta 7): 338, 357 tai 397
– päätösmusiikki (kohta 10): 377, 464:4 tai 548

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Hänen paikkansa kotona on tyhjä. Kuolema hämmentää meitä. On vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Suru tarvitsee aikaa. Jumalan sana ja rukous ohjaavat meitä etsimään apua Jumalalta. Hiljennymme hänen eteensä.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Anteeksiantava ja laupias on Herra.
Hän on kärsivällinen
ja hänen armonsa on suuri.
Ei hän iäti meitä syytä,
ei hän ikuisesti pidä vihaa.
Ei hän maksanut meille syntiemme mukaan,
ei rangaissut niin kuin olisimme ansainneet.
Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä,
niin on Herran armo suuri niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Niin kaukana kuin itä on lännestä,
niin kauas hän siirtää meidän syntimme.
Niin kuin isä armahtaa lapsiaan,
niin armahtaa Herra niitä, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Hän tuntee meidät ja tietää meidän alkumme,
muistaa, että olemme maan tomua.
Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,

ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:8–18

TAI

Minä kohotan käteni sinun puoleesi,
sieluni janoaa sinua kuin kuivunut maa.
Vastaa minulle, Herra!
Vastaa pian, kauan en enää jaksa!
Älä kätke minulta kasvojasi,
muutoin olen haudan partaalla.
Sinuun minä turvaan –
osoita laupeutesi jo aamuvarhaisesta!
Sinun puoleesi minä käännyn –
opeta minulle tie, jota kulkea!

Ps. 143:6–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Tess. 4:13–18

Tahdomme teidän olevan selvillä siitä, mitä tapahtuu kuoleman uneen nukkuville, jotta ette surisi niin kuin nuo toiset, joilla ei ole toivoa. Jos kerran Jeesus on kuollut ja noussut kuolleista, niin kuin me uskomme, silloin Jumala myös on Jeesuksen tullessa tuova poisnukkuneet elämään yhdessä hänen kanssaan. Ilmoitamme teille, mitä Herra on sanonut: Me elossa olevat, jotka saamme jäädä tänne siihen asti kun Herra tulee, emme ehdi poisnukkuneiden edelle. Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla.

1. Tess. 5:10–11

Kristus on kuollut puolestamme, jotta saisimme elää yhdessä hänen kanssaan, olimmepa valveilla tai kuoleman unessa. Rohkaiskaa ja vahvistakaa siis toinen toistanne, ja niinhän te teettekin.

Joh. 5:24–29

Jeesus sanoo:
»Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Totisesti, totisesti: tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, sillä Isä, elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. Isä on myös antanut hänelle tuomiovallan, koska hän on Ihmisen Poika. Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan – hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Jumala, Isämme. Auta, ettemme tällä hetkellä ajattelisi vain kuoleman pimeyttä vaan muistaisimme ikuisen elämän kirkkautta. Me uskomme NN:n sinun käsiisi ja kiitämme sinua kaikesta hyvästä, minkä annoit meille hänen kauttaan. Anna Kristuksen tähden anteeksi kaikki se, millä rikoimme toisiamme vastaan. Lohduta meitä surussamme. Anna meille uskallusta katsoa edessä olevaa elämää luottavaisin mielin. Me uskomme ja turvaamme Poikaasi Jeesukseen Kristukseen, joka on ylösnousemus ja elämä.

2. Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä tunnet tämän perheen/kodin surun. Sinä voit antaa turvan ja lohdutuksen. Ole niiden luona, jotka ovat joutuneet luopumaan läheisestä ihmisestä. Anna heille voimaa kestää heitä kohdannut menetys. Auta perheen/kodin jäseniä luottamaan siihen, että sinä pidät heistä huolen ja olet heidän kanssaan surun vaikeina päivinä.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Kiitos siitä, että Vapahtajamme on voittanut kuoleman. Valaise tätä kotia ja surevia sanasi ja Kristuksen ylösnousemuksen valolla. Anna siunauksesi ja voimasi myös edessä oleviin käytännön tehtäviin. Johdata surevien avuksi niitä ihmisiä, jotka voivat tukea heitä. Me uskomme NN:n, itsemme ja toinen toisemme sinun käsiisi. Jumala,

kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Jumala, taivaallinen Isämme. Me tulemme eteesi surun koskettamina. Sinä olet ainoa turvapaikkamme, kun sanat ja voimat ovat jo loppuneet. Me uskomme NN:n sinun rakastaviin käsiisi. Suru ja ahdistavat ajatukset ovat nyt meidän osamme. Isä, sinä näet, miten elämämme jää monella tavalla vajaaksi. Armahda meitä. Anna voimaa, että jaksaisimme tästä päivästä eteenpäin päivän kerrallaan. Anna yöunen olla virkistävää. Lähetä luoksemme rakkaita ihmisiä lohduttamaan, auttamaan ja kantamaan meitä esirukouksin. Lohduta meitä ylösnousemuksen ja jälleennäkemisen toivolla.

Sanomakellojen soidessa

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jota vietetään sanomakellojen soiton yhteydessä.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Rukoushetki voidaan viettää kirkossa, kotona tai muualla.

Rukoushetken aikana voidaan sytyttää muistokynttilöitä.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 396, 621, 626 tai 631
– vastaus (kohta 5) tai rukousjakson edellä (kohta 7): 273 tai 275
– päätösmusiikki (kohta 10): 341, 388 tai 555

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet kuuntelemaan sanomakelloja. Muistamme nyt NN:ää, joka on poissa keskuudestamme. Hiljennymme ja pyydämme Jumalalta lohdutusta suruun ja voimaa elämään.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.

Ps. 62:2–3

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni nääntyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.

Ps. 73:23–26

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

Joh. 6:37–40

Jeesus sanoo:
»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. Ja lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä, jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Joh. 14:1–6

Jeesus sanoo:
»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

Tuomas sanoi hänelle: »Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?» Jeesus vastasi: »Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Suuri Jumala, laupias Isä. Olemme edessäsi kuoleman koskettamina. Sinä annat elämän ja asetat päivillemme määrän. Olet kutsunut keskuudestamme pois NN:n. Hänen paikkansa kotona on nyt tyhjä, mutta mieleemme nousevat monet muistot. Herra, ole

meitä lähellä ja auta turvautumaan sinuun. Sinä olet suurempi kuin surumme. Ota meidät hoitoosi sellaisina kuin olemme: itkevinä, väsyneinä ja katkerinakin. Tuomme eteesi viime päivien koettelemukset, ahdistukset ja kuolemanpelkomme.

Me kiitämme sinua yhteisistä vuosista ja kaikesta, mitä NN oli meille. Kiitämme siitä, mikä rohkaisee meitä elämään. Auta meitä kasvamaan sen läpi, mikä aiheutti ristiriitoja, niin etteivät ne jäisi kuluttamaan mieltämme. Kiitos siitä, että Kristuksen tähden annat anteeksi kaiken sen, missä olemme tehneet väärin. Uupumuksen keskellä me kiitämme sinua niistä ihmisistä, jotka ovat eläneet mukana surussamme. Muista meitä murheessamme ja auta edessä olevissa käytännön tehtävissä.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Kellojen soitto hiljentää mielemme ja suuntaa ajatuksemme sinua kohti, Herra. Uskomme NN:n sinun käsiisi. Anna Poikasi Jeesus Kristus turvaksemme elämässä ja kuolemassa. Auta meitä uskossa ja toivossa kulkemaan kohti Isän kotia, jossa saamme yhdessä kaikkien omiesi kanssa ylistää Vapahtajaamme. Jumala, kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Jumala, taivaallinen Isä. Lohduta meitä, jotka nyt suremme NN:n kuolemaa. Vahvista meitä voimallasi ja tue Hengelläsi. Lähetä lohdutuksen enkeli vierellemme. Auta meitä jakamaan murheen ja kaipauksen tuska, tukemaan toisiamme ja näkemään surunkin keskellä sinun huolenpitosi. Rohkaise meitä uskomaan siihen, että elämä ei pääty kuolemaan vaan jatkuu sinun luonasi ikuisessa valossa.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Jumala, meistä tuntuu vaikealta luopua NN:stä, vaikka tiedämmekin, että hän on päässyt lepoon kaikista huolista, vaivoista ja tuskista. Ota hänet vastaan. Lohduta ja vahvista meitä ja auta meitä kaikessa turvautumaan sinuun nyt ja aina. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Vainajan muistaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jossa muistetaan vainajaa. Aineistoa voidaan käyttää myös muistotilaisuudessa, kuoleman vuosipäivänä tai sukukokouksessa, jossa muistetaan edesmenneitä suvun jäseniä.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu, risti tai krusifiksi ja vainajan valokuva sekä sytyttää kynttilä.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Ei väisty meiltä koskaan» (ks. Lauluja rukoushetkiin) tai hautaan siunaamisen laulua (ks. Lauluja kasuaalitoimituksiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 275, 396 tai 621
– vastaus (kohta 5) tai rukousjakson edellä (kohta 7): 30, 276 tai 388
– päätösmusiikki (kohta 10): 332, 341 tai 620

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Vietämme nyt NN:n muistotilaisuutta / muistamme poisnukkuneita suvun jäseniä. Muistelkaamme, mitä hän/he meille merkitsi/merkitsivät. Haluamme kiittää yhteisistä kokemuksista, jotka elävät mielessämme. Saamme jakaa täällä myös surun ja kaipauksen tunteita. Kuoleman läheisyys koskettaa meitä jokaista. Jumala, elämän ja kuoleman Herra, on luvannut olla kanssamme. Hän ohjaa meitä sanallaan ikuisen elämän tielle.

TAI

Rakkaat ystävät. Ylösnoussut Kristus sanoo: »Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä.» (Ilm. 1:17–18.) Me kaikki liitymme sukupolvien ketjuun ja menemme pois, kukin vuorollamme. Kristus on ollut ennen meitä, ja hän elää ikuisesti. Uskossa häneen löydämme katoamattoman elämän. Saamme pyytää hänen läsnäoloaan jokaiseen päiväämme.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23:1–4, 6

TAI

Jumalan edessä mieleni hiljenee,
hän antaa minulle avun.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Hiljene, sieluni, Jumalan edessä!
Hän antaa minulle toivon.
Hän on kallio, hän on minun pelastukseni,
hän on linnani, minä en horju.
Jumalassa on pelastukseni ja kunniani.
Hän on luja kallio, hänessä on turvani.

Ps. 62:2–3, 6–8

TAI

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.
Herra, käänny jo puoleemme.
Kuinka kauan vielä viivyt?
Armahda meitä, palvelijoitasi!
Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo
yhtä monena vuotena kuin vaivamme kesti.

Ps. 90:12–15

TAI

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.

Ps. 103:15–18

[Pieni kunnia]

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Room. 14:7–9

Kukaan meistä ei elä itseään varten eikä kukaan kuole itseään varten. Jos elämme, elämme Herran omina, ja jos kuolemme, kuolemme Herran omina. Elämmepä siis tai kuolemme, me kuulumme Herralle. Juuri sitä vartenhan Kristus kuoli ja heräsi elämään, että hän olisi niin kuolleiden kuin elävienkin Herra.

1. Kor. 15:53–57

Tämän katoavan on pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana:

– Kuolema on nielty ja voitto saatu.
Missä on voittosi, kuolema?
Missä on pistimesi, kuolema?

Kuoleman pistin on synti, ja synnin voimana on laki. Mutta kiitos Jumalalle, joka antaa meille voiton meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta!

2. Kor. 4:16–18

Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. Tämä hetkellinen ja vähäinen ahdinkomme tuottaa meille määrättömän suuren, ikuisen kirkkauden. Emmekä me kiinnitä katsettamme näkyvään vaan näkymättömään, sillä näkyvä kestää vain aikansa mutta näkymätön ikuisesti.

Mark. 13:33–37

Jeesus sanoo:
»Pitäkää varanne, olkaa valveilla, sillä te ette tiedä milloin se aika tulee. Kun mies matkustaa vieraille maille ja talosta lähtiessään antaa kullekin palvelijalle oman tehtävän ja vastuun, niin ovenvartijan hän käskee valvoa. Valvokaa siis, sillä te ette tiedä, koska talon herra tulee: illalla vai keskiyöllä, kukonlaulun aikaan vai aamun jo valjetessa. Hän tulee äkkiarvaamatta – varokaa siis, ettei hän tapaa teitä nukkumasta. Minkä minä sanon teille, sen sanon kaikille: valvokaa!»

Joh. 6:37–40

Jeesus sanoo:
»Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. Ja lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä,

jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Joh. 15:9–12

Jeesus sanoo:
»Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi. Minun käskyni on tämä: rakastakaa toisianne, niin kuin minä olen rakastanut teitä.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä annat ihmiselle elämän ja otat sen jälleen. Sinä kätket elämämme hetkeksi kuoleman salaisuuteen korottaaksesi sen taas valoon, puhtaana ja uudistuneena. Katso ja kuule meitä, jotka ikävöimme poisnukkunutta läheistämme. Lohduta meitä surussa ja auta meitä ottamaan jokainen päivä sinun kädestäsi. Kiitos, että sinun tahtosi meitä kaikkia kohtaan on hyvä. Jumala, sinun edessäsi mielemme hiljenee ajattelemaan myös omaa elämäämme ja kuolemaamme ja sinun kirkkauttasi. Kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Jumala, ole kanssamme, kun aikamme päättyy ja sydämemme lyö viimeisen lyöntinsä. Ota meidät silloin kotiin luoksesi. Sinulle olkoon ylistys ja kunnia nyt ja iankaikkisesti.

2. Jumala, taivaallinen Isä. Kiitos, että tiedät ja tunnet meidät, surumme ja kaipauksemme. Anna meille voimaa ja lohdutusta. Vahvista uskoamme siihen, että kaikki on sinun käsissäsi, sinun hoidossasi ja armosi suojassa. Jumala, sinun edessäsi mielemme hiljenee ajattelemaan poisnukkuneita, omaa elämäämme ja kuolemaamme ja sinun kirkkauttasi. Kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Kiitos, että olet antanut meidän kohdata toisemme tässä ajassa. Auta meitä kohtaamaan poisnukkuneet läheisemme myös ikuisuudessa, sinun luonasi, armollinen Jumala. Anna meidän nähdä surun ja kaipauksen keskellä säteitä ikuisesta valosta rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Läheisen haudalla

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) tai muuten hiljennyttäessä läheisen haudalla.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Haudalle voidaan sytyttää kynttilä.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 147, 244, 249, 338 tai 631
– vastaus (kohta 5) tai rukousjakson edellä (kohta 7): 620 tai 621
– päätösmusiikki (kohta 10): 30, 377 tai 632

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jeesus on kärsinyt ja kuollut puolestamme. Hänet haudattiin, ja hän nousi kuolleista kolmantena päivänä. Haudassa levätessään Vapahtajamme pyhitti haudan meille lepokammioksi. Tällä pyhällä paikalla sydämemme on täynnä kaipausta ja kiitollisuutta.

TAI

Rakkaat ystävät. Hauta kätkee syliinsä meille läheisen ihmisen. Vaikka NN on poissa, hän on muistoissamme yhä lähellä. Koemme, että yhteys häneen ulottuu yli kuoleman rajan. Jumala, joka on kutsunut hänet pois, on läsnä kaipauksessamme. Saamme pyytää Jumalalta voimaa elämäämme.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Rauhassa menen levolle ja nukahdan.
Sinä, Herra, sinä yksin olet minun suojani,
minä saan elää turvassa.

Ps. 4:9

TAI

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.

Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23:1–4, 6

TAI

Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!
Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.
Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati.
Onnellisia ne, jotka saavat voimansa sinusta,
ne, jotka kaipaavat pyhälle matkalle.
Kun he kulkevat vedettömässä laaksossa,
sinne puhkeaa virvoittava lähde,
ja sade antaa heille siunauksensa.
Askel askeleelta heidän voimansa kasvaa,
ja he saapuvat Siioniin Jumalan eteen.

Ps. 84:4–8

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

1. Kor. 15:42–49

Näin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään vähäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa. Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on olemassa ajallinen ruumis, on myös hengellinen. Onkin kirjoitettu: »Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä olento.» Mutta viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. Ensimmäisenä ei siis ole hengellinen vaan ajallinen; vasta sen jälkeen tulee hengellinen. Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset

ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaisiksi.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Joh. 6:39–40

Jeesus sanoo:
»Lähettäjäni tahto on, etten minä anna yhdenkään niistä, jotka hän on uskonut haltuuni, joutua hukkaan, vaan viimeisenä päivänä minä herätän heidät kaikki. Minun Isäni tahtoo, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on ikuinen elämä. Viimeisenä päivänä minä herätän hänet.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

Rukous voidaan lukea myös minä-muodossa.

1. Jumala, taivaallinen Isä. Sinä tiedät, miten kuoleman todellisuus tuntuu kipeältä ja läheisen ihmisen menetys lopulliselta. Ole läsnä kaipauksessamme ja murheessamme. Anna meille aikaa ja voimia hyväksyä se, ettei NN ole enää luonamme. Opeta meitä nöyrtymään tahtoosi ja etsimään voimaa sanastasi. Ole lähellä meitä, kun yksinäisyys tuntuu raskaalta. Varjele toivottomuudelta ja auta voittamaan pelko ja ahdistus. Anna rauhasi sydämeemme. Jää, Herra, luoksemme silloinkin, kun murhe tyyntyy ja kipein suru on poissa. Jumala, kiitos NN:n elämästä ja yhteisistä vuosista. Kiitos niistä muistoista, jotka kantavat ja rohkaisevat. Anna voimaa unohtaa se, mikä aiheutti ristiriitoja. Hoida meitä armollasi, niin että usko ja toivo elää ja vahvistuu.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Jumala. Kiitämme sinua siitä, että Vapahtaja tuli kärsimyksen ja kuoleman maailmaan kantamaan kipumme ja taakkamme. Kiitos siitä, että hän on meidän ja kaikkien rakkaittemme syntien sovitus. Auta meitä pitämään kiinni hänen sanoistaan: »Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.» Kun oma lähtöhetkemme kerran

tulee, ota meidät luoksesi Vapahtajamme tähden. Anna jälleennäkemisen ilo luonasi kirkkaudessa. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen nimessä.

2. Taivaallinen Isämme. Me hiljennymme edessäsi tällä haudalla. Sinä olet antanut meille elämän mutta säätänyt myös, että meidän täytyy kuolla. Muistamme NN:ää, jonka olet kutsunut pois ja joka odottaa ylösnousemuksen päivää. Me kiitämme sinua hänen elämästään ja kaikesta hyvästä, jota annoit meille hänen kauttaan. Auta meitä hyväksymään hänen kuolemansa ja tue meitä surun tiellä. Opeta meitä muistamaan kiireittenkin keskellä, että kuljemme aina ikuisuutta kohti. Auta meitä näkemään elämän ja ajan arvo ja tekemään työtämme rohkein mielin, sinuun luottaen. Kiitos kaikesta siitä, mitä olemme saaneet perheessämme, läheisissä ihmisissä ja sukupolvien yhteydessä. Anna meille voimaa pyrkiä siihen, mikä on hyvää ja kestävää ja mikä lujittaa yhteenkuuluvuutta ja rakkautta.

   Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Jumala, varjele, ettei mikään estäisi meitä kuulemasta ja ottamasta vastaan kutsuasi ikuiseen elämään. Auta meitä turvautumaan Kristuksen armoon ja syntien anteeksiantamukseen. Johdata meitä oikeaa tietä nimesi kunnian tähden, niin että saamme kerran lähteä rauhassa. Anna meille jälleennäkemisen toivo ja riemullinen ylösnousemus. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

3. Pyhä, elävä Jumala.
   Kiitos siitä, että saan jättää NN:n sinun haltuusi.
   Anna ikuisen valon loistaa hänelle.
   Lahjoita rauhasi myös omaan sydämeeni.
   Ole minulle armollinen
   rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Kriisitilanteessa

Tätä aineistoa käytetään kriisitilanteen rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Rukoushetki kriisitilanteessa on aineistoineen myös Kasuaalitoimitusten kirjassa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Rukoushetken yhteydessä voidaan käyttää esimerkiksi seuraavia virsiä: 600, 482, 555, 603, 209, 361 ja 384.

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Tässä me olemme, neuvottomina. Emme tiedä mitä ajatella. Menetys tuntuu liian suurelta, suru ahdistaa. Kyselemme ymmärtämättä, miksi näin on käynyt: Onko Herra hylännyt meidät? »Onko Jumala unohtanut armonsa, vihassaan sulkenut sydämensä?» (Ps. 77:10.) Silti huokaamme hänen puoleensa: »Kuule minua, riennä avukseni!» (Ps. 31:3.)

TAI

Rakkaat ystävät. Olemme tilanteessa, jossa paljon on särkynyt. Ihmisen kärsimys pysähdyttää, kun se tulee tällä tavoin kohti. Olemme saaneet taakan, jonka kantaminen kysyy voimia. »Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet» (1. Kor. 12:26). Meidän tulee kulkea nyt yhdessä.

TAI

Sisaret ja veljet Kristuksessa. Meidät on nyt pysäytetty. Katse hakee kiintopistettä: mistä löytyy suunta, onko vielä toivoa? Käsi hapuilee toisen kättä tueksi. Korva odottaa vastausta. Suu yrittää puhua, mutta sanat ovat tyhjiä. Jobin tavoin sanomme: »Minä panen käden suulleni ja vaikenen» (Job 40:4).

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinä katat minulle pöydän

vihollisteni silmien eteen.
Sinä voitelet pääni tuoksuvalla öljyllä,
ja minun maljani on ylitsevuotavainen.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.

Ps. 23

TAI

Herra, kuule, kun huudan sinua!
Ole minulle armollinen, vastaa pyyntööni.
Sydämeni muistaa sinun sanasi:
»Etsikää minun kasvojani.»
Herra, minä tahdon etsiä sinua,
älä kätke minulta kasvojasi!
Älä vihastu, älä torju palvelijaasi,
sinä olet aina ollut minun apuni.
Älä nytkään jätä minua, älä hylkää,
sinä Jumalani, sinä auttajani!
Vaikka isä ja äiti minut hylkäisivät,
Herra pitää minusta huolen.
Herra, opeta minulle tiesi,
johdata jalkani oikealle polulle,
päästä minut vihamiehistäni.

Ps. 27:7–11

TAI

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa,
niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa.
Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
Kyyneleet ovat leipäni päivin ja öin,
kun minulta alati kysytään: »Missä on Jumalasi?»
Tuskassani minä muistelen,
miten kuljin temppeliin juhlasaatossa
ilon ja kiitoksen kaikuessa,
juhlakansan suuressa joukossa.
Miksi olet masentunut, sieluni,
miksi olet niin levoton?
Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä,
Jumalaani, auttajaani.

Ps. 42:2–6

TAI

Jumala on turvamme ja linnamme,
auttajamme hädän hetkellä.
Sen tähden emme pelkää, vaikka maa järkkyy,

vaikka vuoret vaipuvat merten syvyyksiin.
Meret pauhaavat ja kuohuvat,
vuoret vapisevat Jumalan suuruuden edessä.
Jumala on kaupunkinsa keskellä, kaupunki ei järky.
Hän auttaa sitä, kun aamu valkenee.
Kansojen meri kuohuu, valtakunnat horjuvat,
maa järkkyy hänen äänestään.
Herra Sebaot on kanssamme,
Jaakobin Jumala on turvamme.

Ps. 46:2–4, 6–8

TAI

Herra, Jumalani, pelastajani,
päivällä minä huudan sinua avuksi,
yölläkin käännyn sinun puoleesi.
Nouskoon rukoukseni sinun kasvojesi eteen,
kallista korvasi minun huutoni puoleen!
Ahdingossani minä itken silmäni kuiviin,
kaiken päivää huudan sinua, Herra,
ja ojennan käsiäni sinua kohti.

Ps. 88:2–3, 10

TAI

Herra, sinä olet meidän turvamme
polvesta polveen.
Jo ennen kuin vuoret syntyivät,
ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit.
Jumala, ajasta aikaan sinä olet.
Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot:
»Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.»
Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä,
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.
Me katoamme kuin uni aamun tullen,
kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi
mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
Herra, käänny jo puoleemme.
Kuinka kauan vielä viivyt?
Armahda meitä, palvelijoitasi!
Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo
yhtä monena vuotena kuin vaivamme kesti.

Ps. 90:1–6, 13–15

TAI

Syvyydestä minä huudan sinua, Herra.
Herra, kuule minun ääneni,
tarkatkoot sinun korvasi rukoustani.
Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit,
Herra, kuka silloin kestää?
Mutta sinun on armo, sinä annat anteeksi,
että me eläisimme sinun pelossasi.
Minä odotan sinua, Herra,
odotan sinua koko sielustani
ja panen toivoni sinun sanaasi.
Minä odotan Herraa kuin vartijat aamua,
hartaammin kuin vartijat aamua.

Ps. 130:1–6

TAI

Herra, sinä olet minut tutkinut,
sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät,
jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa,
jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa,
sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken.
Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.
Minne voisin mennä sinun henkesi ulottuvilta,
minne voisin paeta sinun edestäsi?
Vaikka nousisin taivaaseen, sinä olet siellä,
vaikka tekisin vuoteeni tuonelaan, sielläkin sinä olet.
Vaikka nousisin lentoon aamuruskon siivin
tai muuttaisin merten taa,
sielläkin sinä minua ohjaat,
talutat väkevällä kädelläsi.
Vaikka sanoisin: »Nyt olen pimeyden kätköissä,
yö peittää päivän valon»,
sinulle ei pimeys ole pimeää,
vaan yö on sinulle kuin päivänpaiste,
pimeys kuin kirkas valo.

Ps. 139:1–12

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,

niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Job 1:13–21

Eräänä päivänä, kun Jobin pojat ja tyttäret jälleen aterioivat ja joivat viiniä vanhimman veljen luona, Jobin luo tuli sanantuoja, joka kertoi: »Me olimme kyntämässä härillä, aasintammat olivat siinä lähellä laitumella. Silloin sabalaiset iskivät kimppuumme, ryöstivät eläimet ja surmasivat miehet. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, paikalle juoksi toinen sanantuoja, joka kertoi: »Taivaasta iski Jumalan tuli, se leimahti päin vuohia ja lampaita ja paimenia ja poltti kaikki tuhkaksi. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, saapui taas yksi sanantuoja ja kertoi: »Kaldealaiset hyökkäsivät kolmelta taholta kimppuumme. He veivät kamelit ja surmasivat niiden ajajat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Kun hän vielä puhui, tuli jälleen yksi sanantuoja ja kertoi: »Sinun poikasi ja tyttäresi olivat aterioimassa ja juomassa viiniä vanhimman poikasi luona, kun autiomaan tuolta puolen nousi suuri tuuli, joka tarttui rakennuksen neljään kulmaan ja luhisti sen sinun lastesi päälle, niin että he kaikki kuolivat. Minä yksin jäin jäljelle kertomaan tästä sinulle.»

Silloin Job nousi ja repäisi viittansa. Hän ajoi päänsä paljaaksi, kumartui maahan ja sanoi:

– Alastomana minä tulin äitini kohdusta,
alastomana palaan täältä.
Herra antoi, Herra otti,
kiitetty olkoon Herran nimi!

Saarn. 3:1–8, 11

Kaikella on määrähetkensä,
aikansa joka asialla taivaan alla.
Aika on syntyä
ja aika kuolla,
aika on istuttaa
ja aika repiä maasta,
aika surmata
ja aika parantaa,
aika on purkaa
ja aika rakentaa,
aika itkeä
ja aika nauraa,
aika on valittaa
ja aika tanssia,
aika heitellä kiviä
ja aika ne kerätä,

aika on syleillä
ja aika olla erossa,
aika etsiä
ja aika kadottaa,
aika on säilyttää
ja aika viskata menemään,
aika repäistä rikki
ja aika ommella yhteen,
aika olla vaiti
ja aika puhua,
aika rakastaa
ja aika vihata,
aika on sodalla
ja aikansa rauhalla.
Kaiken hän on alun alkaen tehnyt hyväksi
ja asettanut iäti jatkumaan,
mutta ihminen ei käsitä Jumalan tekoja,
ei niiden alkua eikä loppua.

Jer. 29:11–14

Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te käännytte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Te etsitte minua, ja te löydätte minut! Koko sydämestänne te minua etsitte, ja minä annan teidän löytää itseni, sanoo Herra. Minä käännän teidän kohtalonne ja kokoan teidät kaikkien kansojen seasta, kaikkialta, minne olen teidät karkottanut.

Valit. 3:16–26

Hän polki minut maan tomuun,
pani hampaani jauhamaan soraa.
Minä kadotin onneni päivät,
unohdin, millaista on elää rauhassa.
Minä sanoin: »Kaiken olen menettänyt,
Herra on vienyt minulta toivon.»
Kurjuuteni ja kodittomuuteni täyttää mieleni,
kaikki maistuu myrkyltä ja koiruoholta.
Minä en voi unohtaa onnettomuuttani,
en saa sitä mielestäni.
Kuitenkin minä toivon ja odotan,
sillä minä ajattelen tätä:
Herran armoa on se, että vielä elämme,
hänen laupeutensa ei lopu koskaan.
Joka aamu Herran armo on uusi,
suuri on hänen uskollisuutensa.
Sieluni sanoo: »Herra on kaikkeni,

häneen minä turvaan.»

Herra on hyvä sille, joka panee toivonsa häneen,
sille, joka häntä etsii.
Hyvä on hiljaisuudessa toivoa apua Herralta.

Room. 8:35, 37–39

Mikä voi erottaa meidät Kristuksen rakkaudesta? Tuska tai ahdistus, vaino tai nälkä, alastomuus, vaara tai miekka?

Mutta kaikissa näissä ahdingoissa meille antaa riemuvoiton hän, joka on meitä rakastanut. Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 1:8–11

Teidän on hyvä tietää, veljet, millaisessa ahdingossa me olimme Aasian maakunnassa. Jouduimme niin suunnattomiin ja ylivoimaisiin vaikeuksiin, ettemme enää uskoneet selviävämme hengissä. Me saimme tuntea olevamme kuolemaan tuomittuja, jotta emme luottaisi itseemme, vaan Jumalaan, joka herättää kuolleet. Tällaisesta kuolemanvaarasta hän pelasti meidät, ja niin hän pelastaa vastedeskin. Me luotamme siihen, että hän on pelastava meidät, kun tekin autatte meitä rukouksellanne. Näin nousee monista sydämistä kiitos Jumalalle siitä armosta, jota hän on osoittanut meitä kohtaan.

Matt. 8:23–27

Jeesus astui veneeseen, ja opetuslapset seurasivat häntä. Järvellä nousi äkkiä ankara myrsky. Aallot löivät yli veneen, mutta Jeesus nukkui. Silloin opetuslapset herättivät hänet ja sanoivat: »Herra, pelasta meidät! Me hukumme.» »Miksi te noin pelkäätte, vähäuskoiset?» Jeesus sanoi. Sitten hän nousi ja nuhteli tuulta ja aaltoja, ja tuli aivan tyven. Ihmiset hämmästyivät ja sanoivat: »Mikä tämä mies on? Häntähän tottelevat tuulet ja aallotkin.»

Luuk. 13:1–5

Juuri siihen aikaan Jeesuksen luo tuli ihmisiä, jotka kertoivat Pilatuksen surmauttaneen uhraamaan tulleita galilealaisia, niin että heidän verensä oli sekoittunut uhrieläinten vereen. Jeesus sanoi siihen: »Luuletteko, että he olivat suurempia syntisiä kuin kaikki muut galilealaiset, koska saivat tuollaisen lopun? Eivät suinkaan – samalla tavoin te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny. Entä ne kahdeksantoista, jotka saivat surmansa, kun Siloan torni sortui heidän päälleen? Luuletteko, että he olivat syyllistyneet johonkin pahempaan kuin muut jerusalemilaiset? Eivät suinkaan – yhtä lailla te kaikki olette tuhon omia, ellette käänny.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

1. Herra, sinä tahdoit antaa minulle elämän ja olet luonut minut tahtosi mukaan. Sinä tunnet kaiken mitä minussa on ja ympäröit minut hellyydelläsi, niin heikkouteni kuin voimani, niin sairauteni kuin terveyteni. Siksi minä jättäydyn sinun varaasi ilman pelkoa ja ehtoja. Kuin hauraan saviastian jätän itseni sinun käsiisi. Täytä minut hyvyydelläsi, niin että voisin olla siunaukseksi. Ylistän sinun viisauttasi, sillä sinä otat luoksesi heikon ja kärsivän. Sinä annat aarteesi hauraaseen saviastiaan. Kiitos rakkaudestasi.

2. Herra Jumala, taivaallinen Isämme. Sinä rakastit maailmaa niin paljon, ettet säästänyt ainoaa Poikaasi vaan annoit hänen kärsiä ristinkuoleman meidän edestämme. Auta meitä turvautumaan kaikessa hädässämme sinun rakkauteesi ja etsimään lohdutusta Poikasi rististä. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

3. Herra Jumala, taivaallinen Isä. Sinä et säästänyt ainoaa Poikaasi vaan annoit hänet kuolemaan, jotta meillä olisi elämä. Valmista sydämemme Pyhällä Hengelläsi hänen asuinsijakseen, niin että hän pysyisi meissä ja me pysyisimme hänessä. Anna meidän päästä ristin ja vaivan jälkeen rauhaan. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme nimessä.

4. Armon ja laupeuden Jumala. Sinun eteesi me tuomme kaiken, mikä ahdistaa meitä: epävarmuuden, pelon, levottomuuden ja järkytyksen. Sulje meidät syliisi ja lohduta meitä ahdingossamme. Kuule meitä Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.

5. Herra Jeesus Kristus. Sinä olet sama aina, eilen ja tänään ja iankaikkisesti. Me annamme sinun haltuusi koko elämämme. Anna meidän levätä sinussa. Sinä olet meidän rauhamme, sinä, maailman Vapahtaja.

6. Armollinen Jumala, ole läsnä ja varjele meitä elämän pimeydessä, niin että me, jotka uuvumme katoavan maailman muutoksissa, saisimme levätä sinun muuttumattomuudessasi. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä.

7. Jumala, Isämme. Lahjoita NN:lle iäinen rauhasi rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden. Anna ikuisen valosi loistaa hänelle. Ole hänelle armollinen ja anna hänelle iankaikkinen elämä. Herramme ja Vapahtajamme, sinä olet lunastanut hänet pyhällä ja kalliilla verelläsi. Vie hänet sisälle Jumalan kirkkauteen ja pyhiesi joukkoon nimesi tähden. Armahda myös meitä ja johdata elämän tiellä, jotta matkamme päättyisi hyvin ja pääsisimme vanhurskaiden ylösnousemukseen. Tätä pyydämme rakkautesi tähden.

8. Laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Tässä hetkessä me voimme vain kääntyä sinun puoleesi ja tuoda eteesi kysymyksemme, pelkomme ja odottamattoman surumme. Sinä olet suurempi kuin meidän sydämemme ja tiedät kaiken. Sinä tunnet meidät paremmin kuin me itse tunnemme itsemme. Sinä näet meidät laupeudessasi ja rakkaudessasi. Anna meille armosi, että rohkenemme olla hiljaa ja levätä sinun läsnäolossasi. Lohduta surevia, lohduta meitä kaikkia. Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

   (hiljaisuus)

   Me rukoilemme kaikkien niiden puolesta, joita kärsimys on koskettanut. Lääkitse sinä

avoimet haavat. Anna voimaa tähän hetkeen ja edessä oleviin päiviin. Auta meitä toimimaan oikein ja kaikkien yhteiseksi parhaaksi. Päästä meidät pahasta. Auta meitä pitämään huolta toisistamme. Osoita meille tiesi ja auta kulkemaan sitä. Herra, kuule hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Jumala, sinä olet elämän ja kuoleman Herra. Koko maailmamme tulevaisuus on sinun käsissäsi. Sinä synnytät lakkaamatta uutta elämää. Myös siitä mikä on pahaa ja tarkoituksetonta, sinä voit luoda uutta. Sinä annat tulevaisuuden, tarkoituksen ja toivon. Sinä rakastit maailmaa niin paljon, että annoit ainoan Poikasi. Sinä lupasit, ettei mikään voi erottaa meitä sinun rakkaudestasi, joka on tullut ilmi Pojassasi. Me kiitämme sinua siitä. Sinun käsiisi me jätämme toisemme ja itsemme. Ylistetty olkoon sinun pyhä nimesi.

9. Vapahtajani,
tee minusta rauhasi välikappale,
niin että sinne,
missä on vihaa, toisin rakkauden,
missä loukkausta, toisin anteeksiannon,
missä epäsopua, toisin yksimielisyyden,
missä erehdystä, osoittaisin totuuden,
missä epäilystä, auttaisin uskoon,
missä epätoivoa, nostaisin luottamukseen,
missä pimeyttä, loisin sinun valoasi,
missä surua, virittäisin ilon ja lohdutuksen,
niin että, oi Mestari,
en yrittäisi niin paljon etsiä lohdutusta kuin lohduttaa muita,
hakea ymmärtämystä kuin ymmärtää toisia,
pyytää rakkautta kuin rakastaa muita,
sillä antaessaan saa,
kadottaessaan löytää,
unohtaessaan saa anteeksi,
kuollessaan nousee iankaikkiseen elämään.

10. Kaiken laupeuden Jumala, sinä tunnet jokaisen ihmisen, sinä tiedät hänen hätänsä ja olet hänen ainoa oikea auttajansa. Käännä armossasi kasvosi palvelijoittesi puoleen, jotka nyt sinua rukoilevat. Me olemme heikot; tee meidät väkeviksi sinussa, sinä voimallinen Jumala. Huolet painavat meitä; anna meille ilo sinussa, sinä autuutemme Jumala. Me emme tunne varmaa tietä; ole meidän paimenemme, sinä kaikkien niiden Herra, jotka vaeltavat elämän polulla, ja kaikkien niiden, jotka ovat päässeet perille rauhan asuntoihin. Sinun laupiaasta kädestäsi me odotamme hyvyyttä täällä ja autuutta siellä. Sinulle olkoon loppumaton kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta.

11. Tule, Pyhä Henki,
ja lähetä taivaallisen valosi säteily.
Tule, köyhien Isä.
Tule, lahjojen antaja.
Tule, sydänten valo,
sinä paras lohduttaja,

sielun suloinen vieras ja lämpö.
Työssä sinä olet lepo,
helteessä vilvoitus,
murheessa lohdutus.
Oi ihmeellinen valo,
täytä uskollistesi sydämen syvyydet.
Ilman sinua, Henki,
ei mikään ole ihmisessä puhdasta.
Pese se mikä on likaista,
kastele se mikä on kuivaa,
paranna se mikä on haavoittunut.
Murra se mikä on kovaa,
lämmitä se mikä on kylmää.
Etsi kaikki eksyneet.
Anna uskovillesi, sinuun luottaville,
pyhät lahjasi.
Anna uskon vahvistus,
anna autuas loppu,
anna ikuinen ilo.

12.

Rukouksesta voidaan valitaan tilanteeseen sopivia pyyntöjä.

Kaikkivaltias Isä.
Kannamme eteesi hiljaisessa rukouksessa itsemme,
toinen toisemme ja yhteiset asiamme:
– Rukoilemme kirkkomme ja seurakuntamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme maamme ja kansamme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme ahdistuneiden, kärsivien
ja kuolevien lähimmäistemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme omaistemme ja rakkaittemme puolesta.

(hiljaisuus)

– Rukoilemme niiden puolesta,
jotka ovat lähteneet tästä elämästä.
Jätämme poisnukkuneet [rakkaamme] sinun käsiisi.

(hiljaisuus)

Kaikkivaltias Isä.
Jätämme itsemme, toinen toisemme ja koko elämämme
sinun haltuusi.

SEURAKUNNAN JUHLIA

Seurakunnan perustamisen muistopäivä

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) seurakunnan perustamisen muistopäivänä. Aineistoa voidaan käyttää myös messun vaihtuvissa osissa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» tai »Temppeliinsä Herran kansa» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 164, 165, 173, 174, 178 tai 195
– vastaus (kohta 5): 175, 176, 196 tai 197
– kiitosvirsi (kohta 8): 194:1–3, 199, 327, 329, 330:1–3, 6 tai 339

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat kristityt. Vietämme seurakuntamme perustamisen muistopäivää. Kiitämme kirkon Herraa kaikesta siitä hyvästä, mikä seurakunnassa on tullut osaksemme. Hän on ollut kanssamme. Jumala on puhunut meille sanassaan, ruokkinut meitä pyhillä sakramenteillaan ja luonut välillemme yhteyttä. Jeesus Kristus on luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Antifoni

Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille,
jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.

Ps. 103:17

Psalmi

Minä julistan nimeäsi veljilleni,
ylistän sinua seurakunnan keskellä.
Ylistäkää Jumalaa, te Herran palvelijat!
Jaakobin suku, kunnioita häntä,
palvele vavisten, Israelin kansa!
Ei hän halveksinut heikkoa eikä karttanut kurjaa,
ei kääntänyt pois kasvojaan vaan kuuli, kun huusin.
Sinua minä ylistän seurakunnan keskellä.
Sinun palvelijoittesi edessä lunastan lupaukseni.

Köyhät syököötjaja tulkoot kylläisiksi,
Herraa etsivät ylistäköötjaja häntä!
Olkoon teillä voimaa ja rohkeutta iäti!
Muistakoot maan kansat tämän teon
ja kääntyköötjaja hänen puoleensa.
Kumartakoot häntä myös vieraat heimot,
sillä Herran on kuninkuus!
Hänen valtansa alla ovat kaikki kansat.
Vain häntä kumartakoot maan mahtavat,
hänen eteensä langetkoot kaikki,
jotka maan tomuun vaipuvat.
He eivät voi elossa pysyä,
mutta ne, jotka heidän jälkeensä tulevat,
saavat palvella Herraa.
He kertovat hänestä lapsilleen,
ja vastedes syntyvälle kansalle he julistavat Herran hyvyyttä,
sillä hän on tämän tehnyt.

Ps. 22:23–32

TAI

Iloitse, maa! Kohottakaa riemuhuuto Herralle!
Palvelkaa häntä iloiten,
tulkaa hänen eteensä riemuiten.
Tietäkää, että Herra on Jumala.
Hän on meidät luonut, ja hänen me olemme,
hänen kansansa, hänen laitumensa lampaat.
Tulkaa hänen porteilleen kiittäen,
hänen esipihoilleen ylistystä laulaen.
Kiittäkää häntä, ylistäkää hänen nimeään.
Hyvä on Herra! Iäti kestää hänen armonsa,
hänen uskollisuutensa polvesta polveen.

Ps. 100

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Joos. 24:14–18

Joosua sanoi kansalle:
»Pelätkää siis Herraa ja palvelkaa häntä nuhteettomasti ja uskollisesti. Hylätkää ja hävittäkää ne jumalat, joita esi-isänne palvelivat Eufratin toisella puolen ja Egyptissä, ja

palvelkaa Herraa. Mutta jos te ette tahdo palvella Herraa, niin valitkaa tänä päivänä, ketä palvelette: haluatteko palvella niitä jumalia, joita esi-isänne palvelivat Eufratin toisella puolen, vai amorilaisten jumalia, näiden amorilaisten, joiden maassa te nyt asutte. Minä ja minun perheeni palvelemme Herraa.»

Silloin kansa vastasi:
»Mekö hylkäisimme Herran ja ryhtyisimme palvelemaan muita jumalia! Onhan Herra, meidän Jumalamme, tuonut meidät ja isämme tänne Egyptistä, orjuuden pesästä. Saimme omin silmin nähdä kaikki suuret tunnusteot, jotka hän teki. Me tahdomme palvella Herraa, sillä hän on myös meidän Jumalamme.»

Ef. 2:19–22

Te ette enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät. Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Hän liittää koko rakennuksen yhteen niin että se kasvaa Herran pyhäksi temppeliksi, ja hän liittää teidätkin Hengellään rakennuskivinä Jumalan asumukseen.

1. Piet. 2:4–5, 9–10

Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. Ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi, pyhäksi papistoksi, toimittaaksenne hengellisiä uhreja, jotka ovat Jumalalle otollisia Jeesuksen Kristuksen tähden.

Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoonsa. Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa. Ennen te olitte armoa vailla, mutta nyt on Jumala teidät armahtanut.

Joh. 15:1–11

Jeesus sanoo:
»Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri. Hän leikkaa minusta pois jokaisen oksan, joka ei tuota hedelmää, mutta jokaisen hedelmää tuottavan oksan hän puhdistaa liioista versoista, jotta se tuottaisi hedelmää entistä enemmän. Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät. Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa.

Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joka ei pysy minussa, on kuin irronnut oksa: se heitetään pois, ja se kuivuu. Kuivat oksat kerätään ja viskataan tuleen, ja ne palavat poroksi.

Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, voitte pyytää mitä ikinä haluatte, ja te saatte sen. Siinä minun Isäni kirkkaus tulee julki, että te tuotatte runsaasti hedelmää ja niin osoitatte olevanne opetuslapsiani. Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä

rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. Jos noudatatte käskyjäni, te pysytte minun rakkaudessani, niin kuin minä olen noudattanut Isäni käskyjä ja pysyn hänen rakkaudessaan.

Olen puhunut teille tämän, jotta teillä olisi minun iloni sydämessänne ja teidän ilonne tulisi täydelliseksi.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Esirukous

P/E Rukoilkaamme.

P/E Jumala, me kiitämme sinua läsnäolostasi
sanassa ja sakramenteissa.
Ole luonamme, kun kokoonnumme tänne nimessäsi.

S Herra, armahda meitä.

P/E Kiitämme Pojastasi,
joka on tullut veljeksemme ja Vapahtajaksemme.
Auta meitä iloiten ottamaan hänessä vastaan pelastuksen lahja.

S Kristus, armahda meitä.

P/E Kiitämme Pyhästä Hengestä,
joka vahvistaa Kristukseen kastettujen yhteyttä.
Tee meistä sinun todistajiasi.

S Herra, armahda meitä.

Rukous

1. Kaikkivaltias Isä. Sinä olet kutsunut seurakuntasi Kristuksen morsiameksi, luvannut sille armosi ja lahjoittanut sille uskon. Auta meitä pysymään yhteydessäsi, seurakuntasi elävinä jäseninä. Anna meidän kasvaa tuntemisessasi, niin että kiittäisimme ja kunnioittaisimme sinua ja eläisimme tahtosi mukaan. Vie meidät lupauksesi mukaan ikuiseen kirkkauteen. Tätä pyydämme rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Kristus, Vapahtaja. Sinä olet perustanut seurakuntasi todistamaan rakkaudestasi, julistamaan sanaasi, palvelemaan kaikkia ja rakentamaan yhteyttä kaikkien kesken. Elämän leipänä sinä murruit ristillä ja annoit maailmalle elämän. Sinä lähetät meidät viemään maailmalle viestiä elämästä. Auta meitä muistamaan tehtävämme ja iloitsemaan siitä. Neuvo ja opeta meitä, niin että me rakkautta janoavassa maailmassa osaisimme todistaa viisaasti, palvella alttiisti ja rakentaa yhteyttä lannistumatta. Taisteleva ja riemuitseva seurakuntasi ylistää sinua, Kristus, Vapahtajamme.

Kirkon rakentaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jota vietetään kirkon rakennuspaikalla ennen töiden aloittamista tai peruskiveä laskettaessa. Aineistoa voidaan käyttää myös seurakunnan muuta toimitilaa rakennettaessa.

Rukoushetken johtaa kirkkoherra, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 164, 173:1–2, 5, 197 tai 200
– vastaus (kohta 5): 255 tai 582:3–4
– kiitosvirsi (kohta 8): 329:4–5, 332 tai 578

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Hyvät läsnäolijat. Olemme kokoontuneet uuden – – rakennuspaikalle (peruskiven laskemistilaisuuteen) pyytämään Jumalan siunausta ja varjelusta [alkavalle] rakennustyölle. Rakentaminen on yhteistyötä, ja siinä tarvitaan monenlaista ammattitaitoa. Kiitämme kaikista, jotka rakentavat tätä – –.

[Peruskivi on rakennuksen kestävyyden vertauskuva. Myös ihminen ja yhteisö tarvitsevat vahvan perustuksen. Kristittyinä tiedämme, että tämä perustus on Jeesus Kristus.]

Pyydämme, että se kirkko/rakennus, joka tähän aikanaan valmistuu, saisi täyttää tehtävänsä ja julistaa Jumalan valtakunnan sanomaa tällä paikkakunnalla.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Antifoni

Jos Herra ei taloa rakenna,
turhaan näkevät rakentajat vaivaa.

Ps. 127:1

Psalmi

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!
Minun sydämeni nääntyy kaipauksesta,
kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille.
Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon,
kun tulen elävän Jumalan eteen.
Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!
Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.
Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!

He ylistävät sinua alati.

Ps. 84:2–5

TAI

Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä,
iäti kestää hänen armonsa.
Avatkaa minulle vanhurskauden portit!
Niistä käyn sisään kiittämään Herraa.
Tämä on Herran portti,
josta vanhurskaat saavat käydä.
Minä kiitän sinua siitä, että kuulit minua
ja pelastit minut.
Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät,
on nyt kulmakivi.
Herra tämän teki,
Herra teki ihmeen silmiemme edessä.
Tämän päivän on Herra tehnyt,
iloitkaa ja riemuitkaa siitä!
Hoosianna! Herra, anna meille apusi!
Oi Herra, anna menestys!
Siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimessä.
Herran huoneesta teidät siunataan.

Ps. 118:1, 19–26

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Jes. 28:16

Herra Jumala sanoo näin:
– Katsokaa: minä lasken Siioniin peruskiven,
huolella valitun kivipaaden,
kallisarvoisen kulmakiven
sitomaan vankkaa perustaa.
Joka uskoo, ei horju.

1. Kor. 3:9–11

Me olemme Jumalan työtovereita, te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus. Jumalalta saamani armon mukaan olen taitavan rakentajan tavoin laskenut perustuksen, jolle joku toinen rakentaa. Mutta kukin katsokoon, miten rakentaa. Perustus on jo laskettu, ja se on

Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea.

1. Piet. 2:4–5, 9–10

Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. Ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi, pyhäksi papistoksi, toimittaaksenne hengellisiä uhreja, jotka ovat Jumalalle otollisia Jeesuksen Kristuksen tähden.

Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoonsa. Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa. Ennen te olitte armoa vailla, mutta nyt on Jumala teidät armahtanut.

Ilm. 21:9–14

Enkeli sanoi: »Tule, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon.» Henki valtasi minut, ja enkeli vei minut suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui taivaasta, Jumalan luota. Se loisti Jumalan kirkkautta, se säihkyi kuin kallein jalokivi, kuin kristallinkirkas jaspis. Sitä ympäröi suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia, ja niitä vartioi kaksitoista enkeliä. Portteihin oli hakattu Israelin kahdentoista heimon nimet. Idän puolella oli kolme porttia, pohjoisessa kolme, etelässä kolme ja lännessä kolme porttia. Kaupungin muurissa oli kaksitoista peruskiveä, ja niissä oli kaksitoista nimeä, Karitsan kahdentoista apostolin nimet.

Matt. 7:24–27

Jeesus sanoo:
»Jokainen, joka kuulee nämä sanani ja tekee niiden mukaan, on kuin järkevä mies, joka rakensi talonsa kalliolle. Alkoi sataa, tulvavesi virtasi ja myrskytuuli pieksi taloa, mutta se ei sortunut, sillä se oli rakennettu kallioperustalle.

Jokainen, joka kuulee nämä sanani mutta ei tee niiden mukaan, on kuin tyhmä mies, joka rakensi talonsa hiekalle. Alkoi sataa, tulvavesi virtasi ja myrskytuuli pieksi taloa, ja se sortui, maan tasalle saakka.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Rukous

Rakentamisen alkaessa.

Me kiitämme sinua aina ja kaikkialla, pyhä Herra, kaikkivaltias Isä, iankaikkinen Jumala, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta. Kiitämme sinua siitä, että evankeliumi on kaikunut kansojen keskuudessa apostolien ajoista asti ja että mekin saamme elää kirkkosi jäseninä.

Suo täällä kokoontuvan seurakuntasi kuuluttaa hyviä tekojasi. Anna tämän rakennuksen olla majakka pimeässä sekä keskinäisen yhteyden paikka. Avaa täältä näköala arjen

keskelle ja iankaikkisuuteen. Tee tämä – – Jumalan perheväelle rakkaaksi.

Sinulta, Herra, me pyydämme viisautta ja taitoa ryhtyessämme rakentamaan. Siunaa työmme ja anna toimiemme menestyä. Varjele kaikkia täällä työskenteleviä vahingoilta ja vaaroilta.

Sinun nimeesi luottaen me katsomme turvallisesti eteenpäin. Sinä olet luvannut olla kanssamme joka päivä. Kuule meitä, laupias ja armollinen Jumala.

Peruskiveä laskettaessa.

1. Kaikkivaltias, armollinen Jumala. Sinä olet asettanut kirkkosi peruskiveksi Herramme Jeesuksen Kristuksen. Sinun nimessäsi me laskemme peruskiven tälle pyhäkölle. Me kiitämme sinua siitä, että saamme olla mukana suunnittelemassa ja rakentamassa sitä. Anna työllemme siunaus ja varjele rakentajia. Anna meille yksimielisyyttä. Suo, että tällä paikalla saisi kaikua evankeliumin sanoma ja seurakunnan kiitos. Tätä pyydämme Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen tähden.
2. Kaikkivaltias Jumala, ellet sinä rakenna taloa, rakentajat näkevät turhaan vaivaa. Sinä olet asettanut Poikasi valtakuntasi kulmakiveksi ja perustukseksi. Me pyydämme: Siunaa se rakennus, jonka peruskiveä olemme nyt laskemassa. Anna kaikkien, jotka osallistuvat tämän – – rakentamiseen, kokea työssään onnistumisen iloa. Siunaa meitä keskinäisellä yhteydellä ja varjele kaikilta vaaroilta. Anna tämän rakennuksen palvella sinun valtakuntasi toteutumista keskellämme. Tätä pyydämme Herramme ja Vapahtajamme nimessä.

Kirkon vihkimisen muistopäivä

Tätä aineistoa käytetään kirkon vihkimisen muistopäivän rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9). Aineistoa voidaan käyttää myös messun vaihtuvissa osissa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Kun Hengen tuuli tuulee» tai »Temppeliinsä Herran kansa» (ks. Lauluja vihkimisiin, virkaan asettamisiin ja tehtävään siunaamisiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 197
– vastaus (kohta 5): 195, 196 tai 200
– kiitosvirsi (kohta 8): 194:1–3, 199, 327, 329, 330:1–3, 6 tai 339

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat seurakuntalaiset. Tämä kirkko vihittiin – – (päivämäärä). Silloin se pyhitettiin Jumalan sanalla ja rukouksella seurakunnan jumalanpalveluspaikaksi. Tänään olemme kokoontuneet viettämään kirkon vihkimisen muistopäivää. Iloitsemme kaikesta siitä hyvästä, mikä on tullut osaksemme. Täällä olemme kuulleet Jumalan sanaa, viettäneet ehtoollista, rukoilleet, kiittäneet ja ylistäneet Herraa. Täällä on otettu kasteessa uusia jäseniä seurakunnan yhteyteen, konfirmoitu rippikoululaisia, vihitty morsiuspareja avioliittoon ja siunattu niitä, jotka on kutsuttu ajasta ikuisuuteen. Täällä Jumala on ollut keskellämme ja lähestynyt meitä sanassa ja sakramenteissa. Tänäänkin hän on luonamme.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaista tai apostolien päivän psalmia (Ps. 145:3–7).

Antifoni

Herra, minä rakastan temppeliäsi,
sinun kirkkautesi asuinsijaa.

Ps. 26:8

TAI

Ilo valtasi minut, kun kuulin sanan:
Me lähdemme Herran huoneeseen!

Ps. 122:1

Psalmi

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!
Minun sydämeni nääntyy kaipauksesta,
kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille.
Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon,

kun tulen elävän Jumalan eteen.
Herra Sebaot, minun kuninkaani ja Jumalani!
Sinun alttarisi luota on varpunenkin löytänyt kodin,
pääskynen pesäpaikan, jossa se kasvattaa poikasensa.
Miten onnellisia ovatkaan ne,
jotka saavat asua sinun huoneessasi!
He ylistävät sinua alati.

Ps. 84:2–5

TAI

Herran on maa ja kaikki mitä siinä on,
maanpiiri ja ne jotka siinä asuvat.
Hän on sen perustanut merien päälle,
kiinnittänyt lujasti virtojen ylle.
Kuka saa nousta Herran vuorelle,
kuka astua pyhään paikkaan?
Se, jolla on viattomat kädet ja puhdas sydän,
joka ei valheellisesti vetoa Herraan
eikä vanno väärää valaa.
Hänelle Herra suo siunauksensa,
pelastuksen Jumala katsoo hänet vanhurskaaksi.
Tässä me olemme, kansa joka pyrkii luoksesi,
joka etsii kasvojasi, Jaakobin Jumala!
Kohotkaa korkeiksi, portit,
avartukaa, ikiaikaiset ovet!
Kirkkauden kuningas tulee.
Kuka on kirkkauden kuningas?
Hän on Herra, väkevä ja voimallinen.
Hän on Herra, voiton sankari.
Kohotkaa korkeiksi, portit,
avartukaa, ikiaikaiset ovet!
Kirkkauden kuningas tulee.
Kuka on kirkkauden kuningas?
Kirkkauden kuningas on Herra Sebaot!

Ps. 24

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Kun. 8:22–23, 27–29

Salomo seisoi Herran alttarin äärellä koko Israelin seurakunnan edessä. Hän kohotti kätensä taivasta kohti ja sanoi:

»Herra, Israelin Jumala! Ei ole sinun kaltaistasi jumalaa, ei ylhäällä taivaassa eikä alhaalla maan päällä. Sinä pidät voimassa liiton ja osoitat rakkautta palvelijoillesi, jotka vilpittömin sydämin elävät tahtosi mukaan.

Mutta asuisiko Jumala maan päällä? Taivasten taivaatkaan eivät ole sinulle kyllin avarat – miten sitten tämä temppeli, jonka olen rakentanut! Herra, minun Jumalani! Käänny kuitenkin palvelijasi puoleen ja kuule nöyrä pyyntöni, kun nyt hartaasti rukoilen sinun edessäsi. Pidä päivin ja öin silmissäsi tämä temppeli, paikka, jossa olet sanonut nimesi asuvan. Kuule, mitä palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee.»

1. Piet. 2:4–5, 9–10

Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. Ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi, pyhäksi papistoksi, toimittaaksenne hengellisiä uhreja, jotka ovat Jumalalle otollisia Jeesuksen Kristuksen tähden.

Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoonsa. Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa. Ennen te olitte armoa vailla, mutta nyt on Jumala teidät armahtanut.

Joh. 4:19–24

Samarialainen nainen sanoi: »Herra, minä huomaan, että sinä olet profeetta. Meidän isämme ovat kumartaneet ja rukoilleet Jumalaa tällä vuorella, kun taas te väitätte, että oikea paikka rukoilla on Jerusalemissa.» Jeesus vastasi: »Usko minua, nainen: tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa. Te kumarratte sellaista, mitä ette tunne, mutta me kumarramme häntä, jonka tunnemme, sillä pelastaja nousee juutalaisten keskuudesta. Tulee aika – ja se on jo nyt – jolloin kaikki oikeat rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa. Sellaisia rukoilijoita Isä tahtoo. Jumala on henki, ja siksi niiden, jotka häntä rukoilevat, tulee rukoilla hengessä ja totuudessa.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Esirukous

P/E Rukoilkaamme.

P/E Jumala, me kiitämme sinua läsnäolostasi
sanassa ja sakramenteissa.
Ole luonamme, kun kokoonnumme tänne nimessäsi.

S Herra, armahda meitä.

P/E Kiitämme Pojastasi,

joka on tullut veljeksemme ja Vapahtajaksemme.
Auta meitä iloiten ottamaan hänessä vastaan pelastuksen lahja.

S Kristus, armahda meitä.

P/E Kiitämme Pyhästä Hengestä,
joka vahvistaa Kristukseen kastettujen yhteyttä.
Tee meistä sinun todistajiasi.

S Herra, armahda meitä.

Rukous

1. Iankaikkinen, kaikkivaltias Jumala. Me ylistämme sinua siitä, että olet valinnut meidät kansaksesi Pojassasi Jeesuksessa Kristuksessa. Me kiitämme siitä, että asut keskellämme, vaikka sanassasi sanotaan ihmetellen: »Taivasten taivaatkaan eivät ole sinulle kyllin avarat, miten sitten tämä temppeli!» Kiitos, että saamme luottaa Poikasi lupaukseen: »Missä kaksi tai kolme on koolla minun nimessäni, siellä minä olen heidän keskellään.» Anna kaikkien niiden, jotka täällä ylistävät sinua, elää todeksi armollinen läsnäolosi. Kuule rukoukset, jotka nousevat täältä puoleesi, ja anna kansallesi, mitä se tarvitsee. Kirkasta kasvosi niille, jotka tulevat tänne ja lähtevät täältä toteuttamaan kutsumustaan arjessa. Johdata meidät kaikki tämän ajan läpi taivaalliseen kaupunkiisi ja temppeliisi, jossa saamme palvella ja kumartaa sinua ikuisesti. Sinun, kolmiyhteinen Jumala, olkoon kirkkaus ja kunnia iankaikkisesta iankaikkiseen.

2. Kaikkivaltias Jumala, sinä tahdot tehdä seurakuntasi eläväksi Pyhällä Hengelläsi. Aloita työsi meistä, jotka olemme koolla nimessäsi. Uudista meidät, niin että olisimme rakkautesi kanavia maailmassa. Anna pyhän evankeliumisi kaikua keskellämme ja löytää tiensä kaikkeen maailmaan. Eheytä meidät elämään keskinäisessä yhteydessä veljinä ja sisarina. Kuule meitä Kristuksen, Herramme tähden.

3. Kristus, Vapahtajamme. Kun kokoonnumme tähän huoneeseen nimessäsi, sinä olet meidän keskellämme. Kun meillä on täällä hyvä olla ja iloitsemme ystävistä, muistuta meitä siitä, että on paljon yksinäisiä ja unohdettuja. Kun rukoilemme sinulta tarpeitamme ja kiitämme armostasi, auta meitä kantamaan eteesi ne, jotka eivät jaksa rukoilla eivätkä kiittää. Kun kuulemme sanaasi ja saamme syödä elämän leipää, muistuta meitä siitä, että kaikilla ei ole leipää, ei maallista eikä taivaallista. Sinä kutsut meidät pöytääsi ja annat meille itsesi aina uudelleen. Auta meitä elämään niille, jotka tuot lähellemme joka päivä. Herramme ja Vapahtajamme, kuule meitä, kun kannamme yhdessä eteesi ihmiskunnan tuskan ja kiitoksen.

Kirkon esineistön käyttöön ottaminen

Kirkon esineistö (esimerkiksi kastemalja, ehtoollisvälineet, urut, kirkonkellot, kirkkotekstiilit, vihkiryijy ja lähetyskynttelikkö) otetaan käyttöön seurakunnan pääjumalanpalveluksessa. Tässä oleva aineisto sijoitetaan tällöin johdantosanojen yhteyteen. Voidaan käyttää myös kirkon vihkimisen kaavan aineistoa.

Seurakuntalaiset voivat kantaa kulkueessa käyttöön otettavat esineet.

Johdantosanat

P Rakkaat seurakuntalaiset. Tässä messussa/jumalanpalveluksessa otamme käyttöön – –. Kirkko on paikka, jossa Jumalan kansa viettää juhlaa. Siksi tahdomme kaunistaa kotikirkkoamme. Otamme – – käyttöön Jumalan sanaa kuunnellen ja rukoillen.

Avustajat lukevat esimerkiksi seuraavia raamatuntekstejä: Ps. 26:6–8, Ps. 27:4, Ps. 48:10–11, Ps. 65:5, Ps. 92:2–5, Ps. 104:1–2, Ps. 105:1–4, Ef. 2:19–22, Ef. 5:19–20, Jaak. 1:17, Ilm. 4:11.

P Muistuttakoon tämä – – meitä Jumalan armosta ja hyvyydestä.

P/E Rukoilkaamme.

Herra, meidän Jumalamme. Sinä olet kutsunut kansasi ylistämään nimeäsi. Me rukoilemme sinua: Siunaa meitä ja kaikkia, jotka kokoontuvat tässä kirkossa. Muista hyvyydessäsi niitä, jotka ovat kaunistaneet tätä kirkkoa lahjoillaan ja työllään. Suo tämän kirkon ja sen esineistön johdattaa meitä hiljentymiseen, rukoukseen ja kiitokseen. Kuule palvelijoittesi rukous Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

Rukouksen jälkeen voidaan laulaa virsi (esimerkiksi 195, 196 tai 200). Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

Seurakunnan toimitilojen siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) seurakunnan toimitiloja siunattaessa.

Seurakuntakodin ja muiden seurakunnan toimitilojen siunaamisen toimittaa kirkkoherra.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 194:1–3
– vastaus (kohta 5): 327
– kiitosvirsi (kohta 8): 135, 196: 2–3, 199, 329 tai 339

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

P Rakkaat seurakuntalaiset. Olemme kokoontuneet ottamaan käyttöön – –. Raamatussa meitä kehotetaan ottamaan kiittäen vastaan kaikki Jumalan hyvät lahjat. Näin teemme, kun tämä – – siunataan Jumalan sanalla ja rukouksella.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Antifoni

Mahtavilla teoilla sinä, Jumalamme, vastaat meille,
sinä siunaat ja autat meitä.

Ps. 65:6

Psalmi

Sinua, Jumala, me ylistämme Siionissa!
Me täytämme lupaukset,
jotka annoimme sinulle,
sillä sinä kuulet rukouksen.
Sinun luoksesi kaikki ihmiset tulevat.
Syntimme ovat meille liian raskaat,
mutta sinä annat ne anteeksi.
Autuas se, jonka sinä valitset!
Hän saa tulla luoksesi ja asua pyhäkössäsi.
Ravitse meidät huoneesi antimilla,
temppelisi pyhyydellä!
Mahtavilla teoilla sinä, Jumalamme, vastaat meille,
sinä siunaat ja autat meitä.
Sinuun luottavat kaikki maan ääret

ja kaukaiset meren rannat.

Ps. 65:2–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Ap. t. 1:12–14

Opetuslapset palasivat Jerusalemiin ja menivät siellä siihen taloon, jonka yläkerrasta oli tullut heidän kokoontumispaikkansa: Pietari, Johannes ja Jaakob, Andreas, Filippus, Tuomas, Bartolomeus, Matteus ja Jaakob Alfeuksen poika, Simon Kiivailija ja Juudas Jaakobin poika. He pitivät kaikki yhtä ja rukoilivat lakkaamatta yhdessä joukkoonsa kuuluvien naisten sekä Jeesuksen äidin Marian ja Jeesuksen veljien kanssa.

Ef. 2:19–22

Te ette enää ole vieraita ja muukalaisia, vaan kuulutte Jumalan perheeseen, samaan kansaan kuin pyhät. Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus. Hän liittää koko rakennuksen yhteen niin että se kasvaa Herran pyhäksi temppeliksi, ja hän liittää teidätkin Hengellään rakennuskivinä Jumalan asumukseen.

Hepr. 3:4–6

Jokainen talo on jonkun rakentama, mutta Jumala on rakentanut kaiken. Mooses oli kyllä uskottu »kaikissa hänen huoneensa asioissa», mutta silti vain palvelija, elävä todiste siitä, mitä Jumala oli myöhemmin puhuva. Kristus sen sijaan on Poika, jonka haltuun on uskottu Jumalan koko rakennus. Tämä rakennus olemme me, kunhan loppuun saakka säilytämme rohkeutemme ja luottavaisin ja iloisin mielin tuomme julki toivomme.

1. Joh. 4:9–12

Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus – ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovitukseksi.

Rakkaat ystävät! Kun Jumala on meitä näin rakastanut, tulee meidänkin rakastaa toisiamme. Jumalaa ei kukaan ole koskaan nähnyt. Mutta jos me rakastamme toisiamme, Jumala pysyy meissä ja hänen rakkautensa on saavuttanut meissä päämääränsä.

Matt. 18:1–5, 10

Opetuslapset tulivat Jeesuksen luo ja kysyivät: »Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?»

Silloin Jeesus kutsui luokseen lapsen, asetti hänet heidän keskelleen ja sanoi: »Totisesti: ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, te ette pääse taivasten valtakuntaan. Se, joka nöyrtyy tämän lapsen kaltaiseksi, on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka minun nimessäni ottaa luokseen yhdenkin tällaisen lapsen, se ottaa luokseen minut.

Katsokaa, ettette halveksi yhtäkään näistä vähäisistä. Sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä saavat taivaissa joka hetki katsella minun taivaallisen Isäni kasvoja.»

Luuk. 19:1–10

Jeesus tuli Jerikoon ja kulki kaupungin halki. Siellä asui mies, jonka nimi oli Sakkeus. Hän oli publikaanien esimies ja hyvin rikas. Hän halusi nähdä, mikä mies Jeesus oli, mutta ei pienikokoisena ylettynyt kurkistamaan väkijoukon takaa. Niinpä hän juoksi jonkin matkaa edemmäs ja kiipesi metsäviikunapuuhun nähdäkseen Jeesuksen, joka oli tulossa sitä tietä. Mutta tultuaan sille kohtaa Jeesus katsoi ylös ja sanoi: »Sakkeus, tule kiireesti alas. Tänään minun on määrä olla vieraana sinun kodissasi.»

Sakkeus tuli kiireesti alas ja otti iloiten Jeesuksen vieraakseen. Kun ihmiset näkivät tämän, he sanoivat paheksuen: »Syntisen miehen talon hän otti majapaikakseen.» Mutta Sakkeus sanoi Herralle kaikkien kuullen: »Herra, näin minä teen: puolet omaisuudestani annan köyhille, ja keneltä olen liikaa kiskonut, sille maksan nelinkertaisesti takaisin.» Sen kuultuaan Jeesus sanoi häneen viitaten: »Tänään on pelastus tullut tämän perheen osaksi. Onhan hänkin Abrahamin poika. Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Siunaaminen

P Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja + Poika ja Pyhä Henki, tämän – – ja kaikki, jotka tänne tulevat.

Rukous

P Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Sinun hyvyyttäsi on tämä – –. Me kiitämme kaikista niistä ihmisistä, jotka ovat olleet suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa sitä. Muista heitä armossasi.

Anna niiden, jotka kokoontuvat tänne, kokea yhteyttä sinuun ja toisiinsa. Vahvista heitä sanallasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

TYÖ

Kylvön siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9) kylvöä siunattaessa.

Siunaamisen toimittaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Siunaaminen on perinteisesti tapahtunut rukoussunnuntain ja helatorstain välisenä aikana (ns. käyntipäivät).

Virsiehdotuksia

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 455:1, 4, 7, 475 tai jokin virsistä 567–574
– ennen siunaamista (kohta 8): 59

Virren 59 sijasta voidaan käyttää myös laulua »Luojalta saimme tehtävän» tai »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin), jonka aikana voidaan kylvää siementä peltoon.

– kiitosvirsi (kohta 8): 324, 458 tai 462

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Jumalan sana lupaa: »Niin kauan kuin maa pysyy, ei lakkaa kylvö eikä korjuu, ei vilu eikä helle, ei kesä eikä talvi, ei päivä eikä yö» (1. Moos 8:22). Tätä lupausta muistaen olemme koolla luottavaisin mielin siunaamassa tämän kylvötyön.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra, käänny jo puoleemme.
Kuinka kauan vielä viivyt?
Armahda meitä, palvelijoitasi!
Ravitse meitä armollasi joka aamu,
niin voimme iloita elämämme päivistä.
Niin kuin annoit murheen, anna meille ilo
yhtä monena vuotena kuin vaivamme kesti.
Anna palvelijoittesi nähdä suuret tekosi,
anna lastemme nähdä kunniasi loisto.
Herra, meidän Jumalamme, ole lempeä meille,
anna töillemme menestys, siunaa kättemme työt.

Ps. 90:13–17

TAI

Kun Herra käänsi Siionin kohtalon,
se oli meille kuin unta.
Silloin suumme hersyi naurua
ja riemu kajahti huuliltamme.
Silloin sanoivat vieraat kansat:
»Suuret ovat Israelin Herran teot!»
Totta! Suuret ovat meidän Herramme teot,
niistä me saamme iloita.

Herra, käännä jälleen meidän kohtalomme
niin kuin aina tuot vedet Negevin kuiviin uomiin.
Jotka kyynelin kylvävät,
ne riemuiten korjaavat.
Jotka itkien menevät kylvämään vakkaansa kantaen,
ne riemuiten palaavat kotiin lyhteet sylissään.

Ps. 126

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Moos. 1:11–12

Jumala sanoi: »Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä.» Ja niin tapahtui. Maa versoi vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä.

5. Moos. 8:10–14

Kun syötte itsenne kylläisiksi, kiittäkää Herraa, Jumalaanne, siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut. Varokaa unohtamasta Herraa, Jumalaanne. Noudattakaa aina hänen käskyjään, lakejaan ja säädöksiään, jotka minä teille nyt annan.

Kun saatte syödä itsenne kylläisiksi, kun rakennatte kauniita taloja ja asutte niissä, kun nautakarjanne, lampaanne ja vuohenne lisääntyvät, kun teille kertyy hopeaa ja kultaa ja koko omaisuutenne kasvaa, varokaa tulemasta ylpeiksi ja unohtamasta Herraa, Jumalaanne.

1. Kor. 3:6–9

Apostoli Paavali sanoo:
»Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala antoi kasvun. Istuttaja ei siis ole mitään, ei myöskään kastelija, vaan kaikki on Jumalan kädessä, hän suo kasvun. Istuttaja ja kastelija ovat samassa työssä, mutta kumpikin saa palkan oman työnsä mukaan. Me olemme Jumalan työtovereita, te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.»

Matt. 6:26, 34

Jeesus sanoo:
»Katsokaa taivaan lintuja: eivät ne kylvä, eivät ne leikkaa eivätkä kokoa varastoon, ja silti teidän taivaallinen Isänne ruokkii ne. Ja olettehan te paljon enemmän arvoisia kuin linnut!

Älkää siis huolehtiko huomispäivästä, se pitää kyllä itsestään huolen. Kullekin päivälle riittävät sen omat murheet.»

Matt. 13:3–8

Jeesus sanoi: »Mies lähti kylvämään. Ja kun hän kylvi, osa siemenestä putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät jyvät. Osa putosi kallioiseen paikkaan, missä jyville ei ollut paljon maata. Ne nousivat kohta oraalle, koska maata ei ollut syvälti, mutta auringon noustua oraat helteessä kuivettuivat, koska niillä ei ollut juurta. Osa taas putosi ohdakkeisiin, ja ohdakkeet kasvoivat ja tukahduttivat oraan. Mutta osa jyvistä putosi hyvään maahan ja antoi sadon, mikä sata, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä jyvää.»

Mark. 4:26–29

Jeesus sanoi: »Tällainen on Jumalan valtakunta. Mies kylvää siemenen maahan. Hän nukkuu yönsä ja herää aina uuteen päivään, ja siemen orastaa ja kasvaa, eikä hän tiedä, miten. Maa tuottaa sadon aivan itsestään, ensin korren, sitten tähkän, sitten täydet jyvät tähkään. Ja heti kun sato on kypsynyt, hän lähettää sirppinsä, sillä korjuun aika on tullut.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

Jumala on antanut ihmisille tehtäväksi viljellä ja varjella luomakuntaa. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, kylvötyömme ja vuoden sadon.

Rukous

Jumalamme ja Luojamme. Sinun varassasi on ihmisten, eläinten ja koko luomakunnan elämä. Sinä olet kutsunut meidät työtovereiksesi. Pyydämme viisautta ja taitoa tämän vastuun kantamiseen.

Me kiitämme aikaisemmista sukupolvista, joiden tehtävää saamme jatkaa. Auta meitä hoitamaan tehtäväämme niin, että myös tulevat sukupolvet voivat kylvää ja korjata samoilla vainioilla, joilla me teemme työtämme.

Sinuun me katsomme rukoillessamme siunausta alkavalle satokaudelle. Anna maan kasvulle suotuisat ilmat. Rukoilemme terveyttä ja varjelusta vaaroilta.

Jumalamme ja Isämme. Anna meille rohkeutta katsoa eteenpäin ja voimaa kasvaa ihmisinä irti itsekkyydestä ja kovuudesta. Anna meille rohkeutta elää kaikissa toimissamme omantunnon ihmisinä. Auta meitä kantamaan osamme ihmiskunnan taakasta, niin että olemme valmiit jakamaan leipämme ja hyvinvointimme toisten kanssa.

Sinulle, Jumalamme ja Isämme, olkoon kiitos ja ylistys kautta kaikkien sukupolvien, nyt, aina ja ikuisesti.

Sadosta kiittäminen

Tätä aineistoa käytetään sadosta kiittämisen rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jota voidaan viettää sadonkorjuupaikalla, kotona, kirkossa tai muussa tilassa, esimerkiksi myyjäisten yhteydessä.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Aineistoa voidaan käyttää myös sadonkorjuuaiheisen jumalanpalveluksen yhteydessä.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 458, 462 tai 578
– vastaus (kohta 5): 231 tai 575
– kiitosvirsi (kohta 8): 455:1, 4, 7, 457:1, 7, 473–475 tai 573:1–3, 6–7

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Ihmisen ja koko luomakunnan elämä lepää kokonaan Jumalan luomistyön varassa. Ilman hänen tahtoaan ja voimaansa ei mikään kasva, ei kukaan hengitä eikä yksikään luotu tule ravituksi. Me ylistämme Jumalaa kasvun ihmeestä, maan hedelmistä ja sadosta. Otamme ne vastaan hänen lahjanaan.

TAI

Rakkaat ystävät. Jumalan sana lupaa: »Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne.» (1. Moos. 1:29.) Tämä lupaus on täyttynyt, ja olemme kokoontuneet kiittämään sadosta. Pyydämme Jumalan siunausta, että voisimme käyttää hänen lahjansa omaksi ravinnoksemme ja yhteiseksi hyväksi.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Sinua, Jumala, me ylistämme Siionissa!
Me täytämme lupaukset,
jotka annoimme sinulle,
sillä sinä kuulet rukouksen.
Sinun luoksesi kaikki ihmiset tulevat.
Sinä pidät huolta maasta ja annat sille sadetta,
sinä teet sen hedelmälliseksi.
Jumala, sinun virtasi on vettä täynnä.
Sinä kasvatat sadon ihmisille,
pidät maasta huolen.
Sinä kastelet vaot, tasoitat kynnetyn pellon,
pehmität sen sateilla ja siunaat maan kasvun.
Sinä seppelöit vuoden hyvyydelläsi.
Missä vaunusi kulkevat, siellä maa tiukkuu runsautta.

Autio aro viheriöi,
kukkulat verhoutuvat juhlapukuun.
Niityt ovat lammaslaumojen peitossa,
laaksot lainehtivat viljaa.
Koko maa riemuitsee ja laulaa.

Ps. 65:2–3, 10–14

TAI

Ylistäköot kansat sinua, Jumala,
ylistäköot sinua kaikki kansat.
Maa on antanut satonsa.
Jumala, meidän Jumalamme, siunatkoon meitä yhä.
Siunatkoon Jumala meitä,
ja palvelkoot häntä kaikki maan ääret.

Ps. 67:6–8

TAI

Ylistä Herraa, minun sieluni!
Herra, minun Jumalani,
miten suuri ja mahtava sinä olet!
Sinun vaatteenasi on kirkkaus ja kunnia,
valo ympäröi sinut kuin viitta.
Vuorten rinteille sinä puhkaisit lähteet,
vedet juoksevat puroina ja virtaavat laaksoissa.
Ne juottavat kaikki maan eläimet,
villiaasikin saa sammuttaa janonsa.
Niiden äärellä asuvat taivaan linnut
ja visertävät lehvissä vesien partailla.
Sinä juotat vuoret korkeuksien vesillä,
ja maa kantaa sinun töittesi hedelmää.
Sinä kasvatat ruohon karjaa varten
ja maan kasvit ihmisen viljeltäviksi,
että hän saisi leipänsä maasta.
Sinä kasvatat viinin ihmisen iloksi,
öljyn hänen kasvojansa kaunistamaan
ja leivän hänen ruumiinsa voimaksi.
Kaikki luotusi tarkkaavat sinua, Herra,
ja odottavat ruokaansa ajallaan.
Sinä annat, ja jokainen saa osansa,
avaat kätesi, ja kaikki tulevat ravituiksi.
Kun käännyt pois, ne hätääntyvät,
kun otat niiltä elämän hengen, ne kuolevat
ja palaavat maan tomuun.
Kun lähetät henkesi, se luo uutta elämää,
näin uudistat maan kasvot.

Ps. 104:1–2, 10–15, 27–30

TAI

Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä,
iäti kestää hänen armonsa.
Näin sanokoot ne, jotka Herra on pelastanut,
jotka hän on tuonut ahdingosta vapauteen.
Kiittääköot he Herraa hänen hyvyydestään,
ylistääköot ihmeellisiä tekoja,
jotka hän on ihmisille tehnyt!
Herra muuttaa aavikot kosteikoiksi,
kuivan maan vehreiksi keitaiksi.
Sinne hän antaa nälkäisten asettua,
sinne he rakentavat itselleen kaupungin.
He kylvävät peltoja, istuttavat viinitarhoja,
ja ne tuottavat runsaan sadon.
Herra siunaa heitä.

Ps. 107:1–2, 31, 35–38

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

5. Moos. 8:7–10

Mooses sanoi:

»Herra, teidän Jumalanne, vie teidät siihen hyvään maahan, jossa on puroja ja lähteitä ja jossa vedet kumpuavat maan uumenista laaksoissa ja vuorilla, vehnän, ohran, viiniköynnöksen, viikunapuun ja granaattiomenapuun maahan, oliiviöljyn ja hunajan maahan. Siinä maassa teidän ei tarvitse elää puutteessa, vaan teillä on kaikkea, mitä tarvitsette. Sen maan kivet ovat rautaa, ja sen vuorista voitte louhia kuparia. Kun syötte itsenne kylläisiksi, kiittäkää Herraa, Jumalaanne, siitä hyvästä maasta, jonka hän on teille antanut.»

5. Moos. 28:1–6, 8

Mooses sanoi:
»Jos kaikessa tottelette Herraa, Jumalaanne, ja tarkoin noudatatte hänen käskyjään, jotka minä teille annan, niin Herra asettaa teidät maan kaikkien kansojen yläpuolelle. Nämä siunaukset tulevat teidän osaksenne, kun vain tottelette Herraa, Jumalaanne.

Herra siunaa teitä kaikkialla, missä olettekin. Siunattuja ovat teidän lapsenne, teidän maanne sato ja teidän karjanne vasikat ja karitsat. Siunattuja ovat teidän viljakorinne ja taikinakaukalonne. Olette siunattuja, kun palaatte kotiin. Olette siunattuja, kun lähdette

matkaan. Herra antaa teille siunauksensa, hän siunaa vilja-aittanne ja antaa teidän menestyä kaikissa hankkeissanne. Herra siunaa teitä siinä maassa, jonka hän teille antaa.»

Joel 2:21–24

Älkää pelätkö, pellot,
iloitkaa ja riemuitkaa!
Herra tekee suuria tekoja.
Älkää pelätkö, metsän eläimet!
Autiot laitumet tulevat jälleen vihreiksi,
puut kantavat hedelmää,
viikunapuu ja viiniköynnös
antavat runsaan sadon.
Siionin lapset,
iloitkaa ja riemuitkaa
Herrasta, Jumalastanne!
Hyvyydessään hän lahjoittaa teille jälleen sateen,
lähettää sadekuurot ajallaan,
antaa syyssateen ja kevätsateen niin kuin ennen.
Silloin puimatantereet ovat täynnä viljaa,
ja puristamoissa öljy ja viini
tulvivat yli reunojen.

2. Kor. 9:10–11

Hän, joka antaa kylväjälle siemenen ja suo ravinnoksi leivän, antaa teillekin siemenen ja moninkertaistaa sen, ja hän sallii teidän hyvyytenne sadon karttua. Te saatte kaikkinaista rikkautta ja voitte osoittaa runsaasti anteliaisuutta. Näin meidän työmme synnyttää kiitollisuutta Jumalaa kohtaan.

Luuk. 12:15–21

Jeesus sanoi:
»Karttakaa tarkoin kaikenlaista ahneutta. Ei kukaan voi rakentaa elämäänsä omaisuuden varaan, vaikka sitä olisi kuinka paljon tahansa.»

Ja hän esitti heille vertauksen: »Oli rikas mies, joka sai maastaan hyvän sadon. Hän mietti itsekseen: 'Mitä tekisin? Minun satoni ei mahdu enää mihinkään.' Hän päätti: 'Minäpä teen näin: puran aittani ja rakennan isommat niiden sijaan. Niihin minä kerään koko satoni ja kaiken muun, mitä omistan. Sitten sanon itselleni: Kelpaa sinun elää! Sinulla on kaikkea hyvää varastossa moneksi vuodeksi. Lepää nyt, syö, juo ja nauti elämästä!' Mutta Jumala sanoi hänelle: 'Sinä hullu! Tänä yönä sinun sielusi vaaditaan sinulta takaisin. Ja kaikki, minkä olet itsellesi varannut – kenelle se joutuu?'

Näin käy sen, joka kerää rikkautta itselleen mutta jolla ei ole aarretta Jumalan luona.»

Luuk. 12:22–31

Jeesus sanoo:
»Älkää kantako huolta hengestänne, siitä mitä söisitte, älkää ruumiistanne, siitä millä sen vaatettaisitte. Onhan henki enemmän kuin ruoka ja ruumis enemmän kuin vaatteet. Katsokaa korppeja: eivät ne kylvä eivätkä leikkaa, ei niillä ole vajaa eikä varastoa, ja silti Jumala ruokkii ne. Kuinka paljon arvokkaampia te olettekaan kuin linnut! Kuka teistä voi murehtimalla lisätä elämänsä pituutta kyynäränkään vertaa? Jos siis näinkään vähäinen asia ei ole teidän vallassanne, mitä te muusta huolehditte?

Katsokaa kukkia, kuinka ne nousevat maasta: eivät ne näe vaivaa eivätkä kehrää. Minä sanon teille: ei edes Salomo kaikessa loistossaan ollut niin vaatetettu kuin mikä tahansa niistä. Kun Jumala tuolla tavoin pukee ruohon, joka tänään kasvaa kedolla ja huomenna joutuu uuniin, niin paljon ennemmin hän teistä huolehtii, te vähäuskoiset!

Älkää siitä murehtiko, mitä söisitte tai joisitte. Älkää sitä etsikö. Tätä kaikkea maailman ihmiset tavoittelevat; teidän Isänne tietää kyllä, että te sitä tarvitsette. Etsikää hänen valtakuntaansa, niin te saatte myös kaiken tämän.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

Kaikkivaltias Jumala ja Isä, sinä olet antanut ihmisille tehtävän viljellä ja varjella luomakuntaasi. Me kiitämme sinua luomistyösi lahjasta, jonka olemme saaneet koota satona talteen. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, tämän sadon ravinnoksemme, elämämme voimaksi ja iloksi.

Rukous

1. Jumala, Luojamme. Sinun varassasi me elämme. Sinä avaat kätesi ja hyvyydessäsi annat meille jokapäiväisen leipämme. Auta meitä myös jakamaan hyvinvointimme toisten kanssa. Jumala, Isämme, sinä olet antanut meille työn ja levon. Auta meitä työn jälkeen pysähtymään ja lepäämään kiitollisin mielin. Sinun olkoon kiitos ja ylistys nyt, aina ja ikuisesti.
2. Hyvä Jumala, laupias Isä. Me kiitämme sinua siitä, että olet siunannut työmme ja jokapäiväisen leipämme. Opeta meitä toimimaan niin, että koko elämämme tuottaisi sinulle mieluista hedelmää. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen, Poikasi tähden, joka sinun ja Pyhän Hengen kanssa elää ja hallitsee ikuisesti.
3. Jumala, Luojamme. Sinä et väsy hyvien lahjojen antamiseen. Sinä täytät jokaisen elävän olennon kaipauksen, sinulta saamme kaiken, mitä tarvitsemme. Me kiitämme sinua vuoden sadosta. Anna myös rakkauden ja hyvyyden kypsyä meissä. Auta meitä suojelemaan luontoa, niin että maa tuottaisi vastakin satoa. Täytä meidät rakkaudellasi ja anna sen ravita yhteistä elämäämme. Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen, Herramme nimessä.
4. Ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra. Me ylistämme sinua luonnon rikkaudesta, kasveista, puista ja eläimistä. Kiitämme puiden hedelmistä, joita saamme syödä, ja marjoista, joita saimme kuluneenakin kesänä säilöä talven varalle. Kiitämme viljasta,

vihanneksista ja juureksista, jotka annat ravinnoksemme. Anna syksyn hehkuvien värien julistaa meille armosi rikkautta. Ylistys sinulle ikuisesti.

Koulun tai oppilaitoksen siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jossa siunataan koulu tai muu oppilaitos.

Rukoushetken johtaa pappi.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 484 tai 488
– vastaus (kohta 5): 489
– kiitosvirsi (kohta 8): 135, 329 tai 332

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

P Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet tänne – – (koulun/oppilaitoksen nimi) kiittämään Jumalaa, kaikkien lahjojen antajaa, ja kuulemaan hänen sanaansa. Pyydämme hänen siunaustaan tälle koululle/oppilaitokselle ja kaikille niille, jotka täällä työskentelevät.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.
Opeta minut tuntemaan käskysi!
Herra, hyvin sinä olet palvelijallesi tehnyt,
olet tehnyt sanasi mukaan.
Anna minulle tietoa, anna oikeaa ymmärrystä,
minä turvaan sinun käskyihisi.
Minä kuljin harhateitä, kunnes jouduin nöyrtymään.
Nyt olen kuuliainen, elän ohjeittesi mukaan.
Herra, sinä olet hyvä, sinun tekosi ovat hyvät.
Opeta minut tuntemaan määräyksesi!

Ps. 119:64–68

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

1. Moos. 2:8–9, 15

Herra Jumala istutti puutarhan itään, Eedeniin, ja sinne hän asetti ihmisen, jonka oli tehnyt. Herra Jumala kasvatti maasta esiin kaikenlaisia puita, jotka olivat kauniita katsella ja joiden hedelmät olivat hyviä syödä, ja paratiisin keskelle hän kasvatti elämän puun sekä hyvän- ja pahantiedon puun.

Herra Jumala asetti ihmisen Eedenin puutarhaan viljelemään ja varjelemaan sitä.

Sananl. 2:2–6

Herkistä korvasi kuulemaan viisautta,
avaa sydämesi ymmärrykselle,
pyydä tietoa avuksi,
korota äänesi ja kutsu ymmärrystä.
Etsi sitä kuin hopeaa,
tavoittele niin kuin kätkettyä aarretta.
Silloin tajuat, mitä on Herran pelko,
opit, mitä on Jumalan tunteminen,
sillä viisaus tulee Herralta,
hän antaa tiedon ja ymmärryksen.

1. Kor. 3:6–9

Minä istutin, Apollos kasteli, mutta Jumala antoi kasvun. Istuttaja ei siis ole mitään, ei myöskään kastelija, vaan kaikki on Jumalan kädessä, hän suo kasvun. Istuttaja ja kastelija ovat samassa työssä, mutta kumpikin saa palkan oman työnsä mukaan. Me olemme Jumalan työtovereita, te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus.

Luuk. 2:41–52

Jeesuksen vanhemmat menivät joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhlille. Kun Jeesus oli tullut kahdentoista vuoden ikään, he taas juhlan aikaan matkasivat sinne, niin kuin tapa oli. Juhlapäivien päätyttyä he lähtivät paluumatkalle, mutta poika jäi vanhempien huomaamatta Jerusalemiin. Nämä luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivän matkan, ennen kuin alkoivat haeskella häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta. Kun he eivät löytäneet häntä, he palasivat Jerusalemiin jatkaen etsintäänsä.

Kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet temppelistä. Hän istui opettajien keskellä, kuunteli heitä ja teki heille kysymyksiä. Kaikki, jotka kuulivat mitä hän puhui, ihmettelivät hänen ymmärrystään ja hänen antamiaan vastauksia. Hänet nähdessään vanhemmat hämmästyivät kovasti, ja hänen äitinsä sanoi: »Poikani, miksi teit meille tämän? Isäsi ja minä olemme etsineet sinua, ja me olimme jo huolissamme.» Jeesus vastasi heille: »Mitä te minua etsitte? Ettekö tienneet, että minun tulee olla Isäni luona?» Mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän tällä tarkoitti.

Jeesus lähti kotimatkalle heidän kanssaan, tuli Nasaretiin ja oli heille kuuliainen. Kaiken, mitä oli tapahtunut, hänen äitinsä kätki sydämeensä. Jeesukselle karttui ikää ja viisautta; Jumalan ja ihmisten suosio seurasi häntä.

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

P Jumala on hyvyydessään antanut meille oppimisen lahjan. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, tämän koulun ja täällä tapahtuvan opiskelun.

Rukous

P Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Saamme ottaa kaiken vastaan sinun kädestäsi. Auta meitä elämään niin, että käytämme antamiasi lahjoja oikein.

Sinun hyvyyttäsi on tämä koulu. Me kiitämme kaikista niistä ihmisistä, jotka ovat olleet sitä suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa. Muista heitä armossasi. Varjele, ettei mikään tuottaisi tälle koululle eikä sen toiminnalle vahinkoa.

Siunaa se työ, jota täällä tehdään. Suo, että oppilaat viihtyisivät täällä, haluaisivat oppia ja valmistuisivat tulevaisuuden tehtäviin. Anna opettajille ja henkilökunnalle viisautta, voimia, kärsivällisyyttä ja työn iloa. Suo, että sanasi ja pyhät käskysi olisivat opastajina kasvatustyössä. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

Lukukauden aloittaminen

Tätä aineistoa käytetään lukukauden alkaessa vietettävässä rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9).

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai joku kouluyhteisön jäsen.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 484, 485, 488 tai 503
– vastaus (kohta 5): 460 tai 514
– kiitosvirsi (kohta 8): 329, 332 tai 489

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

Rakkaat ystävät. Lukukauden alku on täynnä uusia mahdollisuuksia. Koko Jumalan luoma maailma avautuu eteemme kiehtovana ja rikkaana. Jumala lahjoittaa meille joka päivä ajan ja elämän. Opiskellen ja tutkien voimme saada selvyyttä siitä, millaista elämä on. Opimme myös, miten eletään oikein.

Kuuntelemme Jumalan sanaa ja pyydämme siunausta alkavalle työllemme. Jo psalmien kirjassa rukoillaan: »Anna minulle tietoa, anna oikeaa ymmärrystä, minä turvaan sinun käskyihisi» (Ps. 119:66).

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Sinä panit hänet hallitsemaan luotujasi,
asetit kaiken hänen valtaansa:
lampaat ja härät, kaiken karjan,
metsän villit eläimet,
taivaan linnut ja meren kalat,
kaikki vesissä liikkuvat.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:4–10

TAI

Sinun puoleesi, Herra, minä käännyn,

Jumalani, sinun apuusi minä luotan.
Herra, osoita minulle tiesi,
opeta minua kulkemaan polkujasi.
Ohjaa minut totuuteesi ja opeta minua,
sinä Jumalani, auttajani!
Sinuun minä luotan aina.

Ps. 25:1–2, 4–5

TAI

Kuuntele, kansani, minä opetan,
tarkatkaa sanojani, te kaikki.
Minä aion esittää viisaiden mietteitä,
tuon julki menneisyyden arvoituksia,
vanhoja asioita, joista olemme kuulleet,
joista isämme ovat meille kertoneet.
Me emme salaa niitä lapsiltamme
vaan kerromme tulevillekin polville Herran voimasta,
Herran teoista, ihmeistä, joita hän on tehnyt.

Ps. 78:1–4

TAI

Sinun hyvyytesi, Herra, täyttää maan.
Opeta minut tuntemaan käskysi!
Herra, hyvin sinä olet palvelijallesi tehnyt,
olet tehnyt sanasi mukaan.
Anna minulle tietoa, anna oikeaa ymmärrystä,
minä turvaan sinun käskyihisi.

Ps. 119:64–66

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Sananl. 1:1–7

Salomon, Daavidin pojan,
Israelin kuninkaan sananlaskut.
Opettakoot ne viisautta,
kasvattakoot ymmärtämään ymmärryksen sanat,
johdattakoot hyvään tietoon,
oikeudentuntoon ja rehtiin mieleen.
Kokemattomat saakoot niistä viisautta,
nuoret tietoa ja harkintaa.
Viisaskin viisastuu, kun kuulee niitä,
järkeväkin saa opastusta,
oppii mietelmiä ja vertauksia,
tajuaa viisaiden sanat, avaa arvoitukset.
Herran pelko on tiedon perusta,
vain hullu halveksii viisautta ja opetusta.

Sananl. 2:2–6

Herkistä korvasi kuulemaan viisautta,
avaa sydämesi ymmärrykselle,
pyydä tietoa avuksi,
korota äänesi ja kutsu ymmärrystä.
Etsi sitä kuin hopeaa,
tavoittele niin kuin kätkettyä aarretta.
Silloin tajuat, mitä on Herran pelko,
opit, mitä on Jumalan tunteminen,
sillä viisaus tulee Herralta,
hän antaa tiedon ja ymmärryksen.

Sananl. 3:1–8

Älä unohda sitä mitä opetan, pidä kaikki käskyni mielessäsi,
sillä ne kartuttavat päiviesi määrää, antavat sinulle elinvuosia ja menestystä.
Älä unohda laupeutta, älä uskollisuutta –
kiedo ne kaulaasi, kirjoita sydämesi tauluun,
niin saat rakkautta ja kiitosta
sekä Jumalalta että ihmisiltä.
Älä jätä elämääsi oman ymmärryksesi varaan,
vaan turvaa koko sydämestäsi Herraan.
Missä kuljetkin, pidä hänet mielessäsi,
hän viitoittaa sinulle oikean tien.
Älä luulottele olevasi viisas;
pelkää Herraa ja karta pahaa.
Siinä on sinulle lääke,
joka pitää koko ruumiisi terveenä.

1. Kor. 13:11–12

Apostoli Paavali sanoo:
»Kun olin lapsi, minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja lapsen ajatukset. Nyt, kun olen mies, olen jättänyt sen mikä kuuluu lapsuuteen. Nyt katselemme vielä kuin kuvastimesta, kuin arvoitusta, mutta silloin näemme kasvoista kasvoihin. Nyt tietoni on vielä vajavaista, mutta kerran se on täydellistä, niin kuin Jumala minut täydellisesti tuntee.»

2. Tim. 3:14–17

Pidä sinä kiinni siitä, minkä olet oppinut. Sinähän olet siitä varma, koska tiedät, keiltä olet sen oppinut. Olet myös jo lapsesta asti tuntenut pyhät kirjoitukset, jotka voivat antaa sinulle viisautta, niin että pelastut uskomalla Kristukseen Jeesukseen. Jokainen pyhä, Jumalan Hengestä syntynyt kirjoitus on hyödyllinen opetukseksi, nuhteeksi, ojennukseksi ja kasvatukseksi Jumalan tahdon mukaiseen elämään. Näin Jumalan ihmisestä tulee täydellinen ja kaikkeen hyvään kykenevä.

Jaak. 1:5

Jos joltakulta teistä puuttuu viisautta, pyytäköön sitä Jumalalta. Hän on saava pyytämänsä, sillä Jumala antaa auliisti kaikille, ketään soimaamatta.

Matt. 7:24–29

Jeesus sanoo:
»Jokainen, joka kuulee nämä sanani ja tekee niiden mukaan, on kuin järkevä mies, joka rakensi talonsa kalliolle. Alkoi sataa, tulvavesi virtasi ja myrskytuuli pieksi taloa, mutta se ei sortunut, sillä se oli rakennettu kallioperustalle.

Jokainen, joka kuulee nämä sanani mutta ei tee niiden mukaan, on kuin tyhmä mies, joka rakensi talonsa hiekalle. Alkoi sataa, tulvavesi virtasi ja myrskytuuli pieksi taloa, ja se sortui, maan tasalle saakka.»

Kun Jeesus oli lopettanut puheensa, kansanjoukot olivat hämmästyksissään hänen opetuksestaan. Hän opetti niin kuin se, jolle on annettu valta, ei niin kuin lainopettajat.

Luuk. 2:41–52

Jeesuksen vanhemmat menivät joka vuosi Jerusalemiin pääsiäisjuhlille. Kun Jeesus oli tullut kahdentoista vuoden ikään, he taas juhlan aikaan matkasivat sinne, niin kuin tapa oli. Juhlapäivien päätyttyä he lähtivät paluumatkalle, mutta poika jäi vanhempien huomaamatta Jerusalemiin. Nämä luulivat hänen olevan matkaseurueessa ja kulkivat päivän matkan, ennen kuin alkoivat haeskella häntä sukulaisten ja tuttavien joukosta. Kun he eivät löytäneet häntä, he palasivat Jerusalemiin jatkaen etsintäänsä.

Kolmen päivän kuluttua he löysivät hänet temppelistä. Hän istui opettajien keskellä, kuunteli heitä ja teki heille kysymyksiä. Kaikki, jotka kuulivat mitä hän puhui, ihmettelivät hänen ymmärrystään ja hänen antamiaan vastauksia. Hänet nähdessään vanhemmat hämmästyivät kovasti, ja hänen äitinsä sanoi: »Poikani, miksi teit meille tämän? Isäsi ja minä olemme etsineet sinua, ja me olimme jo huolissamme.» Jeesus vastasi heille: »Mitä te minua etsitte? Ettekö tienneet, että minun tulee olla Isäni luona?» Mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän tällä tarkoitti.

Jeesus lähti kotimatkalle heidän kanssaan, tuli Nasaretiin ja oli heille kuuliainen. Kaiken, mitä oli tapahtunut, hänen äitinsä kätki sydämeensä. Jeesukselle karttui ikää ja viisautta; Jumalan ja ihmisten suosio seurasi häntä.

Joh. 8:31–36

Niille juutalaisille, jotka nyt uskoivat häneen, Jeesus sanoi: »Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita.» He vastasivat hänelle: »Me olemme Abrahamin jälkeläisiä, emme me ole koskaan olleet kenenkään orjia. Kuinka voit sanoa, että meistä tulee vapaita?» Jeesus vastasi: »Totisesti, totisesti: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. Orja ei pysy talossa ikuisesti, mutta poika pysyy. Jos Poika vapauttaa teidät, te olette todella vapaita.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

Koulujen ja muiden oppilaitosten lukuvuoden alkaessa.

Rakas Jumala, taivaallinen Isämme. Kiitos virkistävästä kesälomasta. Kiitos siitä, että saamme aloittaa uuden lukuvuoden. Pyydämme sinulta siunausta koulujen ja kotien kasvatustyölle.

Anna opettajille viisautta, voimia ja kärsivällisyyttä työssään. Suo, että oppilaat viihtyisivät koulussa ja haluaisivat oppia ja tehdä työtä tulevaisuutensa hyväksi. Rukoilemme oppilaiden ja heidän kotiensa puolesta. Erityisesti muistamme edessäsi niitä lapsia/nuoria/opiskelijoita, jotka eivät saa kotoaan tukea koulutyölleen ja ovat vaarassa syrjäytyä. Rukoilemme niiden puolesta, jotka asettavat itselleen liian korkeita tavoitteita ja ahdistuvat yrittäessään saavuttaa ne. Rukoilemme koulussa kiusattujen puolesta ja niiden puolesta, jotka purkavat pahaa oloaan kiusaamalla muita. Anna reilun toveruuden ja yhteishengen vallita koulussa. Anna kaikille turvallinen koulutie.

Yliopistojen ja korkeakoulujen lukuvuoden alkaessa.

Rakas Jumala, elämän Luoja ja kaiken viisauden ja totuuden lähde. Me kiitämme sinua etuoikeudesta saada tehdä työtä ja opiskella yliopistossa/korkeakoulussa. Kiitämme mahdollisuudesta oppia uutta ja tutkia sinun luomaasi maailmaa. Kiitämme löytämisen ja luomisen ilosta. Kiitämme sinua työyhteisöstä, joka innostaa meitä entistä parempiin suorituksiin ja jossa voimme yhdessä sekä iloita saavutuksistamme että surra epäonnistumisiamme. Kiitämme sinua työ- ja opiskelutovereista.

Siunaa kaikkia yliopistojen ja korkeakoulujen työntekijöitä, opettajia, muuta henkilökuntaa ja opiskelijoita. Anna opettajille viisautta ja voimia tärkeässä kasvatustyössään. Synnytä opiskelijoissa rakkaus tietoon ja motivaatio oppia lisää ja etsiä uutta. Anna työmme menestyä ja anna sen koitua isänmaan, ihmiskunnan ja koko luomasi maailman hyväksi.

Rukoilemme sinua niiden puolesta, joiden opiskelu sujuu hyvin, ja niiden puolesta, joiden opiskelua vaikeuttavat toimeentulohuolet, sairaudet, ihmissuhdeongelmat, sydänsurut tai huonot elämäntavat. Rukoilemme sinua niiden puolesta, joiden itsetunto on heikko. Rukoilemme niiden puolesta, jotka uupuvat tai masentuvat. Lujita yhteisömme jäsenten yhteenkuuluvuutta ja solidaarisuutta. Suo, että tuntisimme vastuumme korkeimmasta koulutuksesta ja sivistyksestä.

Hoitolaitoksen siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään hoitolaitoksen siunaamisen rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9).

Rukoushetken johtaa pappi.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 330:1–3, 6 tai 338
– vastaus (kohta 5): 397 tai 432:3–4
– kiitosvirsi (kohta 8): 329 tai 339:2, 4

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

P Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet tänne – – (hoitolaitoksen nimi) kiittämään Jumalaa, kaikkien lahjojen antajaa, ja kuulemaan hänen sanaansa. Pyydämme hänen siunaustaan – – ja kaikille niille, jotka täällä työskentelevät tai asuvat.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»
Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

Ps. 91:1–2, 4, 9

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Jes. 46:3–4

Kuule minua, Jaakobin suku,
koko Israelin heimon jäännös!

Kuulkaa te, joita olen joutunut nostamaan ja kantamaan
hamasta syntymästänne saakka,
äitinne kohdusta asti!
Teidän vanhuutenne päiviin saakka minä olen sama,
vielä kun hiuksenne harmaantuvat, minä teitä kannan.
Niin minä olen tehnyt ja niin yhä teen,
minä nostan ja kannan ja pelastan.

Matt. 25:34–36

Kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: »Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti. Minun oli nälkä, ja te annoitte minulle ruokaa. Minun oli jano, ja te annoitte minulle juotavaa. Minä olin koditon, ja te otitte minut luoksenne. Minä olin alasti, ja te vaatetitte minut. Minä olin sairas, ja te kävitte minua katsomassa. Minä olin vankilassa, ja te tulitte minun luokseni.»

Luuk. 10:33–35

Samaa tietä tuli muuan samarialainen. Kun hän saapui paikalle ja näki miehen, hänen tuli tätä sääli. Hän meni miehen luo, valeli tämän haavoihin öljyä ja viiniä ja sitoi ne. Sitten hän nosti miehen juhtansa selkään, vei hänet majataloon ja piti hänestä huolta. Seuraavana aamuna hän otti kukkarostaan kaksi denaaria, antoi ne majatalon isännälle ja sanoi: »Hoida häntä. Jos sinulle koituu enemmän kuluja, minä korvaan ne, kun tulen takaisin.»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

P Jumala on antanut meille tehtävän huolehtia toinen toisestamme. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, tämän – – (hoitolaitoksen nimi) ja täällä tapahtuvan toiminnan.

Rukous

P Taivaallinen Isä. Me ylistämme sinua lahjoistasi ja läsnäolostasi elämän kaikissa vaiheissa. Saamme ottaa kaiken vastaan sinun kädestäsi. Auta meitä elämään niin, että käytämme antamiasi lahjoja oikein.

Sinun hyvyyttäsi on tämä – –. Varjele, ettei mikään tuottaisi sille eikä sen toiminnalle vahinkoa. Me kiitämme kaikista niistä ihmisistä, jotka ovat olleet sitä suunnittelemassa, rakentamassa ja kaunistamassa. Muista heitä armossasi.

Sinä olet antanut meille elämän lahjan ja kutsut meitä jakamaan sen toistemme kanssa. Rukoilemme siunaustasi tässä – – asuville / hoitoa saaville ja täällä vieraileville. Anna voimaa heikkoutemme keskelle. Pyydämme siunaustasi niille, jotka tekevät täällä työtään. Tue heitä rakkaudellasi ja anna voimia arkiseen työhön.

Me iloitsemme elämästä ja toivosta. Kulje kanssamme, kunnes saavutamme lopullisen levon ja ilon ikuisessa valtakunnassasi. Kuule meitä Poikasi Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

Teollisuuslaitoksen, toimiston tai muun työpaikan siunaaminen

Tätä aineistoa käytetään rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9), jossa siunataan teollisuuslaitos, toimisto tai muu työpaikka.

Rukoushetken johtaa pappi.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 519, 523, 524 tai 525
– vastaus (kohta 5): 546:1–3 tai 548
– kiitosvirsi (kohta 8): 329, 331 tai 449

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

P Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet juhlatilaisuuteen, kun – – aloittaa nyt toimintansa. Pyydämme siunausta ja varjelusta kaikille, jotka täällä työskentelevät. Jumala on antanut luomakunnan vastuulliseen hallintaamme. Työllä hankimme toimeentuloa itsellemme ja yhteiseksi hyväksi. Meidät on kutsuttu toimimaan Jumalan kunniaksi ja lähimmäistemme parhaaksi.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Herra, meidän Jumalamme,
kuinka suuri onkaan sinun nimesi maan päällä!
Se julistaa sinun taivaallista kirkkauttasi.
Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä,
kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen
– mikä on ihminen!
Kuitenkin sinä häntä muistat.
Mikä on ihmislapsi!
Kuitenkin pidät hänestä huolen.
Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon,
seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella.
Sinä panit hänet hallitsemaan luotujasi,
asetit kaiken hänen valtaansa.
Herra, meidän Jumalamme,
suuri on sinun nimesi kautta koko maailman!

Ps. 8:2, 4–7, 10

TAI

Te, Herran palvelijat, luottakaa Herraan!

Hän on teidän turvanne ja kilpenne.
Herra siunaa niitä,
jotka häntä palvelevat.
Siunatkoon teitä Herra,
hän, joka on tehnyt taivaan ja maan.

Ps. 115:11, 13, 15

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

Job 28:1–6

Hopealla on lähteensä,
kullalla huuhdontapaikkansa.
Rauta otetaan maan kamarasta,
kupari sulatetaan esiin kivestä.
Ihminen lannistaa pimeyden,
hän tutkii kaiken pohjia myöten,
tutkii kallion pimeät uumenet.
Kaukana asutuilta seuduilta hän louhii kaivoskuilun.
Missä ei ihmisaskel kulje,
siellä miehet ahkeroivat
köyden varassa riippuen.
Maasta kasvaa leipä,
maan uumenissa myllertää voima kuin tuli.
Kallioissa on lasuurikiveä,
maan hiekassa kultaa.

Job 28:9–14

Ihminen käy käsiksi kovaan kallioon
ja kääntää nurin vuoret, perustuksia myöten,
hän louhii tunneleita kallioon,
ja niin tulevat maan aarteet ihmissilmien iloksi.
Virtojen lähteetkin ihminen patoaa,
tuo päivänvaloon sen, mitä ei silmä ole nähnyt.

Mutta viisaus – missä se on?
Missä asuu ymmärrys?
Ihminen ei löydä tietä sen luokse,
tästä maailmasta sitä ei voi löytää.
Syvyydet sanovat: »Ei viisaus ole täällä»,

ja meri sanoo: »Ei liioin täällä minun luonani.»

Job 28:23, 28

Jumala yksin tuntee tien viisauden luo.
Hän yksin tietää, missä se asuu.
Ihmiselle hän sanoi:
»Viisautta on Herran pelko,
ymmärrystä se, että karttaa pahaa.»

Room. 12:6–12

Meillä on saamamme armon mukaan erilaisia armolahjoja. Se, jolla on profetoimisen lahja, käyttäköön sitä sen mukaan kuin hänellä on uskoa. Palvelutehtävän saanut palvelkoon, opetustehtävän saanut opettakoon, rohkaisemisen lahjan saanut rohkaiskoon. Joka antaa omastaan, antakoon pyyteettömästi; joka johtaa, johtakoon tarmokkaasti; joka auttaa köyhiä, auttakoon iloisin mielin.

Olkoon rakkautenne vilpitöntä. Vihatkaa pahaa, pysykää kiinni hyvässä. Osoittakaa toisillenne lämmintä veljesrakkautta, kunnioittakaa kilvan toinen toistanne. Älkää olko velttoja, olkaa innokkaita, palakoon teissä Hengen tuli, palvelkaa Herraa. Toivokaa ja iloitkaa, ahdingossa olkaa kestäviä, rukoilkaa hellittämättä.

Kol. 3:17

Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa, Isäämme.

Jaak. 3:13–18

Kuka teistä on viisas ja ymmärtäväinen? Esittäköön hän osoitukseksi hyvästä vaelluksesta tekonsa, sävyisästi, niin kuin viisas tekee. Mutta jos teidän sydäntänne hallitsee katkera kateus ja riidanhalu, älkää vastoin totuutta kerskuko kuvitellulla viisaudellanne. Sellainen ei ole ylhäältä tulevaa viisautta, vaan maallista, ihmisistä tulevaa, pahojen henkien viisautta. Sillä siellä, missä kateus ja riidanhalu vallitsevat, on myös hillittömyyttä ja kaikenlaista pahaa. Mutta ylhäältä tuleva viisaus on puhdasta ja pyhää, ja niin se myös rakentaa rauhaa, se on lempeää ja sopuisaa, täynnä armahtavaisuutta ja hyviä hedelmiä, se on tasapuolista ja teeskentelemätöntä. Vanhurskauden siemen kylvetään rauhan tekoina, ja se tuottaa hedelmän niille, jotka rauhaa rakentavat.

1. Piet. 3:8–11

Olkaa kaikki yksimielisiä, jakakaa toistenne ilot ja surut, rakastakaa toisianne ja olkaa hyväsydämisiä ja nöyriä. Älkää vastatko pahaan pahalla älkääkä herjaukseen herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa. Siihen teidät on kutsuttukin, jotta perisitte siunauksen. Sillä

se, joka tahtoo rakastaa elämää
ja haluaa nähdä hyviä päiviä,
hillitköön kielensä pahoista sanoista

ja huulensa valhetta puhumasta.
Kääntyköön hän pois pahasta ja tehköön hyvää,
etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen.

1. Piet. 4:10–11

Palvelkaa kukin toistanne sillä armolahjalla, jonka olette saaneet, Jumalan moninaisen armon hyvinä haltijoina. Joka puhuu, puhukoon Jumalan antamin sanoin, ja joka palvelee, palvelkoon voimalla, jonka Jumala antaa, jotta Jumala tulisi kaikessa kirkastetuksi Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen on kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti. Aamen.

Matt. 25:14–28

Jeesus sanoi:
»Silloin on käyvä näin: Mies oli muuttamassa pois maasta. Hän kutsui puheilleen palvelijat ja uskoi koko omaisuutensa heidän hoitoonsa. Yhdelle hän antoi viisi talenttia hopeaa, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, kullekin hänen kykyjensä mukaan. Sitten hän muutti maasta.

Se, joka oli saanut viisi talenttia, ryhtyi heti toimeen: hän kävi niillä kauppaa ja hankki voittoa toiset viisi talenttia. Samoin se, joka oli saanut kaksi talenttia, voitti toiset kaksi. Mutta se, joka oli saanut vain yhden talentin, kaivoi maahan kuopan ja kätki sinne isäntänsä rahan.

Pitkän ajan kuluttua isäntä palasi ja vaati palvelijoiltaan tilitykset. Se, joka oli saanut viisi talenttia, toi toiset viisi niiden lisäksi ja sanoi: 'Herra, sinä annoit minulle viisi talenttia. Kuten näet, olen hankkinut voittoa toiset viisi.' Isäntä sanoi hänelle: 'Hyvin tehty! Olet hyvä ja luotettava palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!'

Myös se, joka oli saanut kaksi talenttia, tuli ja sanoi: 'Herra, sinä annoit minulle kaksi talenttia. Kuten näet, olen hankkinut voittoa toiset kaksi.' Isäntä sanoi hänelle: 'Hyvin tehty! Olet hyvä ja luotettava palvelija. Vähässä olet ollut uskollinen, minä panen sinut paljon haltijaksi. Tule herrasi ilojuhlaan!'

Viimeksi tuli se palvelija, joka oli saanut vain yhden talentin, ja sanoi: 'Herra, minä tiesin, että sinä olet ankara mies. Sinä leikkaat sieltä, minne et ole kylvänyt, ja kokoat sieltä, minne et ole siementä viskannut. Minä pelkäsin ja kaivoin talenttisi maahan. Tässä on omasi.' Isäntä vastasi hänelle: 'Sinä kelvoton ja laiska palvelija! Sinä tiesit, että minä leikkaan sieltä, minne en ole kylvänyt, ja kokoan sieltä, minne en ole siementä viskannut. Silloinhan sinun olisi pitänyt viedä minun rahani pankkiin, niin että olisin palatessani saanut omani takaisin korkoineen. – Ottakaa pois hänen talenttinsa ja antakaa se sille, jolla on kymmenen talenttia.'»

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

P Jumala on antanut luomakunnan ihmisen vastuulliseen hallintaan. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki kaikki, jotka täällä – – (teollisuuslaitos, toimisto tai muu työpaikka) työskentelevät.

Rukous

Läsnäolijat voivat osallistua rukouksen toteuttamiseen.

P/E Jumalamme ja Luojamme. Sinun varassasi me elämme. Sinä olet antanut meille viisautta, taitoa ja voimaa työhön luomakunnassasi. Ole kaikkien kanssa, jotka työskentelevät tässä – –. Anna Henkesi synnyttää heidän välilleen keskinäistä kunnioitusta ja vastuuta kaikkien hyvinvoinnista. Anna tiedon, taidon ja tekniikan koitua ihmisille siunaukseksi sinun tahtosi mukaisesti. Varjele heitä vahingoilta ja vaaroilta.

Kaikkivaltias Jumala, sinä joka itse toimit ihmisen työn kautta, ohjaa meidän toimiamme. Anna kaikkien löytää työtä, jossa he voivat täyttää tehtävänsä ihmisinä ja työskennellä yhdessä toisten kanssa sinun kunniaksesi ja lähimmäisten parhaaksi. Tätä rukoilemme Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta.

TAI

P/E Jumalamme ja Luojamme. Sinun varassasi me elämme. Siunaa kaikkia, jotka työskentelevät tässä – –. Anna heille viisautta ja taitoa hoitaa tehtävänsä. Anna yhteistyön henki ja työn ilo. Siunaa koko heidän elämänsä. Auta ja lohduta heitä vaikeuksien kohdatessa. Siunaa myös kaikkia niitä, joita täällä palvellaan. Auta meitä tukemaan niitä, joilla on hätää ja puutetta. Sinua, kaiken hyvän lahjoittajaa, me kiitämme ja ylistämme nyt ja aina Herramme Jeesuksen Kristuksen tähden.

Lipun käyttöön ottaminen

Tätä aineistoa käytetään lipun käyttöön ottamisen rukoushetkessä (ks. sen rakenne s. 9).

Pappi johtaa rukoushetken. Rukoushetki voidaan toimittaa kirkossa tai muussa sopivassa paikassa. Ennen toimitusta kannetaan kuoriin Suomen lippu ja sen jäljessä käyttöön otettava lippu kokoon käärittynä.

Virsiehdotuksia

Virren sijasta voidaan käyttää myös laulua »Herra, olet auttajamme» (ks. Lauluja rukoushetkiin).

– alkuvirsi (rukoushetken rakenteen kohta 1): 404, 505, 582 tai 584
– kiitosvirsi (kohta 8): 329:1, 2, 4, 330:1–2, 331:1–3 tai 578
– päätösmusiikki (kohta 10): 309

Johdantosanat

Rukoushetken rakenteen kohta 2.

P Rakkaat ystävät. Olemme kokoontuneet ottamaan käyttöön – – lippua. Kiitämme – – työstä ja rukoilemme, että sen piirissä toteutuisivat hyvät, oikeat ja Jumalan tahdon mukaiset pyrkimykset.

Psalmi

Rukoushetken rakenteen kohta 3.

Jumala, sinä olet antanut kansasi kokea kovia.
Mutta palvelijoillesi sinä nostat merkkiviirin,
sinun viirisi luo he kokoontuvat,
pois nuolien ulottuvilta.

Ps. 60:5–6

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

Raamatunluku

Rukoushetken rakenteen kohta 4.

4. Moos. 10:11–14, 33–36

Toisen vuoden toisen kuun kahdentenakymmenentenä päivänä pilvi kohosi liitonarkkua suojaavan telttamajan päältä. Silloin israelilaiset lähtivät liikkeelle Siinain autiomaasta. He siirtyivät pysähdyspaikasta toiseen, kunnes pilvi pysähtyi Paranin autiomaahan. Ensimmäisen kerran he nyt tekivät matkaa niiden ohjeiden mukaisesti, jotka Mooses oli Herralta saanut. Etumaisena lähti matkaan Juudan leirikunta tunnuksineen ja kaikkine joukkoineen.

Israelilaiset lähtivät Herran vuoren luota ja kulkivat kolme päivänmatkaa, ja Herran liitonarkku kulki koko ajan heidän edellään etsien heille levähdyspaikat. Herran pilvi oli joka päivä heidän yläpuolellaan, kun he lähtivät liikkeelle leiripaikastaan. Aina arkun lähtiessä liikkeelle Mooses sanoi:

– Kulje edellämme, Herra!
Hajota vihollisesi,
karkota vastustajat tieltäsi!
Arkun pysähtyessä hän sanoi:
– Jää luoksemme, Herra.

Jes. 62:10–12

Lähtekää, menkää ulos porteista,
valmistakaa tie kansalle,
valmistakaa, tasoittakaa valtatie,
raivatkaa pois kivet,
kohottakaa lippu merkiksi kansoille!
Maailman ääriin saakka
Herra on kuuluttanut:
– Sanokaa tytär Siionille:
Katso, sinun pelastajasi saapuu,
hän kuljettaa mukanaan työnsä palkkaa,
johdattaa niitä, jotka on omikseen hankkinut.
Heitä kutsutaan nimellä Pyhä kansa,
Herran lunastamat,
ja sinua nimellä Kaivattu kaupunki,
Kaupunki, jota ei hylätä.

Jer. 4:5–6

Ilmoittakaa Juudassa, kuuluttakaa Jerusalemissa,
puhaltakaa torveen kaikkialla maassa,
huutakaa täyttä kurkkua:
»Kaikki kokoon! Kiireesti turvaan
linnoitettuihin kaupunkeihin!
Kohottakaa näkyviin viiri,
joka opastaa Siionin vuorelle.»

1. Kor. 12:4–6, 12, 14, 18–20, 24–27

Armolahjoja on monenlaisia, mutta Henki on sama. Myös palvelutehtäviä on monenlaisia, mutta Herra on sama. Jumalan voiman vaikutuksia on monenlaisia, mutta hän, joka meissä kaikissa kaiken vaikuttaa, on sama.

Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin.

Eihän ruumiskaan muodostu yhdestä jäsenestä vaan monista.

Jumala on kuitenkin asettanut ruumiiseen kaikki eri jäsenet niin kuin on nähnyt hyväksi. Jos kaikki olisi yhtä ja samaa jäsentä, olisiko silloin mitään ruumista? Jäseniä on kuitenkin monta, kun taas ruumis on yksi.

Kun Jumala yhdisti jäsenet ruumiiksi, hän antoi vähempiarvoisille jäsenille suuremman kunnian, jotta ruumiissa ei syntyisi eripuraisuutta vaan jäsenet yhteen kuuluen huolehtisivat toinen toisestaan. Jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet, ja jos yksi jäsen saa osakseen kunniaa, iloitsevat kaikki muutkin sen kanssa.

Te olette Kristuksen ruumis, ja jokainen teistä on tämän ruumiin jäsen.

Fil. 2:1–4

Jos kerran yhteys Kristukseen rohkaisee ja hänen rakkautensa suo lohdutusta, jos Henki meitä yhdistää ja jos tunnemme hellyyttä ja myötätuntoa toisiamme kohtaan, niin tehkää minun iloni täydelliseksi ja olkaa yksimielisiä. Liittäköön teitä toisiinne rakkaus, sopu ja sama mieli. Älkää tehkö mitään itsekkyydestä tai turhamaisuudesta, vaan olkaa nöyriä ja pitäkää kukin toista parempana kuin itseänne. Älkää tavoitelko vain omaa etuanne vaan myös muiden parasta.

1. Piet. 3:8–11

Olkaa kaikki yksimielisiä, jakakaa toistenne ilot ja surut, rakastakaa toisianne ja olkaa hyväsydämisiä ja nöyriä. Älkää vastatko pahaan pahalla älkääkä herjaukseen herjauksella, vaan päinvastoin siunatkaa. Siihen teidät on kutsuttukin, jotta perisitte siunauksen. Sillä

se, joka tahtoo rakastaa elämää
ja haluaa nähdä hyviä päiviä,
hillitköön kielensä pahoista sanoista
ja huulensa valhetta puhumasta.
Kääntyköön hän pois pahasta ja tehköön hyvää,
etsiköön rauhaa ja pyrkiköön siihen.

Rukousjakso

Rukoushetken rakenteen kohta 8.

[Siunaaminen]

Lippu avataan.

P Jumala on yhteyden lähde. Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala, Isä ja (+) Poika ja Pyhä Henki, – – toiminnan, jonka tunnuksena tämä lippu on.

Rukous

P/E Herra, meidän Jumalamme, kiitos siitä yhteydestä, jonka merkkinä on tämä lippu. Siunaa kaikkia, jotka kokoontuvat toimintaan sen ympärille. Anna heille yhteinen näky, joka on sinun tahtosi mukainen. Vahvista heidän keskuudessaan vastuuntuntoa, toinen toisensa huomioon ottamista ja auttamisen halua. Tee meidät kaikki kuuliaisiksi tahdollesi. Jumalamme ja Isämme, lahjoita kaikille ihmisille yhteys sinun kanssasi. Tätä

pyydämme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme tähden.

RUOKARUKOUKSET

Aterian siunaaminen

Aterian siunaamiseen on neljä rukousvaihtoehtoa, joista ensimmäinen pohjautuu Vähän katekismuksen ateriarukoukseen.

1.

Psalmi

Kaikki katsovat odottaen sinuun,
ja sinä annat heille ruoan ajallaan.
Sinä avaat kätesi
ja hyvyydessäsi ravitset kaiken mikä elää.
Ps. 145:15-16

TAI

Kaikki luotusi tarkkaavat sinua, Herra,
ja odottavat ruokaansa ajallaan.
Sinä annat, ja jokainen saa osansa,
avaat kätesi, ja kaikki tulevat ravituiksi.
Ps. 104:27–28

Isä meidän

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Siunaaminen

P/E Herra Jumala, taivaallinen Isä, siunaa meidät ja nämä sinun lahjasi (+), jotka suuressa hyvyydessäsi annat meille nautittavaksi. Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen, Herramme kautta.

S Aamen.

2.

P/E Me ylistämme sinua, Herra, meidän Jumalamme, maailman Luoja. Sinä lahjoitat meille ravinnon, maan hedelmän ja ihmisen työn tuloksen. Siunaa (+) ruokamme ja anna hyvyydessäsi kaikille ihmisille, mitä he elääkseen tarvitsevat. Auta meitä

muistamaan myös avun tarpeessa olevia lähimmäisiämme. Tätä pyydämme Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

S Aamen.

3.

P/E Jeesus Kristus, joka annoit itsesi elämän leiväksi. Siunaa myös se ruoka, jonka tänään syömme. Sulje meidät, läheisemme, ystävämme ja kaukaisetkin lähimmäisemme rakkauteesi. Tätä pyydämme sinun nimessäsi.

S Aamen.

4.

Virsi 472:1, 473:1 (–2), 474–476, 59, 324:1, 4, 5, 330:1–2, 331:1, 5 tai 387:2.

Kiitosrukous aterian jälkeen

Kiitosrukoukseksi aterian jälkeen on kolme rukousvaihtoehtoa, joista ensimmäinen noudattaa Vähän katekismuksen kiitosrukousta.

1.

Psalmi

Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä.
Iäti kestää hänen armonsa.
Hän antaa karjalle ravinnon,
hän ruokkii korpin pojat, jotka huutavat nälissään.
Hevosen voima ei ole Herran silmissä mitään,
miehen juoksu ei hänen katsettaan käännä.
Herra katsoo niihin, jotka häntä palvelevat,
niihin, jotka panevat toivonsa Herran armoon.

Ps. 136:1, 147:9–11

Isä meidän

Herran rukous jätetään pois, jos se on luettu ennen ateriaa.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,

vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Rukous

P/E Me kiitämme sinua, Herra Jumala ja Isä,
kaikista hyvistä teoistasi
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

S Aamen.

2.

P/E Herra, kiitämme sinua siitä, että ravitsit meidät. Ota meidät hyvyytesi suojaan ja anna meille iankaikkinen elämä. Kaikki luotusi ylistäköot sinua, joka elät ja hallitset aina ja iankaikkisesti.

S Aamen.

3.

Virsi 472:2 tai 473:2.

LAULUJA RUKOUSHETKIIN

Psalmin kertosäkeitä

Kodin siunaaminen

Minun turvani on Herra

Ps. 91:9; virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 856.

Teija Tuukkanen 2001
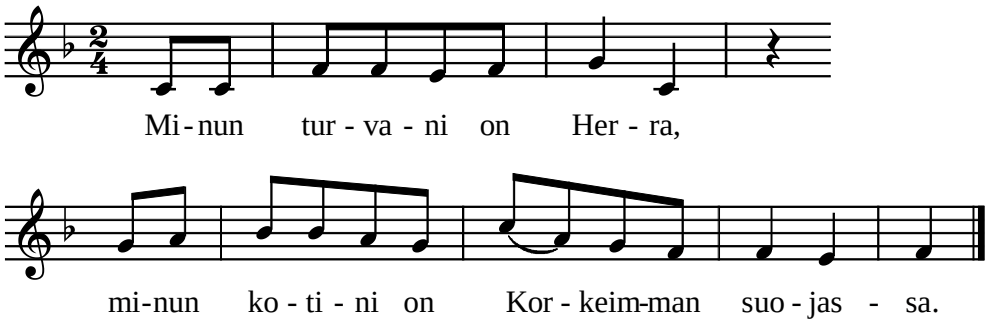
TAI

Suojaa, Herra, kotini,
hoivaa rakkaitani.

(Virsi 380:3)

TAI

Hyvä Jumala,
kiitän kodista.

(Virsi 471:1)

Esimerkki kodin siunaamisen kertosäkeen sijoittamisesta psalmiin:

– kertosäe

Se, joka asuu Korkeimman suojassa
ja yöpyy Kaikkivaltiaan varjossa, sanoo näin:
»Sinä, Herra, olet linnani ja turvapaikkani.
Jumalani, sinuun minä turvaan.»

– kertosäe

Herra levittää siipensä yllesi,
ja sinä olet turvassa niiden alla.
Hänen uskollisuutensa on sinulle muuri ja kilpi.
Sinun turvanasi on Herra,
sinun kotisi on Korkeimman suojassa.

– kertosäe

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,

iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

– kertosäe

Lauluja

Pyhän kasteen muistaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 836.

Toisinto Pohjanmaalta

Kaija Pispa 2002

Kouluun lähtevien siunaaminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 837.

Armas Maasalo 1937

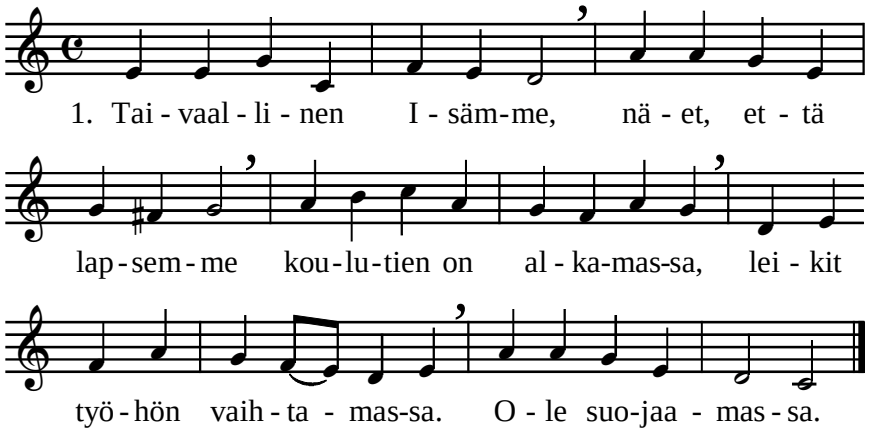

2. Tunnet meidän mietteemme,
ilomme ja huolemme.
Tiedät arjen kommellukset,
toiveemme ja huokaukset.
Kuule rukoukset.

3. Pihapiiri laajentuu.
Käsi käteen ojentuu.
Olemme nyt saattamassa,
vuoroin vastaan ottamassa,
kasvuun auttamassa.

4. Siunaa kodin perusta.
Siunaa koulun toimia.
Anna uutta yhteisyyttä,
läheisyyttä, kestävyyttä,
kärsivällisyyttä.

5. Kotona ja koulussa
siunaa meitä jokaista.
Lempeästi katse avaa
kohti uutta, innostavaa,
alkuun johdattavaa.

6. Isä, Luoja, sanelet
elämämme aakkoset.
Opeta ja ohjaa meitä.
Siunaa lasten kouluteitä.
Anna enkeleitä.

Jukka Lehtinen 2001, muok. Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 838.

Johann Schop 1642

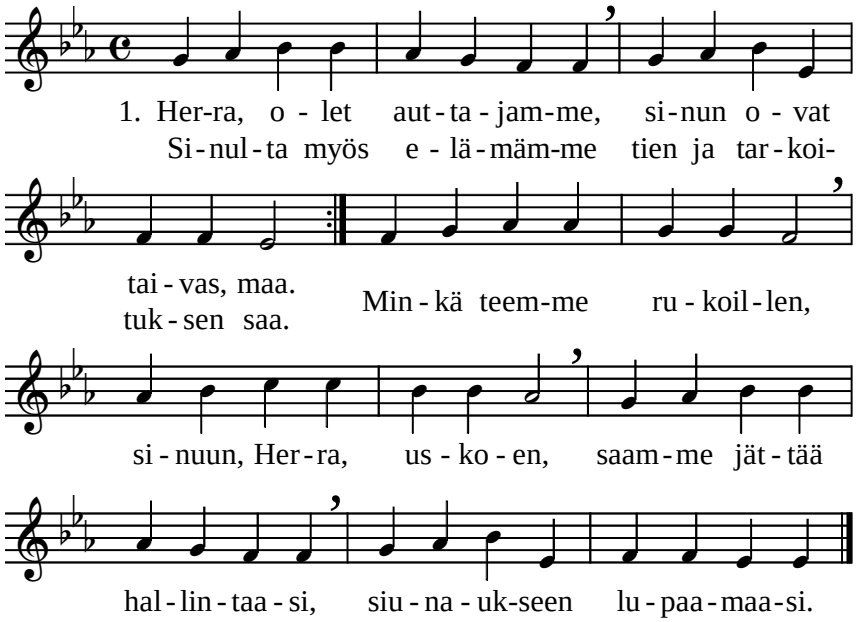

2. Sinulta me, Isä taivaan,
saimme oman elämän.
Annoit meille kodin hoivan,
ilon, mielen leikkivän.
Siunaa, Isä, koulutie,
oppimaan nyt meitä vie.
Anna siihen innostusta,
kaikkeen uuteen kiinnostusta.

3. Siunaa, Herra, lapsiamme
kotona ja koulussa.
Anna meille vanhemmille
aikaa heitä tukea.
Varjeleva kätesi
nosta heille suojaksi,
että saavat kaikkialla
elää Isän katseen alla.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Syntymäpäivä

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 839.

Dimitri Bortnjanski

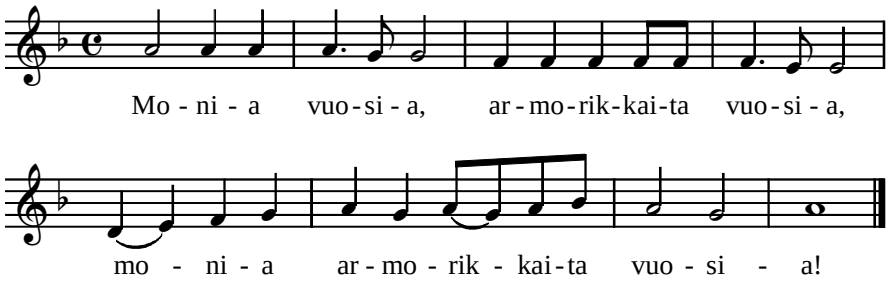

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 840.

Ahti Kuorikoski 1983

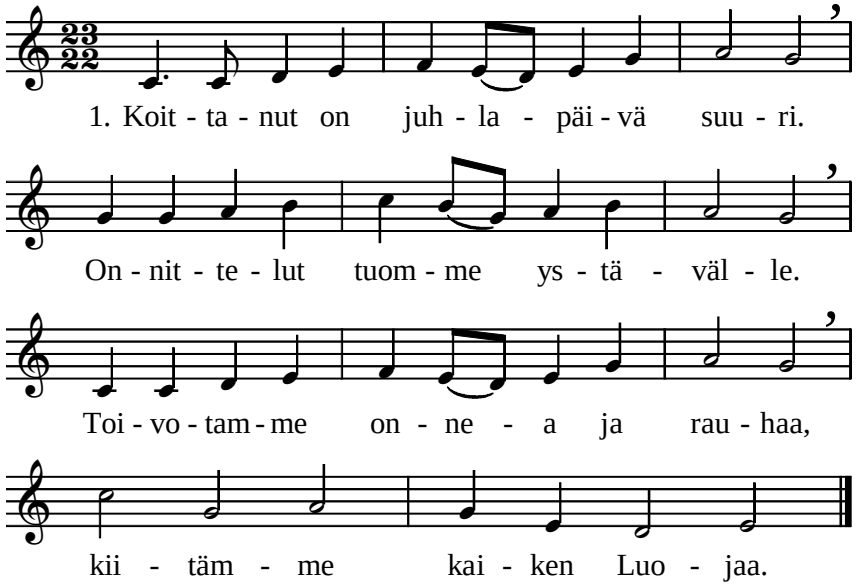

2. Kirkastakoon Kristus koko tiesi,
loistakoon hän eilispäivän ylle,
antakoon hän riemun tähän hetkeen,
kiitämme ilon tuojaa.

3. Yhdymme näin lauluun luomakunnan.
Katselemme ihmetöitä Herran.
Sinullekin lahjojaan hän antaa,
lapsiaan aina suojaa.

Anna-Mari Kaskinen 2003

Kodin siunaaminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 830.

William Mason viim. 1797
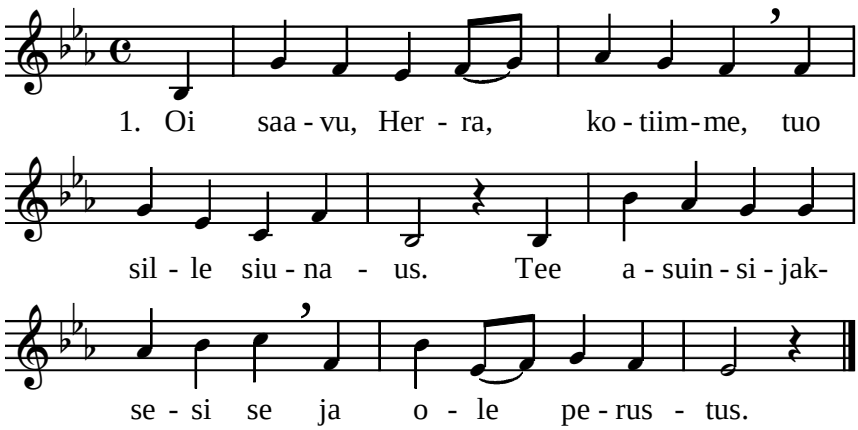
2. Tuo arkeemme ja juhlaamme
myös valo taivaasta
ja ilon, huolten keskelle
luo toivo luottava.

3. Tee kodistamme avara,
niin että jokainen
voi kasvaa omaa kasvua
suojassa rakkauden.

4. Suo, että koti yhteinen
myös levon paikka on
ja paikka armon, hyvyyden
ja sija sovinnon.

5. Ja olkoon täällä vastassa
vain avoin ystävyys,
ja kohdatkoon se kaikkia.
Pois kitke itsekkyys.

6. Suo kodin meitä yhdistää,
jos tiemme kauas vie.
Ja itse ole määränpää
ja taivaan kodin tie.

Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 831.

Ivar Widéen 1919

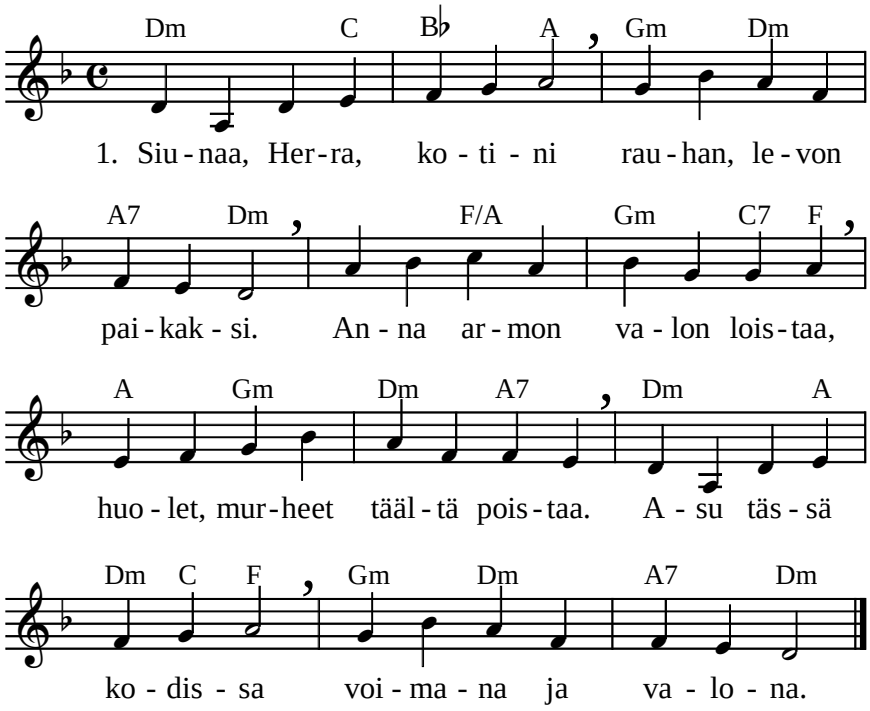

2. Siunaa, Herra, kotini
rukouksen paikaksi.
Anna mieltä rakastavaa.
Iloon, onneen ovi avaa,
enkeleitä lähetä.
Siunaa koko elämä.

Pia Perkiö 1986

3.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 832.

Johann Schop 1642

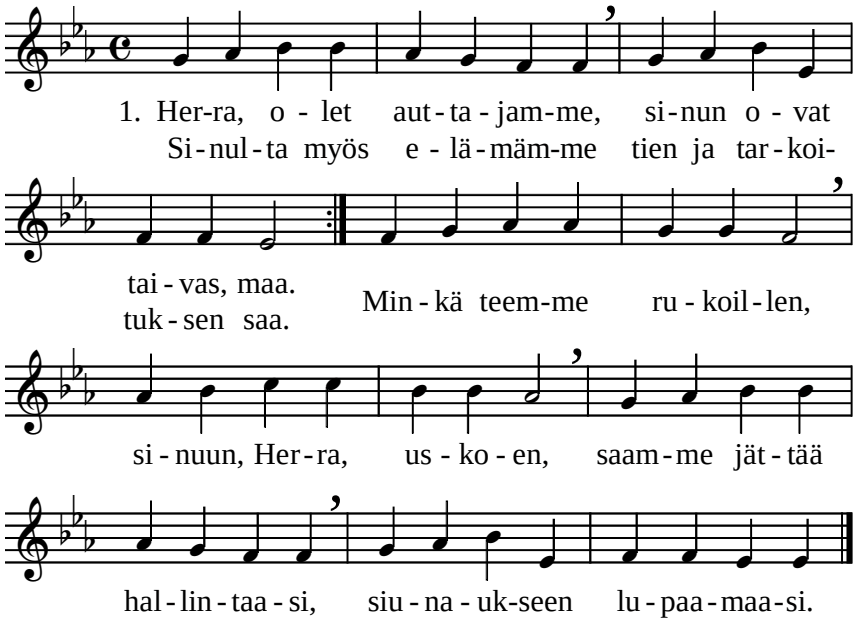

2. Siunaa Herra, kotiamme,
ilo, rauha sinne tuo.
Ole itse kodin Herra,
rakkauden mieltä luo,
että säilyy läheisyys,
kunnioitus, ystävyys.
Anna kunkin ajallansa
kasvaa omaa kasvuansa.

3. Siunaa läsnäolollasi
kodin onni yhteinen.
Auta, että toisiamme
rakastamme palvellen.
Sanallasi rakenna
turvallista kotia.
Kiitos, Herra, kodistamme,
jokaisesta rakkaastamme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Vainajan muistaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 841.

Ranskassa 1539
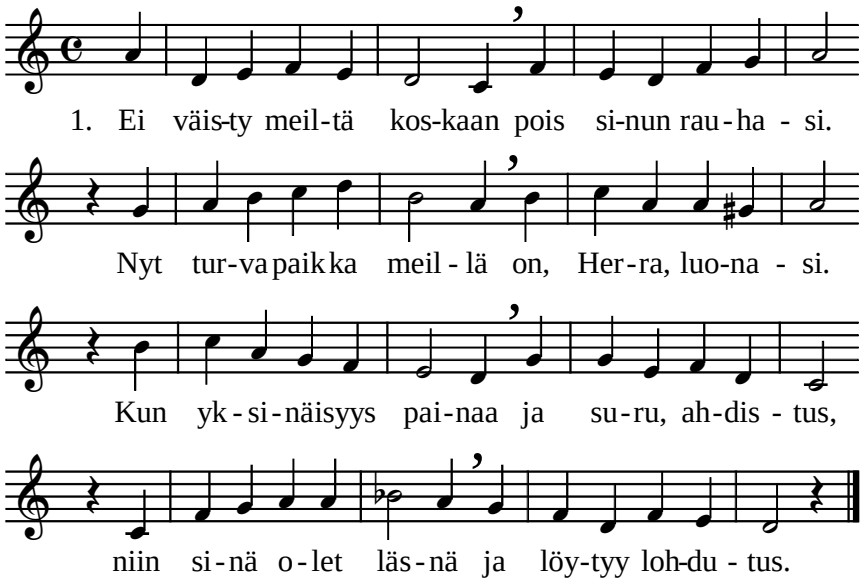
2. Myös murheen tyyntyessä
jää, Herra, luoksemme
ja saata meitä tiellä
rakkaitten haudoille.
Ja näytä, että hyvyys
nyt heidän kaikkien
on yhä meille lahjaa
ja seuraa siunaten.

3. Nimemme, työmme muiston
voi aika unohtaa,
vaan sydämesi meidät
iäti tallettaa.
Me vaikka katoamme,
olemme turvassa.
Sielumme saamme jättää
sinulle, Jumala.

Svein Ellingsen 1971, suom. Niilo Rauhala 1995

Ruotsin kirkon suomenkielisessä virsikirjassa nro 173.

Kirkon esineistön käyttöön ottaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 842.

Johann Schop 1642

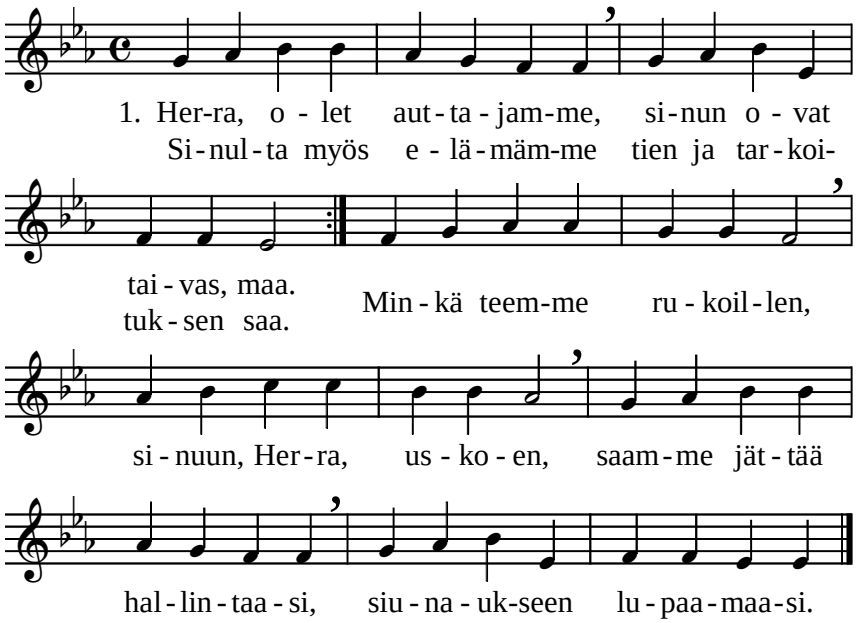

2. Herra, sinun pyhyytesi
temppelimme kirkastaa.
Ihanuutta, hyvyyttäsi
silmämmekin nähdä saa.
Elävinä kivinä
saamme täällä yhdessä
kiittää läsnäolostasi,
jolla siunaat kirkkoasi.

3. Anna myöskin esineiden
pyhyyttäsi heijastaa,
kantaa kauneudellansa
kirkon pyhää sanomaa.
Ota käyttöön meidätkin,
ohjaa niihin tekoihin,
joissa temppelisi sana
voimana on siunaavana.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Seurakunnan toimitilojen siunaaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 843.

Johann Schop 1642

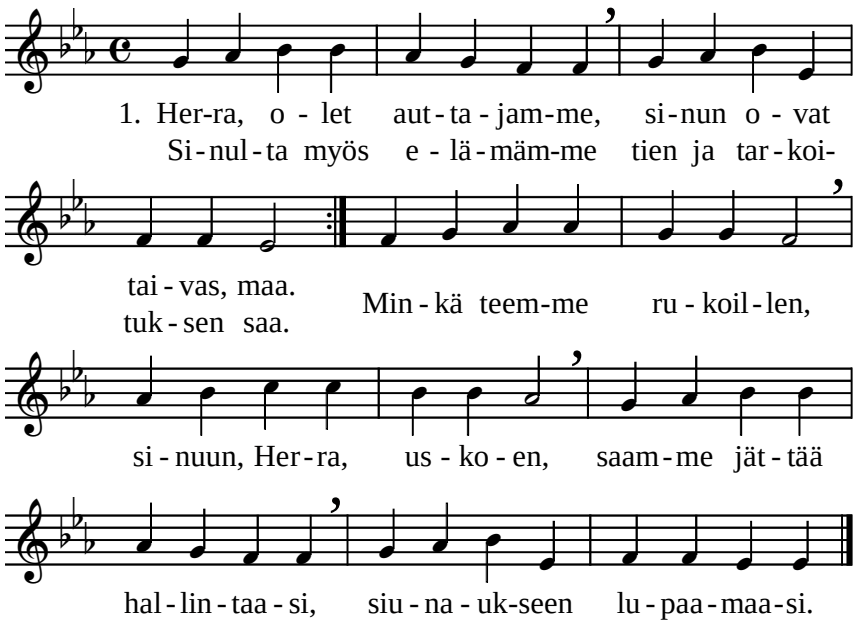

2. Sinä, seurakunnan Herra,
kutsut työhön, toimintaan,
lahjojesi rikkautta
nauttimaan ja jakamaan.
Ole täällä luonamme,
siunaa toimitilamme,
nosta iloon sydämemme
nimeäsi kiittääksemme.

3. Siunaa niitä, jotka tänne
kokoontuvat, saapuvat.
Auta, että seurakunnan
kodikseen he tuntevat.
Yhteyttä meihin luo.
Herra, elämäämme tuo
valo sinun sanastasi,
rauha sinun rauhastasi.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Kylvön siunaaminen

1.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 844.

Johann Crüger 1653

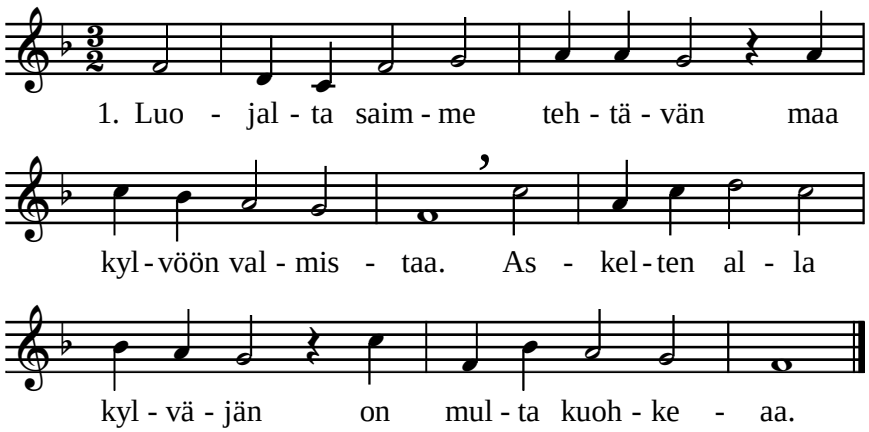

2. Maan vakoon, multaan heitämme
nyt kylvösiemenen.
Kättesi suojaan peitämme,
oi Herra, kylvön sen.

3. On pelkkää Luojan ihmettä
salaisuus syntymän.
Silmu ja laiho vehreä
on merkki elämän.

4. Nöyrästi sinuun turvaamme,
oi Isä, Jumala.
Äärellä kylvön pyydämme:
luo valo taivaasta.

Jukka Lehtinen 2001, muok. Niilo Rauhala 2001

2.

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 845.

Johann Schop 1642

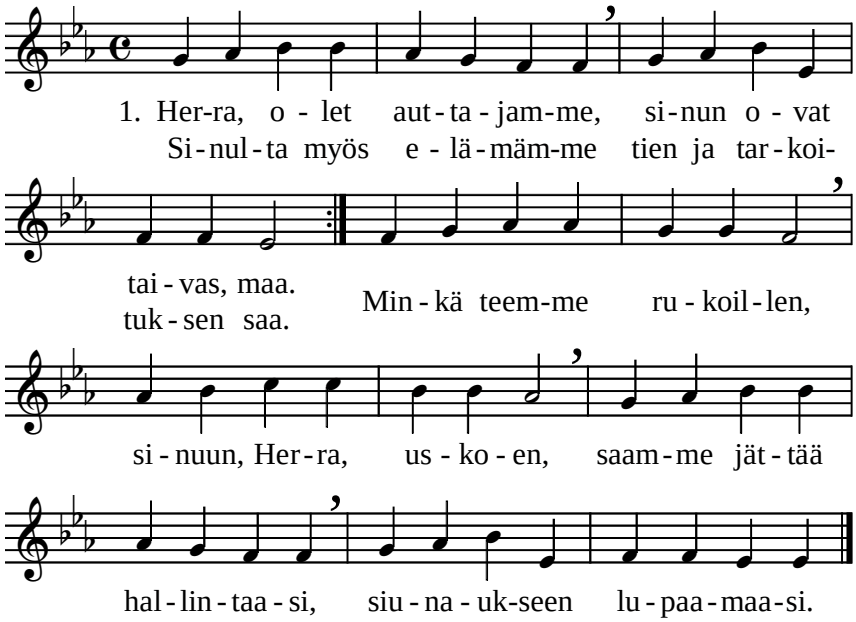

2. Jumalamme, sinä yksin
olet luoja elämän.
Kylvölle ja kasvullekin
annat ajan, tehtävän.
Kuule, Herra, pyyntömme:
siunaa työmme, kylvömme,
että jyvä sadon antaa,
täyden, kypsän tähkän kantaa.

3. Herra, sinun suojassasi
vihannoi ja kukkii maa.
Anna meille rohkeutta
työhön luottaa, uskaltaa.
Kiitos, Luoja, kaikkien!
Kylvöön pellon keväisen,
joka lepää tuoksuvana,
sinulla on viime sana.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Sadosta kiittäminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 846.

Johann Schop 1642

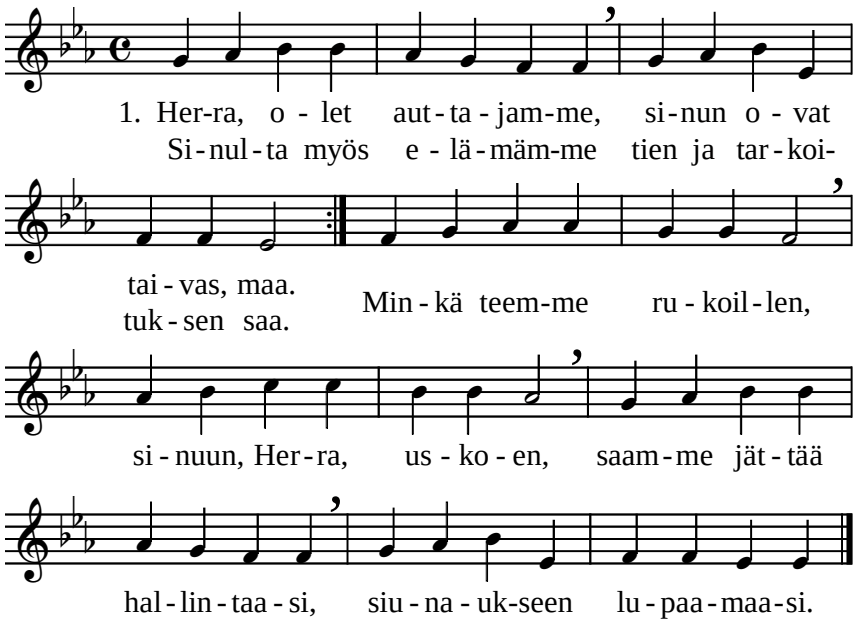

2. Korjuupäivän saapuessa
sato talteen korjataan.
Kiitos, Herra, lahjastasi,
antimista hyvän maan.
Valo, lämpö auringon
voima kaiken kasvun on.
Mitä kylvää, sitä niittää,
kylvö, sato Luojaa kiittää.

3. Hyvyydellä ruokit meitä,
lahjaa se on kokonaan.
Anna meidän hyvyyttäsi
jakaa köyhään maailmaan.
Maailmamme yhteinen
on myös koti nälkäisen.
Olkoon hyvä hedelmämme
osa meidän leivästämme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Koulun tai oppilaitoksen siunaaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 847.

Johann Schop 1642

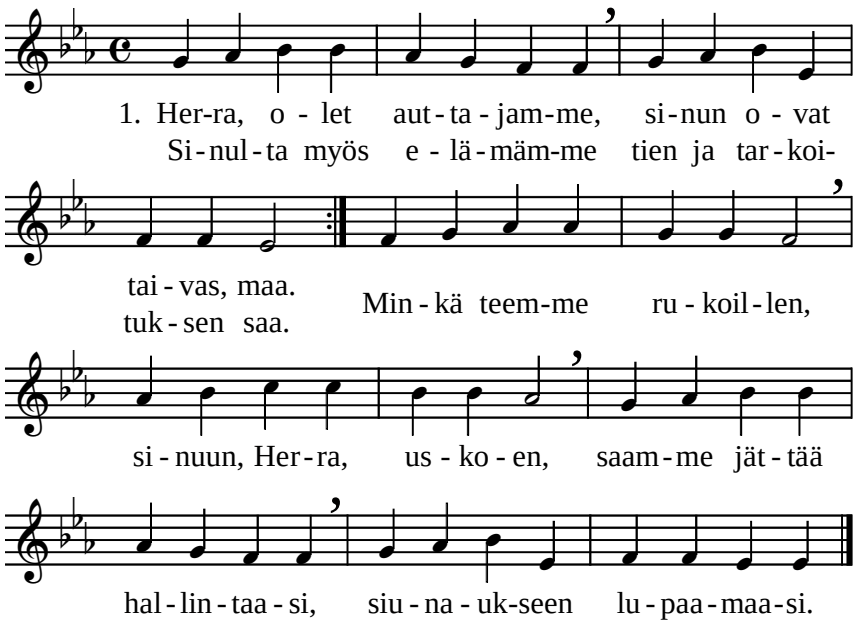

2. Iloitsemme koulustamme,
anna sille siunaus.
Ole, Herra, elämämme,
kaiken työmme perustus.
Siunaa tässä koulussa
lapsia ja nuoria
työssä, joka heitä kantaa,
vastuun herättää ja antaa.

3. Siunaa niitä, joiden työ on
opettaa ja kasvattaa.
Herra, sinun suojassasi
kylvö kasvuun puhkeaa.
Kaikille luo iloa,
luottamusta, toivoa,
että lahjat, luovuutensa
kukin käyttää parhaaksensa.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Lukukauden aloittaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 848.

Johann Schop 1642

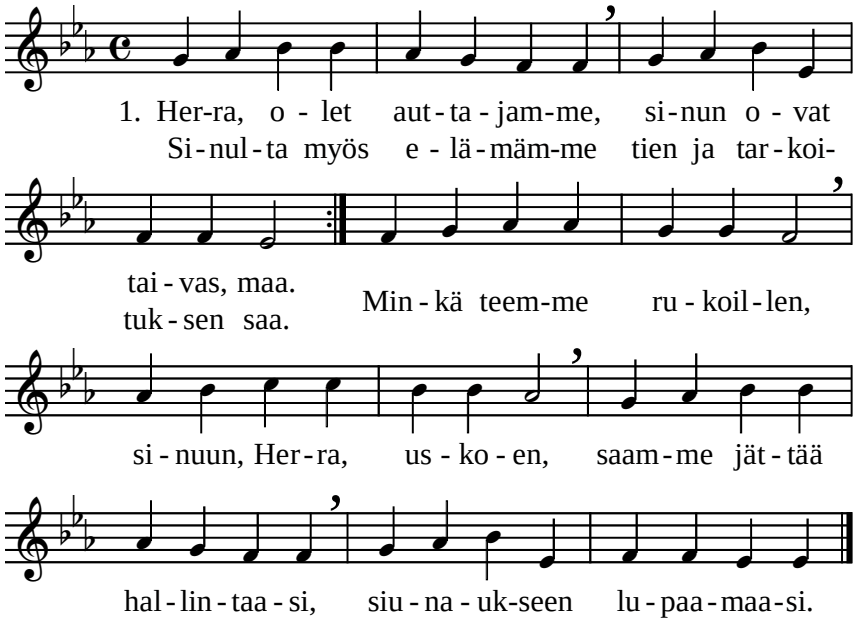

2. Kiitos, Herra, elämästä,
tehtävistä toiveineen.
Ohjaa, auta hyvään alkuun
lukukausi vaiheineen.
Siunaus suo tehtäviin,
opintoihin, päätöksiin.
Anna meidän edessämme
nähdä suunta elämämme.

3. Auta, että työmme meidät
erilaiset yhdistää.
Avaa, Herra, jokaiselle
oma tie ja määränpää.
Lukukausi alkava,
kaikki työ ja toiminta
siunaa, hyvä Jumalamme.
Sinua me rakastamme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,

sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Hoitolaitoksen siunaaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 849.

Johann Schop 1642

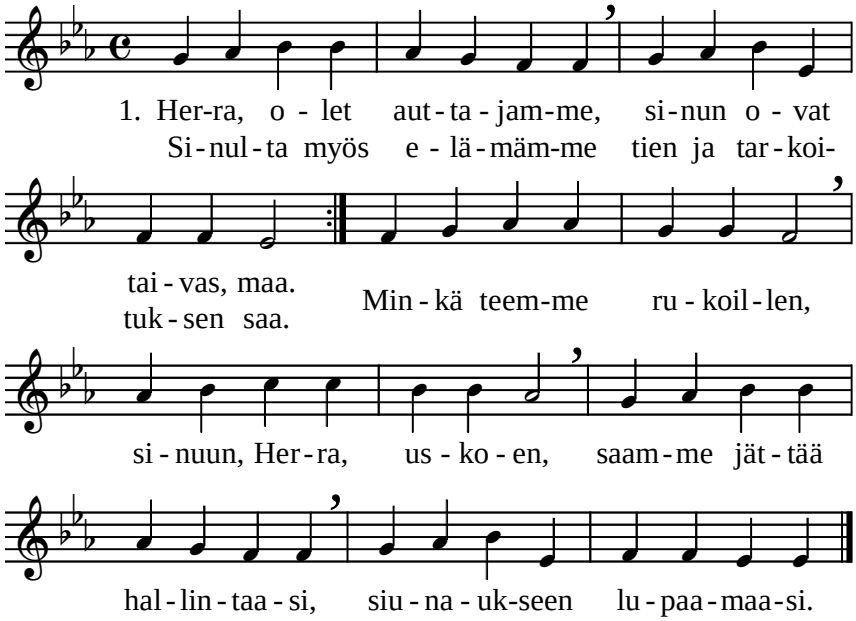

2. Sinä, Herra, keskellämme
olet turva heikkojen.
Sinussa on elämämme
ajallinen, ikuinen.
Siunaa täällä jokaista
hoidossa ja hoivassa.
Ole, ihmislasten Luoja,
levon lähde, lohdun tuoja.

3. Siunaa, Herra, niiden työtä,
jotka hoivaa antavat,
jotka kuormaa lähimmäisten
huojentavat, kantavat.
Sinä sanot sanassa:
suurinta on palvella.
Anna työhön, elämäämme
armo, jonka huomaan jäämme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,

sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Teollisuuslaitoksen, toimiston tai muun työpaikan siunaaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 850.

Johann Schop 1642

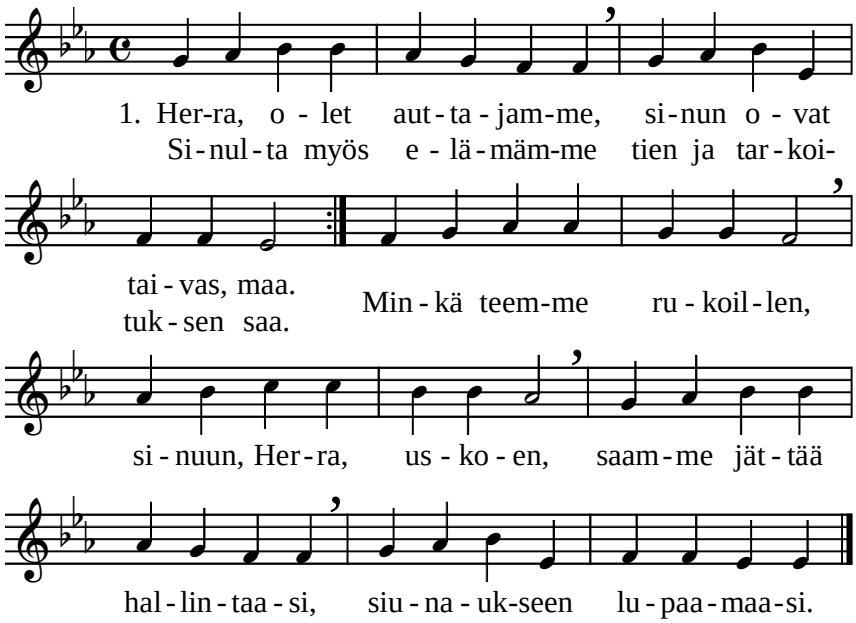

2. Työ on lahja, tehtävämme.
Sinä, Luoja, annoit sen.
Saamme tulla työmme ääreen
siunausta pyytäen.
Liitä työhön yhteiseen,
ohjaa meitä vastuuseen
toisistamme, toimistamme.
Ole meidän turvanamme.

3. Anna voimaa arjen työhön,
auta siinä kestämään.
Sinä olet Kristuksessa
tullut ihmiselämään.
Ole meitä lähellä,
anna levon hetkiä.
Kiitos, Herra, ajastamme,
tehtävistä vuorollamme.

4. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.

Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003

Lipun käyttöön ottaminen

Virsikirjan jumalanpalvelusliitteessä nro 851.

Johann Schop 1642

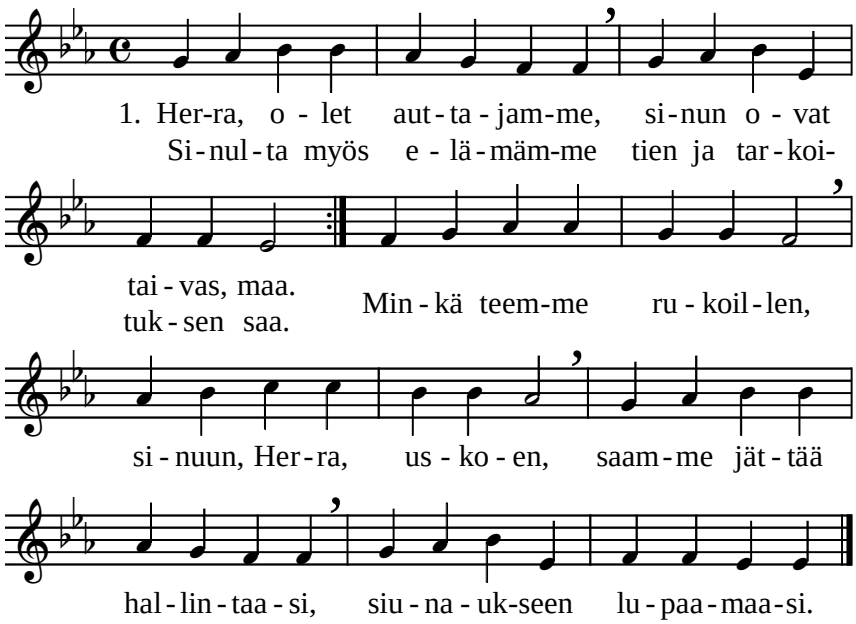

2. Näkyvästi lippu meidät
ympärilleen kokoaa.
Siunaa, Herra, toimintamme,
josta lippu muistuttaa.
Yhteen meidät lujita,
tehtävissä vahvista.
Mikä aika meitä kohtaa,
tahtosi suo aina johtaa.

3. Sinua me ylistämme,
Luoja maan ja taivaitten!
Nimesi on vahva turva,
siunattu ja ikuinen.
Sinä olet Herramme,
sinulle me kuulumme,
sinua me ylistämme
halki koko elämämme.

Niilo Rauhala 2003